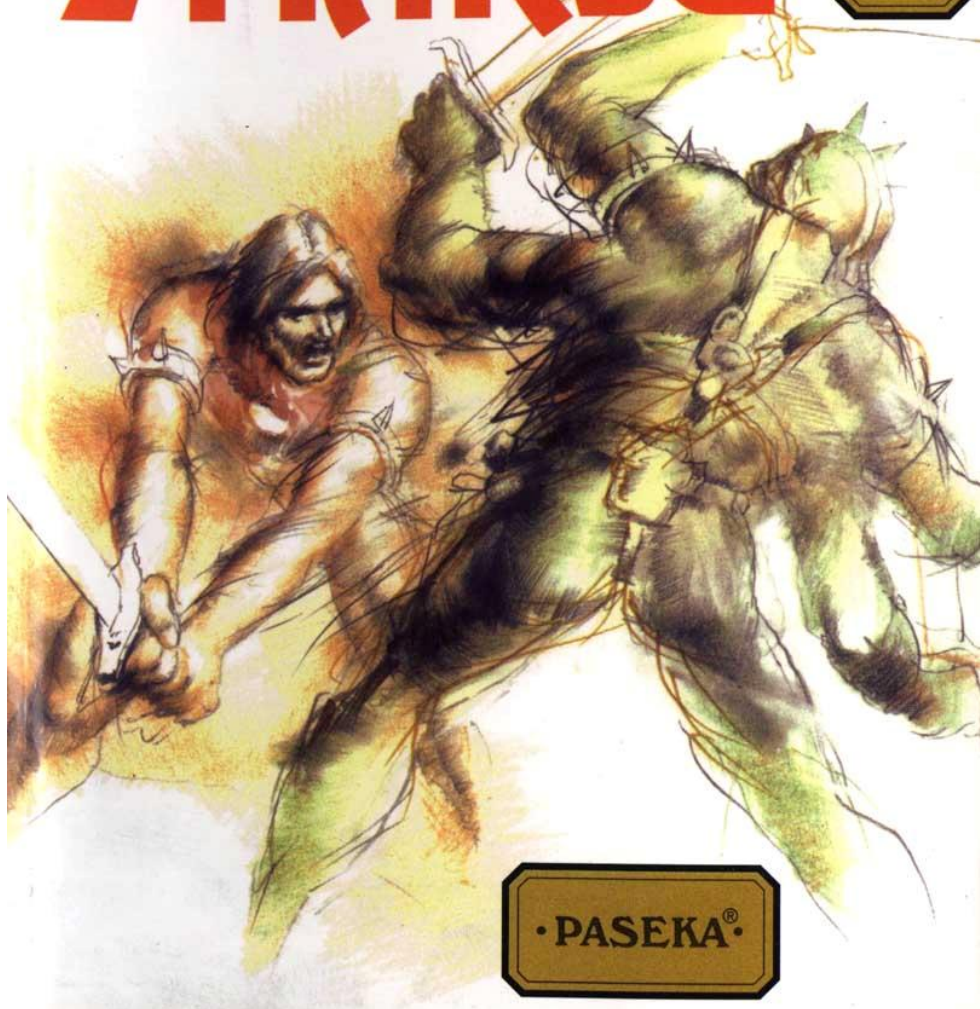

John Carter, pán Marsu

napsal
Edgar Rice
Burroughs

Princezna z MARSU

• PASEKA®

BARSOOM™

JOHN CARTER, WARLORD OF MARS™

Předmluva

*Čtenáři tohoto díla,
předkládaje vám podivný rukopis kapitána Cartera v knižní podobě, věřím, že několik slov o této pozoruhodné osobnosti nebude nezajímavých.*

Má první vzpomínka na kapitána Cartera se týká několika měsíců, jež strávil v domě mého otce ve Virginii, těsně před začátkem občanské války. Byl jsem tehdy dítě teprve pětileté, ale přesto si dobře pamatuji vysokého, tmavého, hladce oholeného atletického muže, kterého jsem nazýval strýčkem Jackem.

Zdálo se, že se neustále směje, a účastnil se dětských her se stejnou srdečností a bezprostředností, jaké projevoval v zábavách, jichž si dopřávali muži a ženy jeho věku. Jindy opět dokázal sedět celé dlouhé hodiny a bavit moji starou babičku historkami ze svého zvláštního, divokého života, během něhož navštívil snad všechny části světa. Všichni jsme ho milovali a naši otroci přímo zbožňovali půdu, na kterou vkročil.

Byl skvělým příkladem pravého mužství - měřil šest stop a dva palce, měl široká ramena, úzké boky a držení těla trénovaného válečníka. Rysy jeho obličeje byly pravidelné a ostře řezané, vlasy černé a krátce přistřižené. Ocelově šedé oči, odrážející silnou a věrnou povahu, byly naplněny ohněm a podnikavostí. Jeho chování bylo bezchybné a jeho uhlazenost prozrazovala typického jižanského gentlemana nejvyšších kvalit.

Jezdecké umění strýčka Jacka - zvláště honitba s loveckými psy bylo pravým zázrakem a rozkoší, dokonce i v této zemi skvělých jezdců. Často jsem slýchal, jak ho otec varuje před divokou bezstarostností, s níž si počínal, ale on se pouze smál a říkal, že takový kůň, který by ho shodil ze hřbetu a zabil, se dosud nenarodil.

Když vypukla válka, kapitán Carter nás opustil a neviděl jsem ho nějakých patnáct nebo šestnáct let. Vrátil se náhle, bez ohlášení, a já jsem byl velmi překvapen, když jsem zaznamenal, že patrně nezestárl ani o chvíli, ba ani jinak se navenek nezměnil. Ve společnosti ostatních lidí to byl stejně veselý a šťastný chlapík, jakého jsme znali, avšak když se domníval, že je sám, sedával celé hodiny, zíraje do

prázdná, a v jeho obličejí se zračil výraz jakési beznadějně touhy a hlubokého žalu. Zejména v noci jsem ho vídal takto sedět hledícího vzhůru do nebe - na co, to jsem nevěděl, dokud jsem si po letech nepřečetl jeho rukopis.

Řekl nám, že nějakou dobu po válce hledal zlato a kupal v Arizoně - a že byl velmi úspěšný, bylo zřejmé z neomezené částky peněz, již měl neustále v zásobě. Pokud jde o další podrobnosti z jeho života během těch let, byl velmi nesdílný - ve skutečnosti o nich nehovořil vůbec.

Zůstal s námi asi rok a poté odjel do New Yorku, kde koupil malý pozemek nad řekou Hudson. Jednou ročně jsem ho navštěvoval u příležitosti svých cest na newyorskou burzu - můj otec a já jsme v té době vlastnili a provozovali řadu obchodů se smíšeným zbožím po celé Virginii. Kapitán Carter měl malý, ale krásný domek, postavený na příkrém srázu nad řekou, a během jedné z mých posledních návštěv, v zimě roku 1885, jsem si všiml, že je velmi zaměstnán psaním jakéhosi rozsáhlého textu. Nyní již vím, že šlo nepochybně o tento rukopis.

Řekl mi tenkrát že si přeje, kdyby se mu cokoli přihodilo, abych převzal péči o jeho majetek, a dal mi klíč od tajné přihrádky v sejfě, jenž stál v jeho pracovně. Právil, že tam najdu jeho poslední vůli a jakési osobní instrukce. Musel jsem se zaručit že je vykonám s absolutní přesností.

Když jsem pak v noci odešel do svého pokoje, viděl jsem jej z okna, jak stojí v měsíčním svitu na kraji srázu a přehlíží Hudson s rukama zdviženýma k nebesům, jakoby v nějaké naléhavé prosbě. Myslel jsem si tehdy, že se modlí, ačkoliv jsem se nikdy nedomníval, že by byl v přesném slova smyslu nábožný člověk.

Několik měsíců poté, co jsem se vrátil domů ze své poslední návštěvy - tuším 1. března 1886 - jsem od něj obdržel telegram, v němž mě žádal, abych k němu ihned přijel. Vždy jsem byl jeho oblíbencem mezi mladší generací Carterů, a tak jsem spěchal, abych vyhověl jeho přání.

Přijel jsem na malé nádraží, asi míli od jeho pozemků, ráno 4. března 1886, a když jsem žádal tamního drožkáře, aby mě odvezl ke kapitánu Carterovi, odvětil, že pokud jsem kapitánův přítel, má pro

mě velmi špatnou zprávu: kapitán byl krátce po svítání onoho časného jitra nalezen mrtev nočním hlídačem, střezícím sousední pozemek.

Z nějakého důvodu mě tato zpráva nepřekvapila, leč ihned jsem spěchal na místo, jak nejrychleji bylo možno, abych se postaral o tělo a nebožtíkovy záležitosti.

Našel jsem hlídače, který ho objevil, spolu s náčelníkem místní policie a několika lidmi z města, shromážděné v kapitánově malé pracovně. Hlídač právě líčil několik podrobností spojených s nálezem těla, jež - jak pravil - bylo dosud teplé, když k němu přišel. Leželo, říkal, nataženo celou délkou ve sněhu s rukama nad hlavou, otočeno k okraji srázu. Když mi pak ukázal popsanou část břehu, problesklo mi hlavou, že je to totéž místo, kde jsem ho vídal za oněch dávnějších nocí s pažemi prosebně zvednutými k nebi.

Na těle nebyly žádné známky násilí a vyšetřující komise za pomoci místního lékaře a ohledáče mrtvol rychle určila příčinu smrti selhání srdce. Zanechán posléze sám v kapitánově pracovně, otevřel jsem sejf a vyzvedl obsah zásuvky, ve které, jak mi řekl, jsem měl nalézt své instrukce. Byly místy vskutku zvláštní, ale řídil jsem se jimi do posledního detailu - tak věrně, jak jsem byl schopen.

Nařizoval mi, abych odvezl jeho tělo do Virginie, a to bez jakéhokoliv balzamování: Mělo být uloženo v otevřené rakvi v hrobce, kterou již dříve vybudoval a která, jak jsem později zjistil, byla dobře větrána. Kapitánovy instrukce mi ukládaly, že musím osobně dohlédnout zda bylo vše vykonáno přesně tak, jak přikázal - třeba i v tajnosti, kdyby to bylo nezbytné.

Se svým majetkem naložil tak, že jsem měl dostávat pravidelný příjem po dobu dvaceti pěti let po jejichž uplynutí mi měl připadnout i základ. Další pokyny se týkaly tohoto rukopisu, který jsem měl uchovat zapečetěný a nečtený, tak jak jsem jej našel, po dobu jedenácti let. Nesměl jsem také nikomu prozradit jeho obsah, dokud neuplyne dvacet jedna let od pisatelovy smrti.

*Nejpodivnějším rysem hrobky, v níž dosud leží jeho tělo, je, že masivní dveře jsou opatřeny jediným obrovským pozlaceným zámekem, který může být otevřen **pouze zevnitř**.*

S úctou váš

Edgar Rice Burroughs

V ARIZONSKÝCH HORÁCH

Jsem velmi starý člověk; jak jsem skutečně stár, nevím. Možná že mi je sto let, možná také, že i více - nemohu vám to přesně říci, poněvadž jsem nestárl jako jiní lidé a nepamatuji se ani na své dětství. Pokud se dokáži rozpomenout, byl jsem vždy dospělým mužem, asi třicetiletým. Dnes vypadám právě tak jako před čtyřiceti a více roky - přece však cítím, že to tak nepůjde věčně; jednoho dne mě skutečně schvátí smrt, z níž není zmrtvýchvstání. Nevím, proč bych se měl smrti bát - vždyť jsem již dvakrát zemřel, a přece jsem dosud živ. Přesto se bojím smrti jako vy, kteří jste dosud nikdy nezemřeli; tento strach z blížícího se konce je také, jak se domnívám, příčinou toho, že jsem tak pevně přesvědčen o své smrtelnosti.

Proto jsem se rozhodl, že vypíši věrně historii zajímavých period svého života a své smrti. Nedovedu ony jevy vysvětlit; mohu zde pouze obyčejnými slovy prostého vojáka vyličit prapodivná dobrodružství, která jsem prožil během deseti let, kdy mé mrtvé tělo leželo v jeskyni v lůně arizonských hor.

Nikomu jsem za svého života tuto historii nevyprávěl a také si nepřeji, aby lidské oko spatřilo tento rukopis dříve, než odejdu navždy na věčnost. Vím, že prostá lidská mysl neuvěří tomu, co nedovede pochopit - proto také nechci, aby můj rukopis byl vydrancován veřejností a tiskem a já byl pokládán za nehorázného lháře. Prohlašuji, že zde vypisuji pouhou pravdu, která jednoho dne bude vědecky prokázána. Snad moje zkušenosti, jichž jsem nabyl za svého pobytu na Marsu a uložil v kapitolách tohoto rukopisu, usnadní pochopení oné tajemné sesterské planety - tajemné ovšem pro vás, pro mne již ne.

Jmenuji se John Carter, jsem ale spíše znám jako kapitán Jack Carter z Virginie. Po skončení občanské války mi zbylo několik set tisíc dolarů - ovšem znehodnocených - a hodnost kapitána u jízdy hodnost, kterou nebylo lze uplatnit, poněvadž armáda již neexistovala. Sloužil jsem státu, který zanikl zároveň s nadějemi

Jihu. Bez pána, bez peněz, bez zaměstnání - rozhodl jsem se, že se obrátím na jihozápad a pokusím se obnovit své jmění hledáním zlata.

Strávil jsem téměř celý rok pátráním po vhodném kutišti s mým druhem, taktéž důstojníkem konfедераční armády, Jamesem K. Powellem z Richmondu. Měli jsme kromobyčejné štěstí, neboť v zimě roku 1865 po mnohém strádání jsme padli na velmi vydatnou zlatonosnou žílu, která překonala očekávání našich nejslibnějších snů. Powell, jenž studoval v mládí důlní inženýrství, tvrdil, že jsme během necelých tří měsíců odkryli zlata v ceně více než jednoho miliónu dolarů.

Jelikož naše technické prostředky byly nedostatečné, rozhodli jsme se, že jeden z nás se musí vrátit do civilizovaných končin, nakoupit potřebné stroje a přivést nutný počet dělníků, kteří by pracovali v našem dole.

Poněvadž Powell znal dobře krajinu a kromě toho měl i důkladné odborné znalosti, usoudili jsme, že bude nejlépe, vydá-li se na cestu on. Já jsem měl zůstat u dolu, abych hájil naše objevitelská práva proti někomu, kdo by nás chtěl oloupit o ovoce naší snahy.

Třetího března 1866 si naložil Powell potřebné zásoby na dva mezky, a rozloučiv se se mnou, vsedl na koně a pustil se po úbočí dolů do rokliny, kudy vedla jeho cesta.

Jitro, kdy Powell odjel, bylo jako téměř všechna arizonská jitra jasná a krásná. Zcela zřetelně jsem rozeznával Powella i jeho zvířata při sestupu do údolí. Během celého dopoledne vzdalovaly se ony tři body stále více a více. Naposledy jsem spatřil Powella asi ke třetí hodině odpolední, kdy zmizel ve stínu stromů rostoucích na protějším svahu.

Když jsem se zahleděl tím směrem asi za půl hodiny, byl jsem nesmírně překvapen, že jsem ony tři body - mého přítele a jeho zvířata spatřil na témže místě jako dříve. Nemám příliš úzkostlivou povahu, leč čím více jsem se snažil přesvědčit sám sebe, že Powellovi nehrozí nebezpečí a že ony tři body, které vidím v dáli, jsou pasoucí se antilopy nebo divocí koně, tím více bylo moje nitro znepokojeno.

Od té doby, kdy jsme se ve zdejší končině usadili, nesetkali jsme se s Indiány, kteří by proti nám nepřátelsky vystupovali; proto jsme

také byli téměř bez starostí a tropili jsme si úsměšky z hrůzostrašných pověstí, které vyprávěly, že krvežízniví rudoši ohrožují cesty v horách, přepadávají bělochy a krutě je mučí.

Věděl jsem, že Powell je dobře ozbrojen a má zkušenosti z četných dřívějších bojů s rudochy; ovšem i já jsem několik roků žil a bojoval na severu mezi Siouxy a uvědomoval jsem si, že jediný běloch nemá valné šance proti tlupě Apačů na válečné stezce.

Nemohl jsem déle zůstat na pochybách, a ozbrojiv se dvěma Coltovými revolvery a karabinou, připjal jsem si kolem pasu dva pásy nábojnic, osedlal koně a vydal se za Powellem.

Poměrně brzy jsem dojel dolů do údolí a popohnal svého hřebce k rychlejšímu běhu. Šeřilo se již, když jsem dospěl k místu, kde se s Powellovými stopami mísily otisky jiné. Byly to stopy tří malých neokovaných poníků. Podle poměrné mělkosti otisků jsem usoudil, že ponyové jeli tryskem.

Sledoval jsem tyto stopy až do úplného setmění. Musel jsem čekat, až vyjde měsíc. Mezitím jsem uvažoval o výsledku své výpravy. Snad moje fantazie pracovala příliš bujně, a až se shledám s Powellem, oba se srdečně zasmějeme mé úzkostlivosti! Přesto mě však vrozený pud povinnosti hnál kupředu - v žilách mi stále proudila vojenská krev. Vždyť jsem sloužil třem republikám, svojí přízní a přátelstvím mě vyznamenal sám velký a mocný císař, v jehož službách byl můj meč nesčetněkrát ztřísněn krví!

V devět hodin stál měsíc již tak vysoko na obloze, že jsem mohl opět bezpečně postupovat dále po stopách. K půlnoci jsem se dostal k prameni, kde měl Powell rozbít svůj tábor. Ke svému nemalému překvapení našel jsem ono místo úplně opuštěné a nic nenasvědčovalo tomu, že by tam někdo byl tábořil.

Při podrobnější prohlídce okolí jsem zjistil, že neznámí jezdci, kteří Powella pronásledovali, se u pramene pouze krátce zastavili a hnali se stejnou rychlostí dál.

Nepochyboval jsem již o tom, že tajemní pronásledovatelé jsou Apači, kteří se chtějí Powella zmocnit živého, aby se mohli kochat na jeho mukách, až jej budou trýznit k smrti. Hnal jsem svého koně šíleně kupředu, doufaje, že doženu rudochy dříve, než se Powella zmocní.

... vytrhl jsem z opasku oba revolvery
a jal se pálit
do shromážděných divochů.

Moje další úvahy byly přerušeny dvěma výstřely, které ke mně zdáli dolehly. Uvědomil jsem si, že Powell je jistě ve svrchovaném

nebezpečí a že mě nutně potřebuje. Pobídl jsem svého koně k největší možné rychlosti.

Ujel jsem tak asi míli nebo o málo více, aniž bych byl něco slyšel. Náhle se cesta rozšiřovala na malou náhorní planinu. Bylo to již nedaleko soutěsky. Před vstupem na pláň jsem projel úzkou strží. To, co jsem vzápětí spatřil, mě naplnilo hrůzou.

Planina byla plná indiánských stanů - a bylo zde jistě přinejmenším pět set rudých bojovníků. Kupili se všichni kolem středu tábořiště. Jejich pozornost byla čímsi tak upoutána, že si vůbec nevšimli mého příchodu - mohl jsem beze všeho nebezpečí opět couvnout do soutěsky a vyváznout. Leč to mě v oné chvíli nenapadlo.

Pochopil jsem okamžitě, že středem jejich pozornosti je Powell. Neuvažoval jsem dlouho, vytrhl jsem z opasku oba revolvery a jal se pálit do shromážděných divochů. Přitom jsem křičel, seč mně hrdlo stačilo.

Bezděky jsem zvolil tu nejlepší taktiku, jakou jsem vůbec mohl zvolit, poněvadž rudoši, překvapení výstřely, se domnívali, že na ně vtrhlo přinejmenším řadové vojsko. Prchali na všechny strany, chápající se luků, šípů a oštěpů.

Vida je na útěku, cítil jsem, jak se mi hrud' dme pýchou i zlostí zároveň. Uprostřed planiny, zalit měsíčním jasným stříbrojasným nocí, ležel Powell s několika tucty šípů v těle. Byl jsem přesvědčen, že je mrtev, přesto však jsem neváhal zachránit jeho mrtvolu, abych ji ochránil před zohavením.

Dojel jsem až k němu, sehnul se ze sedla, a uchopiv Powella za jeho pás s nábojnicemi, zdvihl jsem jej na svého koně. Ohlédl jsem se zpět a usoudil, že kdybych se vracel touže cestou, kudy jsem přijel, příliš bych hazardoval svým životem. Zaryl jsem svému ubohému uštvanému koni ostruhy do boků a vyrazil napříč planinou vzhůru k ústí soutěsky, která se rýsovala na konci roviny.

Rudoši mezitím přišli na to, že jsem úplně sám, dali se do pustého řevu a brzy se za mnou vznesl déšť kulí a šípů. Ovšem v noci lze velmi těžko mířit; rudoši kromě toho byli vzrušení neobvyklostí mého příchodu, a pak - skýtal jsem jim příliš nejistý a pohyblivý cíl. Jen tyto skutečnosti mě zachránily před smrtícími střelami nepřátel.

A dříve než se rudí válečníci vzpamatovali a zorganizovali regulérní pronásledování, byl jsem již chráněn stíny skalisek.

Můj nebohý kůň se hnál kupředu, veden vlastním instinktem, poněvadž sám jsem se v oné končině nevyznal a v rychlosti a v rozčilení nemohl jsem dobře sledovat stezku. A tak se stalo, že kůň odbočil od vyšlapané pěšiny a hnál se k vrcholku útesů postranním úvozem; hlavní stezka vedla k soutěsce a soutěskou do údolí. Snad právě této náhodě mám co děkovat za záchranu svého života a za pozoruhodná dobrodružství, která jsem prožil v následujících deseti letech.

Že jsem na nepravé cestě, uvědomil jsem si teprve tehdy, když jsem slyšel, jak křik rudochů stále více slábne.

Usoudil jsem, že pronásledovatelé vlastně objíždějí skalisko, k jehož vrcholu můj milý hřebec zanesl mě a Powellovu mrtvolu. Zastavil jsem se na místě, odkud jsem viděl na hlavní stezku, která se skláněla po levici dolů do údolí - rudoši mi již zmizeli z dohledu. Uvědomoval jsem si, že Indiáni brzy přijdou na to, že jsou na nepravé stopě, vrátí se a obnoví své stíhání správným směrem, jakmile objeví otisky kopyt mého koně.

Popojel jsem o kus dál po dobře sjízdné cestě, která se vinula po úbočí vzhůru. Cesta byla poměrně dosti široká a vedla směrem, kudy jsem zamýšlel jet. Po mé pravici tyčily se do výše několika set stop strmé skály, po levici se pak svažoval právě tak hluboký sráz do kamenité strže.

Urazil jsem několik set yardů po této stezce, když náhle nepředvídaný zákrut směrem vpravo mě přivedl k ústí rozlehlé jeskyně. Otvor vedoucí do sluje byl asi čtyři stopy vysoký a taktéž široký - cesta zde končila.

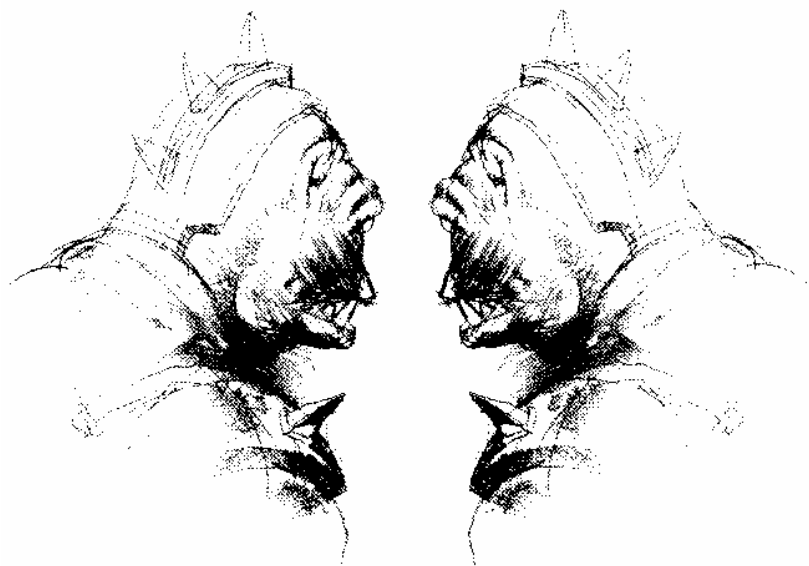
Chýlilo se k ránu. Jako vždy v Arizoně, kde neexistuje jitřní úsvit, rozednilo se téměř rázem. Sestoupil jsem z koně a opatrně jsem položil Powellovo tělo na zem. Leč ani nejúzkostlivější prohlídka nevrátila ubohému druhu život. Navlhl jsem vodou z láhve, kterou jsem měl přivěšenu na opasku, jeho mrtvé rty a třel jsem mu tváře a ruce. Moje oživovací pokusy, trvající déle než hodinu, se ukázaly marnými.

Měl jsem Powella skutečně rád - byl to opravdový muž, gentleman uhlazeného chování, věrný a spolehlivý přítel. S nepředstíraným žalem v duši jsem zanechal svého bezúčelného úsilí.

Powellovu mrtvolu jsem položil na okraj jeskyně a sám jsem vkročil dovnitř, abych si sluj prohlédl. Nalezl jsem rozlehlou prostorou o průměru asi jednoho sta stop a dobrých třicet nebo čtyřicet stop vysokou - udupaná a hladká půda i jiné neklamné známky svědčily o tom, že kdysi, snad za dávných předhistorických časů, byla obývána. Pozadí jeskyně se ztrácelo v neproniknutelné tmě, takže jsem nemohl rozeznat, zda odtamtud vedou otvory do dalších chodeb, či ne.

Pátraje po podrobnostech vnitřku jeskyně, cítil jsem pojednou, jak se mi ospalostí zavírají víčka. Přičítal jsem to únavě z dlouhé a namáhavé jízdy a nezvyklému vzrušení z boje a pronásledování. Byl jsem přesvědčen, že se nalézám v poměrném bezpečí, jelikož vchod do jeskyně mohl snadno uhájit jediný muž třeba proti celé armádě.

Ospalost, která zachvátila celé mé tělo, byla tak mocná, že jsem cítil nepřemožitelnou touhu lehnout si na zem a poskytnout odpočinek svým znaveným údům. Obával jsem se však, že by mě zatím mohli rudoši vysлідit a přepadnout ve spánku. Snažil jsem se vyjít z jeskyně na čerstvý vzduch, leč únava svazující mi nohy byla tak silná, že jsem se opile zapotácel, klesl k zemi a usnul.

JESKYNĚ MRTVÝCH

Cítil jsem, jak se po mém nitru rozlévá pocit sladce příjemné ospalosti, napětí ve svalech povolilo a zavírala se mi víčka. Usínal jsem, když vtom dolehl k mému sluchu dusot koňských kopyt. Chtěl jsem okamžitě vstát, leč ke svému nemalému zděšení jsem zpozoroval, že svaly mého těla se zdráhají poslechnout rozkazy, které jim vůle udílela. Uvědomoval jsem si, že sice bdím, nemohl jsem však sebou pohnout, jako bych měl zkamenělé údy. A v té chvíli jsem zpozoroval, že jeskyně se naplňuje podivnou bělavou řídkou párou, kterou bylo možno vidět v průhledu proti východu z jeskyně. Moje chřípí vnímalo dosud nepoznanou vůni - soudil jsem, že jsem omámen jakýmsi jedovatým plynem, nechápal jsem však dobře, jak je možné, že mohu zcela jasně uvažovat, když mám tělo úplně strnulé.

Ležel jsem tak, že jsem mohl otvorem jeskyně velmi dobře vidět ven na krátký úsek cesty, který se rozkládal mezi slují a zákrutem. Hluk blížících se koní ustal. Usoudil jsem z toho, že rudoši se opatrně plíží podél skalisek, která vroubila moji hrobku, v níž jsem byl pohřben zaživa. Pamatuji se zcela jasně, že jsem se v oné chvíli utěšoval nadějí, že divoši mě okamžitě usmrtí, aniž by mě mučili.

Nemusel jsem čekat dlouho. Brzy mě podezřelý šramot přesvědčil o jejich blízkosti - a vtom již se za útesem objevila opeřená hlava a rudý obličej, namalovaný válečnými barvami. Pátrající oči rudocha se mi zkoumavě zabodly do tváře. Byl jsem si jist, že mne Apač v matném přišerí jeskyně zcela určitě viděl, poněvadž jsem byl ozářen paprsky ranního arizonského slunce.

Rudoch se ke mně nepřibližoval, pouze na mě upřeně zíral. Vyvaloval oči a údivem otevřel ústa. A pak se za ním objevila ještě jiná rudá hlava a za ní třetí, čtvrtá a pátá, kupíce se za sebou na poměrně úzkém prostoru stezky. V jejich tvářích se zračila posvátná úcta a strach. Nedovedl jsem pochopit jejich prapodivné chování - teprve po deseti letech se mi vše vysvětlilo.

Že za první řadou zvědavců byli ještě jiní divoši, soudil jsem z toho, že někteří z předních, zřejmě náčelníci, poodešli dozadu a cosi šeptali ostatním - patrně o tom, co viděli.

A vtom se ozval z pozadí jeskyně táhlý, lkavý zvuk. Sotva jej Indiáni uslyšeli, dali se na překotný útěk. Prchali tak šíleně, že někteří ztratili na strmém srázu rovnováhu a řítili se stěmhlav do rokliny. Jejich zoufalé skřeky hlaholily v úžlabinách ozvěnou. A pak vše utichlo.

Zvuk, který rudochy poděsil, se již neopakoval. Uvažoval jsem o hrůze, jež na mě číhala z pozadí jeskyně. Nemohu říci, že bych se byl bál - strach je totiž příliš relativní pojem - mé nitro však svírala podivná úzkost.

Otrlí rudoši prchali před neznámým nebezpečím jako ubohé ovce před smečkou vlků - já pak jsem se nemohl ani hnout. Byla to pro mě svrchovaně trapná situace, poněvadž jsem byl vždy zvyklý bránit svůj život veškerou fyzickou energií.

Zaslechl jsem poté ještě několikrát podivné lkavé zvuky a šelesty, jako by se nějaké tělo pohybovalo sem a tam. Posléze vše ustalo. Byl jsem opět ponechán sám sobě. Uvažoval jsem o paralýze, která znenadání postihla mé údy, a doufal jsem, že tato nemohoucnost přejde právě tak náhle, jak přišla.

Pozdě odpoledne můj kůň, který dosud trpělivě stál u vchodu do jeskyně, pomalu sešel po cestě dolů - zřejmě měl hlad a žízeň. Zůstal jsem ve sluji sám s neznámým příšerným zjevem a mrtvolou svého přítele Powella.

Až do půlnoci bylo v jeskyni mrtvolné ticho, a poté se znovu ozval onen příšerný lkavý zvuk, který ráno poděsil rudochy, a cosi se v pozadí sluje počalo pohybovat - byl to šelest, jako když ze stromů padá suché listí. Moje nervy byly napjaty k prasknutí; namáhal jsem se všemožně, abych sebou pohnul. Bylo to úsilí mé mysli, vůle a nervů svalům jsem nemohl poroučet, poněvadž jsem neměl ani tolik síly, abych pohnul malíčkem.

A vtom jsem pocítil podivnou úlevu, zdálo se mi, že jsem opojen, ozvalo se cvaknutí, jako by někdo přestříhl ocelový drát - stál jsem zády opřen o stěnu kamenného dómu, obrácen obličejem ke svému neznámému nepříteli.

V měsíčním svitu, který zaléval přední část jeskyně, jsem spatřil své vlastní tělo, ležící na zemi s očima vytřeštěnými k ústí sluje, s rukama schlíple ležícíma podél těla. Ve svrchovaném údivu jsem zíral na svoji bezduchou tělesnou schránku a na sebe - moje mrtvé tělo bylo oblečeno, kdežto já jsem stál nad ním nahý jako v hodině svého zrození.

Tato nepochopitelná přeměna se udála tak náhle a neočekávaně, že jsem jí byl úplně zaujat a zapomněl zcela na své okolí. V prvním okamžiku jsem se domníval, že jsem zemřel. Nikdy jsem nedokázal pochopit, jak vlastně jsem vstoupil do onoho druhého života. Nechtěl jsem ani věřit tomu, že srdce mi prudce bije v hrudi vzrušením, a snažil jsem se vymanit z opojení, které obestíralo můj mozek. Cítil jsem, že dýchám zcela pravidelně, studený pot mi vyvstával na čele...

Temný lkavý zvuk, jenž se opět ozval z opačného konce jeskyně, mně připamatoval prostředí, v němž se nalézám. Nechtěl jsem se s neznámým nepřítelem utkat tváří v tvář, poněvadž jsem byl úplně nahý a beze zbraně.

Mé revolvery byly připevněny k opasku, který obepínal moje bezduché tělo - cítil jsem ke své vlastní mrtvole nepřekonatelný odpor a nemohl jsem se jí dotknout. Moje karabina byla uložena v pouzdru, jež bylo připevněno k sedlu. Můj kůň mezitím odešel, a tak jsem neměl, čím bych se mohl bránit.

Moje fantazie bujně pracovala - zdálo se mi, že neznámý, žalostně skučící nepřítel se ke mně blíží z temného nitra jeskyně. Usoudil jsem, že mě nezachrání nic jiného než rychlý útěk.

Vrhl jsem se k ústí jeskyně a vyběhl na úzkou plošinu, tvořící vstup do podzemí. Nade mnou se klenula čirá, hvězdnatá arizonská noc. Svěží, ostrý horský vzduch mě osvěžil; cítil jsem ve svých žilách proudit nový život a nabyl jsem opět odvahy. Vrátila se mi obvyklá chladnokrevnost a střízlivý úsudek. Uvážil jsem, že když jsem bezbranný ležel v jeskyni a nic mě neobtěžovalo ani mi neublížilo, pak zvuky, kterých jsem se tolik poděsil, pravděpodobně byly způsobovány něčím zcela přirozeným, snad dokonce větrem, prolínajícím zvětralé skalní stěny.

Rozhodl jsem se, že si záhadnou sluj podrobně prohlédnu, dříve však jsem se chtěl ještě nadýchat svěžího nočního vzduchu. Hluboko pod sebou zřel jsem krásnou skalnatou roklinu, ozářenou měsíčním jasem - byl to pohled skutečně okouzlující.

Není snad ve světě nic nádhernějšího nad měsíčním svitem zalitou noční krajinu v Arizoně! Do dálky se ztrácejí stříbřité vrcholky hor, bližší předměty strašidelně světélkují - celá krajina vzbuzuje dojem jakéhosi mrtvého světa...

Zaujat těmito úvahami, obrátil jsem bezděky své zraky k nebi, kde svítily tisíce a tisíce hvězd, vytvářejíce zázračné obrazce. Moje pozornost byla upoutána velikou rudou hvězdou, zářící těsně nad horizontem. Zíraje na onu magickou hvězdu, byl jsem jí fascinován - byl to Mars, bůh války. Pamatuji se, že vždy, jsa vojákem, jsem cítil po této planetě nepřekonatelnou touhu. Zdálo se mi, že mně cosi k tomuto čarovnému světu táhne tak mocně, jako magnet přitahuje ocelovou drť.

Nedovedl jsem se rozumem vzepřít své nesmyslné touze; přivřel jsem bezděky oči, vztáhl ruce k bohu mých tužeb... a vtom jsem cítil, jak mě jakási neznámá síla zdvihá a unáší nezměrným prostorem vzhůru. Obklopil mne nesmírný chlad.

MŮJ PŘÍCHOD NA MARS

Otevřel jsem oči a zíral na podivnou, pohádkově zázračnou krajinu. Věděl jsem zcela určitě, že jsem se ocitl na Marsu - neuvažoval jsem vůbec o tom, zda jsem při zdravých smyslech. Dřívější ospalost mě rázem opustila. Cítil jsem v nitru mi našeptávalo, že fakt, že jsem na Marsu, je zcela samozřejmý. Bylo mně právě tak jako normálnímu pozemšťanu na Zemi. Prostě jsem se touto skutečností neobíral.

Ležel jsem na půdě porostlé žlutavou mechovitou travinou, která se rozprostírala kolem mě všemi směry do vzdálenosti mnoha a mnoha nedohledných mil. Podíval jsem se pozorněji kolem sebe a shledal, že ležím v hlubokém, kruhovitém údolí, ověšeném kolem dokola nepravidelnými vrcholky hor.

Bylo poledne, slunce na mě ostře svítilo a jeho paprsky pronikavě pálily do mého obnaženého těla. Přesto nebylo ono horko intenzivnější, než bývá obvykle na pustých arizonských pláních. Tu a tam v mechu trčely balvany z křemenné rudy, jiskřící se na slunci. Po mé levici asi ve vzdálenosti jednoho sta yardů se nalézala obezděná ohrada - zeď mohla být nanejvýš čtyři stopy vysoká. Nikde široko daleko kolem jsem nespatriil jinou vegetaci než mech; protože jsem byl velmi žízniv, rozhodl jsem se, že se půjdu poohlédnout po nejbližším okolí.

Zvedl jsem se - a tu jsem zažil své první překvapení na Marsu, poněvadž síla, kterou jsem musel svalům na Zemi dodat, abych mohl vstát, mě vymrštila do výše tří yardů. Dopadl jsem však na zem zcela zvolna, aniž bych se poranil. Moje následující pohyby se podobaly kotrmelcům a byly jistě svrchovaně směšné. Shledal jsem, že se musím znovu učit chodit, jelikož poměr vynaložené síly a výkonu byl na Marsu zcela jiný než na Zemi.

Každý krok mě vynesl několik stop do výše a dopadl jsem vždy na záda nebo na obličej, odrážej se od půdy jako pružný míč. Moje svaly, od narození přizpůsobené pozemským poměrům, nedovedly se

rázem srovnat se zákony marťanské gravitace a tamějšího menšího tlaku vzduchu.

Rozhodl jsem se, že se blíže podívám na nízkou ohradu - bylo to jediné místo v okolí, o kterém se dalo soudit, že je obydleno. Vida nezbytí, lezl jsem kupředu po čtyřech - byl to nejbezpečnější způsob pohybu. A brzy jsem se ocitl u nízké zdi.

Na straně, u které jsem stanul, nebyly ve stěně žádné dveře ani okna; poněvadž však zeď byla pouze čtyři stopy vysoká, postavil jsem se opatrně a zíral přes její okraj - a moje zraky uzřely věc nevidanou.

Celá ohrada byla opatřena střechem ze silného skla - v síle asi čtyř nebo pěti palců - a pod sklem bylo narovnáno několik set kulatých a sněhobílých vajec. Všechna vejce byla téměř stejně veliká a měla v průměru přibližně dvě a půl stopy.

Asi pět nebo šest vajec bylo již puklých; v jejich střepinách seděly groteskní bytosti, šklebící se v záři slunečních paprsků. Když jsem je spatřil, pochyboval jsem o svém vlastním dobrém rozumu. Měly velké hlavy, malá neduživá tělíčka, dlouhé krky a šest okončetin - teprve později jsem se dozvěděl, že mají normální ruce a nohy a třetího páru končetin mohou střídavě používat buď jako nohou, nebo jako rukou. Oči měli tvorové na vnějších stranách hlavy; byly to velmi podivné oči, vyčnívající tak dalece ven, že jimi mohli otáčet dopředu nebo dozadu, a to i protikladně, takže se mohli zároveň dívat dvěma různými směry, aniž by museli otáčet hlavou.

Uši těchto tvorů byly umístěny poněkud nad očima. Byly malé, pohárovitého tvaru, nepříliš odstávající od hlav. Nos byl tvořen pouhou podélnou rýhou uprostřed obličeje mezi ústy a očima.

Na tělech oněch podivných bytostí nebylo vidět ani vlasy, ani chlupy. Kůže byla světle žlutozelená. Dospělí Marťané, jak jsem brzy poté zjistil, měli kůži olivově zelenou, muži tmavší, ženy světlejší. U dospělých pak také hlavy vzhledem k tělům nebyly tak netvorně předimenzovány.

Duhovka jejich očí byla krvavě rudá, jako u nás na Zemi u albínů, zornička pak černá. Oční bulva a zuby byly oslnivě bílé, což jim dodávalo sveřepého vzezření, které bylo zvyšováno ještě tím, že jejich spodní řezáky byly abnormálně vyvinuté a vyčnívaly po tváři

vzhůru až do té výše, kde lidé mívají oči. Bělost oněch zubů se nepodobá bělosti slonové kosti, nýbrž dokonalé bělosti sněhu. Bílé vyčnívající řezáky se odrážejí od olivové barvy jejich pleti a dodávají jejich tvářím divokého, krvelačného výrazu.

Většiny těchto podrobností jsem si všiml teprve později, poněvadž ke zkoumání mého nového objevu mi bylo dopřáno velmi málo času. Když jsem se zájmem přihlížel, jak vejce pukají a vylézají z nich netvorné bytosti, byl jsem tím tak zaujat, že jsem ani nepozoroval, že se ke mně zezadu blíží skupina dospělých Mart'anů.

Připlížili se ke mně zcela tiše - po hebkém a bezhlučném mechu, který pokrývá téměř celý povrch Marsu, kromě krajiny kolem obou pólů a oblastí porostlých kulturami. Mohli mě zcela lehce zajmout, jejich záměry však byly mnohem ponuřejší. Teprve rachot zbroje jednoho z prvních, kteří mne obklíčili, mě varoval.

Bylo tomu tak v mém životě vždy, že nepatrná malichernost mi zachránila život. Kdyby puška vůdce tlupy Mart'anů nebyla zavadila o kovovou ozdobu jeho oštěpu, byl bych přišel o život, aniž bych tušil nebezpečí, které mně hrozí. Podivný zvuk kovu narazivšího o kov byl příčinou toho, že jsem se obrátil - zíral jsem na ostří oštěpu, lesknoucí se v záři slunce a vzdálené sotva deset stop od mé hrudi.

Bytost, která mne chtěla oštěpem proklát, byla zvětšeným vydáním příšer, klubajících se z vajec.

Muž, jenž stál proti mně, byl dobrých patnáct stop vysoký, a kdyby byl na Zemi, jistě by vážil přinejmenším čtyři sta liber. Seděl na podivném zvířeti, právě tak jako lidé sedí na koni. Nohama se držel trupu zvířete, v obou pravých pažích třimal oštěp, který chtěl po mně mrštit, a zbývající dvě končetiny mu sloužily k udržení rovnováhy - stvoření, na kterém jel, nebylo ovládáno ani uzdou, ani udidlem, ani ostruhami.

A zvíře samo! Lze velmi těžko je popsat pozemskými slovy! Bylo vysoké asi deset stop; mělo osm nohou, vždy čtyři po každé straně; tělo bylo široké a poměrně ploché, širší u hlavy než u zadku, který byl při pohybu poněkud vztyčen. Ústa rozpolťovala hlavu až k šíji, a to podélným směrem a nikoliv napříč.

Jako většina tvorů na Marsu nebylo ono zvíře vůbec porostlé chlupy. Jeho kůže byla na hřbetu černošedá, pod břichem bílá, nohy

přecházely ze šedi do sírově žluté barvy. Chodidla byla široká a bez kopyt - tím jsem si také vysvětloval, že Mart'ané se mohli ke mně přiblížit, aniž bych je byl upozoroval. Nedostatek kopyt a vůbec rohoviny je charakteristickým znakem mart'anské fauny. Pouze lidé a kromě nich ještě jeden savec - jediný savec na Marsu vůbec - mají končetiny opatřeny nehty.

A za prvním démonem, který na mne útočil, kupilo se jich ještě devatenáct! V prvním okamžiku mně připadali všichni podobní; teprve později jsem se naučil je rozeznávat. Nikdo se zajisté nebude divit, že při pohledu na tolik příšer jsem byl svrchovaně poděšen.

Poněvadž jsem byl nahý a úplně bezbranný, mojí první snahou bylo dostat se co možná nejdříve z nebezpečné blízkosti ostří na mne namířeného kopí.

Vymrštil jsem se, jak nejprudčeji jsem byl schopen, hodlaje nalézt útočiště na skleněné střeše mart'anské líhně. Můj atletický výkon mě dokonale uspokojil a Mart'any překvapil - vznesl jsem se asi třicet stop do výše a dopadl na opačné straně zasklené ohrady.

Přistál jsem bez úhony na hebkém mechu a spatřil, jak se ke mně Mart'ané blíží. Někteří si mě udiveně a s obdivem prohlíželi, jiní pak dávali posunky najevo své zadostiučinění, že jsem neublížil jejich mláďatům.

Hovořili tiše mezi sebou a přitom rukama činili různé posunky a ukazovali na mne. Zřejmě si uvědomili, že jsem úplně nahý a beze zbraně a že jsem nezpůsobil žádnou újmu jejich potomstvu, a nepohlíželi na mě již tak krutě; později jsem se také dozvěděl, že rozhodující dojem jsem na ně učinil svým nevídaným skokem.

Přestože Mart'ané jsou tvorové velkých proporcí, jejich svaly jsou utvářeny poměrně jen ke gravitaci Marsu, kterou musejí přemáhat. Následkem toho nejsou tak pružní a mrštní vzhledem ke své váze ve srovnání s pozemšťany; pochybuji dokonce, že kdyby se některý Mart'an rázem ocitl na Zemi, zda by byl schopen vyzdvihnout nad zemský povrch svoji vlastní váhu. Myslím, že by to nedokázal.

Můj skok byl Mart'any považován za cosi zázračného. Jejich prvotní úmysl - chtěli mě totiž zcela jistě zabít - se změnil. Z výrazu jejich tváří bylo zřejmo, že se mě chtějí zmocnit a ukázat svým druhům.

*Když jsem je spatřil,
pochyboval jsem
o svém vlastním
dobrém rozumu.*

Uvědomoval jsem si, že svým atletickým výkonem jsem získal u marťanských bojovníků určitý respekt. Rozhodl jsem se, že toho v budoucnosti využiji.

Všiml jsem si také, že všichni bojovníci měli kromě oštěpů u sebe ještě jiné zbraně. V první řadě to byla zvláštní puška.

Její hlaveň byla zhotovena z bílého kovu a zasazena do dřevěné pažby. Dřevo, ze kterého Mart'ané zhotovovali pažby svých pušek, bylo velmi vzácné, lehké a neobyčejně tvrdé - u nás na Zemi podobné dřevo vůbec neroste. Kov, z něhož je tažena hlaveň, je zvláštní slitina hliníku a železa, která je mnohem dokonaleji kalena než ocel, s níž pracujeme na Zemi. Váha těchto pušek je poměrně nízká; výbušné radiové střely jsou malého kalibru a velmi účinné. Účinek projektilů je v každém případě smrtelný, dostřel pak dosahuje vzdáleností, o nichž se nám na Zemi nezdá. Teoretický efektivní rádius mart'anské pušky je zhruba tři sta mil, leč v praxi, za pomoci bezdrátových hledačů a zaměřovačů, dosahuje se bezpečného dostřelu pouze na vzdálenost dvou set mil.

Ze svrchu uvedeného stručného popisu každý sezná, že můj respekt před mart'anskými palnými zbraněmi byl zajisté odůvodněný. Již tenkrát mě jakási telepatická síla varovala, abych se nepokoušel o útěk za denního světla v okamžiku, kdy na mě míří dvacet těchto smrtonosných nástrojů.

Mart'ané se ještě chvíli mezi sebou domlouvali, pak obrátili svá zvířata a odjeli zpět směrem, odkud přišli, zanechavše u ohrady se skleněnou střechou pouze svého vůdce. Ve vzdálenosti asi dvou set yardů se zastavili, otočili své oře čelem ke mně a ke svému veliteli a zírali na nás.

Mart'an, který zůstal u ohrady, byl tentýž, jenž mě před chvílí málem probodl svým oštěpem, a podle autority, které požíval u svých soukmenovců, jsem soudil, že je vůdcem celé tlupy.

Když jeho druhové poodjeli stranou, seskočil ze svého zvířete, odhodil oštěp i ostatní menší zbraně, které měl při sobě, a blížil se kolem ohrady líhně ke mně. Byl úplně beze zbraně a nahý, nehledě ke kovovým ozdobám, jež měl připevněny na hlavě a na prsou.

Jakmile Mart'an stanul několik kroků přede mnou, sejmul z paže obrovský náramek, položil jej na dlaň a oslovil mě jasným, zvonivým hlasem - nemusím ani říkat, že jsem mu nerozuměl. Poté Mart'an vztyčil své anténovité uši a natočil na mě zraky, očekávaje zřejmě moji odpověď.

Po chvíli trapného ticha jsem se rozhodl, že mu odpovím, poněvadž jsem usoudil, že jeho záměry se mnou jsou mírumilovné.

Odhození zbraní a přátelský tón hlasu byly neklamným důkazem přátelských úmyslů.

Přiložil jsem pravici na prsa a hluboce jsem se Mart'anovi uklonil a stručně jsem mu svojí mateřštinou vyličil, že sice jeho řeči nerozumím, ale že vidím z jeho chování, že mně nabízí mír a přátelství, což mi přichází vhod. Samozřejmě že jsem mohl blábolit cokoliv, Mart'an by mi byl tak jako tak nerozuměl.

Poté jsem mu podal ruku, vzal z jeho napřažené dlaně náramek a připjal jsem si jej na paži. Pak jsem se usmál a čekal. Mart'anova široká ústa se taktéž roztáhla k úsměvu, přistoupil ke mně, zavěsil se do mé paže a vedl mě ke svému zvířeti. Přitom posunkem vyzval své druhy, aby popojeli k nám. Ti se k nám hnali jako diví, než byli opětovně zaraženi svým vůdcem. Mart'an se pravděpodobně obával, abych se jejich přílišného zájmu o mou osobu neulekl a novým skokem jim neunikl mimo jejich dosah.

Vůdce poté promluvil něco ke svým lidem a naznačil mi, že pojedou s nimi na hřbetě jednoho ze zvířat za některým jezdcem. Poté sám vylezl opět na hřbet svého oře. Jakýsi Mart'an mě pak vysadil za sebe; držel jsem se řemeni, kterým byly upevněny na zvířeti zbraně a ozdoby. Vzápětí se celá četa i se mnou dala do pohybu. Směřovali jsme k horám, jež se rýsovaly na obzoru.

V ZAJETÍ

Ujeli jsme asi deset mil, když se povrch půdy začal nenápadně zvedat. Jak jsem se později dozvěděl, blížili jsme se ke břehu vyschlého mart'anského moře, na jehož dně se událo moje první setkání s Mart'any.

Brzy jsme dorazili k úpatí hor a poté, když jsme projeli úzkým průsmykem, ocitli jsme se v otevřeném údolí, které se rozšiřovalo v rovinu, na jejímž nejzazším konci se rozkládalo ohromné město. Zamířili jsme k němu. Z města a do města vedla široká silnice, pouze však na okraj rozlehlé planiny, kde se rozbíhala v nesčetné množství stezek.

Když jsme vjeli do města dovnitř, všiml jsem si, že mnoho budov je opuštěno, neobydleno - nebyly sice v rozvalinách, přesto však na nich bylo vidět, že nebyly již po mnoho let, snad dokonce staletí, obývány.

Ve středu města se nalézalo rozlehlé náměstí; na něm a na prazích okolních budov se kupilo devět set či dokonce tisíc bytostí, podobných mým uchvatitelům.

Nehledě k ozdobám byli všichni nazí. Ženy se svým zevnějškem lišily velmi málo od mužů, pouze jejich řezáky byly ještě větší a zatočené téměř až do výše uší. Povětšinou byly menších, drobnějších postav, světlejší pleti; na prstech u nohou i u rukou měly zárodky nehtů, které mužům vůbec chyběly. Dospělé ženy dosahovaly výše deseti až dvanácti stop.

Děti měly pleť ještě světlejší než ženy. Připadaly mi všechny navzájem stejné - pouze některé z nich byly větší, snad starší.

Nespatřil jsem mezi Mart'any obzvláště staré jedince - musím totiž upozornit na to, že Mart'ané ve věku od čtyřiceti až do jednoho tisíce se valně svým vzhledem neliší. Všichni se dobrovolně vydávají na podivnou poslední pouť k řece Issu, o níž žádný živoucí Mart'an neví, kam vůbec teče. Z jejich vln se žádný Mart'an nevrátil - ba tomu, kdo by se jednou byl omočil v temných, chladných vlnách Issu, nebyli by ostatní dovolili dále mezi sebou žít.

Lze říci, že pouze jeden Mart'an z tisíce zemře nějakou chorobou a nanejvýš dvacet z tisíce se vydá na dobrovolnou pouť k řece Issu. Ostatních devět set sedmdesát devět zemře násilnou smrtí v souboji, na lovu, na vzdušných lodích a ve válce. Největší ztráty ovšem utrpí mart'anské pokolení v útlém věku, poněvadž valná většina jejich potomků zahyne v drápech velkých bílých opic.

Průměrná délka života Mart'anů je tři sta let - mohla by být zcela lehce i tisíc, kdyby ovšem násilná smrt neskosila řady Mart'anů. Vzhledem k tomu, že veškeré zásoby planety Marsu valem mizí a že lékařské schopnosti Mart'anů naproti tomu jsou skvěle vypěstovány, necení se lidský život na Marsu tak jako na Zemi - tato skutečnost pak více než dostatečně vysvětluje jejich ustavičné války a provozování nebezpečných sportů.

Kromě toho zde existují ještě jiné a přirozené okolnosti, které jsou příčinou ubývání populace, leč žádná z nich není tak významným faktorem jako jejich bojechtivost. Každý Mart'an, ať muž či žena, má vždy u sebe nějakou smrtonosnou zbraň.

Když jsme se přiblížili k náměstí a moje přítomnost byla zpozorována, okamžitě se kolem mě seskupilo několik set groteskních tvorů, kteří se chystali strhnout mě ze sedla dolů. Energický posunek vůdce naší čety však jim v tom zabránil a pokračovali jsme v jízdě přes náměstí ke vchodu do nádherné, výstavné budovy.

Dotyčná stavba byla poměrně nízká, zabírala však nesmírné prostranství. Byla vybudována z běloskvoucího mramoru, vykládaného zlatem a brilianty, které jiskřily a zářily v slunečním jasu. Hlavní vchod byl široký několik set stop a tvořil před vlastní budovou jakousi mohutnou předsíň. V budově nebylo vůbec schodiště, do prvního patra se vystupovalo po nakloněné ploše vzhůru. V patře byla rozlehlá, prostranná místnost obklopená galeriemi.

V tomto sále, který byl opatřen několika řadami dřevěných stolů a křesel, bylo shromážděno asi čtyřicet nebo padesát Mart'anů - stáli na stupních, vedoucích k vyvýšenému řečništi. Nahoře na piedestalu seděl urostlý bojovník, ověšený mnoha ozdobami z kovu, z barevného peří a tepané kůže, bohatě zdobené drahokamy. Kolem

ramen měl zavěšený krátký plášť z bílé kožešiny, ovroubený šarlatovým, lesklým hedvábím.

Co mě ovšem v prostorné síni nejvíce překvapilo, byla skutečnost, že přítomní Mart'ané se nikterak svými obrovitými rozměry nehodili ke stolům a křeslům, které zřejmě byly zhotoveny pro lidi podobných proporcí, jako jsem já. Mart'ané se stěží napěchovali do křesel a jejich dlouhé nohy se vůbec nemohly stěsnat pod stůl. Z toho bylo možno soudit, že na Marsu existují ještě jiné bytosti než oni odporní tvorové, do jejichž rukou jsem upadl; stáří jednotlivých předmětů a staveb pak svědčilo o tom, že kdysi před dávnými a dávnými věky jejich vlastníky byli příslušníci jakési zapomenuté, vyhynulé rasy.

Naše skupina se zastavila u vchodu do budovy. Na pokyn vůdce mě sejmuli ze hřbetu zvířete, na kterém jsem jel. Poté se vůdce zavěsil do mého rámě a vstoupil se mnou do prostorné haly. Když jsme se blížili k náčelníku Mart'anů, nebylo dbáno valných formalit. Můj průvodce se téměř surově dral k vyvýšenému řečništi, ostatní pak mu uctivé ustupovali z cesty. Náčelník poté vstal a vyslovil jméno mého průvodce, který se taktéž napřímil a opakoval jméno náčelníka a jeho titul.

Tehdy ovšem, když jsem poprvé stanul v síni Mart'anů, jsem nevěděl, co ona slova znamenají, později však jsem zjistil, že to je obvyklý pozdrav mezi zelenými Mart'any. V případě, že setkavší se Mart'ané byli navzájem cizinci a neznali své jméno, vyměnili si mlčky své ozdoby ale pouze tehdy, chovali-li vůči sobě mírumilovné úmysly. Jinak okamžitě došlo k souboji.

Můj průvodce, Tars Tarkas, byl místonáčelníkem obce - byl nesporně velmi zdatným státníkem i bojovníkem. Dle zvuku jeho hlasu i chování jsem seznal, že stručně vykládá svému představenému, jak mě zajal a přivedl. Poté mě posunkem vyzval, abych také promluvil.

Vysvětlil jsem shromážděným Mart'anům čistou angličtinou, že si navzájem nemůžeme porozumět. Když jsem se ke konci své řeči usmál, všiml jsem si, že i náčelník učinil totéž.

Vzpomněl jsem si, že Tars Tarkas se také při prvním rozhovoru se mnou usmíval. Měli jsme tedy alespoň něco společného - dovedli jsme se oba smát, měli jsme zřejmě oba vyvinutý smysl pro humor.

Později ovšem jsem se dozvěděl, že to byl pouhý reflexní pohyb obličejových svalů - pravý mart'anský smích je totiž příznakem příšerné hrůzy a vyvolává děs i u nejsilnějších mužů.

Zdejší pojetí radovánek se velice liší od toho, na které jsme zvyklí. Zmírá-li někdo v chrapotu agónie, je to na Marsu pro ostatní vítaným důvodem k bezuzdné veselosti, mučení zajatců nejkrutějšími mukami je pak obecnou zábavou.

Shromáždění bojovníci a náčelníci obce si mne podrobně prohlédli, ohmatávali mé svaly a moji kůži. Hlavní náčelník projevil přání spatřit na vlastní oči mé atletické výkony, pročež mě Tars Tarkas vyzval, abych s nimi vyšel na prostranství ven.

Pohyboval jsem se kupředu velmi pomalu, povětšinou se drže Tars Tarkase za ruku; skákal jsem mezi stoly a lavicemi jako veliká žába. Přitom jsem se bolestně uhodil k nemalému obveselení Mart'anů. Chtěl jsem proto lézt po čtyřech, což ovšem nebylo Mart'anům po chuti - jeden z obrovitých chlapíků, který se mi nejzřetlivěji smál, mě surově udeřil.

Nerozmýšlel jsem se dlouho, a vida nad sebou jeho groteskní, neforemnou tvář, učinil jsem to, co by učinil kterýkoliv gentleman, kdyby se ocitl v podobné situaci: udeřil jsem jej pěstí do čelisti. Skácel se k zemi jako zasažen bleskem. Sledoval jsem, jak klesá na podlahu, a opřel jsem se zády o nejbližší stůl. Chystal jsem se k obraně, očekávaje, že se na mě ostatní vrhnou, aby pomstili svého druhu. Byl jsem rozhodnut prodat svoji kůži co možná nejdražší.

Moje obavy však byly bezpředmětné, jelikož Mart'ané, zprvu udiveni, se posléze dali do pustého smíchu a pochvalně tleskali. Tehdy ovšem jsem nevěděl, že jejich jásos znamená uznání.

Mart'an, kterého jsem srazil, ležel na zemi a žádný z jeho soukmenovců mu nepřispěl na pomoc.

Tars Tarkas mi poté podal rámě a vyšli jsme na prostranství před budovu. Zprvu jsem vlastně nevěděl, proč mě vedli ven, brzy však jsem to pochopil. Nejprve Mart'ané přede mnou několikrát opakovali slovo „sak“ a Tars Tarkas učinil několik skoků, pronášeje při každém odrazu také „sak“. Pochopil jsem, že chtějí, abych jim ukázal, jak dovedu skákat.

Vymrštil jsem se a skočil do výše dobrých sto padesáti stop; naštěstí jsem neztratil rovnováhu a dopadl jsem bezpečně na obě nohy. Poté jsem se menšími skoky vrátil k Tars Tarkasovi.

Moje exhibice byla s nelíbeným obdivem sledována několika sty Mart'anů. Horlivě žádali, abych svůj výkon opakoval - k jejich naléhání se připojil i náčelník. Byl jsem však hladov a žízniv, a proto jsem se rozhodl, že jejich výzvám nevyhovím a že si musím dříve získat jejich respekt. Ignoroval jsem jejich přání a na jejich volání „sak“ jsem si ukazoval na ústa a třel dlaněmi břicho.

Nato Tars Tarkas a náčelník spolu vyměnili několik slov. Tars Tarkas pak zavolal mladou ženu z davu, něco jí řekl a mne vyzval, abych ji následoval. Chopil jsem se neprodleně její ruky a společně jsme se ubírali přes náměstí k jakési velké budově.

Moje průvodkyně byla dosti hezká, asi osm stop vysoká; bylo zřejmo, že již dospívala, že však ještě nedosáhla své normální výšky. Její plet' byla slabé nazelenalá se žlutavým nádechem, jako by byla pokryta pylem. Později jsem se dozvěděl, že se jmenuje Sola a že náleží k Tars Tarkasově družině. Zavedla mě do prostorné místnosti v jedné z budov, vroubících náměstí. Z hromady kůží a hedvábných látek, nalézajících se v komnatě, jsem usoudil, že ona prostora asi slouží ke spaní.

Místnost byla dobře osvětlena několika velkými okny a vkusně ozdobena nástěnnými malbami a mozaikami. Ze všeho dýchalo staleté stáří, svědčící o tom, že dávno vymřelí tvůrci této krásy neměli nic společného s dnešními surovými obyvateli města.

Sola mě vyzvala, abych si sedl na hromadu kůží uprostřed pokoje. Poté se obrátila a vyrazila z hrdla zvláštní syčivý zvuk. A za okamžik jsem ušel nový mart'anský div.

Do místnosti se ukolébalo podivné desetinohé zvíře, které se uvelebilo před Solou jako poslušná hračka. Zvíře bylo asi tak velké jako shetlandský pony, jeho hlava se podobala obrovské žabí hlavě, jeho čelisti však byly opatřeny třemi řadami dlouhých, ostrých řezáků.

MŮJ HLÍDACÍ PES

Sola se zadívala zvířeti chvíli upřeně do očí, něco mu řekla, ukázavši při tom na mě, a pak odešla z místnosti. V prvním okamžiku jsem měl určité obavy, neboť jsem se domníval, že mě desetinohý netvor co nejdříve pozře. Můj strach však byl bezpodstatný, neboť zvíře si mne pouze důkladně prohlédlo a pak popošlo k východu z místnosti, kde si lehlo na práh.

Tak jsem poznal poprvé v životě marťanského hlídacího psa - to dobrácké zvíře mě pečlivě ochraňovalo po celou dobu, co jsem byl v zajetí zelených Marťanů, ba dokonce mi dvakrát zachránilo život.

Zatímco Sola byla nepřítomna, prohlédl jsem si důkladně místnost, do níž mě zavedla a v níž jsem byl fakticky zajat. Na stěnách byly namalovány nádherné výjevy: hory, řeky, jezera, moře, louky, stromy, květiny, sluncem zalité zahrady - vesměs krajiny, které se od pozemských scénérií lišily pouze růzností koloritu vegetace. Bylo zřejmé, že malba byla provedena mistrovskou rukou. Technika byla naprosto dokonalá, nikde však na obrazech nebylo vidět ani Marťany, ani jiné živé tvory, z jejichž podoby bych mohl soudit na jejich dávnověkou existenci na Marsu.

Zatímco jsem uvažoval a přemítal o svých podivuhodných zážitcích na Marsu, vrátila se Sola, přinášejíc mi jídlo a pití. Položila obě přede mě na zem a usadila se vedle. Upřeně na mě zírala.

Jídlo pozůstávalo asi z libry jakési pevné hmoty, která byla ne nepodobná sýru a téměř bez chuti. Nápoj vypadal jako mléko. Byl trochu nakyslý a velmi chutný. Později jsem se dozvěděl, že ona tekutina není zvířecí mléko, jelikož na Marsu se vyskytuje pouze jediný savec a to ještě velmi řídce - nýbrž že prýští z velké rostliny, která žije, aniž by potřebovala vláhu. Zdá se, že sama destiluje mléko z lůna země, z vlhkostí vzduchu a slunečních paprsků. Jedna rostlina vydá osm až deset litrů mlékovité tekutiny denně.

Když jsem pojedl, cítil jsem se velmi posílen. Potřeboval jsem však též nutně spánek. Proto jsem uleh na kupu hedvábných látek a brzy usnul. Spal jsem několik hodin. Probudil jsem se chladem - byla

tma. Třásl jsem se zimou. Všiml jsem si, že kdosi na mě položil kožešinu, kterou jsem ve spánku strhl a nyní jsem si ji ve tmě nedovedl na sobě dobře upravit. Vtom mě čísi ruka zavinula do hebké kůže a přikryla mě ještě jednou pokrývkou.

*... to dobrácké zvíře
mě pečlivě ochraňovalo
po celou dobu ...*

Tušil jsem, že o mě tak pečuje Sola, a nemýlil jsem se. Toto děvče jediné ze všech zelených Mart'anů jevílo ve své povaze rysy sympatie, citlivosti a laskavosti. Její péče mi ušetřila mnohou tělesnou strast a trýzeň.

Jak jsem seznal, mart'anské noci jsou svrchovaně studené, a jelikož zde neexistuje ani soumrak, ani jitřní úsvit, změny teploty jsou velmi prudké, náhlé a nepříjemné. Noci jsou buď zářivě jasné, nebo inkoustově černé, neboť ve dnech, kdy ani jeden z obou měsíců na obloze nezáří, panuje úplná temnota. Velmi řídká atmosféra totiž nerozptyluje světlo hvězd tak jako u nás na Zemi. Naproti tomu zářili na obloze oba měsíce, je povrch Marsu poměrně dosti osvětlen.

Oba měsíce Marsu jsou povrchu mnohem blíže než náš pozemský Měsíc k povrchu Země; bližší měsíc je vzdálen od povrchu Marsu pouze pět tisíc mil, kdežto vzdálenější zhruba čtrnáct tisíc mil - což značně kontrastuje se vzdáleností čtvrt miliónu mil našeho Měsíce od povrchu Země. Bližší měsíc oběhne planetu Mars za sedm a půl hodiny, takže brázdí noční klenbu jako obrovský meteor.

Druhý měsíc kolotá kolem Marsu v intervalu třiceti a čtvrt hodiny. Pohled na noční oblohu Marsu, ozářenou oběma měsíci, je skutečně velkolepý. Příroda učinila velmi dobře, že vybavila mart'anské noci tak vydatným světlem, neboť zelení obyvatelé rudé planety, jsouce kočovnou rasou bez vyššího intelektuálního vývoje, znali pouze primitivní iluminační prostředky: louče, svíčky a zvláštní olejové lampy, které vyvinují plyn a hoří bez knotů.

Tyto lampy vytvářejí intenzivní bělostné světlo. Ovšem olej, kterým jsou plněny, se vyskytuje pouze na velice odlehlých místech a je vysoce ceněn, poněvadž zelení Mart'ané si hnuší jakoukoliv těžkou ruční práci, a tudíž i dolování - proto také se po dlouhá staletí nepovznegli z polobarbarské primitivnosti.

Když Sola upravila mé pokrývky, usnul jsem znovu a probudil jsem se teprve za bílého dne. Mými spolunocležníky byly ženy - počtem pět - všechny zachumlány v hedvábí a kožešiny. Na prahu ležel můj strážný pes. Ležel v téže pozici jako včera večer - ani jediný sval se na něm nepohnul. Jeho oči byly upřeny na mě. Co by asi tak učinil kdybych chtěl uprchnout?

Vždy v životě jsem toužil po dobrodružství. Usoudil jsem, že se nejsnáze přesvědčím o smýšlení onoho zvířete, když se proti jeho vůli pokusím opustit místnost. Domníval jsem se, že mu uniknu zcela lehce, jakmile jednou budu z budovy venku, poněvadž jsem spoléhal na své pružné nohy - z krátkých nohou netvora jsem pak usuzoval, že pravděpodobně není příliš dobrým běžcem a skokanem.

Opatrně jsem se zvedl a postavil. Můj strážný pes učinil totéž. Poté jsem se k němu zvolna blížil, abych snad příliš prudkým pohybem neztratil rovnováhu a neupadl. Shledal jsem, že dám-li si pozor, dovedu se pohybovat zcela dobře a dosti rychle. Když jsem se k obludě přiblížil, ustoupila stranou a pustila mě přes práh. Jakmile však jsem se ocitl venku, šel netvor těsně za mnou.

Bylo zřejmo, že jeho úkolem je chránit mě. Sotva jsem ale došel až na okraj města, skočil přede mě, zlověstně mručel a cenil na mě své příšerné zuby. Chtěl jsem se na jeho účet trochu pobavit, a proto jsem se proti němu prudce rozehnal, a když jsem byl téměř u něj, vyskočil jsem a snesl se na zem daleko za ním a za městem. Pes se rozběhl za mnou. K mému nemalému podivu vyvinul rychlost, o jaké se mi ani ve snu nezdálo. Náš nejrychlejší pozemský chrt by ve srovnání s ním nebyl ničím. Později jsem se dozvěděl, že ono desetinohé zvíře je nejrychlejším tvorem na celém Marsu; vzhledem ke své inteligenci, věrnosti a sveřeposti je používáno při lovu i ve válce.

Vida, že při přímém běhu by mě netvor dostihl a že bych jeho tesákům neunikl, skákal jsem sem a tam, a když mě již doháněl přenesl jsem se mocným odrazem přes něj. Tento manévr se mi dařil, takže jsem doběhl do města o několik vteřin dříve než on; když se pak za mnou přihnál, vskočil jsem rovnýma nohama do otevřeného okna, které se nalézalo asi ve výši třiceti stop nade mnou. Zachytil jsem se na parapetu, sedl si do okna, a nestaraje se o to, co se děje uvnitř budovy, zíral jsem na překvapené zvíře pod sebou.

Moje radost ze šťastného útěku však neměla valného trvání, poněvadž ledva jsem usedl na okenní římse, uchopila mě zezadu čísi ruka. Násilně mě vtáhla do místnosti a srazila mě k zemi. Spatřil jsem nad sebou obrovskou bílou opici, jejíž tělo bylo lysé, pouze z hlavy jí splýval štětinatý chvost.

BOJ, KTERÝ MI ZÍSKAL PŘÁTELE

Zvíře, které se podobalo spíše pozemšťanům než Mart'anům, jež jsem za svého dosavadního pobytu na Marsu spatřil, mě přidržovalo jednou svojí mohutnou tlapou na zemi. Přitom ze sebe vyráželo podivné zvuky a posuvky se dohovořovalo s jiným zvířetem ve vedlejší místnosti. Ono další zvíře bylo samozřejmě druhým z páru, poněvadž k nám přišlo a chystalo se mi kamenným kyjem roztržít hlavu.

Obě zvířata byla asi patnáct stop vysoká, stála zpříma a měla uprostřed mezi nohama a rukama třetí pár končetin. Jejich oči byly na hlavě umístěny těsně u sebe a nevyčnívaly ven, uši byly na lebce přirostlé poněkud výše, přitom se však spíše podobaly uším lidí než uším Mart'anů. Jejích ústa i zuby připomínaly ústa a zuby afrických goril. Pohled na ně byl ve srovnání s pohledem na zelené Mart'any docela příjemný.

Kamenný kyj již opisoval nebezpečný půlkruh, na jehož konci byla moje hlava, když tu se za mnou otevřely dveře a jiné příšerné zvíře se vrhlo na opici, která mě ohrožovala. Opice, jež mě držela při zemi, s pustým řevem vyskočila z okna; její druh se zoufale bil s mým ochráncem, kterým nebyl nikdo jiný než můj pes-strážce.

Chvatně jsem se zvedl se země a opřel se o zeď. Byl jsem svědkem boje, jaký jsem dosud v životě neviděl. Síla, pružnost a krvelačná sveřepost obou zvířat byla téměř neuvěřitelná. Můj pes-ochránce byl ve výhodě, poněvadž útočil a jeho drápy se dříve zaryly do prsou opa. Dlouhé paže a drápy opice, mnohem svalnatější než končetiny zelených Mart'anů, sevřely chřtán mého hlídače a zbavovaly jej dechu - boj byl tak zoufalý, že jsem se obával, že opice mému psu srazí vaz.

Pes zatím opici serval veškeré maso ze žeber. Obě zvířata se válela po podlaze zbrocené krví. Přesto však jsem neslyšel ani od jednoho, ani od druhého výkřik bolesti. A vtom již mému ochránci vystoupily v zápalu boje oči z důlků a krev se mu řinula proudem z

nozder. Bylo zřejmé, že pes slábne - opice též pozbývala sil a její pohyby byly malátnější.

Posléze jsem se vzpamatoval, a poslouchaje jakýsi vnitřní hlas, který mi připomínal moji povinnost, chopil jsem se kyje, jenž vypadl opici z ruky hned na počátku boje, a rozmáchnuv se jím, udeřil jsem netvora do temene - leb opa se rozbila jako vaječná skořápka.

Sotvaže jsem se touto ranou zbavil jednoho nepřítele, valilo se na mě nové nebezpečí. Druhá opice, která se vzpamatovala z leknutí, se vracela vnitřkem budovy na místo boje. Spatřil jsem ji právě v okamžiku, kdy vstupovala do dveří. Opice, vidouc svého druhu s roztráštěnou lebkou na zemi, zařvala vzteky, až jí pěna odstříkovala od úst. Přiznávám se, že mně v onom okamžiku valně nebylo.

Nevyhýbal jsem se nikdy jakémukoliv boji, v tomto případě však převaha mého soupeře byla příliš zřejmá. Síla ocelových svalů této příšery z neznámého světa byla drtivá - měl jsem ty nejlepší vyhlídky na smrt.

Stál jsem nedaleko okna a věděl jsem, že jakmile se jednou ocitnu na ulici, budu v bezpečí dříve, než mě netvorná opice dožene. Rychlý útěk pro mě znamenal spásu a bezpečí.

Třímal jsem sice v ruce kamenný kyj - leč co mi byl platný proti čtyřem obrovitým pařátům opice? I kdybych jí jednu končetinu první ranou přerazil, zdolala by mě jistě zbývajícími pěti, dříve než bych se připravil ke druhému úderu.

Zatímco jsem takto uvažoval, padl můj pohled na mého ochránce, psa. Okamžitě mi z hlavy vyprchaly myšlenky na útěk. Ubohé zvíře leželo na podlaze v krvi a upíralo na mne své zraky, jako by mě němě prosilo o ochranu. Nemohl jsem této prosbě odolat - nebyl bych mohl srovnat se svojí ctí, abych zbaběle opustil v nebezpečí toho, kdo pro mě bez váhání nasadil svůj život - byť i to bylo jen zvíře.

Nepřemýšlel jsem dlouho a obrátil jsem se ke dveřím, abych mohl čelit útoku rozzuřené opice. Op byl tak těsně u mě, že jsem neměl dost volného místa, abych se mohl kyjem rozmáchnout, a proto jsem vrhl sukovici přímo proti němu. Kamenná zbraň zasáhla opici pod kolenem a způsobila jí bolestné zranění, neboť netvor zavřeštěl vztekem a bolestí - úderem také ztratil rovnováhu a zavrával.

*Síla, pružnost
a krvelačná sveřepost
obou zvířat
byla téměř neuvěřitelná.*

Právě tak jako minulého dne použil jsem pozemské taktiky boje a zasadil opici dvě tuhé rány: jednu pod bradu a druhou do žaludeční krajiny. Účinek těchto ran byl přímo zázračný - opice zakňučela a klesla k zemi, lapajíc po vzduchu. Nemeškal jsem, a uchopiv kamenný kyj, dobil jsem netvora dříve, než opět mohl povstat.

Sotva opice naposledy vydechla, ozval se za mnou hlasitý smích. Obrátil jsem se a spatřil Tars Tarkase, Solu a ještě asi čtyři bojovníky, stojící ve dveřích. Pochopil jsem, že vzdávají pochvalu mému výkonu.

Sola okamžitě ráno zpozorovala moji nepřítomnost a uvědomila o tom Tars Tarkase, který ihned vyslal četu svých bojovníků, aby po mně pátrali. Sám se ujal vedení celé akce. Když se posléze ocitli na okraji města, spatřili, jak se do jednoho z domů žene rozzuřená bílá opice.

Bylo jim nápadné její zběsilé počínání, a šli proto za ní, tušíce, že mi takto snad přijdou na stopu. Jejich instinkt je neklamal - byli svědky mého nerovného zápasu. Moje atletické výkony a můj neohrožený, hrdinský způsob boje mi získal u Mart'anů neomezený respekt.

Mart'ané, neuvědomující si něžnější city jako lásku, přátelství a soucit, vysoce cení fyzickou zdatnost a neohroženost. Ten, kdo osvědčí bojem, mrštností a udatností svoji sílu, je u nich vážen a ctěn.

Jediná Sola z přítomných Mart'anů se surově nesmála při průběhu mého zápasu s velepy - naopak, její tvář byla nesmírně vážná, a když jsem oba netvory sklál, přiskočila ke mně a prohlížela bedlivě mé tělo, zda snad nejsem poraněn. Jakmile se přesvědčila, že jsem neutrpěl úhony, uchopila mě za ruku a vyváděla mě z místnosti ven.

Tars Tarkas a ostatní bojovníci stáli kolem mého hlídacího psa, který mi zachránil život a za nějž i já jsem svůj život riskoval. Nebohé zvíře se právě vzpamatovávalo. Mart'anští bojovníci o čemsi chvilí uvažovali a pak mě jeden z nich oslovil. Brzy však pochopil, že mu nemohu rozumět, a obrátil se k Tars Tarkasovi. Ten mi pokynul, abychom opustili místnost.

Vytušil jsem, že Mart'ané se výhrůžně tváří na mé ubohé zvíře, jehož ochraně jsem byl svěřen, a proto jsem nechtěl odejít z místnosti dříve, dokud se nedozvím, co s ním chtějí počít. A nemýlil jsem se. Jeden z Mart'anů vytrhl z opasku pistoli a chtěl mého psa zastřelit strhl jsem mu ruku ještě včas. Kulka se zaryla do okenního pažení a účinek exploze byl tak mocný, že bylo porušeno i zdívo.

Poklekl jsem ke svému poraněnému psu, pomohl jsem mu na nohy a vyzval jsem jej, aby mě následoval. Mart'ané se na mě udiveně a posměšně dívali. Nedovedli pochopit moji vděčnost a soucit. Bojovník, jehož pistoli jsem strhl stranou, tázavě zíral na Tars Tarkase, leč ten mu pokynem naznačil, aby se nemísil do mých záležitostí. A tak jsem se vrátil na náměstí, jsa veden za ruku Solou. Můj pes-hlídač mi krácel v patách.

Měl jsem alespoň na Marsu dva přátele: mladou ženu, která se o mě mateřsky starala, a ubohé netvorné zvíře, které, jak jsem později poznal, chovalo ve svém ohyzdném těle více lásky, věrnosti a vděčnosti, než jí bylo lze nalézt v pěti miliónech srdcí zelených Mart'anů, obývajících opuštěná města a vyschlá dna mart'anských moří.

VÝCHOVA POTOMKŮ NA MARSU

Po snídani, která se skládala z téhož pokrmu a z téhož nápoje jako předešlého dne - mohu vlastně říci, že za svého pobytu u zelených Mart'anů jsem nic jiného nejedl - mě Sola odvedla na náměstí, kde jsem byl svědkem, jak občanstvo celé obce přistrojuje a zapřahuje obrovská, mastodontům podobná zvířata do velkých, trojkolých vozů. Na celém prostranství stálo asi dvě stě padesát takových vozů; každý vůz byl tažen jedním zvířetem.

Vozy byly široké, pohodlné a bohatě ozdobené. V každém seděla Mart'anka, ověšená kovovými ozdobami, drahokamy, hedvábím a kožišinami. Na hřbetech zvířat, která táhla vozy, seděli mladí Mart'ané. K mému nemalému podivu ona obrovská zvířata nebyla ovládána ani uzdou, ani ostruhami, nýbrž pouze telepatickými prostředky.

Všichni Mart'ané mají vysoce vyvinuté telepatické schopnosti, proto také jejich řeč je velmi jednoduchá a stručná a vystačí i při dlouhých rozhovorech s několika málo slovy. Na Marsu totiž existuje jakýsi univerzální jazyk, pomocí něhož tvorové s nižším kulturním vývojem sdílejí své pojmy s vyšší kulturní oblasti.

Vozy se daly jeden za druhým do pohybu. Sola mě vybídla, abych vstoupil do jednoho prázdného vozu. Vezli jsme se směrem, kudy jsem včerejšího dne vstoupil do města. Před průvodem jelo asi dvě stě bojovníků, stejný počet jich byl vzadu a až třicet pojíždělo po stranách.

Všichni kromě mě - muži, ženy i děti - byli po zuby ozbrojeni; navíc podél každého vozu klusal mart'anský hlídací pes. I můj šel těsně za naším spřežením.

Jeli jsme touže cestou, jako jsem včerejšího dne dospěl do města ovšem opačným směrem. Inkubátor byl zřejmě cílem našeho putování.

Když jsme dojeli k oné nízké stavbě se skleněnou střechou, byly všechny vozy s matematickou přesností sestaveny do čtyřhranu. Asi půl tuctu bojovníků a několik nižších náčelníků, mezi nimiž byl i

Tars Tarkas, sestoupilo ze svých zvířat. Viděl jsem, jak Tars Tarkas cosi vysvětluje hlavnímu náčelníku, který se nazýval Lorquas Ptomel, Jed - slovo *jed* značí v marťanské řeči titul.

Brzy jsem se dozvěděl, o čem spolu náčelníci hovořili - Tars Tarkas pro mě poslal Solu se vzkazem, abych k němu přišel. Během dne jsem se naučil tak dalece chodit, že jsem zcela lehce mohl vyhovět této výzvě.

Když jsem došel až k inkubátoru, spatřil jsem, že téměř všechna vejce až na několik málo jsou proklubána. Celá líheň se hemžila malými, groteskními tvory. Mladí Marťané byli asi tři čtyři stopy vysocí a chodili po líně sem a tam, jako by hledali potravu.

Když jsem stanul před Tars Tarkasem, ukázal na inkubátor a řekl „sak“. Porozuměl jsem, že mám před Lorquasem Ptomelem opakovat svůj včerejší výkon - což mně ovšem nemohlo vůbec způsobit kromobyčejné potíže. Vymrštil jsem se tak důkladně, že jsem přeskočil inkubátor i řadu vozů, postavených za líheň. Když jsem se vrátil, Lorquas Ptomel ke mně cosi zachrochtal a poté se obrátil ke svým bojovníkům, jimž udělil několik rozkazů týkajících se inkubátoru. Mně pak již nikdo nevěnoval pozornost, takže jsem mohl zůstat nerušeně mezi nimi a sledovat postup jejich prací. Marťané vybourali do zdi inkubátoru otvor tak velký, aby malí Marťané mohli vyjít ven.

Před otvorem utvořili přítomní Marťané i Marťanky dlouhou řadu, sahající až k vozům a i dále na pláň. Mezi těmito živými zdmi se malí Marťané hnali jako diví. První, kteří doběhli až na konec řady, byli zachyceni dospělými Marťany a Marťankami, a tak to šlo stále, až všechna mláďata opustila inkubátor a byla přivlastněna někým z dospělých. Ženy odnášely mladé Marťany do vozů, muži pak je předávali ženám.

Když jsem viděl, že celá tato ceremonie - lze-li tak onen úkon nazvat - je skončena, vyhledal jsem Solu. Nalezl jsem ji v jednom voze s příšerným, groteskně malým tvorem v náručí.

Výchova mladých Marťanů spočívá v tom, že jsou vyučováni mluvit a používat válečných zbraní, které jsou nezbytnou součástí výstroje od dob jejich raného dětství. Rodí se z vajec, v nichž stráví dobu pěti let - během této doby se úplně vyvinou, pouze postavou

jsou zakrnělí. Vlastní matky jednotlivých mláďat nepoznají své dítky; ba bylo by jim těž zatěžko označit s určitou přesností jméno a hodnotu otce. Jsou to dítky společné celé obci a o jejich výchovu se starají všechny ženy tím způsobem, že každá pečuje o toho Mart'anka, kterého se při vypouštění z inkubátoru zmocnila.

Stává se často, že některé „matky“ nemají vůbec v inkubátoru své vlastní vejce - u Soly tomu bylo také tak. Nebyla totiž ještě ve věku, kdy Mart'anek kladou vejce. Leč na tom u Mart'anů valně nezáleží, protože rodičovská a synovská láska je u nich neznámým pojmem. Nedovedl jsem v první době plně pochopit tento příšerný systém, vlivem něhož byli Mart'ané zbaveni všech lepších citů, ba vůbec i humanitních pudů, které u nás na Zemi ovládají i činy zvířat. Od narození neznají Mart'ané ani otcovskou, ani mateřskou lásku, nevědí, co to znamená domov. Jsou trpěni při životě pouze tehdy, když svojí fyzickou zdatností a krutostí dokáží, že jsou schopni ubránit svůj život. Jakmile je některý z mladých Mart'anů deformován nebo jinak má určitou zevní vadu, je okamžitě odstřelen. Všichni dospělí je týrají, kdykoliv jenom se k tomu naskytne příležitost.

Není to snad úmyslná nebo zbytečná krutost, je to pouhý tvrdý a neúprosný boj o existenci na umírající planetě, jejíž přírodní prostředky byly vyčerpány na tak nízký stupeň, že každý nový přírůstek života znamená zmenšení dávky pro ostatní.

Tak se stává, že tvrdým výběrem se zachovávají pouze nejotužilejší jedinci; pravidelnou regulací docilují pak toho, že přírůstek narozených se rovná úbytku zemřelých. Každá dospělá Mart'anka snáší ročně asi třináct vajec. Vejce, která dosáhnou určité velikosti a váhy, jsou bedlivě zkoumána a ukrývána v podzemních sklepeních, kde je teplota pro inkubaci příliš nízká. Každého roku se všechna takto nashromážděná vejce znovu pozorně zkoumají. Rada dvaceti náčelníků vybere sto nejslibnějších exemplářů a ostatní zničí. Za pět roků zůstane z několika tisíců vajec pouze pět set. Těchto pět set vajec se pak vloží do vzduchotěsných inkubátorů, kde se mladí tvorové během pěti let vlivem slunečních paprsků vylihnuou. Konečná fáze líhnutí, kdy se tvorové proklubávají z vajec, se děje téměř

současně - až na malé výjimky a skýtá skutečně nevídanou podívanou.

Zbylých několik vajec, z nichž se Mart'ánkové dosud neproklubali, si nikdo nevšímal a nikdo se o jejich osud nestaral. Nikdo si nepřál, aby dorostli, poněvadž jejich potomstvo mohlo zdědit sklon k prodloužení inkubační doby a zvrátit tak celý systém, který se udržoval po dlouhá tisíciletí a dovoloval Mart'anům, aby se vraceli k inkubátorům vždy téměř na hodinu včas.

*Mezi těmito
živými zdmi
se malí Mart'ané
hnali jako diví.*

Líhně jsou budovány pravidelně v odlehlých končinách, takže je velmi nepravděpodobné, že by byly vypátrány od sousedních kmenů. Kdyby totiž cizí kmen objevil inkubátor, byla by obec zbavena na pět let dítek. Později jsem byl svědkem podobného zničení inkubátoru nepřátelskou hordou.

Obec zelených Mart'anů, jejíhož jednoho oddílu jsem byl zajatcem, se skládala z třiceti tisíc duší. Obývala obrovskou prostoru vyprahlé a polovyprahlé půdy, rozkládající se mezi čtyřicátým a osmdesátým stupněm jižní šířky a ohraničenou po obou stranách úrodnými pásy. Hlavní sídlo obce se nalézalo v jihozápadním cípu tohoto distriktu, nedaleko křižovatky dvou kanálů.

Jelikož inkubátor byl umístěn daleko na severu tohoto území, v domněle neobydlené končině, čekala nás namáhavá zpáteční cesta, jejíž délku a podrobnosti jsem nemohl tušit.

Když jsme se vrátili do opuštěného města, prožil jsem několik následujících dní v naprosté nečinnosti. Den po našem návratu všichni bojovníci odjeli časně z rána kamsi daleko do pustiny a vrátili se teprve za tmy. Jak jsem se později dozvěděl, jeli do podzemních sklepů, v nichž byla vejce ukryta, a transportovali vybrané kusy do inkubátoru. Tam je zazdili na nových pět let.

Podzemní sklepení, v nichž byla uchovávána vejce, přichystaná k výběru pro inkubátor, byla umístěna mnoho mil jižně od inkubátoru a byla každoročně navštěvována radou dvaceti náčelníků. Nemohl jsem pochopit, proč si Mart'ané nestavějí ona sklepení a líhně blíže ke svým příbytkům - tato skutečnost zůstala pro mne nerozřešeným tajemstvím.

Solu očekávaly dvojí povinnosti, jelikož se musela starat jak o mladého Mart'ana, tak i o mne; naštěstí ani on, ani já jsme nevyžadovali zvláštní pozornosti. Vzhledem k tomu, že jsme oba stáli na téže stupni mart'anské výchovy, poučovala nás Sola stejně.

Mládě, které Sola adoptovala, bylo asi čtyři stopy vysoké, velmi silné a fyzicky dokonalé. Učilo se velmi dychtivě a naše vzájemná rivalita mně působila nesmírné potěšení. Mart'anská řeč, jak jsem již výše naznačil, je velmi prostá, takže během týdne jsem si dovedl již o vše říci a rozuměl jsem téměř všemu, co mi kdo povídal. Pod

vedením Soly jsem též vyvinul svoji telepatickou schopnost do té míry, že jsem brzy věděl prakticky o všem, co se kolem mě děje.

Nejvíce překvapovalo Solu, že ač jsem byl schopen telepaticky vnímat zprávy od jiných - a to často zprávy, které pro mě nebyly určeny - nikdo z Mart'anů nedovedl číst mé myšlenky. Zprvu jsem se sám divil, později však jsem tomu byl rád, neboť jsem byl nad Mart'any ve výhodě.

KRÁSNÁ ZAJATKYŇ

Třetího dne po ceremonii u inkubátoru jsme se vypravili na cestu k domovu. Sotva se však předeek našeho průvodu ocitl na volné pláni před městem, vydal náčelník rozkaz k spěšnému návratu. Marťané, jako by byli na podobné úkony zvyklí, se rozplynuli jako mlha a mizeli v širokých vratech blízkých budov, takže během tří minut celý průvod vozů, mastodontů a jízdních bojovníků byl ten tam.

Sola a já jsme vstoupili do budovy, nalézající se na pokraji města byla to táž budova, ve které jsem zažil své dobrodružství s bílými opicemi. Chtěje se dozvědět, co je příčinou našeho náhlého útěku, vystoupil jsem do nejvyššího poschodí a z okna jsem zíral do údolí před městem. Obrovské, dlouhé, šedě natřené letadlo se blížilo směrem od vzdálených hor. A za ním se vynořila na obzoru další a další a další, až jich k nám směřovalo asi dvacet.

Na každém vzdušném korábu vlál od přidi k zádi podivný prapor a vpředu byl namalován neobvyklý znak, který se leskl a blýskal ve slunečním jasu a byl na velkou dálku viditelný. Viděl jsem, jak na palubách létajících strojů a na nosných plochách se hemží jakési postavy. Nemohl jsem v prvním okamžiku říci, zda snad zírají upřeně na nás, či zda si prostě prohlíželi opuštěné město. Naši zelení bojovníci vypálili proti nepřátelským letadlům bez jakékoliv výzvy ostrou salvu. Byla to skutečně krutá palba.

Scéna se změnila, jako když černokněžník švihne kouzelným proutkem. Vzdušná loď, která k nám byla nejbližší, se k nám obrátila bokem a odpovídala taktéž ostrou střelbou. Po vypálené salvě zakroužila tak, aby se k nám mohla obrátit i druhým bokem a vypálit i z druhé strany. Ostatní koráby následovaly příkladu prvního - střídavě se k nám otáčely bokem a zasypávaly nás střelami.

Palba našich neustávala - pochybuji, že čtvrtina střel se minula cíle. Dosud nikdy jsem nebyl svědkem takové přesnosti ve střelbě; zdálo se, že téměř každá kule zasáhla někoho z nepřátelské posádky. Prapory a vrchní paluby letounů brzy stály v jednom plameni, zažehnuty našimi projektily.

Střelba z lodí byla téměř bezúčinnou, poněvadž první salva zastihla posádku letadel neočekávaně, takže již nemohla zabezpečit měřicí přístroje svých rychlopalných pušek a děl.

Viděl jsem, že každý zelený bojovník má vyhlédnut určitý cíl. Tak kupříkladu někteří z nich - ti nejlepší střelci - zamířili svoji palbu na bezdrátové pátrací a zaměřovací přístroje, kterými byla opatřena děla útočících korábů; jiní se specializovali na zaměřovací přístroje pušek, jiní opět na vůdce, další pak na ostatní členy posádky, pohonné agregáty a vrtule.

Po dvaceti minutách boje se vzdušná flotila obrátila opět tam, odkud přilétla. Některá z letadel kolísala a bylo zjevno, že zdecimovaná posádka stěží udržuje jejich stroje v chodu. Ustali v střelbě a bylo zřejmo, že svoje úsilí koncentrují na ústup. Naši bojovníci, jakmile to zpozorovali, vystoupili na střechy domů a zdvojnásobili palbu. Pronásledovali prchající letadla smrtícím ohněm svých kulí.

Posléze se nepřátelským strojům podařilo jednomu po druhém zmizet za horami, jejichž vrcholky se rýsovaly na obzoru. Pouze jediná vzdušná loď zůstala na bojišti. Naše projektily smetly z její paluby veškerou posádku. Loď se kymácela sem a tam a kroužila stále níže a níže. Naši bojovníci, vidouce to, ustali v střelbě, poněvadž bylo zřejmo, že letadlo je již nemůže ohrozit, ba ani nemůže uprchnout.

Když se koráb blížil kolísavým letem k městu, naši bojovníci se vyřítili na planinu, aby byli přítomni jeho přistání. Leč poškozený letoun byl dosud příliš vysoko, než aby mohli přímo ze země dosáhnout jeho paluby. Ze svého stanoviště jsem viděl, jak v letadle leží křížem krážem mrtvolu posádky, nemohl jsem však pro dosti značnou vzdálenost rozeznat, jací tvorové to jsou. Jihovýchodní vítr hnal koráb zvolna kupředu - nic nenasvědčovalo tomu, že by na jeho palubě byl někdo živý.

Vzdušná loď se vznášela ve výši pouhých padesáti stop. Byla pronásledována asi stovkou našich bojovníků; ostatní zaujali opět místa na střechách, aby čelili případnému novému útoku. Bylo pravděpodobné, že letadlo narazí co nejdříve svým spodkem asi o

jednu míli dál na střechu některého paláce. Naši válečníci tryskem utíkali tímto směrem.

Když se pak letoun přiblížil k jedné z budov a zdálo se, že se vzápětí roztrhne, marťanští bojovníci z oken zmírnili náraz svými oštěpy, zarazili do jeho boků háky a poté jej bez obtíží stáhli k zemi.

Jakmile byla loď dole náležitě ukotvena, válečníci prohledali všechny její prostory. Viděl jsem, jak bedlivě prohlížejí mrtvolu na palubě ztroskotavšího korábu. A vtom četa zelených Marťanů vyvlekla ze spodní kabiny letadla jakousi malou bytost. Ona bytost byla sotva zpolovice tak vysoká jako marťanští zelení bojovníci. Ze svého stanoviště jsem si všiml, že chodí zpříma na dvou nohou. Domníval jsem se, že až ji uvidím zblízka, seznámím se opět s nějakou podivnou marťanskou stvůrou.

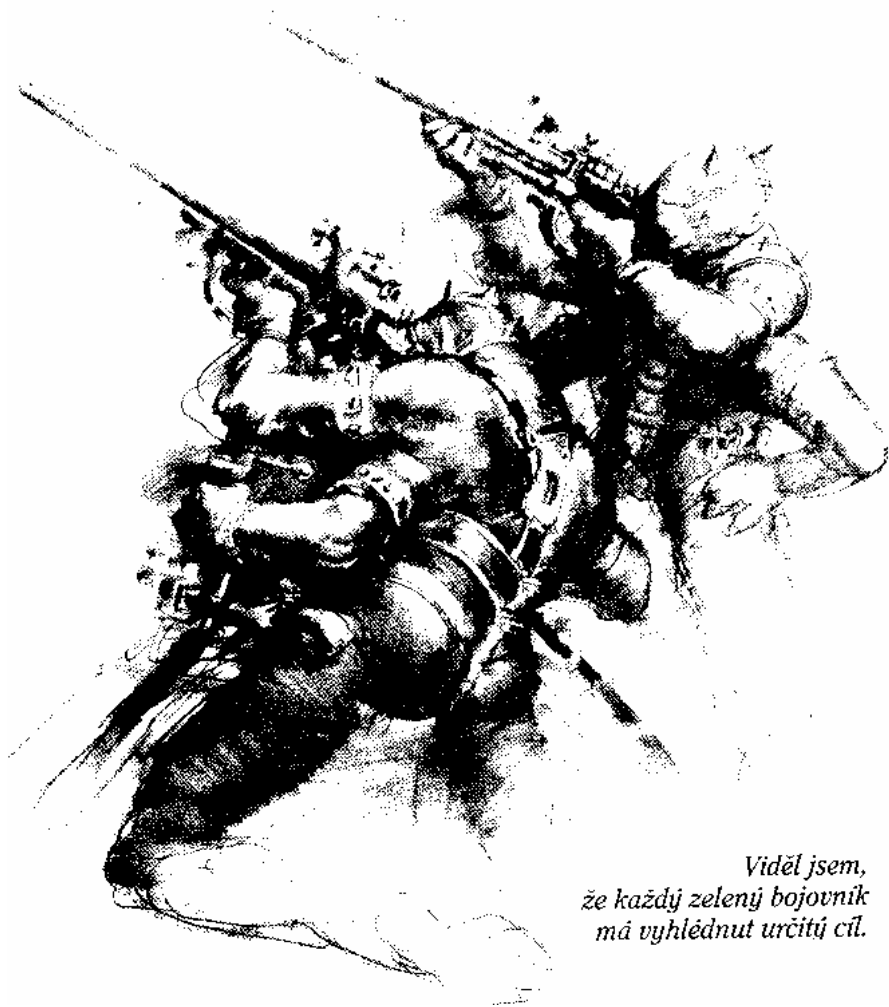
Zajatec byl dopraven na zem a pak došlo k systematickému ničení letadla, jež si vyžádalo několik hodin času. Kořist byla odvezena větším množstvím vozů. Byly zde zbraně, hedvábné látky, skvosty, nádoby tesané z kamene, zásoby jídel a tekutin, kromě jiného i nádrže s vodou - byla to první voda, kterou jsem spatřil po svém příchodu na Mars.

Když byla odvezena poslední část nákladu, bojovníci odvěklí vydrancovanou loď z města ven na planinu, směrem k jihozápadu. Někteří z válečníků vyšplhali na trosky nosných ploch a polili je, jakož i mrtvolu nepřátel, jakousi mně neznámou tekutinou.

Jakmile vykonali svůj úkol, sešplhali chvatně dolů po bocích letadla. Poslední z bojovníků, jenž opouštěl palubu, se před seskokem obrátil a vrhl cosi do změti trosek, ohlížeje se několik okamžiků na výsledek svého činu. Když se na místě, kam odhodil třaskavinu, objevil červenavý plamen, sesmekl se Marťan k zemi. Sotva se ocitl v bezpečí, povolili ostatní lano, kterým byl vrak dosud připevněn k zemi, a obrovské ztroskotané válečné letadlo se majestátně zdvihlo do vzduchu - paluba, nosné plochy i ráhnoví, vše bylo v jednom plameni.

Letoun se zvolna vznášel k jihovýchodu, odplouvaje stále výše a výše, jelikož zhoubné plameny stravovaly jeho dřevěné součásti a tak jej nadlehčovaly. Vystoupil jsem na střechu a po několika dlouhých hodin jsem sledoval nešťastný koráb, až zmizel kdesi v nezměrné

dálce. Podivné myšlenky mi vířily hlavou, když jsem si uvědomoval obrovskou plápolající hranici, plynoucí bez vůdců a bez posádky pustými dálavami marťanského prostoru - trosky smrti a zkázy, zobrazující životní běh podivných krvelačných bytostí, v jejichž nehostinné ruce jsem upadl.

*Viděl jsem,
že každý zelený bojovník
má vyhlédnut určitý cíl.*

S ponurými myšlenkami v hlavě jsem sestupoval na ulici. Scéna, již jsem byl právě svědkem, mně vnukala domněnku, že zde byli

udolání příslušníci lepší a dokonalejší rasy - že by se snad byl odehrál boj mezi dvěma stejně surovými kmeny, se mi nezdálo pravděpodobným. V hloubi duše jsem cítil vřelý soucit a touhu po sblížení s oněmi neznámými nepřáteli. Così v podvědomí mi našeptávalo, že jejich soukmenovci nenechají smrt svých bližních nepomstěnu, že se vrátí a spravedlivě ztrestají surový útok zelených hord.

Těsně u mé nohy kráčel Woola, můj strážný pes. Sotva jsem vyšel z domu, přiběhla ke mně Sola, tváříc se, jako by mě již chvíli hledala. Celý náš průvod se mezitím vrátil na prostranství uprostřed města, jelikož bylo upuštěno od dalšího pochodu domů. Nevydali jsme se na zpáteční cestu ani během celého následujícího týdne, neboť se zelení Marťané obávali vzdušného útoku.

Lorquas Ptomel byl příliš zkušeným bojovníkem, než aby se nechal překvapit na otevřené pláni s karavanou povozů se ženami a dětmi proto jsme zůstali v opuštěném městě, dokud čas nebezpečí nepřešel.

Ledva jsem se ocitl se Solou na náměstí, spatřily moje oči cosi, co naplnilo celé mé nitro nadějí, strachem, nadšením i zoufalstvím, jásotem a štěstím - když jsme se přiblížili k houfci Marťanů, zahlédl jsem letmo bytost, která byla zajata v nepřátelském letounu. Několik zelených Marťanek ji surově odvlékalo do nedaleké budovy.

Onou bytostí byla štíhlá dívka, podobající se až do těch nejmenších podrobností pozemským ženám, s nimiž jsem se stýkal během svého dřívějšího života. Neznámá mě zprvu neviděla; teprve tehdy, když mizela pod klenutím vchodu budovy, která měla být jejím žalářem, se otočila a její zraky se setkaly s mými. Její tvář byla oválná a svrchovaně krásná. Její tahy byly jemně modelovány, velké oči jasně zářily pod mírně klenutým obočím. Husté vrkoče ebenově černých vlasů byly spjaty v podivuhodně formovaný, přesto však ladný účes. Její pleť byla světle měděné barvy. Purpur jejích líček a nach jejích krásně krojených rtů působil na mne neodolatelným kouzlem.

Právě tak jako zelené Marťanky, které ji provázely, byla bez oděvu. Byla, nehledě k jemně propracovaným ozdobám, úplně nahá - tím více vynikala dokonalá symetrie jejího těla.

Když její zrak spočinul na mně, rozšířily se jí zornice údivem a pokynula mi lehce rukou. Bohužel, význam tohoto pokynutí jsem v oné chvíli nechápal.

Chvíli jsme tak zírali na sebe. Výraz naděje a odvahy, který se zprvu zračil v její tváři, se změnil v pohrdání a zklamání. Uvědomoval jsem si, že jsem měl nějakým způsobem odpovědět na její signál. Nejsa znalý mart'anských zvyků, podivně jsem cítil, že mě volala, abych jí přispěl ku pomoci a k ochraně.

A vtom již mi zmizela z dohledu, odvečena do temného nitra budovy.

UČÍM SE MLUVIT

Když jsem se vzpamatoval z tohoto dojmu, ohlédl jsem se na Solu, která byla též svědkem onoho výjevu, a byl jsem nesmírně překvapen, když jsem na její tváři zpozoroval neobvyklé vzrušení. Jaké myšlenky jí v oné chvíli vířily hlavou, nevím, poněvadž jsem znal teprve velmi málo výrazů mart'anské řeči. Leč i to málo mi stačilo, abych mohl ukojit své skrovné vyjadřovací potřeby.

Když jsem došel ke vchodu do budovy, v níž jsem byl ubytován, očekávalo mě neobvyklé překvapení. Přiblížil se ke mně mart'anský bojovník, třímající v rukou zbraně, ozdoby a jiné součástky mart'anské výzbroje. Pronesl několik mně nesrozumitelných slov a předal mi věci, které přinášel, tváře se zároveň uctivě i výhrůžně.

Poté Sola za pomoci ostatních žen upravila ozdoby a řemení, aby se hodily na moji menší postavu. Když jsem se do všeho oblékl, vypadal jsem jako rozený válečník.

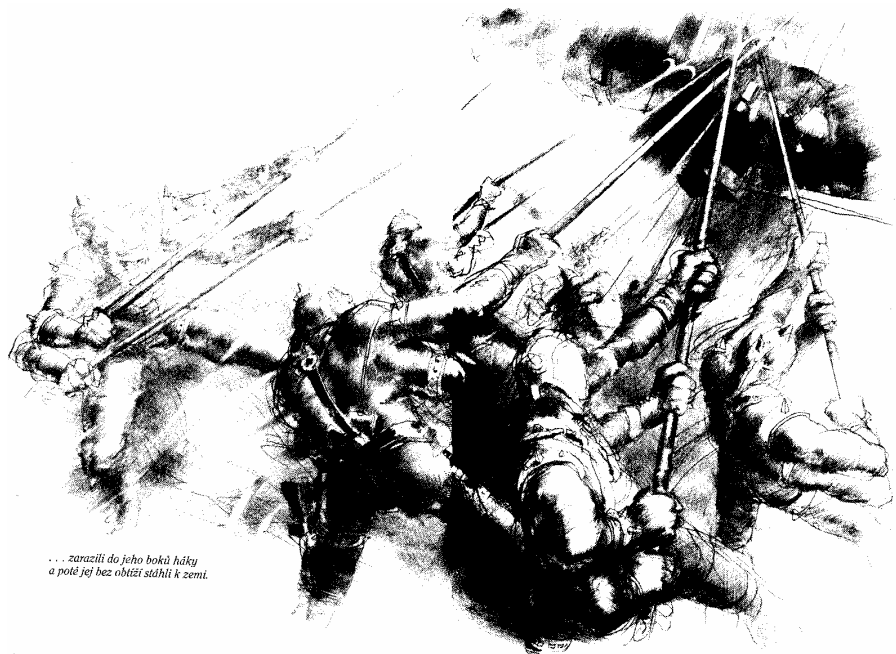
Sola mě zasvěcovala do používání jednotlivých zbraní; cvičil jsem se pak s mladými Mart'any každý den na prostranství v zacházení s nimi. Přišlo mi velmi vhod, že jsem se na Zemi dovedl dobře ohánět střelnými, bodnými i sečnými zbraněmi, neboť mnohé součásti mart'anské výzbroje byly obdobné našim.

Výchova mladých Mart'anů - a i moje výchova - byla svěřena ženám. Ženy Mart'anů nejenom cvičí mláďata ve finesách útočného a obranného boje, ale jsou i zhotovitelkami všeho, co zelení Mart'ané na sobě nosí. Vyrábějí třaskavý prach, náboje, střelné zbraně - krátce a dobře vše, co má nějakou cenu, je vyrobeno ženami.

V čase války tvoří ženy zálohu a často se stává, že v případě svrchované nutnosti zasáhnou samy do boje a bijí se s větší rozvahou a sveřepostí než muži.

Muži jsou vychováváni v důležitějších oborech válečného umění ve strategii a manévrování velkých válečných těles a sborů. Usnášejí se na zákonech, uznají-li toho potřebu. Pro každý nový případ se stanoví speciální zákon. Neexistují staré zákony. Zvyky jsou přenášeny z generace na generaci po dobu dlouhých věků a neznalost

a nezachovávání zvyků se trestá zvláštním soudním sborem. Pokud se tohoto oboru týče, jsou Marťané šťastnými lidmi - vůbec mezi nimi neexistují právníci. Právo je vytvářeno pro každý případ zvlášť sborem laiků.

Během několika dnů, následujících po našem prvním setkání, jsem zajatou nespátřil. Později jsem ji zahlédl pouze letmo, když byla vedena do audienční síně, kde jsem poprvé stanul tváří v tvář Lorquasu Ptomelovi. Trapně se mě dotýkalo, jak s ní její strážkyně surově zacházely. Jejich bezcitné a kruté jednání bylo v naprostém kontrastu s mateřskou péčí, kterou vůči mnějevila Sola, a s uctivým chováním zelených Marťanů, kteří se mnou přišli do styku.

U příležitosti, kdy se mi podařilo zajatkyni zahlédnout, všiml jsem si, že se svými strážkyněmi rozmlouvá, z čehož jsem usoudil, že hovoří touže řečí jako ony. Hodlaje využít této příznivé okolnosti, pobízeli jsem Solu k rychlejšímu vyučování, takže během několika

dnů jsem ovládal mart'anskou řeč tak obstojně, že jsem se mohl pustit do rozhovoru a rozuměl jsem všemu, co jsem kolem sebe slyšel.

Místnost, ve které jsem spal, byla obývána asi třemi nebo čtyřmi ženami, Solou, několika mlád'aty a hlídacím psem Woolou. Bývalo zvykem, že dospělí, dříve než se uložili ke spánku, mezi sebou hovořili o událostech dne. Nyní, kdy jsem jim již rozuměl, byl jsem vždy pozorným posluchačem, přestože sám jsem nikdy nic neproněsl.

Noc poté, co byla zajatá předvedena do audienční síně, se rozhovor přenesl na tento předmět. Okamžitě jsem zbystřil sluch. Obával jsem se Soly zeptat na krásnou zajatkyni přímo - nemohl jsem totiž zapomenout na podivný výraz ve tváři Soly v okamžiku, když jsem poprvé spatřil onu dívku. Nemohl jsem snad tvrdit, že to byl výraz žárlivosti nebylo přece možno posuzovat vše z pozemských hledisek. Usoudil jsem, že učiním nejlépe, budu-li před Solou předstírat lhostejnost, dokud se nepřesvědčím o jejím smýšlení v této věci.

Sarkoja, jedna ze starých žen, které bydlely v naší budově, byla přítomna při výslechu zajaté - byla totiž její strážkyní - a proto také se k ní všechny ostatní obracely s otázkami.

„Kdy se budeme radovat ze smrti té rudé ženy? Či snad Lorquas Ptomel, Jed, si ji chce ponechat za účelem získání výkupného?“

„Bylo rozhodnuto, že ji vezmeme s sebou do Tharku a před Tal Hajusem, při velkých hrách, se budeme všichni těšit z její smrtelné agónie,“ odvětila Sarkoja.

„Jak má být usmrcena?“ zeptala se Sola. „Je tak malá a tak krásná! Doufala jsem stále, že ji Lorquas Ptomel ponechá pro výkupné.“ Sarkoja a ostatní ženy se zlobně zamračily, vytýkajice Sole její slabost.

„Škoda, Solo, že jste se nenarodila před několika milióny let,“ vyhrkla Sarkoja, „kdy všechny dutiny země byly zaplněny vodou a lidé byli právě tak měkkí a poddajní jako voda, na které pluly jejich koráby. Za dnešních dnů jsme již mnohem vyvinutější a podobné city znamenají slabost a atavismus. Kdyby se Tars Tarkas dozvěděl o vašem degenerovaném smýšlení, pochybuji, že by vám svěřil zodpovědnou mateřskou péči - a vedlo by se vám pak zle.“

*Jejich bezcitné
a kruté jednání bylo
v naprostém kontrastu
s matěskou péčí . . .*

„Nevidím ve svých výrazech soucitu s onou rudou ženou nic špatného,“ opáčila Sola. „Nikdy nám neublížila, ba vím, že by tak neučinila, ani kdybychom my padli do jejích rukou. Pouze muži

jejího kmene s námi bojují - a zdá se mi, že oni s námi nakládají zle jen proto, že my vystupujeme nepřátelsky vůči nim. Žijí v míru se všemi svými sousedy a povstanou k válce jen tehdy, dožene-li je k tomu nutnost. My nežijeme v míru s nikým! Věčně se sváříme mezi sebou, bojujeme s rudými, ba i našinci se ubíjejí navzájem. U nás panuje věčné vraždění, vraždíme se od doby, kdy opustíme vaječnou skořápku, až do času, kdy spočineme na dně řeky temného a starobylého Issu, který nás zanechá do neznáma, vstříc dozajista méně příšerné a hrozné existenci. Šťasten je ten, kdo zemře brzy. Řekněte Tars Tarkasovi, cokoliv chcete, nemůže mě potrestat ničím hroznějším než pokračováním naší strašlivé existence, kterou jsme nuceni vést.“

Neočekávaný výlev citů Soly překvapil a zarazil ostatní ženy, že téměř nebyly schopny slova, zmlkly a záhy usnuly.

Přesvědčil jsem se, že Sola cítí s nebohrou zajatou dívkou, a blahorečil jsem šťastnému osudu, který i mne zavedl do rukou pečlivé Soly. Věděl jsem, že Sola mě má ráda. Nyní, kdy jsem se přesvědčil, že nenávidí hrubost a barbarskou sveřepost, mohl jsem se spolehnout, že bude nápomocna v útěku mně i neznámé zajaté - předpokládaje ovšem, že se útěk nebude vymykat hranicím možností.

Samozřejmě jsem netušil, kdy a jaká příležitost se mi naskytne, toužil jsem však po tom, abych se již co nejdříve ocitl mezi lidmi, kteří by mi byli podobní. Další pobyt mezi ohavnými a krvežíznivými Mart'any mi připadal nesnesitelným. Ovšem kam jsem měl zamířit? To bylo pro mě otázkou právě tak nerozřešenou, jako středověká touha alchymistů po kameni mudrců.

Rozhodl jsem se, že použiji prvé příležitosti, která se mi naskytne, a Sole se svěřím se svými plány a požádám ji o pomoc. S tímto rozhodnutím v hlavě zabalil jsem se těsněji do kožíšin a hedvábných příkrývek a oddal se osvěžujícímu spánku.

VÍTĚZ A VŮDCE

Příštího jitra jsem byl již velmi časně vzhůru. Mohl jsem se pohybovat poměrně zcela volně, jelikož mi Sola řekla, že nepokusím-li se o útěk z města, mohu činit, co mi bude libo. Varovala mě však, abych nikdy nevycházel z domu beze zbraně, poněvadž město, právě tak jako ostatní opuštěné mart'anské metropole, bylo zamořeno velkými bílými opicemi, s kterými jsem již zažil jedno nepříliš příjemné dobrodružství.

Sola mě též prosila, abych se nepokusil překročit hranice města, protože strážný pes Woola by se mi postavil na odpor a svou neústupností bych jen vydráždil jeho zuřivost. Ujišťovala mě, že by mě Woola přinesl do města zpět, ať živého či mrtvého, kdybych se mu vzepřel. „Spíše mrtvého,“ dodala Sola varovně.

Onoho jitra jsem si vyhlédl jednu vzdálenější ulici, kterou jsem dosud neznal, a chtěl jsem ji prozkoumat. Znenadání jsem se ocitl na pokraji města. Předě mnou se rozprostírala do dále pahorkatina, přerývaná tu a tam menším údolím. Toužil jsem po tom, abych probádal krajinu ležící za vrcholky pahorků, které mi překážely v dalším rozhledu.

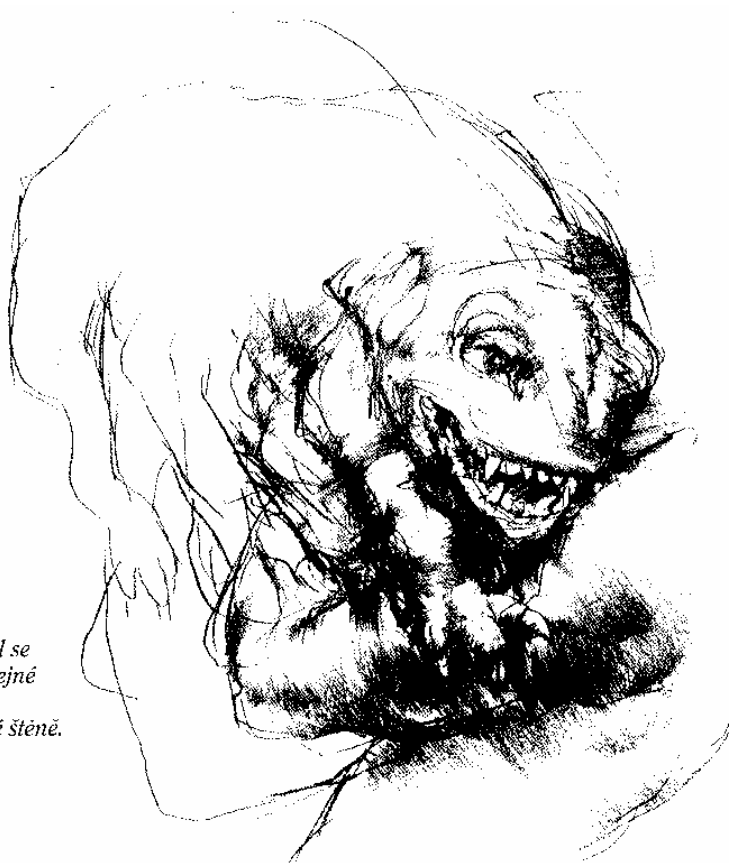
Napadlo mě též při tom, že se tak nejlépe přesvědčím o Woolově smýšlení vůči mně. Byl jsem přesvědčen, že ono sveřepé zvíře mě má rádo. Během doby mého pobytu na Marsu se mi již několikrát naskytla příležitost všimnout si projevů jeho sympatie vůči mně a byl jsem si jist, že vzhledem k tomu, že jsem mu dvakrát zachránil život, jeho pud vděčnosti bude mít převahu nad smyslem pro povinnost, který mu vštěpovali jeho krutí a bezcitní pánové.

Když jsem se přiblížil ke hranicím města, Woola běžel přede mnou. Tvářil se úzkostlivě a třel své tělo o mé nohy. Jeho výraz byl spíše prosebný než divoký - ani necenil své příšerné tesáky, ani nevyrážel z hrdla chroptivé zvuky, které jsou u mart'anských psů charakteristickou známkou zlosti. Jelikož jsem zde na rudé planetě neměl nikoho, kdo by mně byl roven, oblíbil jsem si Woolu a Solu - bylo to zcela přirozené, normální pozemský člověk musí mít určitý

předmět, na němž by vybíjel své city. Rozhodl jsem se, že se pokusím o opětování podobných emocí u divokého Wooly, a doufal jsem, že se nezklamu.

Dosud nikdy jsem se s Woolou nemazlil. Teprve dnes jsem si sedl vedle něj na zem, objal jsem pažemi jeho tlustý krk, šimral jsem ho a lechtal a hovořil s ním tak, jak se obvykle na Zemi se psy hovořívá. A skutečně bylo možno pozorovat, že netvorný Woola na projev mých citů reaguje. Roztáhl svá široká ústa, vycenil tesáky a obrátil horní část čenichu naruby, takže jeho veliké dobrácké oči byly téměř zakryty záhyby masa. Viděli-li jste někdy smát se kolii, máte alespoň slabou představu, jak Woola dovedl zpitvořit svoji tvář.

*... choval se
jako obyčejně
pozemské
nezvedené štěně.*

Lehl si na záda a třel se bokem o moje nohy. Poskakoval a vyskakoval na mě, až mě svojí značnou váhou povalil - zkrátka a dobře choval se jako obyčejné pozemské nezvedené štěně. Nemohl jsem odolat komičnosti situace a srdečně jsem se Woolovu nemotornému válení, smál - byl to můj první smích, který mi splynul během mého pobytu na Marsu ze rtů. Vlastně to byl první smích od onoho jitra, kdy Powell, chystaje se na cestu, vsedl na svého koně, jenž nebyl delší dobu zvyklý na sedlo, a ten jej náhle shodil do trsu bodláčí.

Můj smích poděsil Woolu tak, že zanechal veškerého hraní a lítostivě se připlazil k mým nohám a snažil se vsunout svoji ohybnou hlavu do mého klína. Vzpomněl jsem si, co vlastně smích na Marsu znamená - krutost, utrpení a smrt. Naladil jsem proto vážně tvář, pohladil jsem Woolu po hlavě a po hřbetě a konejšivě jsem s ním několik minut rozmlouval. Poté jsem mu velitelsky přikázal, aby šel za mnou, a vykročil jsem směrem ke vzdáleným pahorkům.

Od onoho dne byla moje autorita nesporným faktem. Woola se stal mým oddaným otrokem a já byl jeho svrchovaným pánem. Díky svým pozemským svalům došel jsem k pahorkům poměrně velmi brzy. Neobjevil jsem tam však nic valně pozoruhodného. Úbočí pahorků byla porostlá podivnými, divoce pestrými květy. Z prvního vrcholku jsem spatřil i ostatní kopce, táhnoucí se k severu - byly seřazeny stupňovitě a nejvyšší a nejzazší z nich dosahovaly úctyhodné výše. Teprve později jsem shledal, že i ty nejvyšší hory na Marsu dosahují výšky něco málo nad čtyři tisíce stop; zdání velikosti bylo tedy pouze relativní.

Moje ranní procházka pro mě byla velice důležitá. Přesvědčil jsem se, že se mohu úplně spolehnout na věrnost a oddanost Wooly, kterého Tars Tarkas určil k mé ochraně. Uvědomoval jsem si, že ačkoliv jsem, teoreticky vzato, zajatcem, fakticky jsem úplně svobodný. Pospíšil jsem si proto zpět do města, aby Woolův poklesek nebyl upozorován jeho bdělými pány. Po tomto pokusném dobrodružství jsem se rozhodl, že nepřekročím hranice volnosti pohybu, jež mi byly vykázaný, do té doby, než bude možno, aby můj útěk měl praktický výsledek obával jsem se totiž, že zneužití jejich

důvěry ve mně by jistě mělo za následek úplné ztroskotání veškerých nadějí na únik, jakož i pravděpodobnou smrt Wooly.

Když jsem se vrátil do města, spatřil jsem na hlavním prostranství zajatou dívku potřetí. Stála uprostřed svých strážkyň před vchodem do audienční síně. Jakmile jsem se k ní přiblížil, pohlédla na mě spatra a poté se ke mně obrátila zády. Její gesto bylo tak ženské, tak pozemsky ženské, že moje srdce se nad tím radostí zachvělo. Byl jsem velmi rád, že kromě mě existuje na Marsu někdo, kdo je též ovládán lidskými pudy - fakt, že projev citů neznámé zajatkyně se mého nitra bolestně dotkl, byl v této chvíli bezvýznamnou maličkostí.

Kdyby některá zelená Marťanka chtěla dát najevo svou nelibost či pohrdání, byla by tak nejspíše učinila ranou meče nebo stisknutím spouště revolveru. Ovšem nesmí se zapomínat, že city zelených Marťanek jsou téměř odumřelé, takže by bylo bývalo zapotřebí vážné urážky, aby v nich bylo vzbuzeno účinné citové hnutí. Musím dodat, že Sola byla skvělou výjimkou. Nikdy se nedala strhnout k nějakému krutému a surovému činu, naopak vždy byla milá a laskavá. Jak ostatní Marťanky tvrdily, zdělila prý tyto vlastnosti po svých předcích - byl to určitý případ atavismu.

Vida, že zajatá je středem zájmu, zastavil jsem se a přihlížel, co se bude dít. Nemusel jsem dlouho čekat, neboť k budově se již blížil Lorquas Ptomel a jeho družina, pozůstávající z nižších velitelů. Poté hlavní náčelník pokynul, aby strážkyně přivedly vězněnou dívku do audienční síně.

Uvědomil jsem si svoje výsadní postavení i to, že bojovníci dosud nevědí, že ovládám jejich řeč - žádal jsem totiž Solu, aby se nikomu nezmiňovala o mých jazykových znalostech, dokud nebudu s to se obstojně domluvit - a pokusil jsem se vniknout do audienční síně. Podařilo se mi to bez valné námahy.

Rada náčelníků se usadila na řečništi, kdežto zajatá a její dvě strážkyně stály o něco níže. Jedna z obou dozorkyní byla Sarkoja - její přítomnost mi vysvětlila její včerejší výklad v naší ložnici. Zacházela se zajatkyní krutě a surově. Kdykoliv ji uchopila, zaryla vždy své ostré nehty do jejího ubohého něžného těla nebo jí bolestně zkroutila ruku v zápěstí. Když měla dívka popojít o kus dále, hrubě ji

strkala a vrážela do ní. Zdálo se, že Sarkoja si na ní chce vylít všechnu zlost, nenávist, surovost a sveřepost, kterou nemohla během devíti set let - tak byla totiž stará - na nikom uplatnit.

Druhá strážkyně nezacházela se zajatou tak krutě - chovala se vůči ní naprosto lhostejně. Byl jsem rád, že dívka je svěřena péči oné druhé dozorkyně vždy v noci - alespoň během té doby byla uchráněna surovosti Sarkoji.

Když se Lorquas Ptomel rozhlédl po shromážděných, hodlaje oslovit zajatou, padly jeho oči na mě. Obrátil se k Tars Tarkasovi a cosi mu řekl, ukázav na mě netrpělivým posunkem. Tars Tarkas cosi odpověděl, načež se Lorquas Ptomel usmál. Poté si mne již nikdo nevšímal. „Jak se jmenujete?“ zeptal se Lorquas Ptomel zajaté.

„Dejah Thoris, dcera Mors Kajaka z Helia.“

„A důvod a účel vaší výpravy?“ pokračoval ve výslechu Lorquas Ptomel.

„Byla to pouhá vědecká výprava, vyslaná otcem mého otce, který je jedním z Helianů - naším úkolem bylo mapovat vzdušné proudy a zkoumat hustotu atmosféry,“ odvětila krásná zajatkyně nádherně modulovaným hlasem.

„Nebyli jsme připraveni k boji,“ pokračovala v řeči, „neboť naše poslání bylo mírumilovné - naše vlajky toho byly neklamným důkazem. Naše práce byla vykonávána jak v našem, tak i ve vašem zájmu - víte přece dobře, že kdyby nebylo naší vědecké práce, nebylo by na celém Marsu dost vzduchu a vody byť i jen pro jediného živého tvora. Již během dlouhých věků udržujeme zásoby vody a vzduchu na prakticky téže stupni, bez patrných ztrát, přestože vy, zelení, naši práci nedoceňujete, ba nám v ní překážíte.“

Proč se nechcete naučit žít se svými sousedy v míru - což chcete své kmeny úplně vyhubit? Jste národem, který nezná písmo, neznáte krásy umění, nevíte, co to je domov, co to je láska. Jste obětmi nezdravého komunismu. Vše je vaším společným majetkem, i vaše ženy a děti. Nenávidíte se navzájem, právě tak jako nenávidíte vše kromě sebe sama. Vraťte se k životu a zvykům svých předků, ke světlu dobra a přátelské lásky. Cesta k nápravě je vám otevřena, ruce rudých Martanů čekají na to, aby vám pomohly. Spojenými silami budeme pracovat na regeneraci naší zmírající planety. Vnučka

největšího a nejmocnějšího z rudých jeddaků k vám promluvila. Poslechnete ji?“

Lorquas Ptomel a ostatní náčelníci tiše a upřeně zírali na mladou ženu. Co se dělo v jejich myslích, nemohl nikdo tušit. Věřím však pevně, že byli pohnuti, a kdyby se byl v oné chvíli někdo opovážil postavit na odpor hnusným zvykům a tradicím, byla by ona chvíle značila novou éru pro celou planetu.

Viděl jsem, že Tars Tarkas povstal, chystaje se promluvit. Na jeho tváři se rozhostil výraz, jaký jsem dosud neviděl na tváři kteréhokoliv ze zelených bojovníků. Bylo zřejmo, že bojuje velký boj se svým vlastním nitrem, se zvykem, který se ustálil během tisíciletí. Když otevřel ústa, aby promluvil, laskavý a mírný výraz opanoval jeho jindy sveřepou a krutou tvář.

Leč slova, která měla vyjít z jeho úst, zůstala navždy pohřbena v jeho nitru, neboť jeden z mladších zelených bojovníků, tuše, že starší jsou pohnuti, seskočil z vyvýšeného místa, vrhl se na zajatou, surově ji udeřil do tváře, srazil k zemi a na její tělo postavil svoji nohu. Poté se obrátil ke shromážděným a propukl v příšerný, surový smích.

V prvním okamžiku jsem se domníval, že se Tars Tarkas na odvážlivce vrhne, a ani tvář Lorquase Ptomela nevěstila pro něj nic dobrého. Pocity soustrasti však netrvaly dlouho - zachmuřené tváře se rozjasnily a Marťané se usmívali. Byl jsem rád, že se aspoň nesmáli nahlas.

Prosím, aby nikdo z mého dlouhého popisu této vzrušující scény snad neusuzoval, že jsem se choval nečinně. Zdá se mi, že jsem podvědomě tušil, že dojde k podobným koncům, takže v okamžiku, kdy mladý Marťan napřáhl svoji pravici k ráně, byl jsem již připraven do střehu. A dříve než jeho surová ruka dopadla na dívčinu ušlechtilé krásnou tvář, měl jsem polovinu vzdálenosti k němu za sebou.

A když se ozval jeho hnusný smích, byl jsem již téměř u něj. Mladý surovec byl dobrých dvanáct stop vysoký, ozbrojen po zuby - než na tom mně nezáleželo, byl jsem v oné chvíli tak rozběsněn, že bych se byl pustil do boje i s celým shromážděním. Skočil jsem po něm, udeřil jsem jej do tváře, a když se po mně otočil a vytrhl z opasku svůj krátký meč, chopil jsem se i já svého meče. Skočil jsem

mu opět na prsa, vytrhl z opasku pistoli a odhodil ji stranou. Poté jsem jej levicí uchopil za jeden z jeho mohutných tesáků a pravicí jsem mu zasazoval jednu ránu za druhou.

*... pravicí
jsem mu zasazoval
jednu ránu
za druhou.*

Mart'an nemohl použít svého meče, poněvadž jsem byl těsně u něj, ba nemohl použít ani své pistole, ač tak chtěl učinit, porušiv

vědomě zásadu mart'anského způsobu souboje - totiž že lze užít jen té zbraně, se kterou protivník započal útok. Veškeré úsilí Mart'ana se soustředilo k tomu cíli, aby mě ze sebe setřásl. Přestože Mart'an byl obrovské postavy, byl pouze o něco málo silnější než já - netrvalo to však dlouho a klesl zkrvácen a bez ducha k zemi.

Dejah Thoris se zdvihla z podlahy, a opírajíc se o loket, přihlížela rozšířenými zornicemi našemu boji. Jakmile jsem svého soka zdolal, pomohl jsem Dejah Thoris ze země a posadil jsem ji na lavici po straně místnosti.

Žádný z Mart'anů mi v mém počínání nebránil. Poté jsem utrhl část svého hedvábného pláště a setřel jí z tváře krev. Byl jsem nesmírně potěšen, že neutrpěla vážné zranění. Krvácela pouze z nosu. Když se vzpamatovala tak dalece, že mohla mluvit, položila svoji něžnou ruku na mé ramě a pohlédla mi přímo do očí.

„Proč jste to učinil?!“ zvolala. „Vždyť v okamžiku, kdy jste mě poprvé spatřil, jste mi odepřel i vlídný pohled. A dnes pro mě riskujete svůj život a kvůli mně zabíjíte jednoho ze svých druhů. Nechápu vás. Odkud pocházíte? Dlíte mezi zelenými muži, přestože vaše tělo připomíná muže mé rasy a barva vaší pleti je jen o málo tmavší než kůže bílých opic! Řekněte, jste člověk, či snad něco víc než člověk?“

„Kdybych vám měl vše vyprávět, trvalo by to příliš dlouho - nyní k tomu není dosti času - a znělo by to příliš neuvěřitelně. Snad vám pro přítomnost postačí, že jsem vašim přítelem, a pokud to naši uchvatitelé dovolí, i vašim ochráncem a služebníkem.“

„Tedy vy jste také zajatcem? Ale jak mi vysvětlíte, že máte na sobě odznaky tharkského náčelníka? Jak se jmenujete? Odkud pocházíte?“

„Ano, Dejah Thoris, jsem také zajatcem. Jmenuji se John Carter a Virginie, jeden ze Spojených států amerických na planetě Zemi, je mým domovem. Proč smím nosit zbraně, to nevím, a že mé odznaky označují náčelníka, mi také není známo.“

Vtom byla naše rozmluva přerušena příchodem jednoho z bojovníků, který mi přinášel zbraně, ozdoby i oděv. Otázka Dejah Thoris byla rázem zodpovězena a i já jsem pochopil. Viděl jsem, že tělo mého mrtvého soka bylo svléknuto - bojovník, který mně zbroj a

ozdoby přinášel, se choval právě tak vážně a slavnostně jako onen, jenž mi přinesl mé původní válečnické vybavení.

Teprve nyní jsem si uvědomoval, že také můj první boj v tomto sále skončil mým vítězstvím a smrtí protivníka. Teprve nyní jsem pochopil význam oněch ceremonií se zbrojí mrtvého soka. Získal jsem si své rytířské ostruhy - získal jsem svým vítězstvím místo, zbraně a pocty, které náležely mému protivníku. Stal jsem se mart'anským náčelníkem; proto jsem se mohl všude svobodně pohybovat a měl jsem přístup do audienční síně.

Když jsem přijímal zbroj mrtvého bojovníka, zpozoroval jsem, že Tars Tarkas a několik ostatních se ke mně přiblížilo. Tars Tarkas na mně spočinul tázavým pohledem a posléze řekl:

„Mluvíte jazykem Barsoomu, přestože před několika málo dny jste byl dosud hluchý a němý. Kde jste se naučil, Johne Cartere, tak dokonale hovořit?“

„Vy sám jste toho původcem, Tars Tarkasi,“ odvětil jsem, „vždyť jste mě svěřil tak pečlivě a dovedné učitelce. Za vše, co znám, mám co děkovat Sole.“

„Učí vás dobře,“ odpověděl Tars Tarkas, „leč přesto vaše výchova ještě vyžaduje dalšího zdokonalení. Víte, co by vás byla vaše náhlá odvaha stála, kdybyste nezabil svého soka, jehož odznakem se nyní honosíte?“

„Mám za to, že kdybych jej nezabil já, byl by on zabil mě,“ opáčil jsem s úsměvem.

„Ne, mýlíte se. Pouze ve svrchované sebeobraně by mart'anský bojovník zabil zajatce - šetříme si je totiž k jiným účelům.“ Jaké ty účely jsou, prozrazoval sveřepý úsměv Tarkasovy tváře.

„Kyne vám naděje na záchranu,“ pokračoval Tars Tarkas. „Pakliže Tal Hajus uzná vaši pozoruhodnou zdatnost, udatnost a obratnost a ocení-li vaše služby, přijme vás do naší obce a stanete se dokonalým Tharkianem. Lorquas Ptomel prohlásil, že do té doby, než dostihneme sídlo Tal Hajuse, má vám být prokazována pocta, kterou jste si zasloužil. Budete ctěn jako tharkský náčelník - nesmíte ovšem zapomínat, že všichni vyšší náčelníci zodpovídají za to, že se dostavíte před tvář našeho všemocného a krutého vůdce. Domluvil jsem.“

„Slyšel jsem vaše slova, Tars Tarkasi,“ pravil jsem. „Jak víte, Barsoom není mým domovem. Vaše cesty nejsou mými cestami, a prohlašuji, že budu i v budoucnosti jednat vždy tak, jak jsem byl zvyklý jednat v minulosti, řídit se jen příkazy svého svědomí a zákony lidství, které platí v mé domovině. Necháte-li mě odejít v pokoji, půjdu - ne-li, pak vězte, že mě musíte respektovat jako cizince a vyvodit z toho příslušné důsledky. Uvědomte si, že necht' jsou vaše záměry s touto nešťastnou mladou ženou jakékoliv, každý, kdo se v budoucnosti pokusí zkřivit jí třeba jen jediný vlas na hlavě, seznámí se s mojí paží. Víím, že veškeré cesty šlechtnosti a lásky jsou vám neznámy - já však dovedu tyto cesty cítit a dovedu i vaše nejudatnější bojovníky přesvědčit, že podobné cesty nejsou nikterak v rozporu s válečnou zdatností.“

Nemám valně rád dlouhé řeči a vždy jsem se v životě chránil bombastických frází, leč vytušil jsem, že tupými srdci zelených Mart'anů nelze pohnout ničím jiným než hřmotným přívalem nabubřelých slov. A nemýlil jsem se - Mart'ané se po mé řečnické produkci chovali vůči mně zcela uctivě, ba uctivěji než dříve.

Tars Tarkas byl zřejmě s mojí odpovědí spokojen. Pouze jeho poslední slova, která ke mně pronesl, zněla velmi záhadně: „Myslím, že velmi dobře znám Tal Hajuse, jeddaka Tharků.“

Věnoval jsem nyní celou svoji pozornost Dejah Thoris, a podpíraje ji, vedl jsem ji k východu z audienční síně. Vůbec jsem si nevšímal obou jejích zlověstně se tvářících strážných harpyjí a udivených pohledů shromážděných náčelníků. Vždyť i já jsem náčelníkem! Nuže, je zcela spravedlivé, abych přijal zodpovědnost za své činy! Nikdo se neodvážil nás obtěžovat. Dejah Thoris, princezna z Helia, a John Carter, gentleman z Virginie, následování věrným Woolou, vyšli za hrobového ticha z audienční síně Lorquase Ptomela, jedá Tharků na Barsoomu.

SEZNAMUJI SE S HISTORIÍ MARSU

Když jsme vyšli z audienční síně ven, obě strážkyně, jejichž péči byla Dejah Thoris svěřena, hnaly se za námi, jako by se opět chtěly své svěřenkyně ujmout. Ubohá Dejah se ke mně pevněji přimkla a cítil jsem, jak její něžné ručky sevřely moji paži. Vyzval jsem dozorkyně, aby šly po svém, a upozornil jsem je, že Sola sama bude nadále pečovat o zajatou. Sarkoju pak jsem varoval, aby se již nikdy neopovážila na Dejah vztáhnout ruku, jinak ji stihne krutý trest.

Moje výhrůžka způsobila však více zla než dobra, poněvadž později jsem se dozvěděl, že na Marsu je zvykem, že muži nezabíjejí ženy a ženy opětně ne muže. Sarkoja se po mých slovech zamračila a kula své ďábelské pikle dál.

Vyhledal jsem poté Solu a vysvětlil jsem jí, že si přeji, aby pečovala o Dejah Thoris právě tak, jako pečuje o mě. Nabídl jsem jí dále, aby našla pro sebe a Dejah nové obydlí, kde by nebyly obtěžovány Sarkojou, a prohlásil jsem, že sám si naleznou obydlí mezi muži.

Sola pohlédla na zbroj a odznaky, které jsem měl přehozeny přes bedra a nesl v ruce.

„Jste nyní velkým náčelníkem, Johne Cartere,“ řekla, „a musím vyhovět vašim rozkazům - ujišťuji vás však, že velmi ráda vykonám, cokoli si ode mne budete přát. Muž, jehož odznak se nyní bude skvít na vaší hrudi, byl velkým bojovníkem. Svými činy a vraždami si vydobyl místo nepříliš vzdálené od hodnosti Tars Tarkase, kterému, jak víte, velí jen Lorquas Ptomel. Vy jste v pořadí jedenáctý - nad vámi je již jen deset náčelníků v obci, kteří vás převyšují zdatností.“

„A co kdybych zavraždil Lorquase Ptomela?“ zeptal jsem se Soly.

„Stal byste se prvním, Johne Cartere. Vězte však, že můžete dosíci této hodnosti jen z vůle celé rady, která by se musela usnést na tom, že se máte utkat v souboji s Lorquasem Ptolemelem, nebo tehdy, kdyby on sám vás napadl a vy jej v sebeobraně zabil.“

Zasmál jsem se a zavedl řeč jinam. Neměl jsem valné chuti zabíjet Lorquase Ptomela a ještě méně jsem toužil po tom, abych se stal jedem Tharků.

Doprovázel jsem Solu a Dejah Thoris při hledání nového bydliště. Zalíbila se nám budova nepříliš vzdálená od audienční síně, která byla mnohem výstavnější než ona, v níž jsme byli ubytováni dříve.

V budově jsme našli skutečná lůžka, bohatě vykládaná z kovu tepanými ozdobami, zavěšená na masivních zlatých řetězech, které byly háky upevněny v mramorových stropech. Výzdoba stěn byla skutečným uměleckým dílem. Tvořily ji nádherné fresky, představující různě sestavené skupiny lidí. Lidé, zobrazení na freskách, se podobali postavou pozemšťanům. Jejich pleť byla mnohem světlejší než pleť Dejah Thoris. Byli oděni ve vlající řízy, bohatě zdobené šperky a drahými kameny. Jejich umělé účesy byly vytvořeny ze zlatých a rudě bronzových vlasů. Muži byli bezvousí a pouze málokterí z nich byli ozbrojeni. Scény představovaly povětšinou nějaké mně neznámé hry.

Dejah Thoris byla při pohledu na tato umělecká díla, zhotovená předvěkými lidmi, dojata a unesena. Sola však nejevila ani sebemenší vzrušení.

Rozhodli jsme se, že se ubytujeme - totiž Sola a Dejah Thoris v této místnosti ve druhém patře, odkud byl skvělý výhled na prostranství před audienční síní. Ve vedlejším sále jsme umístili zásoby a další prostoru jsme určili za kuchyni. Poté jsem nařídil Sole, aby přinesla kožešiny a hedvábné látky k přikrytí lůžek a nářadí potřebné k úpravě pokrmů, slíbiv, že zajatkyni mezitím pohlídám.

Když Sola odešla, Dejah Thoris se ke mně obrátila s nesmělým úsměvem na rtech.

„Chci vás požádat za prominutí, že jsem o vás v první chvíli špatně smýšlela. A pokud jde o mé hlídání, nedělejte si starosti. Jestliže budu chtít uprchnout, pak pouze s vámi a pod vaší ochranou, o kterou vás tímto pokorně prosím.“

Nezbylo mi než se též rozpačitě usmát. „Máte pravdu,“ odvětil jsem. „Ani pro jednoho z nás odtud není úniku, nepůjdeme-li společně.“

„Slyšela jsem,“ pokračovala Dejah Thoris, „jak jste rozmlouval s bytostí, kterou oslovujete jménem Tars Tarkas - zdá se mi, že zcela dobře chápu vaše postavení mezi těmito lidmi, zůstává mi však nesrozumitelným vaše tvrzení, že nepocházíte z Barsoomu.“

Zapřísahám vás jménem svého předka, řekněte mi, odkud přicházíte. Podobáte se nápadně naší rase, a přece se od ní tolik lišíte. Hovoříte naší řečí, přestože jsem od Tars Tarkase slyšela, že jste se jí teprve před nedávnem naučil. Všichni obyvatelé Barsoomu, severním pólem počínaje a jižním pólem konče, hovoří touže řečí, pouze jejich písemný výraz se liší. Snad jen v údolí Dor, kde řeka Iss vtéká do ztraceného moře Korus, prý hovoří jinou řečí. Nehledě k legendám našich předků, není na celém Barsoomu pamětníka, jenž by slyšel, že by se někdo vrátil od řeky Iss z pobřeží Korus v údolí Dor. Neříkejte, že jste se odtamtud vrátil. Byla-li by to pravda, nemohl byste déle na Barsoomu žít, každý by vás zabil. Řekněte mi, že to není pravda!“

Její oči zářily podivným, tajemným leskem. Její hlas zněl prosebně a její malé sepnuté ručky tiskly má prsa, jako by chtěly na mně vynutit popření hrozného tušení.

„Neznám vaše zvyky, Dejah Thoris, mohu vám pouze říci, že u nás doma, ve Virgínii, žádný opravdový gentleman nelže, aby se zachránil. Nepocházím z údolí Dor, nikdy jsem v životě neviděl řeku Iss. Ztracené moře Korus je pro mě dosud ztraceno, poněvadž jsem nestanul na jeho březích. Věříte mi?“

A tu jsem si rázem uvědomil, že mně velmi záleží na tom, aby mi skutečně uvěřila. Nebál jsem se sice případných důsledků, které by nastaly, kdyby se o mně někdo domníval, že jsem se vrátil z barsoomského pekla nebo nebe. Co by mi na tom záleželo! Proč bych se já měl o to starat?

Pohlédl jsem na Dejah. Její krásná tvář byla obrácena ke mně vzhůru, její nádherné oči dávaly nahlédnout do prohlubně její duše. Když se naše oči setkaly, uvědomil jsem si, že ...

Zdálo se, že nitro Dejah Thoris je vzbouřeno týmiž pocity. Vzdechla, sklonila hlavu poněkud nazad a zašeptala:

„Věřím vám, Johne Cartere. Nevím sice, co znamená slovo *gentleman*, a neslyšela jsem dosud nikdy o Virgínii, ale vím, že u nás

na Barsoomu žádný muž nelže - nechce-li mluvit pravdu, prostě mlčí. Kde se nalézá vaše rodná země Virginie, Johna Cartera?“

Když Dejah vyslovila jméno mé krásné vlasti, zdálo se mi, že dosud nikdy nikdo je přede mnou tak něžně a svůdně nevyslovil.

„Jsem z jiného světa,“ odvětil jsem. „Pocházím z planety Země, která se otáčí právě tak jako Mars kolem společného Slunce. Vy nazýváte svoji planetu Barsoom, kdežto my ji zoveme Mars. Jak jsem přišel k vám, to nedovedu říci, poněvadž to sám nevím. Nelze na tom ale nic změnit a jsem rád, že Prozřetelnost sama dopustila, abych mohl být ochráncem Dejah Thoris.“

Dejah se na mě dlouze a tázavě zahleděla smutnými očima. Uvědomoval jsem si, že jí musí být skutečně velmi zatěžko uvěřit mému tvrzení a že přesto neskonale toužím po její úctě a důvěře. V té chvíli bych si byl snad přál, abych jí vůbec nic nevyprávěl o své minulosti leč žádný opravdový muž by nedovedl zírat do jejích hlubokých očí a něco jí zapřít.

Posléze se Dejah usmála, vstala a řekla: „Musím vám věřit, ačkoli vás nechápu. Tuším zcela zřejmě, že Barsoom není vaší vlastí. Podobáte se nám, a přece se od nás lišíte ... leč proč bych si svoji ubohou hlavu týrala takovým problémem, když mi srdce našeptává, že vám věřím proto, poněvadž chci věřit!“

Byla to celkem vzato dobrá logika, pozemská ženská logika - uspokojovala-li Dejah, nesměl jsem ani já proti tomu nic namítat. Byla to vlastně jediná možná logika, kterou bylo lze můj problém rozřešit.

Poté jsme se dali do živého rozhovoru, navzájem si kladouce a zodpovídající otázky. Dejah dychtila poznat zvyky mé Země a jejích obyvatel - podivil jsem se, že mnohá dění na Zemi jí nejsou neznáma. Když jsem se jí zeptal, jak je to možné, zvolala vesele:

„Vždyť každý školák na Barsoomu se učí zeměpisu a zná zvířenu, květenu i historii vaší planety právě tak dobře jako vývoj Barsoomu samého. Vždyť my od nás můžeme svými přístroji zcela zřetelně pozorovat vše, co se děje na planetě, kterou vy nazýváte Zemí.“

Toto doznání mě nesmírně překvapilo - a nikterak jsem se tím před Dejah netajil. Dejah mi poté povšechně vysvětlila konstrukci přístrojů, jaké její soukmenovci používají. Ony přístroje byly během

dlouhých věků zdokonalovány, takže dnes jsou schopny na projekčním plátně předvést vše, co se děje na naší planetě nebo na kterémkoliv jiném nebeském tělese. Obrazy takto pořízené jsou ve svých podrobnostech tak dokonalé, že lze rozeznat předměty i tak malé, jako jsou stébla trávy. Později v Heliu jsem viděl mnoho podobných obrazů, jakož i přístroje, kterými byly pořízeny.

„Jste-li tedy zde natolik obeznámeni s našimi pozemskými poměry,“ zeptal jsem se Dejah, „jak to přijde, že jste okamžitě nepoznala, že pocházím z planety Země?“

Dejah se usmála právě tak, jako když se shovívavě usmíváme na děcko, které nás trápí všetečnými otázkami.

„Proto, Johne Cartere,“ odvětila Dejah Thoris, „poněvadž téměř všechny oběžnice a hvězdy mají obdobné atmosférické a životní podmínky s Barsoomem, a tudíž i život sám se na nich vyvíjí podobně jak u nás, tak i u vás. A pak, pozemšťané téměř bez výjimky pokrývají svá těla podivnými neprůhlednými kusy látek a kůže a zakrývají své hlavy ohyzdnými poklopy, jejichž účel se nám dosud nepodařilo rozluštit. Vy však, když jste byl nalezen tharkskými bojovníky, jste byl úplně nahý a neměl jste na sobě ani ozdoby.

Skutečnost, že jste postrádal zdejší výstroj, je důkazem vašeho jinoplanetárního původu - ovšem nedostatek jakýchkoliv jiných pokrývek by nepotvrzoval váš pozemský původ.“

Vyprávěl jsem poté Dejah svoji neuvěřitelnou historii, jak jsem se ocitl mimo zemskou sféru. Vykládal jsem jí, jak moje tělo, oblečené v pozemské šaty, leží v jeskyni v arizonských horách. Když jsem byl v nejlepším, vrátila se Sola s našimi svršky. Přivedla s sebou také svého malého Mart'ánka, který samozřejmě tvořil součást naší domácnosti.

Sola se ptala, zda nás během její nepřítomnosti někdo navštívil, a byla velmi překvapena, když jsme tvrdili, že nikoliv. Sola totiž potkala Sarkoju na schodišti, vedoucím k našim novým příbytkům. Usoudili jsme, že nás Sarkoja špehovala. Vzhledem k tomu, že jsme nehovořili o ničem závažném a pozoruhodném, nepřikládali jsme tomu velké důležitosti. Řekli jsme si však, že si příště musíme dát dobrý pozor.

Poté jsme s Dejah pozorně prohlíželi architekturu a ozdoby nádherných místností, do nichž jsme se nastěhovali. Dejah mi vyprávěla, že obyvatelé těchto měst byli na vrcholu své slávy a vývoje asi před sto tisíci lety. Byli to předchůdci rudé rasy Mart'anů, leč časem se smísili s druhou rasou, jejíž pleť byla téměř černá, a s ruděžlutou rasou, která tehdy byla taktéž velmi početná.

Tyto tři velké rasy dokonale vyvinutých Mart'anů byly nuceny se spojit, poněvadž většina mart'anských moří vysychala a lidé na Marsu byli nuceni vyhledávat poměrně sporé a stále se zmenšující území. Kromě toho museli houževnatě bránit svůj život proti surovým nájezdům sveřepých hord zelených Mart'anů.

Stálé snoubení bylo příčinou toho, že výsledná pleť rasy byla rudá - Dejah Thoris pak byla skvělou ukázkou ušlechtilosti těla. Změněné životní podmínky a neustálé války se zelenými Mart'any způsobily, že mnohé výsledky dřívější kultury a skvěle vyvinutého umění upadly v zapomenutí. Dovednost a důmysl dnešní rudé rasy se obrátily jiným, praktičtějším směrem, kdežto stará umění leží navždy zahrabána pod prachem staletí.

Staří, předvěci Mart'ané byli kdysi velmi kultivovaným literárním národem. Doba přerodu však nesvědčila umění, muži se museli přizpůsobovat změněným životním podmínkám. Archívy, písemnosti a celá stará literatura padly za oběť válečnému běsnění.

Dejah Thoris mi vyprávěla o mnohých zajímavých věcech, týkajících se dávno vymřelé mart'anské rasy. Vyprávěla, že město, ve kterém jsme ubytováni, bylo kdysi význačným kulturním a obchodním centrem. Nazývalo se Korad. Bylo kdysi přírodním přístavem, v jehož pozadí se vypínaly do výše majestátní pahorky. Malé údolí na západ od města dosvědčuje ještě dnes, že kdysi v těchto končinách bývala voda. Dnešní soutěska v horách byla v oněch dobách průplavem, kudy proplouvaly velké obchodní lodi z moře do přístavu.

Břehy nyní vyschlých oceánů byly vroubeny mnoha podobnými městy, tu většími, jinde menšími. Čas od času tehdejší Mart'ané, když moře vysychalo, opouštěli stará města a stavěli nová, stále postupující za mizící vodou. Dnes zbývají z rozsáhlých moří pouze úzké kanály, které lze dobrými astronomickými přístroji pozorovat i

z naší planety. Jejich zbudování znamenalo pro dávné obyvatele Marsu poslední záchranu.

Byli jsme tak zaměstnáni prohlídkou budovy a zajímavým rozhovorem, že jsme si ani neuvědomili, že se již chýlí k večeru. Teprve posel, přinášející mi vzkaz od Lorquase Ptomela, nás vrátil opět skutečnosti. Lorquas Ptomel mě žádal, abych se dostavil k němu do audienční síně. Rozloučil jsem se s Dejah Thoris a se Solou, Woolovi jsem nařídil, aby bděl na stráži, a poté jsem se odebral do paláce. Lorquas Ptomel a Tars Tarkas mě již očekávali na vyvýšeném místě ve velkém sále.

MOJE POSTAVENÍ A HODNOST

Když jsem vešel a pozdravil, Lorquas Ptomel mě vybídl, abych předstoupil, a upřev na mě své velké, ohyzdné oči, takto mě oslovil:

„Jste mezi námi sice teprve několik málo dní, a přesto jste si během této doby svojí zdatností získal vysoké postavení. Nejste však jedním z nás. Nejsme vám ničím zavázáni.

Vaše postavení je velmi zvláštní,“ pokračoval Lorquas Ptomel. „Jste zajatcem, a přesto můžete dávat rozkazy, kterým musí být vyhověno. Jste cizincem, a přesto jste náčelníkem Tharků. Jste drobné postavy, a přesto jedinou ranou své pěsti dovedete usmrtit statného bojovníka. Dozvěděli jsme se však, že se smlouváte o útěku se zajatou, která je příslušnicí jiné rasy, se zajatou, která se zpola domnívá, že jste se snad vrátil z údolí Dor. Kterákoliv z těchto obžalob, kdyby se ukázala být pravdivou, by byla dostatečným důvodem, abyste byl o hlavu kratší - leč my jsme spravedlivý národ a chceme vám, bude-li si to Tal Hajus přát, až se vrátíme do naší země Thark, poskytnout příležitost k záchraně.

Uprchnete-li ovšem s rudou dívkou,“ navázal ostře Lorquas Ptomel, „budu já za váš podlý čin zodpovědný Tal Hajusovi. Musel bych se pak utkat s Tars Tarkasem a prokázat tak své právo k vládě, nebo jinak bude můj odznak vzat z mé mrtvolý jiným, statečnějším bojovníkem tak velí v zemi Tharků zvyk a mrav.

Mezi mnou a Tars Tarkasem není sporu, vládneme společně nad největšími osadami zelených lidí. Nechceme spolu bojovat. Byl bych velmi rád, Johne Cartere, kdybyste byl mrtev. Ovšem bez přímého příkazu Tal Hajuse byste mohl být zabit jen v sebeobraně či v souboji kdybyste totiž někoho z nás napadl nebo kdybyste byl dopaden při pokusu o útek.

Jsem spravedlivý, a proto vás varuji předem. Upozorňuji vás, že čekáme pouze na příležitost, abychom se mohli zbavit jak vás, tak i těžké zodpovědnosti. Velice nám záleží na tom, aby ona rudá dívka byla předvedena před Tal Hajuse. Během minulého tisíciletí se Tharkům nepodařilo zajmout tak význačnou osobnost - je to vnučka

největšího z rudých jeddaků, který je naším nejúhlavnějším nepřítelem. Rudá dívka tvrdila, že projevy humanity nám jsou cizí - z mé řeči však seznáte, že milujeme právo a čest. Domluvil jsem. Můžete jít.“

Obrátil jsem se a opustil audienční síň. To byl tedy výsledek Sarkojina pronásledování! Uvědomoval jsem si, že nikdo jiný než Sarkoja nemohl Lorquasu Ptomelovi tak rychle donést věrnou reprodukci naší rozmluvy o možnosti útěku a o mém původu.

Sarkoja byla nejstarší ženou z Tars Tarkasovy družiny. Vzhledem k tomuto postavení měla její slova u nejvyšších značnou váhu - žádný jiný náčelník nepožíval totiž u Lorquase Ptomela takové vážnosti jako Tars Tarkas, jeho druh a pobočník.

A tak audience u Lorquase Ptomela nejen že mi nevypudila z hlavy myšlenky na únik, nýbrž zkoncentrovala k tomuto předmětu všechn můj důvtip. Nyní ještě více než dříve jsem si uvědomoval nutnost útěku, poněvadž jsem tušil, že v sídle Tal Hajuse očekává Dejah Thoris nějaký příšerný osud.

Tal Hajus byl podle Solina vyprávění hnusný netvor, zosobňující krutost, krvelačnost a sveřepost několika staletí. Byl britký jako meč, chytrý jako kuna a vypočítavý jako starý lichvář. Navíc se od ostatních zelených Mart'anů lišil tím, že v něm dosud nevyhasla divoká vášeň po vlastním potomstvu.

Při pomyslení, že božská Dejah Thoris by měla padnout do drápů takovému odpornému zvířeti, mi vyvstával chladný pot na čele. Uvažoval jsem o tom, že by pro ni bylo lepší, kdyby raději sama ukončila svůj život - právě tak jako ženy osamělých farmářů, které si raději dobrovolně berou život, než aby padly do rukou indiánských zpustlíků.

Když jsem pomalu krácel po prostranství, zabrán do svých ponurých myšlenek, přišel ke mně Tars Tarkas - vracel se také z audienční síně do svého obydlí. Jeho chování vůči mně se nezměnilo a zdravil mě, jako bychom spolu před chvílí nemluvili.

„Kde je vaše sídlo, Johne Cartere?“ zeptal se mě.

„Dosud jsem si žádné nevyvolil,“ odpověděl jsem. „Domníval jsem se, že učiním nejlépe, ubytuji-li se u některého z ostatních bojovníků, a čekal jsem pouze na příležitost, abych se s vámi poradil. Jak je vám

známo,“ usmál jsem se, „nejsem dosud obeznámen se všemi zvyky a mravy národa Tharků.“

„Pojďte tedy se mnou,“ vyzval mě Tars Tarkas. Byl jsem velmi rád, když jsme společně zamířili přes prostranství k budově, která právě sousedila s domem, v němž byla ubytována Sola a její svěřenci.

„Můj byt se nalézá v prvním patře této budovy,“ řekl Tars Tarkas, „druhé poschodí je obsazeno našimi bojovníky, leč třetí a ostatní zbývající poschodí jsou dosud úplně prázdná - můžete si vybrat, kterékoliv se vám bude zamlouvat.

Chápu vás zcela,“ pokračoval Tars Tarkas, „že jste svěřil rudou zajatkyni Sole. Řekl jste, že vaše cesty nejsou našimi cestami - dovedete však splnění svých přání uplatnit bojem. Dal jste sice ženu, která sloužila vám, rudé zajatkyni, jako náčelník však musíte mít někoho, kdo by vám sloužil, a tu je nutno, abyste se podvolil našim mravům a zvykům a převzal buď všechny, nebo aspoň některé z žen, které dříve náležely družině náčelníka, jehož odznakem se honosíte.“

Poděkoval jsem Tars Tarkasovi za jeho ochotu a ujistil jsem jej, že bych se zcela lehce obešel bez ženské obsluhy, ovšem kromě úpravy pokrmů. Tars Tarkas poté slíbil, že mi pošle několik žen, které by se staraly o přípravu jídla, o mé zbraně a o výrobu nezbytného střeliva pro moji osobní potřebu. Požádal jsem Tars Tarkase, aby oněm ženám nařídil, aby přinesly do mého nového příbytku kůže a hedvábné přikrývky na spaní, které mi náležely coby kořist. Noci na Marsu byly velmi chladné a vlastní houně jsem dosud neměl.

Tars Tarkas slíbil, že mému přání vyhoví, a odešel. Sotva jsem osaměl, vydal jsem se točitou chodbou k hořením poschodím, abych se ohlédl po příhodném bytě. Budova, do které jsem vstoupil, byla právě tak nádherná jako ostatní. Brzy jsem byl zabrán v pozorné pátrání a prohlížení.

Posléze jsem si zvolil celou místnost ve třetím patře, poněvadž tak jsem byl alespoň nablízku Dejah Thoris, jejíž byt byl ve druhém poschodí sousední budovy. Uvědomoval jsem si, že se budu moci nějak na dálku s Dejah dorozumívat, hlavně v případě, že by jí bylo zapotřebí mé služby nebo ochrany.

Vedle místnosti, v níž jsem spal, byla koupelna, šatna a jiné obývací prostory - celkem bylo v onom poschodí asi deset komnat. Okna zadních pokojů vedla na obrovský dvůr, jenž byl středem čtyřúhelníku tvořeného budovami, které svými předními fasádami směřovaly do čtyř sousedních ulic. Ve dvoře byla umístěna zvířata náležející bojovníkům, ubytovaným v okolních domech.

Dvůr byl porostlý mechovitou žlutou vegetací, která za nynějších dob pokrývá téměř celý povrch Marsu. Četné fontány, sochy, podstavce, lavice, loubí a sloupy svědčily o někdejší zašlé architektonické kráse nádvoří, o minulých dobách, kdy zde žila rasa ušlechtilých lidí, jejichž prach je nyní rozvát po celém Marsu a po nichž nezbylo nic jiného než legendy.

Fantazie dovedla lehce vzbudit představu hýřivých barev nádherné mart'anské vegetace, která kdysi oživovala tuto scénu vůní a životem. Rozkošné krásné ženy a urostlí mužové seděli na lavičkách, šťastné děti se batolily kolem - vše zalito sluncem, štěstím a mírem. Bylo velmi zatěžko si uvědomit, že dnes je po všem veta; nadešly věky tmy, krutosti a nevědomosti. Teprve po staletích vzbudily se zděděné pudy kultury a humanity v nové rase Mart'anů a vedly ji opět k výšinám ducha.

Běh mých myšlenek byl přerušen příchodem několika mladých Mart'anek, které přinášely zbraně, hedvábí, kožešiny, skvosty, ozdoby, nářadí k vaření, nádoby s potravinami a nápoji. Jak se zdálo, pocházely všechny tyto zásoby z majetku obou náčelníků, které jsem skolil - dle mravů a zvyků Tharků staly se mým vlastnictvím. Na můj příkaz Mart'anek uložily zásoby do jedné ze zadních místností, opět se vzdálily a přinesly ještě jeden náklad. Když se vrátily podruhé, přivedly s sebou asi tucet jiných žen a mlád'at, které, jak se zdálo, tvořily družiny obou náčelníků.

Nebyly to ani rodiny oněch náčelníků, ani jejich ženy, ani služky. Jejich vzájemný vztah byl velmi zvláštní a vzpirající se všem našim lidským měřítkům, takže není snadné jej popsat. Veškeré vlastnictví je u zelených Mart'anů společným majetkem, pouze osobní zbraně, ozdoby, přikrývky na spaní a kožešiny tvoří individuální vlastnictví jednotlivců. Ovšem nikdo nesmí mít v zásobě těchto věcí víc, než skutečně potřebuje. Má-li někdo něčeho víc, není vlastníkem tohoto

přebytku, nýbrž pouze uchovatelem - když pak noví, mladší členové obce potřebují nové zásoby, dostávají je od starších.

*„Byl bych velmi rád,
Johnne Cartere,
kdybyste byl mrtev.“*

Ženy a mláďata, patřící k družině některého bojovníka, jsou považovány za jakousi vojenskou jednotku, za niž je bojovník osobně zodpovědný, pokud se týče disciplíny, vydržování, ochrany a boje v případě války se sousedními obcemi a s rudými Marťany.

Mart'anské ženy nejsou v žádném případě manželkami v našem slova smyslu. Zelení Mart'ané nemají ve své řeči ani podobný výraz. Jejich snoubení je záležitostí výhradně veřejného zájmu a děje se bez jakéhokoliv individuálního výběru. Rada náčelníků každé obce kontroluje akt snoubení se stejnou pečlivostí a důkladností, jako pozemský chovatel dobytka řídí křížení jednotlivých dobytčích ras ku prospěchu a zvelebení celého plemene.

Teoreticky vzato snad by podobné páření mohlo mít dobré výsledky, leč praxe ukazuje, že přílišné ohledy na veřejné zájmy, které de facto zrušily vlastní podstatu mateřství, byly příčinou zrodu mstivých, ledových, krvežíznivých bytostí, které vedou po celý život pochmurnou existenci bez lásky a štěstí.

Přes veškeré výhrady však musím podotknout, že zelení Mart'ané, muži i ženy, mají hluboce vyvinutý smysl pro čest a cudnost – někteří ovšem jsou degenerovaní jako Tal Hajus.

Uvědomiv si, že jsem jaksi volky nevolky odpovědný za ony bytosti, zhostil jsem se své povinnosti tím, že jsem jim vykázal příbytek v hořejších patrech. Třetí poschodí jsem si ponechal celé pro sebe.

Jedné z žen jsem svěřil obstarávání mé prosté kuchyně a ostatním jsem řekl, aby si každá hleděla toho úkolu, který jí byl přikázán dříve. Poté jsem se o ně valně nestaral, ba ani jsem je téměř neviděl.

MARŤANSKÁ LÁSKA

Po bitvě se vzducholoděmi občina zůstala během několika následujících dnů ve městě, oddalujíc cestu domů do té doby, dokud nebude zcela jisto, že se nepřátelská flotila nevrátí. I když byli zelení Marťané národem velmi bojovným, přece jen se jim nechtělo riskovat životy svých žen a dětí, které vezli na vozech s sebou.

Během této nečinnosti mi Tars Tarkas vykládal mnohé zvyky a způsoby boje, které byly u kmene Tharků obvyklé, a učil mě též ovládat a jezdit na velkých zvířatech, jež nosila marťanské bojovníky do boje. Tato zvířata, která nazývají Marťané *thoaty*, jsou právě tak nebezpečná a zlomyslná jako jejich pánové; jakmile však jsou zkrocena, dají se ovládat a prokazují zeleným Marťanům neocenitelné služby.

Z pozůstalosti obou náčelníků, které jsem skolil, připadla mně dvě taková zvířata. Brzy jsem se jim naučil velet právě tak dobře jako domorodí bojovníci. Způsob ovládání thoatů nebyl, celkem vzato, vůbec složitý.

Pakliže thoatové nevyhověli patřičně rychle telepatickým rozkazům svých jezdců, byli přiváděni k poslušnosti příšernou ranou hlavní pistole mezi uši. Když nepomáhala jedna rána, snesl se jich na hlavu celý déšť - tato procedura trvala vždy tak dlouho, dokud zvíře nevykonalo to, co mělo vykonat, nebo dokud neshodilo jezdce ze zad.

Jakmile se jezdec ocitl na zemi, došlo mezi ním a zvířetem k boji na život a na smrt. Byl-li jezdec dosti hbitý a pospíšil-li si s výstřelem, měl naději, že bude jezdit i nadále, ovšem na jiném thoatovi; nebyl-li dosti hbitý, jeho rozervané a zohavené tělo bylo sebráno jeho ženami a podle tharkského zvyku spáleno.

Moje zkušenosti s Woolou mě přivedly na myšlenku, že bych se měl pokusit naklonit si své thoaty laskavým zacházením. Zprvu jsem ovšem musel docílit, aby mě neshodili ze svých hřbetů. Několik prudkých ran mezi uši je přesvědčilo o tom, že budu jejich skutečným pánem. A pak jsem si postupně získal jejich důvěru právě

tak jako kdysi u koní na Zemi. Vždy jsem ve svém životě dobře vycházel se zvířaty, byl to již jakýsi základní, vrozený rys mé povahy. Kázala-li nutnost, zabil jsem bez dlouhého rozmýšlení v boji člověka, nebyl jsem však s to zbavit života nerozumné, nezodpovědné zvíře.

Za několik dní se celá obec obdivovala mým thoatům. Šli za mnou jako psi, třeli své obrovské, neforemné čenichy o moje tělo, snažíce se mi takto nepokrytě dát najevo svoji přízeň, vyhověli poslušně a rychle každému mému rozkazu. Marťanští bojovníci se domnívali, že je ovládám jakousi pozemskou silou, která jim je neznámá.

„Jak jste je očaroval?“ zeptal se mě Tars Tarkas jednoho odpoledne, když viděl, jak jsem zcela bezstarostně, holou rukou, odstraňoval z tlamy jednoho thoata kus kamene, který sebral ze země, když se pásł na mechovité vegetaci mého dvora.

„Laskavým zacházením,“ odvětil jsem. „Jak vidíte, Tars Tarkasi, i něžnými city lze mnohé dokázat. Jsem přesvědčen, že moji thoatové jak při pochodu, tak i v zápalu boje vyhoví každému mému pokynu. Nemusím se v bitvě o zvířata starat, a tak se díky své laskavosti stávám zdatnějším bojovníkem. Vaši válečníci, Tars Tarkasi, a i celá obec by jistě učinila dobře, kdyby si osvojila moji metodu v ovládání těchto zvířat. Vždyť vy sám jste mi před několika dny říkal, že tato neohrabaná zvířata, díky své surové a nestálé povaze, byla často příčinou porážky, poněvadž v rozhodném okamžiku selhala a snažila se zbavit svých jezdců a shodit je na zem.“

„Povězte mi tedy, jak jste to docílil,“ otázal se zvědavě Tars Tarkas.

Vyložil jsem Tars Tarkasovi svoji metodu tak podrobně, jak jen jsem to dovedl. Později jsem byl nucen svůj výklad opakovat ještě jednou, před Lorquasem Ptomelem a ostatními shromážděnými bojovníky. Onen den značil počátek nové existence pro ubohé thoaty, a když jsem po čase opouštěl obec Lorquase Ptomela, byli všichni thoatové tak poslušní a ovladatelní jako koně u nás na Zemi. Výsledek laskavého zacházení a nové drezúry byl při pohybech vojenských formací tak pozoruhodný, že Lorquas Ptomel mě poctil zlatým náramkem, který sejmul z vlastní paže a vsunul jej na mou na

důkaz vděčnosti za služby prokázané celému kmeni. Sedmého dne po boji se vzducholoděmi vydali jsme se konečně opět na cestu do země Tharků, jelikož Lorquas Ptomel nepokládal nový útok nepřátel za pravděpodobný.

Během dnů, které předcházely náš odchod, jsem se stýkal s Dejah Thoris velmi spoře, poněvadž jsem byl stále zaměstnán lekcemi Tars Tarkase, jenž mě zaučoval v marťanském válečném umění. Také cvičení thoatů mi zabíralo dosti času. Několikrát jsem sice navštívil její obydlí, nikdy však jsem ji nezastihl doma - většinu dne se procházela se Solou a prohlížela si výstavné budovy nedaleko náměstí. Varoval jsem ji totiž, aby se nepouštěla příliš daleko od ústředního prostranství, poněvadž jsem se bál, aby nepadla do drápů bílých opic, s jejichž krvelačností jsem se již seznámil. Ovšem vzhledem k tomu, že Woola je doprovázel na všech jejich vycházkách a že Sola byla ozbrojena, nebylo vlastně příčiny ke strachu.

V předvečer dne, kdy jsme se chystali k odjezdu, spatřil jsem Dejah a Solu vcházející z široké ulice na náměstí. Vyšel jsem jim v ústrety, a ubezpečiv Solu, že se nadále postarám o bezpečnost Dejah Thoris, přikázal jsem jí, aby šla napřed domů a tam zařídila jakousi zbytečnost. Důvěřoval jsem sice Sole a měl jsem ji rád, leč přál jsem si onoho večera být s Dejah úplně sám. Dejah pro mě představovala vše, co mi bylo na Zemi milé. Zdálo se mi, že mezi mnou a Dejah existují pouta tak silná, jako bychom se snad byli narodili pod jednou střechou, a nikoliv na různých planetách, vzdálených od sebe čtyřicet osm miliónů mil.

Že Dejah sdílela mé city, tím jsem si byl jist, neboť když se ke mně přiblížila, její rezignovaný pohled se změnil v rozkošný úsměv. A vesele položila svoji malou pravou ručku na moje levé rameno - tak je zvykem zdravit na Marsu.

„Sarkoja řekla Sole, že se z vás stal dokonalý Thark,“ pravila Dejah, „a že vás nebudu již vůbec vídat, právě tak jako ostatní bojovníky.“

„Sarkoja je stará lhářka,“ opáčil jsem, „přestože si všichni příslušníci kmene Tharků zakládají na své pravdomluvnosti.“

Dejah Thoris se usmála.

„Věděla jsem, že ačkoli jste se stal členem obce, nepřestanete být mým přítelem. Bojovník může změnit svůj odznak, leč nikdy své srdce, říkává se u nás na Barsoomu.

Mám za to, že se ostatní ženy snažily docílit toho, abychom se my dva nesetkali,“ vyprávěla dále Dejah Thoris, „poněvadž kdykoliv jste měl volno, vždy některá stará d'áblice z Tars Tarkasovy družiny mě se Solou někam odklidila. Posílaly mě dolů do podzemních sklepů, abych jim pomáhala mísit jejich ohavný rádiový prášek a zhotovovat jejich příšerné střely. Jak jistě již víte, musí se ony střely vyrábět při umělém osvětlení, poněvadž na slunečním světle explodují. Všiml jste si, jak střely třaskají, když zasáhnou nějaký předmět? Vnější, neprůhledný plášť se nárazem roztříští a odkryje vnitřní, skleněný plášť, pod nímž jsou částice rádiového prášku, načež vlivem slunečních paprsků dochází k prudkému výbuchu, jemuž žádná pevná hmota neodolá. Budete-li jednou svědkem noční bitvy, uvidíte, že nedojde k těmto výbuchům, zato ráno, sotva se rozbřesne den, ozve se ohlušující rachot exploze střel, které v noci nevybuchly. Ovšem často se v noci používá nevybuchujících projektilů.*¹

Výklad Dejah o válečném umění Mart'anů mě sice zajímal, byl jsem však nesmírně rozhorlen tím, jak s ní Tharkové zacházeli. Nepřekvapovalo mě, že se snaží zabránit našemu setkání, nemohl jsem však připustit, aby ji nutili k tak nebezpečné a namáhavé práci, jakou je zhotovování projektilů.

„Nezacházeli s vámi snad někdy surově a nehanobili vás, Dejah?“ zeptal jsem se. Cítil jsem, jak mi krev vře rozhořčením v žilách a žene se mi do spánků. Visel jsem nedočkavě na jejích rtech, očekávaje odpověď.

„Jsou to pouhé maličkosti, Johne Cartere,“ odvětila Dejah. „Podobné malichernosti nemohou zlomit moji hrdost. Oni dobře vědí, že jsem dcerou deseti tisíců jeddaků, již vynikali nade všechny jeddaky, vědí, že řada mých předků stoupá nepřetržitě až k onomu, který zbudoval první vodní kanál. Oni však neznají ani svoji vlastní

---

¹ Při popisu mart'anského prášku užívám slovo rádiový, protože ve světle nejnovějších objevů na Zemi věřím, že je směsí na bázi tohoto prvku. V rukopisu kapitána Cartera je zmíněn vždy názvem užívaným v psaném jazyku Helia a vyjádřen hieroglyfy, jež je obtížné a zbytečné reprodukovat.

matku a žárlí na mě pro můj vznešený původ. V hloubi svých srdcí nenávidí svůj příšerný osud a vylévají si svou zlost a zlobu na mně, protože mám vše, co je jim navždy odepřeno a po čem tak zoufale a bezúspěšně touží. Politujme je proto, Johne Cartere, můj vládče, byť i bychom jejich rukama zemřeli, poněvadž stojíme výše než oni - a oni to vědí!“

Kdybych byl v oné chvíli tušil, co znamenají slova „můj vládče“, použije-li jich rudá Mart'anka v rozhovoru s mužem, byl bych neskonalé překvapen - leč tehdy jsem jejich význam neznal. Ještě mnohým věcem jsem se měl na Barsoomu učit!

„Mám také za to, Dejah Thoris, že budeme jednat nejrozumněji, skloníme-li se před svým osudem,“ odpověděl jsem, „doufám však, že v budoucnosti, dokud budu živ, žádný Mart'an, ať již zelený, rudý, šedý či fialový, se neodváží vás urazit a vám ubližovat, moje princezno!“

Sotva jsem vyřkl poslední slova, Dejah Thoris se zarazila a zadívala se na mě široce rozevřenýma očima. Hrud' se jí prudce dmula. Posléze se usmála, až se jí ve spanilých tvářích prohloubily rozkošné dolíčky, potřásla hlavou a zvolala:

„Jaké jste ještě dítě! Tak velký bojovník, a přece jen ještě dítě.“

„Co jsem učinil neprozřetelného?“ zeptal jsem se udiveně.

„Bude-li vám osud přízniv, dozvíte se to později, Johne Cartere. Já vám to však říci nemohu ... Já, dcera Mors Kajaka, syna Tardos Morse, jsem slyšela vaše slova a nezlobím se pro ně na vás ...“ dodala Dejah zamyšleně.

A poté se opět dala do rozpustilého smíchu a činila žertovné narážky na podivný kontrast mého měkkého, dobrého srdce s mojí bojechtivou statečností.

„Tak se mi zdá, že kdybyste zranil svého nepřítele, odnesl byste jej domů a živil a ošetřoval ho tak dlouho, dokud by se neuzdravil,“ řekla s úsměvem Dejah.

„Tak to děláme u nás na Zemi,“ odvětil jsem. „Alespoň v civilizovaných krajích.“

Dejah se opět usmála. Přestože byla něžná a žensky rozkošná, byla dosud přece jen Mart'ankou, a pro Mart'ana neexistuje jiný

nepřítel než mrtvý nepřítel - každý mrtvý nepřítel znamená větší podíl z kořisti pro ostatní žijící.

*... vlna
dosud nepoznaného blaha
projela mými žilami.*

Byl jsem zvědav, co jsem asi řekl nebo učinil, že ji to před chvílí tak pobouřilo, a proto jsem na ni naléhal, aby mi mé provinění vysvětlila.

„Ne, to není možné,“ zvolala Dejah, „dosti na tom, že jste to vyřkl a že jsem vás vyslechla. A až se to dozvíte, Johnne Cartere, i kdybych mezitím byla mrtva - jistě se to stane, dříve než se vzdálenější měsíc

dvanáctkrát otočí kolem Barsoomu - vzpomeňte si, že jsem vás vyslechla a že jsem se usmála.“

Nechápal jsem vůbec, oč běží. Čím více jsem však naléhal, tím hovořila Dejah odmítavěji, a tak, vida marnost svého počínání, ustal jsem. Den mezitím ustoupil noci. Ulice, jíž jsme kráčeli, byla zalita jasem obou měsíců. Šikmo na obzoru zářila zelenavá planeta Země. Zdálo se mi v té chvíli, že jsme v celém vesmíru úplně sami.

Rázem se snesl noční mart'anský chlad. Sejmul jsem ze svých beder přehoz a ovinul jej kolem Dejah Thoris. Jakmile se moje ruka dotkla jejího těla, pocítil jsem zvláštní rozechvění a vlna dosud nepoznaného blaha projela mými žilami. Zdálo se mi, že Dejah se v onom okamžiku o mě lehce opřela. Když jsem kolem ní ovíjel svůj přehoz, spočinula moje ruka na jejích bedrech déle, než bylo nutno - Dejah se neodtáhla. Byli jsme oba tiše. Kráčeli jsme po půdě umírajícího světa, leč v našich duších se rodil svět nový.

Měl jsem rád Dejah Thoris. Dotyk mé ruky a jejího obnaženého ramene hovořil ke mně slovy, kterým jsem nemohl nerozumět. Uvědomoval jsem si, že jsem se do ní zamiloval již od prvního okamžiku, kdy se moje zraky setkaly s jejími na prostranství mrtvého města Korad.

SMRTELNÝ SOUBOJ

V prvním hnutí mysli jsem se jí chtěl vyznat ze své lásky, leč uvědomil jsem si její zoufalé postavení, jehož tíži jsem mohl sejmout z jejích beder pouze já - proti tisícům sverepých nepřátel stála samojediná. Nemohl jsem, ba ani nesměl zvětšovat její bolest vyznáním lásky - které by možná opětovala. Snad by se jí moje indiskrétnost trapně dotkla - snad by se domnívala, že chci využít její zoufalé situace a působit na její rozhodnutí. Přemohl jsem se a mlčel jsem.

„Proč jste tak tichá, Dejah Thoris?“ zeptal jsem se posléze. „Nechtěla byste se snad vrátit k Sole a do svého obydlí?“

„Ne,“ zašeptala Dejah, „cítím se zde šťastna. Nevím, čím to vlastně je, ale vždy, jsem-li s vámi, Johne Cartere, přestože si uvědomuji, že jste cizincem, cítím se tak spokojena a šťastna. Zdá se mi, že jsem ve vaší přítomnosti úplně bezpečná, zdá se mi, že se s vaší pomocí co nejdříve vrátím do náručí svého otce a k polibkům své matky.“

„Což se lidé na Barsoomu líbají?“ otázal jsem se, poté co jsme si navzájem pracně vysvětlili slova *polibek a líbat se*.

„Rodiče, bratři a sestry ano - a,“ dodala tiše a zamyšleně Dejah Thoris, „milenci.“

„A vy, Dejah Thoris, máte rodiče, bratry a sestry?“

„Ano.“

„A - milence?“

Dejah Thoris se odmlčela a já se neodvážil opakovat svou otázku.

„Muži na Barsoomu,“ řekla posléze Dejah, „se žen nevyptávají na jejich osobní záležitosti - mohou se ptát pouze jejich matek nebo žen, které si vybojovali a které si získali.“

„Ale vždyť já jsem si vás vybojoval...“ vyhrkl jsem ukvapeně a v té chvíli bych si byl raději jazyk vyřízl. Sotva jsem vyřkl tato slova, Dejah strhla můj přehoz ze svých ramen, beze slova mi jej podala a s hlavou vzhůru vztyčenou jako uražená královna odcházela přes prostranství ke svému obydlí.

Nepokusil jsem se ani o to, abych šel za ní - přesvědčil jsem se pouze, že bezpečně došla do domu, v němž byl její příbytek, a nařídil jsem Woolovi, aby ji doprovodil. Poté jsem se zoufale obrátil a odebral jsem se do svého vlastního apartmá. Usedl jsem na kupu hedvábných pokrývek a uvažoval o tom, jak si osud často surově zahrává s námi ubohými smrtelníky.

Tak toto je tedy láska! Po celá dlouhá léta, kdy jsem bloudil po všech pěti světadílech a mořích, která je obklopují, jsem onomu citu unikal. O příležitost a o krásné ženy nebyla nouze - věčně jsem se pachtil za vysněným a nedostižným ideálem lásky, a nyní jsem se zuřivě, by přímo zoufale zamiloval do bytosti z jiného světa, která sice byla pozemšťankám podobna, v jejích žilách však kolovala krev jiné planety. Žena, která se proklubala z vaječné skořápky a jejíž život bylo možno počítat na tisíciletí! Kmen, z něhož se zrodila, zachovával zcela jiné mravy a zvyky - její názory na ctnost a právo, její radosti i bolesti se lišily od mých.

Uvědomoval jsem si, že jedním svrchovaně pošetile, a přestože moje nitro bylo šířáno palčivou touhou, byl jsem Prozřetelnosti neskonalé vděčen za svůj osud. Nebyl bych jej změnil za všechno bohatství Barsoomu. Zákony lásky jsou věčné a všudypřítomné.

Dejah Thoris byla pro mě zosobněnou dokonalostí - byla to ctnost, krása, ušlechtilost a dobro samo. Věřil jsem tomu z hloubi srdce a duše onoho večera ve městě Korad, kdy jsem seděl na kupě hedvábných příkrývek, ozářen jasnějším světlem z obou barsoomských měsíců, který brázdil svoji dráhu směrem k západnímu horizontu, uprostřed starobylého příbytku, jehož stíny se leskly mozaikou, mramorem a zlatem a věřím tomu i dnes, kdy píši tyto řádky ve své malé pracovně, z jejíhož okna lze vidět hladinu Hudsonu.

Dvacet let mezitím uplynulo; deset z nich jsem žil po boku Dejah Thoris a bil se za její lid, a druhých deset let jsem žil pouhou vzpomínkou na ni.

Ráno, kdy jsme se vydali na pochod do země Tharků, bylo opět jasno a vlaho - ostatně všechna rána na Marsu jsou stejně krásná, kromě šesti týdnů v roce, kdy na pólech taje sníh.

Vyhledal jsem Dejah Thoris mezi shlukem odjíždějících vozů, leč k mému nemalému překvapení se ke mně obrátila zády, ba všiml

jsem si i dokonce, že jí nach zaplavil líce. Byl jsem ve svrchovaných rozpacích, poněvadž jsem si neuvědomoval, čím jsem ji vlastně urazil.

Považoval jsem za svoji povinnost, abych se přesvědčil, zda je pohodlně usazena, a proto jsem nahlédl do jejího vozu, abych upravil její kožešiny a pokrývky. Přitom jsem s hrůzou upozoroval, že je za kotník připoutána těžkým řetězem ke stěně vozu.

„Co to má znamenat?“ zvolal jsem, obraceje se k Sole.

„Sarkoja to učinila,“ vysvětlila Sola, přičemž z výrazu její tváře bylo znát, že se surovostí staré Mart'anky nesouhlasí.

Prohlédnuv blíže pouta, přesvědčil jsem se, že jsou uzavřena těžkým pérovým zámkem.

„Kde je klíč, Solo? Okamžitě mi ho vydejte!“

„Má jej Sarkoja, Johne Cartere,“ odvětila Sola.

Neřekl jsem již ani slova více a vyhledal jsem okamžitě Tars Tarkase, jemuž jsem prudce vyčítal, že zbytečně ponižuje a týrá Dejah Thoris.

„Johne Cartere,“ odpověděl Tars Tarkas, „podaří-li se vám kdy s Dejah Thoris uprchnout, pak se to stane na této cestě. Víme, že vy nikdy neodejdete bez ní. Přesvědčili jsme se, že jste zdatným bojovníkem, a proto jsme nechtěli ponižovat vás, domnívající se, že pojistíme-li si Dejah Thoris, pojistíme si tak nejbezpečněji i vás. Domluvil jsem.“

Pochopil jsem opravdovost Tars Tarkasova rozhodnutí a uvědomil jsem si zároveň, že by bylo bezúčelné snažit se jej přemlouvat. Požádal jsem však, aby nařídil, aby klíč od pout byl Sarkoje odňat, a aby jí bylo nakázáno nechat zajatkyni na pokoji.

„Aspoň tolik mi musíte poskytnout, Tars Tarkasi, v odměnu za přátelské city, které vůči vám chovám.“

„Přátelství?“ opáčil skepticky Tars Tarkas. „Taková věc, Johne Cartere, neexistuje - leč staniž se podle vaší vůle. Nařídím Sarkoje, aby zajatou neobtěžovala, a sám od ní převezmu klíč.“

„Nesvěříte-li ovšem onu zodpovědnost mně!“ dodal jsem s úsměvem.

Tars Tarkas se mi pátravě zahleděl do tváře.

„Zavážete-li se svým slovem, že ani vy sám, ani Dejah Thoris se během pochodu nepokusíte o útěk - až do té doby, dokud nestaneme před Tal Hajusem - vydám vám klíč a můžete okovy vhodit třeba do Issu.“

„Bude lépe, podržíte-li klíč vy, Tars Tarkasi,“ odvětil jsem.

Tars Tarkas se usmál a odmlčel se. V noci pak, když jsme rozbíjeli tábor, viděl jsem, jak sám uvolnil pouta Dejah Thoris.

Ačkoli Tars Tarkas byl surový a bezcitný, přece jen bylo zřejmo, že v jeho nitru hárá cosi, co se on sám zoufale snaží přemoci. Snad stopy duše jeho předků v něm ožily a podvědomě mu zhnusily způsoby a mravy jeho vlastního lidu.

Když jsem se přiblížil k vozu Dejah Thoris, přešel jsem kolem Sarkoji. Probodla mě nenávistným, jedovatým pohledem. Bože, jak mě ta žena nenáviděla! Nenávist z ní přímo sálala, ba byla téměř hmatatelná.

Za chvíli poté jsem spatřil Sarkoju, jak hovoří s bojovníkem, který se jmenoval Zad. Byl to obrovský, humpolácký surovec, který dosud nezabil žádného z nadřizených vůdců, a tak byl stále jen pouhý *mad*, totiž člověk beze jména - druhé jméno si mohl vydobýt pouze usmrcením některého z náčelníků. Vzhledem k tomuto zvyku jsem byl oprávněn používat kteréhokoli jména jednoho z obou náčelníků. které jsem usmrtil! Někteří bojovníci obě jména spojovali a nazývali mne Dotar Sojat.

Když Sarkoja rozmlouvala se Zadem, ukazovala chvílemi na mě a z jejích posunků bylo lze usoudit, že ho ponouká k jakémusi činu. Nevěnoval jsem této skutečnosti valnou pozornost, leč příštího dne jsem měl pádný důvod, abych se na vše upamatoval a znovu si uvědomil hloubku Sarkojiny zášti, která se neštítla ničeho, jen aby ukojila svou touhu po pomstě.

Dejah Thoris si mě onoho večera opět vůbec nevšimla. Přestože jsem ji několikrát volal jménem, neodpověděla mi, pouze pootevřením svých rozkošných víček dala najevo, že ví o mé existenci. Nevěda, co jiného počít, jednal jsem tak, jak obyčejně milenci v podobné situaci jednávali. Snažil jsem se s ní dorozumět pomocí Soly, kterou jsem okamžitě v táboře vyhledal.

*Musím přiznat,
že Zad byl
skvělým šermířem . . .*

„Co se děje s Dejah Thoris,“ vyhrkl jsem na ni. „Proč se mnou nechce mluvit?“

Sola byla mými otázkami přivedena do rozpaků, jelikož nechápala, že něco podobného by mezi dvěma lidskými bytostmi bylo skutečně možné.

„Dejah Thoris tvrdí, že prý jste ji rozhněval - nechce o tom nic bližšího sdělit, říká pouze, že je dcerou velkého jeda a vnučkou slavného jeddaka a že byla ponížena stvořením, které není ani hodno, aby cídilo zuby soraka její babičky.“

Chvilí jsem o této odpovědi uvažoval a posléze jsem se zeptal Soly. „Co to je, Solo, sorak?“

„Malé zvíře, ne větší než moje ruka, které rudé Mart'aniky chovají v domácnosti pro zábavu,“ vysvětlovala Sola.

Nestojím tedy ani za to, abych cídil zuby kotěte náležejícího její babičce! Moje cena v očích Dejah Thoris zřejmě valně poklesla - při pomyslení na neobvykle pozemsky ženskou formu jejího vyjádření jsem se však nemohl ubránit úsměvu. Vždyť u nás se říká něco podobného o cídění bot! A vtom se v mém nitru ozvala vzpomínka na Zemi. Byl bych rád věděl, co moji známí a přátelé na Zemi právě v oné chvíli dělají. Neviděl jsem je již několik let. Ve Virginii žila rodina Carterů, která byla se mnou velmi blízce spřízněna - vždy mě považovali za „velkého strýčka“. Bylo to od nich poněkud bláhové. Všude sice o mně byli přesvědčeni, že mám již na bedrech dobré tři křížky, takže pojmenování „velký strýček“ bylo jakž takž oprávněné, ve svém nitru jsem se však vždy cítil být malým hochem a žádná pošetilost nebyla dost velká, abych ji neprovedl.

Carterova rodina měla dvě malé roztomilé děti, které jsem měl velmi rád a které byly s to každému přísahat, že strýček Jack je nejlepším člověkem na celé zeměkouli. Nade mnou se klenula měsíčním jasnem zalitá obloha Marsu a já jsem toužil, abych se alespoň na chvíli mohl ocitnout na Zemi u svých dvou synovců. Vždy jsem byl toulavým ptákem a nikdy jsem nepochopil pravý význam slova „domov“, leč přece jsem si neskonale vážil starobylé klenuté síně, v níž se Carterova rodina scházívala k poradám o rodinných záležitostech. Zachvěl jsem se bezděky při pomyslení, že kolem mě všude číší jen mráz, cizota a chlad. I Dejah Thoris mnou dnes pohrdla. Byl jsem v její mysli nízkým stvořením, které není ani hodno, aby vycídilo zuby kočce její babičky. A tu mě v té chvíli

zachránil můj zdravý smysl pro humor - dal jsem se sám sobě do smíchu, a zahrabav se do svých kožešin a pokrývek, usnul jsem spánkem spravedlivých.

Příštího dne jsme se vydali na pochod hned časně z rána a putovali jsme až do soumraku s jedinou krátkou zastávkou. Jednotvárnost monotónní cesty byla zpestřena dvěma příhodami. Když se chýlilo k polednímu, spatřili jsme v dálce po pravici podivnou stavbu, která svými poměrně plochými tvary připomínala inkubátor. Lorquas Ptomel poslal Tars Tarkase na výzvědy. Tars s sebou vzal dvanáct bojovníků - já jsem byl mezi nimi - a opatrně jsme se blížili po mechové pláni k záhadné stavbě.

Byl to skutečně inkubátor; vejce, která byla uložena uvnitř, byla však v porovnání s oněmi, jež jsem již viděl, velmi malá.

Tars Tarkas sestoupil ze svého zvířete, pozorně prohlédl celou stavbu a posléze nám oznámil, že vejce jsou majetkem zelených Mart'anů z Warhoonu. Shledal též, že cement na místě, kde bylo provedeno zazdění vstupního otvoru, je dosud vlhký.

„Nemohou být od nás vzdáleni více než den pochodu,“ zvolal Tars Tarkas a bojechtivost mu sálala z jeho hrdých očí.

Naše práce v inkubátoru netrvala dlouho. Naši bojovníci probourali vchod, několik jich vešlo dovnitř a zničilo svými krátkými meči všechna vejce. Poté jsme opět sedli na svá zvířata a vrátili se k hlavnímu oddílu. Zeptal jsem se Tars Tarkase, zda Warhoonové, jejichž vejce jsme právě zničili, jsou menších postav než Tharkové.

„Všiml jsem si totiž, že jejich vejce jsou mnohem menší než ona ve vaší líhni,“ dodal jsem, abych mu odůvodnil svoji otázku.

Tars Tarkas mi vysvětlil, že vejce Warhoonů byla do inkubátoru vložena teprve minulého dne, že však právě tak jako jiná vejce všech ostatních zelených Mart'anů během pětileté inkubační periody dosáhnou téže velikosti jako ona, která jsem uviděl v den svého příchodu na Barsoom. Toto poznání mě velmi zajímalo, neboť jsem až doposud nemohl pochopit, jak je možné, že mart'anské ženy, byť i byly poměrně dosti velké, mohou rodit tak rozměrná vejce - vždyť vejce, z nichž se mláďata proklubávala, měřila dobré čtyři stopy. Čerstvě nakladená vejce nejsou ve skutečnosti o mnoho větší než naše husí vejce a nabývají na objemu, teprve když jsou vystavena

slunečním paprskům. Tím se také vysvětluje, že jejich transport do často poměrně dosti vzdálených inkubátorů neskýtá valných obtíží.

Brzy po této epizodě s vejci Warhoonů jsme se zastavili, aby si naše zvířata odpočinula - a tu došlo k druhé zajímavé příhodě. Snímal jsem právě jezdecký postroj z jednoho thoata na druhého - jezdil jsem totiž na obou zvířatech střídavě - když vtom se ke mně přiblížil Zad, a aniž by něco řekl, zasadil mému zvířeti svým dlouhým mečem příšernou ránu.

Nemusel jsem ani dlouho uvažovat, zda mart'anská etiketa podobné násilnosti dovoluje, či ne - zachvátila mě totiž taková zlost, že jsem se stěží udržel, abych z opasku nevytrhl pistoli a neskopil surovce jedinou ranou. Zad však stál proti mně s taseným dlouhým nožem - nezbylo mi než tasit i moji zbraň a čelit mu v poctivém boji týmiž nebo slabšími prostředky.

Tak zní totiž nepsaný mart'anský zákon. Mohl jsem tudíž použít svého krátkého meče, dýky, sekery nebo holých pěstí - z toho všeho měl jsem na vybranou, nesměl jsem však užít pistole či oštěpu.

Zvolil jsem si tutéž zbraň, kterou na mě Zad tasil, poněvadž jsem věděl, že se často vychloubal svou šermířskou zdatností, a toužil jsem po tom udolat ho jeho oblíbenou zbraní. Boj, který se mezi námi rozpoutal, byl velmi dlouhý - tak dlouhý, že oddálil pokračování v pochodu o celou hodinu. Celá obec nás obklopila v kruhu, ponechavši kolem nás asi sto stop volného místa v průměru.

Zad se pokoušel zprvu se na mě vrhnout jako býk na vlka. Byl jsem však na podobnou taktiku příliš mrštný, a kdykoliv se na mě řítíl, uskočil jsem stranou, takže jeho rána dopadla vždy do prázdna. A při každém výpadu se mi zdařilo zranit jej na zádech nebo na rukou. Zanedlouho mu crčela krev asi z půltuctu menších ran. Nepodařilo se mi však zasadit účinný úder. Poté Zad změnil taktiku a bil se velmi pozorně, snaže se zdolat mě technikou, když mu hrubá síla selhala. Musím přiznat, že Zad byl skvělým šermířem - kdybych nebyl vytrvalý, a dík menší gravitaci Marsu též hbitější, nebyl by výsledek boje pro mě dopadl tak příznivě.

Kroužili jsme chvíli kolem sebe, aniž by se někomu z nás podařilo umístit rozhodující ránu. Dlouhé, přímé meče kmitaly se v záři slunce jako jehly. Posléze si Zad uvědomil, že je unaven více než já,

a rozhodl se, že ukončí souboj závěrečným výpadem. V okamžiku, kdy se na mě rozehnal, cosi oslepilo mé oči, takže jsem nemohl sledovat dráhu švihů protivníkovy ostří, a nezbývalo mi než nazdařbůh uskočit stranou před smrtící ocelí, kterou jsem již viděl ve svých vnitřnostech.

O tom, že jsem neuskočil dosti daleko, přesvědčila mě palčivá bolest v levém rameni. Vtom mě však jediný pohled dostatečně odměnil za utrženou ránu, způsobenou náhlým oslepením. Na voze Dejah Thoris stály tři ženy, přihlížející souboji. Byla to Dejah Thoris, Sola a Sarkoja. Jediný mžik postačil, abych si navždy vryl do paměti dramatickou scénu, kterou jsem spatřil.

Viděl jsem, jak se Dejah vrhla na Sarkoju jako rozzuřená tygřice a cosi jí vyrazila ze vztyčené ruky. Ona věc se při pádu zatřpytila v paprscích slunce. Pochopil jsem okamžitě, co mě v kritickém okamžiku souboje oslepilo a jak snadno mě Sarkoja mohla připravit o život, aniž by sama zasadila smrtící ránu. A v téže chvíli jsem spatřil ještě cosi jiného - mohl jsem ovšem snadno přijít o krk, poněvadž jsem v onom okamžiku vůbec nevěnoval pozornost počínání svého protivníka. Sotva Dejah Thoris vyrazila Sarkoje z ruky miniaturní zrcátko, Sarkoja, sinalá záští a zuřivostí, vytrhla z opasku dýku a příšerně se rozmáchla po rudé princezně. A vtom Sola, naše drahá a věrná Sola, vskočila mezi obě ženy - viděl jsem, jak se vražedná ocel dotýká její hrudi.

Mezitím můj nepřítel opět nabyl sil a hotovil se k novému výpadu, Neochotně jsem se věnoval práci, jež čekala mé ruce, leč moje mysl dlela zcela jinde.

Vyřítili jsme se proti sobě jako dvě lité šelmy. Náhle jsem ucítil na svých prsou špičku Zadova meče - nebyl jsem s to jeho čepel srazit stranou, ani couvnout. Vrhla jsem se zoufale kupředu a vrazil svůj meč celou svojí váhou do Zadova těla, jsa rozhodnut, že mám-li zemřít, nezemřu alespoň sám.

Vražedná ocel se mi zaryla do hrudi, vše kolem mě zčernalo, hlava se mi zatočila a kolena pode mnou podklesávala.

SOLA MI VYPRÁVÍ SVŮJ PŘÍBĚH

Když jsem opět přišel k sobě - jak jsem se později dozvěděl, byl jsem v bezvědomí pouhý okamžik - vstal jsem chvatně ze země a ohlížel se po svém meči. Nalezl jsem jej zarytý v prsou Zada, který ležel mrtev na mechovité půdě vyschlého moře. Sotva jsem nabyl kontroly svých smyslů, shledal jsem, že Zadův meč mi vnikl do levé strany prsou - projel pouze svaly a vyjel pod lopatkou, aniž poranil žebra. Byla to bolestivá, ne však valně nebezpečná rána.

Vyňal jsem si ostří z hrudi, svůj meč jsem taktéž vyprostil z mrtvoly a rozmrzele jsem zamířil k vozu, v němž byla moje družina a můj majetek. Shromáždění Mart'ané mi potleskem vzdávali čest pochvaly, leč nedal jsem ani pokynutím hlavy najevo, že bych si všímal těchto projevů uznání mé zdatnosti.

Zesláblý a zakrvácený došel jsem k ženám své družiny, které, jsouce na podobné příhody zvyklé, ošetřily mé rány a přiložily na ně svá zázračná léčiva, jež jsou s to vyhojit i ta nejtěžší poranění. Mart'anské ženy vycházejí z boje se smrtí takřka vždy vítězně. Vzpomatovaly mě tak, že nehledě ke slabosti způsobené ztrátou krve a pocitu strnulosti v nejbližším okolí rány, nepociťoval jsem nijakých zvláštních obtíží. Kdyby se mi bylo něco podobného přihodilo na Zemi, byl bych si jistě několik týdnů poležel.

Jakmile jsem byl ošetřen, odkvapil jsem k vozu Dejah Thoris, kde jsem našel svoji ubohou Solu s ovázanou hrudí. Naštěstí rána, kterou jí Sarkoja zasadila dýkou, nebyla tak zlá, neboť ostří se svezlo po kovové ozdobě a zarylo se do masa naplocho.

Když jsem došel těsně k vozu, spatřil jsem Dejah Thoris ležící na hromadě pokrývek a kožešin. Její útlé tělo se chvělo křečovitým vzlykotem. Vůbec nepostřehla moji přítomnost, ba ani nezaslechla můj rozhovor se Solou, která stála nedaleko vozu.

„Stalo se jí něco? Je snad poraněna?“ zeptal jsem se Soly, ukazuje pokynem hlavy na Dejah Thoris.

„Ne,“ odvětila Sola, „domnívá se pouze, že jste mrtev.“

„A že tedy zde nebude nikdo, kdo by kotěti její babičky cítil zuby?“ dodal jsem u úsměvem.

„Křivdíte jí, Johne Cartere,“ řekla Sola. „Nevyznám se ani ve vašich zvycích, ani v jejích, jsem však pevně přesvědčena, že vnučka deseti tisíc jeddaků by nikdy takto nelkala nad smrtí někoho, koho by pokládala za méněcenného. Rudí Marťané jsou velmi hrdá a citlivá rasa jejich projevy a city však se řídí odvěkými zákony Barsoomu, které se značně liší od vašich. Pravděpodobně jste jí trpce ukřivdil, takže nechce o vás živoucím ani slyšet, mrtvého vás však žalostně oplakává.

Slzy jsou na Barsoomu vzácným a sporým zjevem,“ pokračovala Sola, „takže si je nedovedu řádně vysvětlit. Během svého života viděla jsem kromě Dejah Thoris pouze dva lidi plakat - jeden z nich plakal lítostí a žalem, druhý zlostí. První z nich byla moje vlastní matka v den, kdy ji zabili, druhá byla Sarkoja, když ji dnes ode mě odtrhli.“

„Vaše matka!“ zvolal jsem. „Ale, Solo, jak je to možné, vždyť vy jste nemohla znát svoji matku!“

„A přece jsem ji znala. A svého otce také,“ dodala Sola. „Chcete-li si poslechnout, Johne Cartere, moji historii, která se vymyká všem zákonům a zvykům, jež vládou na Barsoomu, pak přijďte dnes v noci do našeho vozu a povím vám to, co jsem dosud nikomu v životě neřekla. Hle, dávají znamení k dalšímu pochodu, musíte jít.“

„Přijdu dnes v noci,“ slíbil jsem Solo. „Pečujte, aby se Dejah Thoris nic zlého nepříhodilo. Nechci se jí sám vnucovat - zatajte také, prosím, před ní, že jsem spatřil její slzy. Bude-li sama chtít se mnou mluvit, pak jsem jí vždy k službám.“

Sola vstoupila do vozu, který byl zařazen za čelo průvodu. Já pak jsem odkvapil ke svému thoatu, vyhoupl se na jeho hřbet a odklusal na své místo na zádi celé kavalkády vedle Tars Tarkase.

Karavana jistě působila uchvacujícím dojmem a skýtala očím velmi malebný obraz - dvě stě padesát ozdobených a pomalovaných vozů, před nimiž táhlo asi dvě stě jízdních bojovníků a náčelníků. Tatáž formace pak naši výpravu uzavírala. Na obou bocích přejížděly tam a zpět strážce. Do vozů byla zapřažena zvláště silná, mastodontům podobná zvířata, zvaná *zitarové* - a v prostoru mezi

vozy bojovníci hnali asi pět nebo šest set thoatů. Kovové ozdoby a šperky, přepychově odznaky mužů i žen, lesklé postroje zitidarů a thoatů, pestré barvy kožešin, hedvábných přikrývek a per - pustá směsice barbarské krásy, kterou kdyby uzřel některý východoindický maharádža, zezelenal by závistí.

Kolesa obrovských vozů, jakož i tlapy tažných zvířat dopadaly na mechovitou vegetaci porostlou pádu téměř bezhlučně, takže celá výprava se pohybovala úplně tiše. Byl to fantastický přízrak, valící se vpřed jako lavina. Jen chvílemi bylo ticho přerušeno zachroptěním některého ze zitidarů nebo zakňučením thoatů, kteří se vzpírali jít dále. Zelení Marťané hovoří mezi sebou velmi málo, a to jen povětšinou jednoslabičně a tiše.

Šli jsme kupředu po mechové prostoře, táhnoucí se do nesmírné dálky na všechny strany. Kola našich vozů i tlapy zvířat nezanechávaly po sobě stop, poněvadž stlačený mech se okamžitě vzpřímil, jakmile tlak ustal. Podobali jsme se skutečně mrtvému přízraku, pohybujícímu se v mrtvém světě. Byla to první kolona, kterou jsem v životě spatřil, jež nevěřila kotouče prachu a nezanechávala po sobě stop. Na Marsu totiž vůbec prach neexistuje, vyjímaje nejkultivovanější končiny - a to ještě jen v zimních měsících. Protože zde nebývá silný vítr, nelze mnohdy ani onen sporý prach pozorovat.

Oné noci jsme tábořili na úpatí hor, ke kterým jsme minulé dva dny směřovali. Pohoří tvořilo jižní břeh vyschlého moře, po jehož dně jsme se pohybovali. Naše zvířata byla již dva dny bez nápoje - vody se jim vlastně nedostalo již po celé dva měsíce, od doby, kdy opustila zemi Thark. Když jsem se tomu podívoval, Tars Tarkas mě poučil, že zvířata na Marsu mnoho nepijí, že mohou být živa pouhým mechem, který pokrývá téměř celý povrch Marsu a který ve svých pozemních stoncích obsahuje dost vlhkostí, nutné k ukojení jejich žízně.

Když jsem společně s ostatními povečeřel sýrovitou hmotu a rostlinné mléko, vyhledal jsem Solu. Nalezl jsem ji, upravující cosi při světle louče na Tars Tarkasově zbroji. Jakmile mě spatřila, mile mě přivítala. Na tvářích se jí rozhostil výraz upřímné radosti.

„Jsem ráda, že jste přišel,“ řekla. „Dejah Thoris spí a já se cítím tak opuštěna. Lidé mého vlastního kmene o mě nedbají, Johna Cartera - jsem zcela jiná než oni. Můj osud je velmi smutný, poněvadž musím žít mezi nimi. Často si přeji, abych byla právě taková jako ostatní zelené Martanky, které nevědí, co je to láska a naděje. Já však vím, co je to láska, a proto jsem navždy ztracena.

Slíbila jsem vám, že vám budu vyprávět svou historii, či spíše historii svých rodičů. Svěřím se vám, protože jsem poznala vás a z vašeho vyprávění i zvyky vašich lidí, a tak vím, že se vám můj příběh nebude zdát podivným. Tharkové ovšem nic podobného neznají, ba ani ve starých legendách se neshledáváme s obdobnými příhodami.

Moje matka byla malé postavy, tak malé postavy, že byla vyřazena z mateřské povinnosti - naši náčelníci chtějí mít pouze velké, vzrostlé potomstvo. Nebyla také tak surová a krutá jako ostatní zelené Martanky. Vyhýbala se jejich společnosti a raději sama bloudila po opuštěných ulicích Tharku, nebo chodila do blízkých hor a sedala mezi divokou vegetací. Její hlavou vířily myšlenky a přání, které ostatní ženy v Tharku nechápaly a které dnes dovedu pochopit já, poněvadž jsem její dcera.

A tak se v pohoří setkala s mladým bojovníkem, jehož povinností bylo pasení zítidarů a thoatů a jejich hlídání, aby se nerozutekli. Zprvu spolu hovořili pouze o věcech, které by zajímaly i ostatní Tharky, a teprve později, když se setkávali častěji - a oběma bylo jasno, že se setkávají úmyslně, a nikoliv náhodou - hovořili o sobě, o svých tužbách a nadějích. Moje matka mu důvěřovala a svěřila se mu s odporem, který cítí vůči krutostem, jichž se svévolně dopouštějí její soukmenovci, s nenávistí k životu bez lásky, který musí vést - a čekala, že uslyší z jeho sevřených rtů slova zavržení. Leč mladý bojovník ji uchopil do náručí a políbil ji.

Jejich láska zůstala tajemstvím plných šest let. Moje matka byla členkou družiny slavného Tal Hajuse, kdežto její milenec byl prostý bojovník, který měl pouze svůj vlastní odznak. Kdyby jejich poklesek na úkor starých tradic Tharků vyšel najevo, byli by oba odpykali svůj hřích ve velké aréně.

Vejce, z něhož jsem vzešla, bylo ukryto pod velkou skleněnou nádobou, kterou moji rodiče uložili na nejvyšší a nejnepřístupnější věži starého polorozbořeného Tharku. Každého roku jedenkrát po dobu pěti let dohlížela matka na inkubační proces. Neodvažovala se přicházet častěji, poněvadž si byla vědoma svého hříchu a obávala se, že každé její hnutí je pozorováno. Během této doby můj otec získal vysoké vyznamenání a odňal odznak několika náčelníkům. Jeho láska k mé matce stále jen vzrůstala a jeho životní touhou se stalo odejmut odznak i samotnému Tal Hajusovi a stát se tak vládcem Tharků. Chtěl totiž mou matku prohlásit za svoji ženu a mě ochránit před zuřivostí svých soukmenovců.

Byl to od mého otce pošetilý sen - hodlal vyrvat Tal Hajusovi odznak během pěti krátkých let. Postupoval velmi rychle a jeho hlas byl vážen v poradách Tharků. Jednoho dne byl však zbaven veškeré možnosti zachránit své drahé - musel se zúčastnit daleké a dlouhotrvající výpravy k jižnímu pólu. Účelem expedice bylo přepadení tamějších domorodců a jejich oloupení o zásoby koží. Tak tomu je na Barsoomu vždy - co lze získat bojem, s tím se nikdo jinak nenamáhá.

Byl nepřítomen čtyři dlouhé roky, a když se vrátil, bylo veta po nás všech třech. Asi rok po jeho odchodu, a právě v době, kdy se vracela výprava s novorozenaty z obecního inkubátoru, jsem proklubala skořápku svého vejce. Moje matka mě skrývala i nadále ve staré věži a navštěvovala mě za noci, zahrnujíc mě péčí a láskou. Doufala, že se jí jednoho dne podaří vmísit mě mezi ostatní novorozence, přidělené k výchově Tal Hajusově družině, a že tak skryje svůj poklesek proti starým a od věků zachovávaným tradicím starých Mart'anů.

Moje matka mě brzy naučila řeči a zvykům mých soukmenovců a jedné noci mně odhalila můj pravý původ, kladouc mi na srdce, že vše musím zachovat v naprosté tajnosti, a že až mě umístí mezi ostatní nedospělce, nesmím dát ničím najevo, že moje vědomosti jsou pokročilejší než jejich - také že nesmím v přítomnosti ostatních projevit svoji lásku k ní. Poté mě přimkla k hrudi a sdělila mi šepem jméno mého otce.

A vtom se temná místnost ve staré věži osvětlila a nad mojí matkou stála ohyzná Sarkoja s planoucím zrakem a zuřivým pohrdáním, zračícím se v jejích rysech. Nezapomenu snad nikdy na proud zášti a nenávisti, který se linul z jejích úst na hlavu mé nebohé matky. Bylo zjevno, že Sarkoja vyslechla celou historii mého zrození a že již dávno vše tušila, jelikož matčina častá nepřítomnost v paláci za noci jí byla nápadnou a podezřelou.

Jediná skutečnost zůstala před Sarkojou zatajena, poněvadž byla mojí matkou pronesena pouze šepem - bylo to jméno mého otce. Sarkoja sice hrubě naléhala na moji matku, aby jí vyjevila jméno spolupachatele, leč nepodařilo se jí ho vyloudit z matčiných úst ani nadávkami, ani násilím. Aby mě ušetřila útrap, nalhala má nebohá matka Sarkoje, že jméno svého milence zná pouze sama, mně že je neznámo.

Sarkoja poté odkvapila k Tal Hajusovi, aby mu podala zprávu o svém objevu. Sotva odešla, matka mě zabalila do příkrývek a koží, sestoupila se mnou v náručí z věže do ulic a divoce prchala na obvod města směrem k jihu - nechtěla snad svého milence vyhledat proto, aby u něj došla ochrany, chtěla pouze ještě jednou před smrtí spatřit jeho tvář.

Když matka, svírajíc mě v náručí, došla až k jižním hranicím města, dolehl k našemu sluchu podivný zvuk. Přicházel směrem od soutěsky v horách, kudy vedla cesta k městským branám, jimiž se musely vracet do města všechny expedice, ať už sem mířily ze severu, jihu, západu či východu. Slyšely jsme mručení thoatů a vřeštění zitidarů. Řinčení zbroje a mečů oznamovalo příchod většího tělesa bojovníků. V prvním okamžiku se matka domnívala, že se můj otec vrací z výpravy, její vrozená ostražitost jí však naštěstí zabránila, aby se mu ukvapeně vrhla v ústrety.

Ustoupila do stínu dveří nejbližšího domu a očekávala příchod karavany, která se již mocným proudem hrnula do města. Když první četa průvodu přecházela kolem mé matky, vyhoupl se menší měsíc nad střechy domů a ozářil celou scénu svým jasným světlem. Matka couvla ještě hlouběji do ochranného stínu a odtamtud viděla, že kavalkáda bojovníků, vracející se do města, není expedicí, se kterou odešel můj

otec - byla to výprava, vracející se s mláděty z inkubátoru. A tu probleskl matčinou hlavou spásný nápad.

Když jeden z vozů, v němž byla přivážená mláďata, jel těsně kolem našeho úkrytu, vyhoupla se moje matka opatrně dovnitř. Přikrčila se obezřele do stínu jedné postranice, tisknouc mě vášnivě k prsům.

Uvědomovala si totiž tehdy to, co jsem netušila - že mě již nikdy ke svým prsům nepřitiskne, ba že mě již nikdy více nespátří.

Když vůz dojel na prostranství a vše hlučelo v nastalém zmatku, přimísila mě mezi ostatní děti. Byla jsem poté s dalšími mláděty zavedena do velké místnosti. Ženy, které se výpravy nezúčastnily, nás nakrmily a příštího dne jsme byli rozděleni do družin jednotlivých náčelníků.

Od oné noci jsem již svoji matku nespátřila. Byla uvězněna Tal Hajusem, a přestože byla přísně a hanebně mučena, nevynutili z ní přiznání jména mého otce. Při jakémsi zvláště surovém mučení zemřela se zaťatými rty za pustého smíchu Tal Hajuse a shromážděných náčelníků.

Později jsem se dozvěděla, že moje matka svým tyranům řekla, aby mě uchránila před krutým osudem, že mě hodila bílým opicím na pospas. Jen Sarkoja tehdy této báchorce nevěřila a dodnes se mi zdá, že Sarkoja tuší můj pravý původ, ale neodvažuje se mě prozradit, poněvadž jistě též tuší, kdo vlastně je mým otcem.

Když se otec vrátil z daleké výpravy a dozvěděl se o neblahém osudu mé matky od Tal Hajuse - byla jsem tehdy při onom výjevu přítomna - nehnul ani brvou a neprozradil ničím prudkou bouři, zmítající jeho nitrem. Tal Hajus líčil se surovým smíchem její smrtelná muka, můj otec se však nesmál. Od onoho okamžiku se stal nejkrutějším z krutých, a já toužebně očekávám den, až dosáhne svůj vytčený cíl a jeho noha vítězně spočine na Tal Hajusově mrtvole. Věřím pevně, že i on čeká na příležitost, aby zchladil svoji dávno tlumenou vášeň příšernou pomstou, poněvadž láska, která v něm hárala před čtyřiceti lety, není dosud mrtva. Jsem si tím stejně jista, Johne Cartere, jako že my dva nyní sedíme zde, na břehu zaniklého oceánu, zatímco zbytek ležení spí.“

„A je váš otec dosud mezi námi, Solo?“ zeptal jsem se.

„Ano,“ odvětila Sola. „Neví však dodnes, kdo vlastně jsem, a neví také, kdo zradil moji matku Tal Hajusovi. Jen já znám jméno svého otce, a jen já, Tal Hajus a Sarkoja víme, že ona byla vlastně pravou příčinou kruté mučednické smrti mé matky.“

Seděli jsme chvíli mlčky. Sola zadumána v ponurých myšlenkách své příšerné minulosti, já pak jsem v duchu litoval ubohých bytostí, které necitelný, surový zvyk navždy odsoudil k životu bez lásky. A vtom Sola znovu promluvila.

„Johne Cartere, kráčel-li kdy po chladné, mrtvé půdě Barsoomu opravdový muž, pak jste to jen vy. Víím, že vám mohu plně důvěřovat, poněvadž to, co vám svěřím, může někdy v budoucnosti prospět vám, jemu, Dejah Thoris nebo mně. Nebojím se vám prozradit jméno svého otce. Až nadejde čas, kdy uznáte za vhodné vyjevit mu pravdu, učínte tak. Důvěřuji vám, neboť víím, že nejste proklet onou naší příšernou a absolutně krutou pravdomluvností, že můžete i zde lhát jako kterýkoliv člověk u vás na Zemi, uchrání-li vaše lež ostatní před bolestí a utrpením. Můj otec se jmenuje Tars Tarkas!“

POMÝŠLÍME NA ÚTĚK

Zbytek naší cesty do Tharku minul bez jakýchkoliv příhod. Pochodovali jsme plných dvacet dní, přešli jsme dvě dna vyschlých moří, minuli jsme několik polorozbořených, opuštěných měst, která byla většinou menší než Korad. Dvakrát jsme se přepravili přes známé marťanské zavlažovací toky, které naši pozemští astronomové nazývají kanály. Kdykoliv jsme se přiblížili k těmto ohromným vodním dílům, byl některý z bojovníků vyslán napřed se silným dalekohledem. Jakmile zjistil, že nikde nablízku nejsou větší čtyř rudých Marťanů, přiblížili jsme se ke kanálu tak těsně, jak jen bylo možno, aniž bychom byli spatřeni. Pak jsme se zastavili a tábořili až do noci. Za nastalé tmy jsme pochodovali dále pruhem obdělvané půdy až k některému z četných mostů, vedoucích v pravidelných intervalech přes kanál, a chvatně a opatrně opět přešli na druhou stranu, k hranicím pustého území. První přechod si vyžádal času pěti hodin, druhý pak trval téměř celou noc, takže jsme se ocitli na opačném břehu teprve na úsvitě.

Jelikož jsme přecházeli za úplné tmy, nemohl jsem se porozhlédnout po okolí. Pouze ve chvílích, kdy oblohu divoce brázdil bližší barsoomský měsíc a svým jasem ozařoval krajinu, užířel jsem ohraničená pole a mezi nimi budovy, které se podobaly našim pozemským farmám. Viděl jsem též kolem polí a budov mnoho stromů, z nichž většina byla metodicky vysázena do řad - obzvláště ty vysoké. V ohradách u některých staveb byla chována zvířata, jež divoce vyla a mručela, ledva ucítla náš pach.

Během obou přechodů jsem spatřil jen jedenkrát lidskou bytost. Bylo to na křižovatce hlavní komunikace s vedlejší cestou, jaké odbočovaly k jednotlivým kultivovaným okrskům. Muž, kterého jsem zahlédl, spal přímo u cesty. Když jsem stanul nad ním, zdvihl se, opřel se o loket, a sotva se přesvědčil, kdo to kolem něj jde, vyskočil, vzkřikl a dal se na zoufalý útěk. Za několik vteřin již zmizel za zdí nedaleké budovy, přes níž se vymrštil jako kočka. Tharkové mu nevěnovali ani sebemenší pozornost - nebyli na

válečné stezce. Naopak byl vydán rozkaz, abychom postupovali rychleji. A brzy poté octli jsme se opět v pusté krajině, oživené pouze mechovitou vegetací.

Poněvadž Dejah Thoris mi nevzkázala, že by jí bylo příjemné, kdybych se objevil u jejího vozu, nenaskytla se mně příležitost, abych s ní mohl mluvit. Vrozená hrdost mi nedovolovala, abych jí nadbíhal. Mám za to, že dovednost zacházet se ženami a zdatnost v boji jsou dvě vlastnosti, které se vždy u jedince vyskytují v obráceném poměru. Slaboši a zbabělci často dovedou lehce okouzlit něžné pohlaví, kdežto udatní bojovníci, kteří se dokáží postavit jakémukoliv nebezpečí, se chovají před ženami jako nezkušené a bojácné děti.

Bylo tomu právě třicet dní po mém příchodu na Barsoom, když jsme vstoupili na půdu starobylého města Tharku, po jehož dávno vymřelých a zapomenutých obyvatelích si horda zelených Mart'anů přisvojila i jméno. Národ Tharků čítá asi třicet tisíc duší a dělí se na dvacet pět obcí. Každá obec má svého vlastního jeda a nižší náčelníky, všichni pak uznávají za svého nejvyššího vladaře Tal Hajuse, jeddaka Tharku. Pět z oněch pětadvaceti obcí sídlí ve městě Tharku, kdežto ostatní jsou roztroušeny po jiných opuštěných městech, nalézajících se v distriktu, nad nímž vládne Tal Hajus.

Stanuli jsme na ústředním prostranství města brzy po poledni. Vracející se výprava nebyla nikterak zvláště nadšeně přivítána. Ti, kteří dleli právě na náměstí a znali přišedší bojovníky, vyslovovali jejich jména, zdravíce je po mart'anském způsobu. Větší zájem o nás byl vzbuzen teprve tehdy, až se po městě roznesla zpráva, že s sebou přivedli dva zajatce. Já a Dejah Thoris jsme se stali středem veškeré pozornosti.

Brzy jsme byli přiděleni do nových obydlí a zbytek dne byl určen k tomu, abychom se přizpůsobili nezvyklému okolí. Můj nový domov se nalézal na třídě ústící z jižní strany na hlavní prostranství. Byla to ústřední tepna vstupu do města, kterou jsme přišli i my. Měl jsem pro sebe vykázanu celou budovu. Zdejší domy se honosily touž nádherou architektury, která mě zajímala již v Koradu - snad jen výstavnost Tharku byla ještě pestřejší, mohutnější a rozmanitější. Moje obydlí bylo tak skvěle zařízeno, že by se v něm mohl pohodlně

ubytovat kterýkoliv pozemský vladař. Na zelené Mar'any působí totiž pouze velikost, prostornost a masívnost obytných budov - čím je budova větší, tím je cennější.

Tal Hajus bydlel v paláci, který jistě kdysi před dávnými věky sloužil veřejným účelům - k bydlení se však naprosto nehodil. O něco málo menší stavba byla vyhrazena Lorquasu Ptomelovi, a dále velikost budov klesala podle hodnotnosti pořadí jednotlivých jedů. Bojovníci přebývali buď v domech náčelníků, k jejichž družině patřili, nebo si zvolili svá vlastní obydlí v některé z tisíců opuštěných budov ve vzdálenějších čtvrtích města. Každá obec měla vykázanu svoji městskou část. Jednotlivci pak si vyhledali obydlí ve čtvrti jejich obci přidělené, pouze jedové všech obcí bydleli v budovách soustředěných kolem náměstí.

Když jsem svůj nový domov uspořádal - vlastně když jsem dohlédl na to, aby ho moje družina uspořádala - chýlilo se již slunce k západu. Chtěl jsem se ještě dozvědět, kde byla ubytována Sola a ostatní z její komunity, a chtěl jsem se domluvit s Dejah Thoris a přesvědčuji o nutnosti vzájemného smíření, které je nezbytným předpokladem zdárného pokusu o společný útěk. Moje pátrání bylo dlouho marné, a teprve když poslední paprsek rudého slunce zhasl za horizontem, spatřil jsem, jak z okna ve druhém poschodí jedné budovy na mě zírá ošklivá Woolova hlava. Náhoda tomu přála, že Dejah byla ubytována v téže ulici jako já, a to na protější straně a o několik domů blíže náměstí.

Nečekal jsem na případné pozvání a hnal jsem se střemhlav po schodech vzhůru do druhého patra. Když jsem vstoupil do prostorné místnosti, jejíž okna vedla do ulice, byl jsem přivítán Woolou, který se na mě radostně vrhl, div mě neporazil. Ubohé zvíře bylo tak rádo, že mě opět vidí, že by mě bylo málem samým štěstím snědlo. Roztahovalo tlamu od ucha k uchu a cenilo tři řady svých ostrých špičáků, dávajíc tak najevo své potěšení.

Konejšil jsem Woolu laskavým slovem a chvatně jsem se rozhlížel setmělou místností, pátraje po Dejah Thoris. Nikde jsem ji nespatriil, a tak jsem na ni zavolaal jménem. Zaslechl jsem její odpověď ze vzdáleného konce apartmá. V mžiku jsem stanul u ní. Seděla na starobylém, ze dřeva vyřezávaném křesle, zahalena v

kožešiny a hedvábné přikrývky. Když mě uviděla, vstala, napřímila se, a pohlížeje mi přímo do očí, řekla:

„Co si přeje Thark Dotar Sojat od Dejah Thoris, své zajatkyně?“

„Dejah Thoris,“ odpověděl jsem, „nevím, čím jsem vás rozzlobil. Nechtěl jsem vás ani urazit, ani vám ublížit, naopak jsem vás chtěl chránit a poskytnout vám všemožné pohodlí. Snad pohrdnete mojí ochranou, je však vaší svatou povinností, abyste mi pomáhala v uskutečnění pokusu o vaši záchranu. Vězte prosím, že to není pouhé moje přání, nýbrž rozkaz. Až nadejde den, kdy budete v bezpečí na dvoře svého otce, pak se mnou můžete naložit, jak jen vám bude libo. Dnes však jsem vaším pánem, a vy mě musíte poslouchat a být mně nápomocna.“

Dejah se na mě dlouze a vážně zahleděla. Zdálo se mi, že její pohled zvolna měkne.

„Chápu vaše slova, Dotar Sojate,“ odvětila Dejah, „ale nechápu vás. Jste podivnou směsicí dítěte a muže, surovce a ušlechtilého člověka. Velice ráda bych dovedla číst ve vašem srdci.“

„Pohleďte před sebe na zem, Dejah Thoris! Moje srdce leží v prachu u vašich nohou od oné noci v Koradu, a bude tam ležet tak dlouho, dokud bude tlouci, dokud smrt nezarazí jeho poslední úder.“

Dejah mi popošla v ústrety a vztáhla ke mně obě ruce.

„Co tím chcete říci, Johne Cartere?“ zašeptala. „Co mi naznačujete?“

„Říkám vám to, co jsem slíbil sám sobě, že vám neřeknu, dokud budete zajatkyní zelených hord. Když jsem viděl, jak se vůči mně během minulých dvaceti dnů chováte, myslel jsem, že vám to již neřeknu nikdy. A dnes vám to tedy říkám, Dejah Thoris, že jsem váš, tělem i duší, že vám chci sloužit, že chci bojovat pro vás a zemřít za vás. A v odměnu za to nežádám od vás nic jiného, než abyste mými slovy a skutky, až do té doby, dokud nebudete v naprostém bezpečí na dvoře svého otce, ani nepohrdla, ani je neschvalovala - nechci totiž, aby vaše city vůči mně byly ovlivněny vděčností. Vězte prosím, že cokoliv pro vás učiním, stane se z mého svobodného rozhodnutí, poněvadž mě těší prostý fakt, že vám něčím mohu být prospěšný.“

„Budu respektovat vaše přání, Johna Cartera, protože chápu vaše pohnutky, a přijímám vaše služby právě tak ráda, jako se skláním před vaší autoritou. Vaše slova budou mým zákonem. Dvakrát jsem vám v myšlenkách ukřivdila, a dnes vás opět žádám o prominutí.“

Další náš rozhovor byl přerušen příchodem Soly, která byla zřejmě vzrušena, což podivuhodně kontrastovalo s jejím obvyklým klidem a sebeovládáním.

„Ta příšerná Sarkoja byla u Tal Hajuse,“ zvolala Sola, „a jak jsem se dozvěděla z řečí na prostranství, nemá nikdo z vás obou naději na uniknutí.“

„A co o nás říkají?“ zeptala se Dejah Thoris.

„Že budete předhozeni do arény na pospas divokým psům calotům, jakmile se naše hordy shromáždí k výročním hrám.“

„Solo,“ pravil jsem, „jste sice příslušníci kmene Tharků, přesto však nenávidíte a proklínáte zvyky vašeho lidu, právě tak jako my. Nechcete nám být nápomocna a provázet nás při našem pokusu o útěk? Jsem přesvědčen, že Dejah Thoris vám může ve své zemi poskytnout nový domov a ochranu. Nemůžete se přece nikde mít hůře než zde, mezi svými.“

„Ano,“ zvolala Dejah Thoris, „pojdte s námi, Solo, budete se mít mezi rudými v Heliu mnohem lépe než zde, a slibuji vám, že Helium vám poskytne nejen domov, ale i lásku a něžnost, po níž vaše přirozenost touží a kterou vám ohavné zvyky a mravy vašeho kmene odpírají. Pojdte s námi, Solo; mohli bychom uprchnout sami, bez vás, leč váš osud pak by zde byl hrozný, poněvadž Tal Hajus by se jistě dozvěděl, že jste nám při útěku pomáhala. Víme, že ony obavy před krutým trestem by vám nebyly na překážku, abyste nám pomohla a obětovala se za nás, leč uvědomte si, že je naším přáním, abyste prchla s námi, že chceme, abyste šla s námi do země slunečních paprsků a štěstí, mezi lid, který ví, co je to láska, cit a vděčnost. Řekněte, Solo, že půjdete s námi, slibte nám to!“

„Velký vodní kanál, který vede do Helia, se nalézá padesát mil jižně odtud,“ mručela polohlasem Sola. „Rychlý thoat urazí tuto vzdálenost za tři hodiny. Poté zbývá do Helia ještě pět set mil - cesta vede většinou řídce obydlenými krajinami. Zjistili by, kudy prcháme, a ihned by se za námi pustili. Mohli bychom se sice mezi velkými

stromy skryt, ale naděje na útěk by byla skutečně malá. Pronásledovali by nás až k samotným branám Helia - jsou krutí a krvelační, neznáte je dosud v jejich pravé podstatě!“

„Což se vůbec nemůžeme jinudy do Helia dostat?“ zeptal jsem se. „Nemohla byste mi, Dejah Thoris, zhruba narýsovat mapu území, které musíme projít?“

*Vyňala z účesu velký diamant
a vyryla do mramorové dlažby
hrubou mapu Barsoomu . . .*

„Ano,“ souhlasila Dejah. Vyňala z účesu velký diamant a vyryla do mramorové dlažby hrubou mapu Barsoomu, první, kterou jsem kdy spatřil. Byla to směsice křížujících se čar - některé z nich byly rovnoběžné, jiné se sbíhaly k jakýmsi velkým kruhům. Dejah mi poté vysvětlila, že čáry značí zavražďovací kanály, kruhy znamenají města.

Jeden kruh daleko směrem k severozápadu označoval Helium. Byly zde i jiné kruhy, dosti blízké, jež představovaly sousední města. Dejah však jimi nechtěla projít, poněvadž jejich obyvatelé nebyli vždy v přátelském poměru k Heliu.

Posléze, když jsem prostudoval důkladně mapu - větší měsíc lil své bizarní světlo na podlahu - ukázal jsem na kanál, tekoucí daleko na severu, který také, jak se zdálo, směřoval k Heliu.

„Neprotéká tato voda též územím vašeho děda?“ zeptal jsem se.

„Ano,“ odvětila Dejah, „ale onen kanál je odtud vzdálen dvě stě mil - pamatujete se přece, překročili jsme jej, když jsme pochodovali sem do Tharku.“

„Mám za to, že by nikdo ani netušil, že prcháme tak vzdáleným kanálem,“ namítl jsem, „a proto si myslím, že by to byla nejvhodnější cesta pro náš útek.“

Sola souhlasila se mnou - rozhodli jsme se tudíž, že opustíme Thark ještě téže noci. Na mně bylo, abych opatřil a osedlal dva thoaty. Sola by jela na jednom, já pak s Dejah na druhém. Shodli jsme se dále na tom, že vezmeme zásob jídla a pití s sebou na dva dny, poněvadž jsme nemohli zvířata štvát tak rychle kupředu.

Nařídil jsem Sole, aby se odebrala s Dejah Thoris po některé z méně oživených ulic k jižním hranicím města, kam za nimi s thoaty přijdu tak rychle, jak jen to bude možné. Poté, ponechávaje oběma ženám starost o zásoby, pokrývky a kožešiny, sestoupil jsem do dvora domu, kde jsem spolu s jinými válečníky opustil své oře. Zvířata, jak mívala ve zvyku před spaním, pobíhala neklidně sem a tam.

Měsíční paprsky ozařovaly groteskní formy stáda zitidarů a thoatů; zitidarové hluboce mručeli, kdežto thoatové vydávali z hrdel syčivé, ostré skřeky. Zvířata byla poměrně dost klidná, protože u nich právě nikdo nebyl, jakmile mě však ucítila, poplašila se a hluk jimi způsobovaný příšerně vzrůstal. Bylo opravdu velmi riskantní odvážit se v noci mezi stádo zitidarů - předně jejich hýkání mohlo upozornit nedaleko odpočívající bojovníky, že se cosi děje, a kromě toho jsem se obával, aby mě některý thoat přímo nenapadl.

Jelikož jsem nechtěl zbytečně dráždit lehce vznětlivou povahu těchto zvířat - vždyť zdar celého našeho podniku závisel na

uskutečnění mého nynějšího záměru - plížil jsem se po dvoře těsně kolem budov, jsa připraven v mžiku zmizet v nejbližších dveřích nebo se vyhoupnout do některého okna. Doplazil jsem se tiše až k velkým vratům, kudy se vycházelo ze zádi dvora do ulice, a když už jsem byl nedaleko východu, zavolal jsem na obě svá zvířata. A v oné chvíli jsem děkoval skvělému nápadu, že jsem si získal svoje svěřence mírností a láskou, neboť za okamžik jsem viděl, jak si ke mně moji komoňové prodírají cestu mezi ostatními horami masa.

Thoatové došli těsně k mému stanovišti a třeli o mě své čenichy, čenichajíce po kouscích potravy, kterými jsem obvykle odměňoval jejich poslušnost. Otevřel jsem vrata a vybídl obě zvířata, aby vyšla ven. Sám jsem pak vyklouzl za nimi a zavřel za sebou závoru.

Neosedlal jsem je, ani na ně nesedal, nýbrž jsem je tiše vedl ve stínu budov na poměrně neoživenou třídu, která se stáčela k místu, kde mě dle úmluvy měla očekávat Dejah Thoris a Sola. Plížili jsme se vpřed jako duchové, kradouce se šerem opuštěných ulic. Oddychl jsem si volněji, teprve když jsem se ocitl na planině za městem. Byl jsem si jist, že Sola a Dejah nenarazily při mém útěku na překážku a že jistě došly na smluvené místo, aniž by je kdo spatřil. Horší již to bylo se mnou, poněvadž nebylo zvykem, aby marťanský bojovník vycházel za noci z města s thoaty.

Dostal jsem se s oběma zvířaty na místo schůzky bez úhony. Jelikož Sola a Dejah Thoris dosud nedorazily, zavedl jsem thoaty do průjezdu nejbližší budovy. Zpoždění obou žen jsem si vykládal tím, že některá jiná žena z družiny k nim přišla a oddálila tak jejich odchod. Nebyl jsem valně znepokojen, a teprve když minula celá hodina a po obou ženách nebylo ani vidu, ani slechu, cítil jsem, jak mi srdce prudčeji bije úzkostí.

A vtom bylo ticho noci porušeno hlukem blížící se skupiny bojovníků. Podle ryčného hluku jsem usoudil, že to jistě nejsou dvě uprchlice. Ukryt ve stínu vrat, viděl jsem ve vzdálenosti pouhých několika yardů četou ozbrojených válečníků na thoatech. Když mýjeli můj úkryt, zaslechl jsem úryvek jejich rozhovoru - a to, co jsem slyšel, mě zasáhlo v nejcitlivějším místě.

„Jistě si s nimi smluvil, že se setkají někde za městem ...“

Více jsem nerozuměl, neboť kolem mě přejeli dál - to mi však stačilo. Náš plán byl odhalen a nová příležitost se již nenaskytne! Čeká nás příšerná smrt rozsápáním dravou zvěří. Nezbyvalo mi než se obezřele vrátit do obydlí Dejah Thoris a vyzvědět, jaký neblahý osud ji stihl. Nebylo to věru snadné, a kromě toho celý problém byl komplikován přítomností obou thoatů - kdybych je vedl s sebou, jistě by můj záměr ztroskotal.

A vtom mi probleskl hlavou spásný nápad. Promyslel jsem si v duchu obvyklou konstrukci marťanských domů, které si byly ve starých opuštěných městech většinou navzájem podobné - každý dům měl uprostřed čtyřhranný či obdélníkový dvůr. A vzápětí již jsem se hnal temnými prostory domu, veda thoaty za sebou. Obrovská zvířata s obtíží procházela dveřmi, spojujícími jednotlivé místnosti. Byl jsem rád, že v pořádku prošla, aniž by někde uvázla. Tak jsme se šťastně dostali na vnitřní dvůr, který, jak jsem očekával, byl porostlý mechovitou vegetací, jež byla s to oběma thoatům poskytnout dostatečnou potravu i pití do té doby, než pro ně opět přijdu. Byl jsem přesvědčen, že zvířata se budou na dvoře chovat zcela klidně a že tam budou spokojena. Nebylo také pravděpodobné, že by tam byla odhalena, poněvadž zelení Marťané do těchto opuštěných končin přicházeli málokdy, obávající se setkání s bílými opicemi Barsoomu.

Sejmul jsem ze hřbetů obou zvířat sedla a řemení a ukryl jsem obě za vraty, která vedla na dvůr. Poté jsem zvířata svobodně pustil a prošel dvorem na opačnou stranu domu a tudy do ulice ven. Počkal jsem ve vratech tak dlouho, dokud jsem se nepřesvědčil, že v okolí nikdo není - poté jsem přes ulici přeběhl do protějšího domu, a opět přes dvůr do další ulice. Tak jsem prošel mnoha dvory, až jsem se bez prozrazení dostal do budovy, v níž bydlela Dejah Thoris.

Na dvoře jsem našel zvířata bojovníků, kteří byli ubytováni v sousedních blocích. Obával jsem se, že vstoupím-li dovnitř do domu, na některého z válečníků narazím. Naštěstí, díky mrštnosti svých pozemských svalů, jsem měl jinou možnost, jak se dostat do vyšších pater. Nejdříve jsem se opatrně rozhlédl, abych nevskočil do jiného příbytku. Pak jsem se vymrštil, jak nejprudčeji jsem dovedl, až se mi podařilo zachytit rám jednoho z oken ve druhém poschodí, o kterém

se mi zdálo, že pravděpodobně vede do místností obývaných Dejah Thoris.

Vtáhl jsem se dovnitř a opatrně jsem se plížil k přední frontě budovy. Teprve když jsem došel ke dveřím sálu, v němž jsem předtím mluvil s Dejah Thoris, zaslechl jsem hlasy - v místnosti jistě někdo byl!

Nevrazil jsem proto přímo dovnitř, nýbrž jsem opatrně naslouchal, zda neuslyším hlas Dejah Thoris, a zda se tudíž mohu odvážit vejít. Učinil jsem velmi dobře, že jsem jednal takto obezřele, neboť jsem brzy poznal, že rozhovor byl veden muži - obsah jejich rozmluvy pak pro mě byl svrchovanou výstrahou. Mluvčí byl náčelník a udílel právě rozkazy čtyřem přítomným bojovníkům.

„A až se vrátí do této místnosti,“ pravil hlas uvnitř, „a učiní tak zcela jistě, až uvidí, že ona se na smluvené místo za městem nedostaví, vy čtyři se na něj vrhnete a odzbrojíte ho. Bude k tomu zapotřebí síly všech vás čtyř, jsou-li zprávy, které nám došly z Koradu, pravdivé. Jakmile jej svážete, odnesete ho do sklepení pod jeddakovo sídlo a dáte mu těžké okovy - tam zůstane, dokud jej Tal Hajus nepředvolá. Nedovolte mu, aby s někým mluvil, a nedovolte také nikomu, aby vstupoval do této místnosti dříve než on. Není nebezpečí, že by se Dejah Thoris vrátila, poněvadž v této chvíli již je u Tal Hajuse. Necht' se všichni její předci nad ní slitují, neboť Tal Hajus je neoblomný - Sarkoja dnes v noci vykonala záslužné dílo! Nyní jdu. Vězte, že nepodaří-li se vám zajmout jej okamžitě, jak sem vstoupí, nechám vrhnout vaše mrtvoly do chladného lůna Issu!“

ZNOVU POLAPEN

Když náčelník domluvil, obrátil se a hodlal odejít právě týmiž dveřmi, za nimiž jsem stál. Nečekal jsem na něj. Slyšel jsem již více, než mi bylo třeba, a tak se srdcem plným úzkosti jsem se odplížil a přehoupl se z okenního rámu zpět do dvora. Mezitím jsem si již vymyslel nový plán - přešel jsem dvůr a vedlejší ulici a brzy jsem stanul na nádvoří paláce obývaného Tal Hajusem.

Skvěle osvětlená okna v přízemí svědčila o tom, že místnosti jsou plné Mart'anů. Když jsem přistoupil těsně k oknům, spatřil jsem uvnitř hloučky žen a skupiny bojovníků a uvážil jsem, že se do domu nedostanu tak lehce, jak jsem se zprvu domníval. Pohlédnuv na okna hořejších poschodí, shledal jsem, že třetí patro není osvětleno. Okamžitě jsem se rozhodl, že tudy vniknu do budovy. Za několik vteřin jsem se ocitl v nejbližším okně třetího poschodí a brzy poté mě skryla temnota místnosti.

Naštěstí komnata, do které jsem vstoupil, nebyla vůbec obydlena. Vplížil jsem se neslyšně do chodby, jež se nalézala za onou místností. Z galerie bylo vidět do hořejších pater - z toho, že sem pronikalo světlo, jsem usoudil, že budou jistě obydlena. Došel jsem chodbou až na konec, domnívaje se, že zde narazím na dveře. Objevil jsem však pouze otvor ve zdi, kterým chodba ústila do stěny obrovské místnosti, sahající od přízemí domu až ke střeše, vyklenuté jako v nějakém chrámu. A v této obrovité kruhové hale hemžili se náčelníci, bojovníci a ženy. U jedné stěny sálu bylo vyvýšené pódium, na němž byla usazena nejpříšernější a nejhnusnější bytost, jakou jsem kdy viděl. Byl to Tal Hajus. V jeho tváři se sice zračily chladné, kruté a sverepé tahy, které charakterizují všechny zelené Mart'any, ony rysy však byly zpitvořeny zvířecí vášní, již se Tal Hajus po léta oddával. Ve zvířecím výrazu jeho tváře nebylo možno spatřit ani záblesk důstojnosti nebo pýchy. Jeho ohromné, olbřímí tělo se chlípně roztahovalo na pódiu jako nějaká pohádková rybí příšera - jeho šest zelených okončetin mocně podporovalo tuto představu.

Krev mi ztuhla v žilách, když jsem uzřel, že Dejah Thoris a Sola stojí před Tal Hajusem. Z Tal Hajusových očí šlehal paprsky zlověstné vášně a jeho pohledy vlně ohmatávaly lepší tvary těla krásné Dejah Thoris. Dejah právě cosi hovořila, leč pro přílišnou vzdálenost jsem nerozuměl ani jedinému slovu, ba ani mručivá zlobná odpověď Tal Hajuse nebyla srozumitelná. Dejah stála před Tal Hajusem zpříma, hlavu vzpurně pozdvihnutu. I na dálku jsem viděl, že se v její tváři zračí odpor a hnus. Ani hnutím brvy nedala najevo, že by se netvora bála. Byla to skutečně hrdá dcera jeddaka tisíce jeddaků a prozrazovala každým pohybem těla svůj vznešený původ. Uprostřed hrubých olbřímích těl marťanských bojovníků vypadala jako křehoučká hračka - přesto však byla nejvznešenější ze všech. A zdálo se mi v oné chvíli, že i ti surovci to podvědomě cítí.

Vtom Tal Hajus pokynul ostatním, aby opustili místnost a ponechali jej se zajatkyní o samotě. Náčelníci, bojovníci i ženy zmizeli v šeru sousedních sálů a Dejah Thoris a Sola osaměly s jeddakem Tharků.

Jediný z náčelníků chvíli váhal, než odešel. Všiml jsem si, že stojí v přítmi mohutného sloupu a jeho prsty si pohrávají s rukojetí obrovského meče. Z jeho krutých očí sršela zlověstná nenávist. Byl to Tars Tarkas. Četl jsem v jeho myšlenkách, jako by to byla otevřená kniha: jeho zlobou znetvořená tvář byla neklamným důkazem citů, jež háraly jeho nitrem. Vzpomněl si v oné chvíli na ženu, která před čtyřiceti lety stála před tímto zvířetem. Kdybych byl mohl v tom okamžiku pošeptat Tars Tarkasovi jen jediné slovo do ucha, bylo by po království Tal Hajuse veta. Posléze však Tars Tarkas se zachmuřenou tváří odešel z haly, nevěda, že ponechává svoji vlastní dceru na milost a nemilost bytosti, kterou k smrti nenáviděl.

Tal Hajus vstal. Tuše podvědomě jeho záměry, seběhl jsem chvatně chodbou dolů. Nepotkal jsem v bludišti palácových galerií nikoho, takže jsem se do přízemí dostal nepozorován. Skryl jsem se za stejným sloupem, za kterým před chvílí stál Tars Tarkas.

Když jsem stanul dole, Tal Hajus právě mluvil:

„Princezno Helia, mohl bych za vás vynutit na vašem kmeni velké výkupné, kdybych vás chtěl vrátit vašemu otci neporušenou. Ale

neučiním tak - tisíckrát raději budu zírat na vaši tvář zkroucenou agónií muk. Slibuji vám, že vaše mučení bude bez konce - deset dní bude pro takovou rozkoš časem ještě příliš krátkým. Hrůza vaší smrti bude i ve spánku děsit rudé Marťany během následujících věků, budou vyprávět o příšerné pomstě zelených Marťanů a o moci, síle, krutosti a nenávisti Tal Hajuse. Ale dříve než vás umučím k smrti, musíte být mojí. I o tom se donese zpráva Tardos Morsovi, jeddaku Helia, vašemu dědovi - bude se jistě zmítat v agónii bezbřehého žalu v prachu svého paláce. Zítra započne mučení - dnes v noci však jste mojí! Pojd'me!“

Tal Hajus seskočil z pódia a uchopil Dejah Thoris surově za ruku. Sotva se jí však dotkl, byl jsem již u ní. V pravici jsem třímal svůj ostrý krátký mečik. Mohl jsem zcela lehce proklát prašivé srdce netvora, dříve než by si uvědomil mou přítomnost. Leč ve chvíli, kdy jsem napřímil ruku k ráně, vzpomněl jsem si na Tars Tarkase, a přestože jsem sám byl rozezlen, nemohl jsem jej oloupit o krásný okamžik pomsty, v nějž doufal po dlouhá a nekonečně žalostná léta. A proto jsem Tal Hajuse udeřil pouze pěstí. Netvor klesl k zemi jako zasažen bleskem.

Uchopil jsem Dejah Thoris za paži, a vybídnuv Solu, spěchal jsem s oběma tiše z haly do hořejšího poschodí. Aniž by nás byl někdo viděl, došli jsme k oknu, vedoucímu na dvůr. Zhotovil jsem ze své zbroje pás a spustil nejprve Solu a pak Dejah Thoris dolů. Sám jsem pak seskočil za nimi. Vzal jsem obě ženy za ruce a vedl je opatrně toutéž cestou, kudy jsem přišel.

Posléze jsme stanuli ve dvoře, kde jsem zanechal své thoaty. Připevnil jsem na zvířata sedla a vyvedl je klikatinou chodeb na prostranství před dům. Solu jsem posadil na jednoho thoata, sám jsem usedl s Dejah Thoris na druhého. Poté jsem pobídl oba oře a vyrazili jsme z města Tharku směrem k jihu.

Místo abychom město objeli a vydali se směrem k severozápadu, k nejbližšímu kanálu, zamířili jsme na severovýchod, kde za širou, mechem porostlou plání, ve vzdálenosti dvou set mil za tisícerými překážkami nalézala se jiná vodní tepna, vedoucí do Helia. Nepromluvili jsme s Dejah ani slova - cítil jsem pouze její tiché,

klidné oddechování. Přimkla se těsněji ke mně a opřela svoji krásnou hlavu o má prsa.

*Ve zvířecím výrazu jeho tváře
nebylo možno spatřit
ani záblesk důstojnosti . . .*

Posléze, když jsme se již octli daleko za městem, Dejah přerušila mlčení.

„Podaří-li se vám váš skvělý čin, dluh Helia vůči vám bude nesmírný - tak nesmírný, že jej Helium nikdy nebude s to splatit. A

nezdaří-li se vám,“ pokračovala, „dluh Helia nebude menší, přestože Helium se o něm nikdy nedozví, poněvadž jste mě zachránil před bídným osudem, který byl horší než smrt.“

Neodpověděl jsem, pouze jsem pevně stiskl její jemnou ruku, která se o mě důvěřivě opírala. A chvátali jsme mlčky dál šedavou, mechem porostlou krajinou. Oba jsme se obírali vlastními myšlenkami. Byl jsem šťasten, poněvadž jsem cítil vlhké tělo Dejah Thoris, pevně se tisknoucí ke mně. Zapomínal jsem na nebezpečí, které na nás číhalo, a mé srdce zpívalo radostí, jako bychom již vstoupili do bran Helia.

Naše dřívější plány byly zkříženy tak nenadále, že jsme se octli bez zásob a pití - pokud se týče zbraní, byl jsem ozbrojen pouze já sám. Proto jsme pobídlí zvířata k většímu spěchu, abychom měli co nejdříve kus cesty za sebou.

Jeli jsme celou noc a celý příští den. Odpočinku jsme věnovali vždy pouze krátkou chvíli. Příští noci jsme byli jak my, tak i zvířata natolik unaveni, že jsme museli na několik hodin ulehnout na mech, abychom se osvěžili spánkem. Další cestu jsme nastoupili ještě před úsvitem. Jeli jsme celý příští den - když jsme pak ani pozdě odpoledne neviděli v dálce před sebou stromy, které charakterizují na Barsoomu velké kanály, uvědomili jsme si krutou skutečnost, že jsme se ztratili.

Bylo zřejmo, že místo abychom šli přímo kupředu, putovali jsme do kruhu. Nebylo tu možné za dne se řídit sluncem či měsícem a hvězdami za noci. Kam až do dálky naše oko dohlédlo, kanál nebyl k spatření, a my všichni jsme již byli vyčerpaní hladem, žízní a únavou. Kdesi daleko před námi jsme na obzoru rozeznávali obrysy nepřilíš vysokých hor. Rozhodli jsme se dojít až k nim, doufajíce, že z jejich vrcholů snad uvidíme tak zoufale očekávaný vodní tok. Než jsme dostihli svůj cíl, přepadla nás noc. Uštvání až do nemožnosti, ulehli jsme na mech a usnuli.

Probudil jsem se časně zrána tlakem jakéhosi obrovského těla. Otevřel jsem oči a užírl, že mě očíhává můj milovaný starý Woola. Věrné zvíře nás následovalo nehostinnou pustinou, chtějíc s námi sdílet náš osud, byť byl jakýkoliv. Objal jsem ho a přitiskl svoji tvář k jeho čenichu. Nestydím se za to, ba nestydím se ani za slzy, které

mi vytryskly z očí při pomýšlení, jak prosté zvíře může mít smysl pro cit. Když se brzy poté probudily i Sola a Dejah Thoris, rozhodli jsme se, že musíme co nejdříve dosáhnout vrcholu hor.

Urazili jsme sotva míli, když jsem upozoroval, že můj thoat pode mnou žalostně klopýtá a podklesává v kolenou, ač jsem jej odpoledne předešlého dne k rychlé jízdě nepobízel. Náhle se zakymácel na jednu stranu a prudce se skácel k zemi. Dejah Thoris i já jsme byli svrženi ze hřbetu a dopadli jsme na hebký mech, takže se nám zhola nic nestalo. Nebohé zvíře však bylo v tak zoufalém stavu, že nemohlo vůbec vstát. Sola mínila, že chlad noci thoata vzpamatuje a oživí jej. Proto jsem také upustil od svého prvotního záměru - chtěl jsem totiž thoata zastřelit, poněvadž mi připadalo příliš krutým nechat jej zemřít o samotě hladem a žízní. Sejmul jsem z jeho beder řemení a ponechal nešťastného oře jeho osudu. Poté jsme pokračovali v cestě se zbývajícím thoatem. Sola a já jsme šli pěšky, Dejah pak jsme vysadili proti její vůli do sedla.

A tak jsme kráčeli dál směrem k horám, když vtom Dejah Thoris ze svého vyvýšeného místa vzkřikla, že vidí, jak velká četa mužů na thoatech sjíždí soutěskou mezi kopci v dálce několika mil. Sola i já jsme se ohlédli naznačeným směrem a skutečně jsme na pláni spatřili několik set bojovníků na thoatech. Zdálo se, že míří na jihozápad - kdyby zachovali stále tentýž kurs, minuli by nás.

Byli to nepochybně tharkští bojovníci, kteří byli vysláni nás zajmout. Oddychli jsme si spokojeně, když jsme se přesvědčili, že postupují opačným směrem. Sejmul jsem chvatně Dejah Thoris se sedla a nařídil jsem thoatovi, aby si lehl na zem. My tři jsme učinili totéž, abychom se valně nelišili od pudy a tharkští válečníci nás neupozorovali.

Viděli jsme je zcela dobře, jak vycházejí ze soutěsky, a brzy zmizeli našim zrakům v nedaleké úžlabině. Děkovali jsme Prozřetelnosti, že zavedla Tharky do úzké strže - kdyby byli zůstali déle na planině, jistě by nás spatřili. A vtom poslední bojovník, mizící v soutěsce, se zastavil a k našemu nemalému zděšení přiložil k oku svůj sice malý, přece však značně zvětšující dalekohled a jal se rozhlížet po okolí. Bylo zřejmé, že to je náčelník, neboť jsou-li mart'anští bojovníci na pochodu, náčelník jde většinou poslední.

Když se ústí dalekohledu obrátilo směrem k nám, zatajil se nám v prsou dech a cítil jsem, jak ze všech pórů mého těla se line ledový pot.

Dalekohled zůstal namířen na nás. Naše nervy byly napjaty k prasknutí - pochybuji, že během doby, kdy na nás spočíval pátravý zrak zeleného Mart'ana, jsme vůbec dýchali. Poté bojovník dalekohled odložil a viděli jsme, jak se obrací ke svým bojovníkům, kteří již zašli do soutěsky, a cosi jim nařizuje. Ani nečekal, až se k němu připojí, a pobídnuv svého thoata, hnal se šílenou rychlostí směrem k nám.

Bylo jediné možné řešení této prožluklé situace. Přiložil jsem svoji mart'anskou pušku k líci, zamířil jsem a stiskl spoušť. Ozval se ostrý výbuch, když projektil dostihl svůj cíl. Útočící náčelník se zakymácel v sedle a klesl ze zvířete k zemi.

Chvatně jsem vstal a pobídl i svého thoata, aby se zvedl. Pak jsem nařídil Sole, aby vzala Dejah Thoris do náručí a usadila se do sedla. Chtěl jsem, aby dosáhly hor dříve, než je zelení bojovníci dopadnou. Doufal jsem, že v horských soutěskách naleznou alespoň dočasný úkryt. Byť by i později v horách zhynuly hladem a žízní, přece by jejich osud byl lepší, než kdyby padly do rukou Tharků. Dal jsem jim oba své revolvery, aby se v případě nejhorší tísně měly čím bránit, nebo aby měly čím ukončit svůj život a zachránit se tak před zajetím. Vysadil jsem Dejah Thoris na thoata a zašeptal tiše:

„Sbohem, má princezno! Snad se ještě někdy v Heliu setkáme. Vyvázl jsem již z horších životních postavení ...“ a snažil jsem se při této lži usmát pokud možno nejpřirozeněji.

„Což vy neprchnete s námi?“ zeptala se udiveně Dejah Thoris.

„Jak bych mohl, Dejah? Přece někdo musí na chvíli tu hordu zadržet, a pak, budu-li sám, podaří se mi jistě lépe vyvážnout, než kdybychom byli všichni tři pohromadě.“

Dejah neodpověděla, seskočila ze sedla, objala mě a klidně a důstojně řekla: „Prchněte, Solo! Dejah Thoris zůstane po boku muže, kterého miluje.“

Tato slova se vryla do mého srdce nezapomenutelným dojmem. Byl bych za ně dal ne jeden, nýbrž tisíce životů. Leč nemohl jsem mařit drahocenný čas. Vyprostil jsem se z jejího objetí, políbil ji -

bylo to poprvé - a vyzdvihl jsem ji na thoatův hřbet. Poté jsem nařídil Sole, aby ji držela v sedle třeba i násilím, a pobídl zvíře do klusu. Dejah Thoris se vzpírala a chtěla seskočit, avšak Sola ji pevně držela.

Obrátiv se, spatřil jsem v soutěsce zelené bojovníky, jak se rozhlízejí po svém náčelníkovi. Za několik okamžiků jej objevili, a v téže chvíli i mě. Sotva mě uviděli, počal jsem střílet, ukryt za vyčnívajícím balvanem. Dík hebkému mechu leželo se mi celkem pohodlně. V zásobníku mé pušky bylo asi sto nábojů a tentýž počet byl v rezervním pouzdře u pasu. Pálil jsem nepřetržitě - byla to ostrá uzavírací salva, již první řady bojovníků padly za obět'.

Moje prvotní radost však byla předčasná, neboť zanedlouho celá výprava, čítající zhruba tisíc mužů, se řítila proti mně. Střílel jsem tak dlouho, dokud jsem měl v pušce náboje. Když jsem viděl, že Dejah Thoris se Solou již zmizely v horách - zelení byli v té chvíli takřka u mne - vyskočil jsem, odhodil od sebe bezcennou pušku a jal se prchat opačným směrem, než kam ujížděly Sola a Dejah.

Můj útěk byla skutečná exhibice ve skoku dalekém. Zelení bojovníci byli svrchovaně udiveni, leč přesto se za mnou hnali jako diví. Byl jsem však alespoň rád, že jejich pozornost byla odvrácena od Dejah Thoris a Soly.

Naneštěstí jsem zakopl o vyčnívající kámen a upadl jsem. Když jsem se po pádu rozhlédl kolem sebe, viděl jsem, že jsem obklopen kruhem zelených válečníků. Chopil jsem se svého dlouhého meče, jsa odhodlán prodat svoji kůži pokud možná co nejdražší. Bylo jich však příliš mnoho. Jejich rány dopadaly na mě jako přival. Kolem očí mi vířily kruhy, vše okolo mě zčernalo, a klesnou k zemi, ztratil jsem vědomí.

UVĚZNĚN VE WARHOONU

Nabyl jsem opět smyslů teprve po několika hodinách; pamatuji se zcela dobře, že jsem byl nesmírně překvapen, když jsem si uvědomil, že nejsem mrtev. Ležel jsem na hromadě koží a hedvábných přikrývek v rohu malé místnosti, v níž kromě mě bylo přítomno několik zelených Mart'anů. Nade mnou se skláněla stará a ošklivá příslušnice téže rasy.

Ledva jsem otevřel oči, obrátila se Mart'anka k jednomu z bojovníků a řekla:

„Bude žít, ó, jede.“

„Dobře,“ odvětil oslovený a přiblížil se ke mně, aby si mě lépe prohlédl. „Bude na něj při velkých hrách skvělá podívaná!“

Když jsem se na neznámého bojovníka pozorněji zahleděl, všiml jsem si, že to není Thark, neboť jeho ozdoby a odznak byly zcela jiné. Byl to statný chlapík s mnoha příšernými jizvami na tváři a na prsou, s jedním tesákem zlomeným a bez jednoho ucha. Na plecích měl zavěšeny lidské lebky a k nim bylo řemínky připevněno několik uschlých lidských rukou.

Jeho poznámka o velkých hrách, o nichž jsem již dosti slyšel mezi Tharky, mě přesvědčila, že jsem se dostal z louže pod okap.

Poté vyměnil několik slov se starou ženou, která mě ošetřovala, a když ho ujistila, že vydržím bez úhony další pochod, vybídl mě, abych s nimi vsedl na thoaty a jel za hlavní četou.

Připoutali mne na thoata, který byl tak divoký a nezkrotný, že jsem dosud podobné zvíře nespatriil. Po pravici a po levici jel vždy jeden bojovník, aby snad mému divokému oři nenapadlo vybočit. Rány mě téměř nebolely, díky podivuhodným náplastem a injekcím, kterými mě stará Mart'anka ošetřila.

Hlavní četou bojovníků jsme dostihli ještě dříve, než nadešel soumrak. Právě rozbili noční tábor. Okamžitě mě předvedli před nejvyššího velitele - byl to jeddak hord z Warhoonu.

Právě tak jako náčelník, který mě přivedl, byl jeddak v obličejí a na prsou příšerně zjizven a dekorován přívěsky z lidských lebek a

sušených lidských rukou. Usoudil jsem z toho, že všichni významnější náčelníci Warhoonů jsou takto ozdobeni, čímž naznačují svoji strašlivou krutost, která ještě daleko převyšuje krutost Tharků.

Jeddak Warhoonů Bar Cornas, který byl poměrně velmi mlád, byl z hloubi duše nenáviděn jedním ze svých pobočníků, Dak Kovou - byl to onen náčelník, který mě zajal. Pozoroval jsem, že Dak Kova svou zášť vůči nadřízenému nikterak neskrývá. Když jsme stanuli před jeddakem, opomenul vůbec obvyklý pozdrav. Poté mě prudce strčil před panovníka a zvolal divokým, výhrůžným hlasem:

„Přivedl jsem tuto podivnou bytost, která se honosí odznaky Tharků, a bude mi potěšením nechat jej zápasit s divokým thoatem při velkých hrách.“

„Zemře teprve tehdy, až Bar Comas, váš jeddak, uzná za vhodné,“ odvětil vznešeně mladý vůdce, jsa si vědom své důstojnosti.

„Uzná-li za vhodné?“ zařičel Dak Kova. „Přisahám při mrtvých rukách, zavěšených kolem mého pasu, že zemře, Bar Comasi. Vaše zženštilá zbabělost jej nezachrání. Ó, jak bych byl rád, kdyby Warhoon byl ovládnut skutečným jeddakem, a ne takovým podlým slabochem, jehož srdce se chvěje strachem a z jehož hrudi i starý Dak Kova serve odznak holýma rukama.“

Bar Comas chvíli upřeně zíral na vzpouzejícího se odbojného náčelníka. V jeho tváři se zračilo hluboké pohrdání a vášnivá nenávisť. Poté, aniž by se chopil zbraně, mlčky, bez jediného slova, vrhl se holými pěsti na hrdlo svého hanobitele.

Dosud nikdy jsem neviděl dva bojovníky z kmene zelených Marťanů zápolit zbraněmi, kterými je příroda sama obdařila. Byl jsem svědkem krutosti tak zvířecké, že lidská obrazotvornost si ji ani nedovedla představit. Sápali se sobě navzájem po očích a uších, rvali se svými tesáky, takže maso na přední části jejich těl bylo orváno na kost - z úst jim stříkala pěna.

Bar Comas měl z boje více, poněvadž byl silnější, hbitější a inteligentnější. Zdálo se mi, že zápas co nejdříve skončí smrtelnou ranou, když vtom Bar Comas uklouzl, snaže se dostat z těsného sevření. Dak Kova využil tohoto pro sebe příhodného okamžiku, a vyhnuv se na tělo svého protivníka, zaryl do něj svůj jediný příšerný

tesák a mocným trhnutím rozryl podélnou krvavou ránu, sahající až na kost těla mladého jeddaka. Bar Comas byl mrtev. Dak Kova, vítěz, se skácel na mech zbrocený krví - nebyl to již člověk, byla to hora roztrhaného a zakrváceného masa.

*Byl jsem svědkem
krutosti tak zvířecké,
že lidská obrazotvornost
si ji ani nedovedla
představit.*

Bar Comas byl bezduchou mrtvolou a pouze nadlidskému úsilí Dak Kovových žen se podařilo zachránit jejich pána před tímtež

osudem. A tři dny poté Dak Kova bez cizí pomoci přišel k mrtvole Bar Comasově, která dle marťanského zvyku nebyla odstraněna z místa souboje, a položením své nohy na šíji dřívějšího vladaře získal tak titul jeddaka Warhoonu.

Hlava a ruce mrtvého jeddaka byly odříznuty od trupu a připojeny k ostatním ozdobám vítězného soka. Ženy z družiny zesnulého spálily trup na hranici za divokého, příšerného smíchu.

Zranění Dak Kovovo zdrželo pochod tak dalece, že bylo rozhodnuto upustit prozatím od loupežné výpravy, která měla zničit nedalekou tharkskou obec - byla to pomsta za zpusťování inkubátoru - a odložit ji na dobu po velkých hrách. Celý voj bojovníků, počtem deset tisíc, se vydal na zpáteční cestu do Warhoonu.

A podobné scény, jakých jsem byl svědkem při svém příchodu, byly na denním pořádku. Warhoonové jsou počtem sice slabší kmen než Tharkové, avšak mnohem krutější. Neminulo ani dne, aby se příslušníci různých warhoonských obcí neutkali ve vražedném souboji. Jednoho dne se odehrálo před mýma očima dokonce osm soubojů a všechny končily smrtí.

Města Warhoonu jsme dosáhli po třídenním pochodu. Okamžitě jsem byl uvřzen do žaláře a těžkými řetězy připoután ke stěnám a k podlaze. V určitých mezidobích mně moji věznitelé přinášeli pokrm, jelikož však kolem mne panovala úplná temnota, nevím, zda jsem v onom sklepení vězel několik dní, týdnů či měsíců. Doposud jsem nic tak hrůzného ve svém životě nezakusil a dodnes se divím, že se moje mysl tehdy neustále ji obklopující tmou nezakalila. Sklepení, v němž jsem byl uvězněn, bylo plné lezoucích a plazících se tvorů. Chladná slizká stvoření pochodovala po mém těle, jakmile jsem ulehl. Chvillemi jsem viděl, jak v temnotě fosforeskují ohnivé oči, příšerně na mě upřené. Do mého žaláře nedolehl z vnějšího světa ani sebemenší šelest a také žalárník, který mi nosil jídlo, nepromluvil ani slova, přestože jsem jej bombardoval otázkami.

Nenáviděl jsem v oné době ohyzdné tvory, kteří mě uvrhli do této hnusné kobky, a bylo zcela pochopitelné, že moje téměř v šílenství se měnící nenávist se koncentrovala na žalárníka, s nímž jediným jsem pravidelně přicházel do styku.

Všiml jsem si, že Mart'an vždy třímal jakousi doutnající pochodeň a přiblížil se ke mně jen tak daleko, aby mohl položit jídlo na dosah mé ruky – a právě v okamžiku, kdy se shýbal k zemi, byla jeho hlava ve výši mých prsou. Když jsem poté při nejbližší příležitosti slyšel, jak se můj žalárník blíží, couvl jsem do nejvzdálenějšího kouta své cely, a chopiv se kusu řetězu, kterým jsem byl přikován, očekával jsem jeho příchod jako nějaká šelma, číhající na kořist. Sotva se přede mnou zastavil a sehnul, chystaje se postavit přede mě jídlo na zem, rozmáchl jsem se řetězem nad hlavou a udeřil Mart'ana vši silou, již jsem byl schopen vyvinout, do lebky. Klesl bez hlesu mrtev k zemi.

Směje se a blekotaje jako idiot, vrhl jsem se na mrtvolu, ohmatávaje zkrhlými prsty žalárníkovo hrdlo. A v tom jsem nahmátl na jeho zbroji řetízek, na němž byl připevněn svazek klíčů. Dotyk ledového kovu mi vrátil rozum a možnost úsudku. Z blábolajícího idiota se stal opět rozumně uvažující muž, jenž třímal v ruce prostředek ke své záchraně.

Když jsem se chystal sejmut řetízek s klíči ze šíje své oběti, vzhlédl jsem a spatřil ve tmě šest párů ohnivých očí, upřených na mě bez jediného mrknutí. Jiskřící body se ke mně zvolna blížily – couval jsem před nimi, jat hrůzou. Utekl jsem do svého kouta a vztáhl před sebe instinktivně ruce, jako bych se chtěl bránit. Příšerné oči se přiblížily až k mrtvole ležící u mých nohou. A po chvíli se záhadně planoucí zraky ztratily opět v dálce, v hloubi mého temného žaláře – dříve však než zmizely úplně, ozval se podivný, škrábavý zvuk.

ZÁPAS V ARÉNĚ

Když jsem se vzpamatoval z prvního záchvatu hrůzy, pokusil jsem se opět ze šíje své oběti sejmut řetízek s klíči. Hmataje kolem sebe po mrtvole, shledal jsem, že zmizela. Byl jsem tímto faktem přímo konsternován. A v mžiku jsem si uvědomil příšernou pravdu: bytost, které patřily ony zářící oči, odvěkla mou kořist, aby ji požrala v nedalekém doupěti. Snad ony oči čekaly dny, týdny a měsíce - celou dobu, kterou jsem strávil v této hnusné díře, až odtáhnou do svého brlohu *moji* mrtvolu.

Dva dny mně pak nikdo nepřinesl jídlo a třetího dne přišel nový žalářník. Dny míjely stejně úmorně jako dříve - nikdy se mi však nezakalil mozek jako tehdy.

Nedlouho po této epizodě přivlekli a přikovali do téhož vězení nového zajatce. Při doutnajícím svitu louče jsem viděl, že nově příchozí náleží ke kmeni rudých Mart'anů. Nemohl jsem se ani dočkat odchodu stráží, abych jej mohl oslovit. Když kroky zelených zalehly v dálce, zašeptal jsem rudému Mart'anu pozdrav obvyklý na Barsoomu:

„Kaor!“

„Kdo jste, jenž mluvíte ze tmy?“ odvětil muž.

„John Carter, přítel rudých z Helia.“

„Jsem také z Helia,“ pravil, „leč nepamatuji se na vaše jméno.“

A vyprávěl jsem mu poté svoji historii tak, jak je zde napsána - o své lásce k Dejah Thoris jsem se mu ovšem nezmínil. Mart'an byl zprávami o princezně z Helia velmi vzrušen. Sdílel se mnou mé naděje, že Dejah se Solou se pravděpodobně dostaly do bezpečí. Ujistil mě, že zná místo, kde jsme se rozešli, velmi dobře, poněvadž soutěska, kudy procházeli warhoonští bojovníci, když nás objevili, je jedinou užívanou cestou k jihu.

„Dejah Thoris a Sola přešly hory v místě, které je vzdáleno necelých pět mil od velkého kanálu, a jsou nyní jistě v bezpečí,“ uklidňoval mě.

Můj nový druh se jmenoval Kantos Kan a byl důstojníkem v heliumitském vzduchoplaveckém loďstvu. Byl členem zlým osudem postižené expedice, jež byla napadena Tharky v době, kdy byla zajata Dejah Thoris. Stručně mi pak vyprávěl příhody, které se udály po zničení vzducholodí.

Jeho letoun, těžce poškozen a se zdecimovanou posádkou, plul pomalu zpět k Heliu. Když letěli nedaleko města Zodangy, které je obývané odvěkými úhlavními nepřáteli Helia, byli opět přepadeni mohutným válečným loďstvem. Došlo k nešťastné bitvě. Rudí Zodangané pronásledovali Kantos Kanův letoun, leč po zoufalém úsilí se mu podařilo za temné, bezměsíčné noci uniknout.

Třicet dní poté, co byla zajata Dejah Thoris - bylo to právě v době, kdy jsme přišli do Tharku - Kantos Kanův koráb dolétl zpět do Helia. Na palubě těžce osudem zkrušené lodi zbylo z původní posádky sedmi set mužů pouhých deset duší. Okamžitě byla vypravena expedice na záchranu Dejah Thoris, pozůstávající se sedmi flotil - celkem sedm set válečných vzducholodí. Z palub těchto obřích letounů se rozlétlo celkem dva tisíce menších letadel, která na všech stranách pátrala po zmizelé princezně.

Dvě obce zelených Mart'anů byly během této výpravy tak zpuštěny, že vůbec zmizely z povrchu Barsoomu. Msta rudých byla strašná - leč po Dejah Thoris nebylo nikde ani stopy. Prohledali nejprve teritoria severních hord a během posledních dnů rozšířili svá pátrání i na jih.

Kantos Kan obdržel příkaz prozkoumat okolí v malém letounu. Při letu nad jednou z osad Warhoonu byl zpozorován jejími obyvateli. Statečnost a odvaha mého rudého druhu vzbudila můj neličený respekt a obdiv. Sám přistál na hranicích města a pěšky se odvážil až do budov vroubicích náměstí. Dva dny a dvě noci prolézal příbytky a sklepení Warhoonů, pátraje po milované princezně. Posléze, když se již přesvědčil, že Dejah v onom městě není, a chystal se odejít, padl do rukou zelených Mart'anů.

Během společného uvěznění jsme se s Kantos Kanem velmi důvěrně spřátelili - vzájemný svazek osudu, který nás k sobě poutal, byl velmi vřelý.

Po několika dnech jsme byli vyvečeni ze sklepení. Věděli jsme, že náš ortel nadešel. Časně z rána nás odvedli k velkému amfiteátru, který byl vyhlouben pod povrchem. Některé části tohoto obrovského podzemního cirkusu byly zavaleny troskami, takže si nebylo možno dobře představit jeho původní rozlohu. Přesto však jeho gigantické prostory pojmy do sebe dvacet tisíc příslušníků shromážděných warhoonských hord.

Vlastní aréna byla nesmírně rozlehlá, přitom však neuspořádaná a neupravená. Warhoonové nakupili kolem ústřední plochy kameny a kvádry z jakýchsi starých staveb, aby zamezili rozdivočelé zvěři vniknout mezi obecnstvo. Na obou koncích arény byly umístěny klece, v nichž byla zvířata přechovávána do té doby, než přišla řada na jejich smrtelné zápolení.

Byl jsem s Kantos Kanem uzavřen do jedné z klecí. V ostatních byli umístěni divocí caloti, thoatové, vztekli zítidarové, zelení bojovníci, ženy jiných nepřátelských hord a mnohá podivná a krutá divoká zvířata, jaká jsem dosud na Barsoomu nespátřil. Hluk způsobovaný jejich řevem, vrčením a kňučením byl ohlušující - ohavné zjevy těchto příšer byly s to poděsit i ta nejstatečnější srdce.

Kantos Kan mi vysvětloval, že podle zvyku panujícího na Barsoomu jeden ze zajatců získá na sklonku dne svobodu, kdežto ostatní budou ležet mrtví v písku arény. Vítězové jednotlivých soubojů budou stavěni proti sobě tak dlouho, až zůstanou naživu pouze dva. Vítěz tohoto posledního utkání, ať již člověk, či zvíře, bude propuštěn na svobodu. Příštího jitra budou klece naplněny novými oběťmi, a tak to půjde dál během deseti dnů velkých her.

Brzy poté, co jsme byli zavřeni do klece, amfiteátr se počal naplňovat diváky a během necelé hodiny byla všechna místa k sezení obsazena. Dak Kova se svými jedy a náčelníky seděl uprostřed jedné strany arény na vyvýšeném pódiu.

Na pokyn Dak Kovy se otevřely dveře dvou klecí a do středu arény bylo zahrnuto dvanáct marťanských žen. Každé byla dána dýka a poté na ně vypustili tucet divokých psů - calotů.

Když se vrčící a rozběsněné šelmy vrhly na téměř bezbranné ženy, odvrátil jsem hlavu, abych nemusel zírat na tak příšernou podívanou. Řvaní a pustý smích zelených hord svědčily o tom, že byl předveden

skutečně prvotřídní „sport“. Když mi Kantos Kan posléze řekl, že je po všem, ohlédl jsem se zpět do arény a spatřil jsem tři vítězné caloty, chroptící nad svými oběťmi, ležícími v krvi.

Poté byl na zbývající caloty puštěn rozzuřený zitidar - a tak to šlo dál po celý dlouhý, žhavý den.

*... ohavné zjevy těchto příšer
byly s to poděsit
i ta nejstatečnější srdce.*

Během toho dne jsem byl postaven nejprve proti lidem a pak proti zvířatům. Byl jsem ozbrojen dlouhým mečem a předčil jsem své soupeře jak zdatností, tak i silou - byla to pro mě celkem vzato dětská hra. Při každém zápasu jsem sklízel hromový potlesk krvežíznivého diváctva - k večeru se dokonce ozývaly hlasy, abych byl vyveden z arény a přijat za člena kmene Warhoonů.

Posléze jsme zbyli ze všech nešťastných obětí tři - jakýsi olbřímí zelený bojovník, příslušník mně neznámé severské hordy, Kantos Kan a já. Zelený Mart'an se utkal s Kantos Kanem, já pak jsem měl bojovat o svobodu s vítězem tohoto utkání.

Kantos Kan zápasil během dne několikrát a právě tak jako já vždy vyšel z boje vítězně, byť často jen stěží - obzvláště proti zeleným válečníkům. A nyní, při posledním střetu, zbývala pramalá naděje, že vítězně obstojí proti zelenému obru, který po celý den vše před sebou šmahem kosil. Zelený obr měřil plných šestnáct stop, kdežto Kantos Kan nedosahoval ani celých šesti stop. Když se utkali, uzřel jsem poprvé skvělý trik mart'anského šermířského umění. Kantosova naděje na vítězství, a tudíž i na život, byla skutečně mizivá. Jakmile Kantos Kan stanul před obrem ve vzdálenosti asi dvaceti stop, rozmáchl se prudce mečem dozadu a poté jím vši silou mrštíł proti svému soku. Meč letěl prudce jako šíp a zabodl se do srdce zeleného obra, který se skácel jako bleskem zasažen.

Kantos Kan byl nyní postaven proti mně. Když jsme se k sobě přiblížili, pošeptal jsem mu, aby prodloužil utkání až do setmění, že se nám pak snad podaří uniknout. Diváci pravděpodobně tušili, že nemáme v úmyslu se opravdově bít, a vidouce, že se nikdo z nás nemá k smrtelné ráně, řvali jako smyslů zbavení. Sotva jsem spatřil, že již nastává soumrak, pošeptal jsem Kantos Kanovi, aby vrazil meč mezi mé levé ramě a tělo. Když vyhověl mému přání, předstíral jsem, že vrávorám, a zachytiv meč pevně paží, klesl jsem k zemi. Snažil jsem se vzbudit zdání, že jsem smrtelně zasažen. Kantos Kan pochopil můj plán, přistoupil ke mně a položil chodidlo na moji šíji. Vytáhl „ze mne“ svůj meč a fingoval smrtící ránu do týla, která mi měla přeseknout míchu, zatím však jen neškodně rozryla písek arény. Byla již úplná tma, takže na mě nemohl nikdo dobře vidět. Vybídl jsem šeptem Kantos Kana, aby požádal o svobodu a mě pak očekával v horách na východ od města. Kantos Kan uposlechl.

Když se amfiteátr vyprázdnil, vykradl jsem se opatrně z cirkus. Jelikož aréna byla umístěna v opuštěné části města, daleko od ústředního prostranství, mohl jsem snadno a nepozorován prchnout do hor.

V TOVÁRNĚ NA OVZDUŠÍ

V horách za Warhoonem jsem čekal na Kantos Kana plné dva dny. Když však nepřišel, vydal jsem se pěšky na cestu severozápadním směrem - Kantos Kan mi totiž naznačil, že tudy protéká nejbližší kanál. Živil jsem se vegetálním mlékem, které hojně prýštilo z kaktusových rostlin, vroubících moji stezku.

Dva dlouhé týdny jsem tak putoval, většinou v noci, jsa veden hvězdami - za dne jsem se skrýval ve skalách, abych nebyl znovu polapen. Několikrát jsem byl napaden dravou zvěří. V temnotě mě často překvapily hnusné příšery - tak znenadání, že mi sotva zbyl čas, abych se chopil svého meče a čelil jejich útoku. Obvykle mě moje nově získané telepatické schopnosti zavčas varovaly, leč jednou jsem byl přesto sražen mohutnými pařáty k zemi, a dříve než jsem se vzchopil, jakási chlupatá tvář se tiskla k mému obličejí.

Jaký tvor mě vlastně napadl, jsem nevěděl, cítil a uvědomoval jsem si pouze jeho tíži, velikost a počet končetin. Sevřel jsem mu oběma rukama chřtán, než se jeho drápy zaryly do mé šíje, a pomalu se mi dařilo odtahovat od sebe jeho chlupatou hlavu, přičemž moje prsty svíraly jeho dýchací trubici stále víc a víc.

Zápolicli jsme bez hlesu. Zvíře se všemožně snažilo dostihnout mě svými příšernými drápy, já jsem pak usiloval o to, abych je oddálil co možná nejvíce od sebe a přitom je zbavil dechu. Moje síla však umdlévala v nerovném boji a planoucí oči a bělostné tesáky netvora se ke mně blížily centimetr za centimetrem. Když se jeho chlupatá hlava znovu dotkla mé tváře, uvědomil jsem si, že je po mně veta.

A v této kritické chvíli vyskočila ze tmy jiná obluda a napadla mého soka, který mě okamžité pustil z objetí. Obě zvířata se válela v mechu, zuřivě se navzájem sápadíce. Příšerný souboj však netrval dlouho a brzy stál můj zachránce se skloněnou hlavou nad rozervanou šíjí netvora, který mě chtěl připravit o život.

Měsíc, jenž se náhle vyhoupl nad horizont a osvětlil celou krajinu, mi zjevil, že mým zachráncem byl starý věrný Woola. Odkud přišel a jak mne našel, to dodnes nevím. Nemusím snad ani říkat, jak jsem

byl rád, že je opět u mě - moje radost z jeho přítomnosti byla však kalena obavami, proč asi opustil Dejah Thoris. Uvědomoval jsem si Woolovu naprostou věrnost a spolehlivost, takže jeho odchod od Dejah se dal vysvětlit pouze její smrtí.

Za svitu měsíce jsem si všiml, že Woola je nyní jen stínem sama sebe. Když jsem se s ním přestal mazlit, počal zuřivě požírat mrtvolu zvířete, které skolil, a tu jsem si uvědomil, že je hladem téměř vyčerpán. Ani mně nebylo valně a dychtil jsem po pokrmu, leč nemohl jsem se odhodlat, abych pojídal syrové maso, a neměl jsem čím rozdělat oheň. Když Woola ukojil hlad, vydali jsme se na další zdánlivě nekonečnou cestu k vysněnému kanálu vedoucímu do Helia.

Za rozbřesku patnáctého dne mé pouti se mi srdce rozbušilo radostí, sotva jsem spatřil vysoké stromy, které označovaly můj cíl. Chýlilo se k polednímu, když jsem se již do krajnosti vyčerpán dovlekl k průčelí obrovské budovy, jež pokrývala plochu asi čtyř čtverečních mil a čněla na dvě stě stop do výše. V mohutných zdech nebyl patrný žádný otvor, kromě malých dvířek, u kterých jsem klesl, ba ani kolem budovy nebylo vidět živé duše.

Nenalezl jsem u dveří žádný zvonec ani cokoliv jiného, čím bych mohl obyvatele uvnitř uvědomit o své přítomnosti. Po delším hledání objevil jsem nedaleko dveří okrouhlou díru, zvící asi průměru tužky. Domníváje se, že má tento otvor sloužit za jakousi mluvící trubku, přiložil jsem k němu ústa a chtěl jsem volat, když vtom se ozval zevnitř hlas, tázající se mne, kdo jsem, odkud přicházím a co zde hledám.

Vysvětloval jsem, že jsem unikl ze zajetí Warhoonů a že umírám hladem a vyčerpáním.

„Zřím na vašich prsou odznak zeleného bojovníka a ve vašich stopách jde calot, přesto však vaše tělo má tytéž proporce jako tělo rudých a barva vaší kůže není ani zelená, ani rudá. Ve jménu devátého dne, kdo vlastně jste?“

„Jsem přítel rudých mužů Barsoomu a umírám hladem. Ve jménu humanity, prosím, otevřte nám!“

A tu jsem spatřil, jak dveře přede mnou počínají ustupovat, až posléze ve vzdálenosti asi padesáti stop od hlavní zdi stanuly a sklouzly stranou, takže přede mnou zela úzká chodba. Na konci této

chodby byly jiné dveře, téměř totožné s oněmi, kterými jsem právě prošel. Přestože jsem nablízku nikoho neviděl, první dveře, jakmile jsme je minuli, zasunuly se nehlučně za námi do původního místa ve vnější zdi. Při tomto pohybu jsem si všiml, že dveře jsou velmi důkladné - jejich tloušťka činila dobrých dvacet stop. Když zapadly, uviděl jsem, jak shora ze stropu klesají obrovské ocelové válce, zapadající svými spodními konci do otvorů vyhloubených v podlaze.

A než jsem se dostal do prostorné místnosti uvnitř budovy, ustoupily a couvly přede mnou stranou ještě druhé a třetí dveře, řízené neviditelnou rukou. V místnosti, v níž jsem se ocitl, našel jsem na kamenném stole jídlo a pití. Jakýsi hlas mě vyzval, abych nasýtil sebe i svého calota. Zatímco jsem jedl, můj neviditelný hostitel mě podrobil křížovému výslechu.

„Vaše údaje jsou skutečně pozoruhodné,“ řekl hlas, když jsem mu zodpověděl asi tucet otázek, „ale zřejmě mluvíte pravdu. A právě tak je mi jasné, že nepocházíte z Barsoomu. Usuzuji tak z uspořádání vašeho mozku, podivného rozložení vašich vnitřních orgánů a tvaru a velikosti vašeho srdce.“

„Což můžete vidět do mého nitra?!“ zvolal jsem.

„Ano, vidím vše, kromě vašich myšlenek - a kdybyste byl narozen na Barsoomu, i ty bych dovedl přečíst.“

A poté se ve vzdálenější stěně místnosti odklopily dveře a podivná, drobná, vyschlá mužská mumie přicházela ke mně. Neznámý měl na sobě jediný kus oděvu - spíše snad by bylo lze to nazvat ozdobou.

Byl to úzký límec, vykovaný z ryzího zlata, na němž byl zavěšen na řetízcích zlatý talíř, posetý velkými diamanty. Uprostřed onoho talíře pak byl zasazen podivný drahokam o průměru jednoho palce, který zářil devíti navzájem odlišnými paprsky. Sedm paprsků mělo barvy totožné s naší pozemskou duhou a dva byly jiné, jejichž barvu jsem viděl poprvé v životě a již nedokáži popsat - byl by to stejně nemožný úkol jako vyličit slepci krásu rudé barvy. Mohu pouze říci, že barva oněch paprsků byla neskonale nádherná.

Starý muž usedl vedle mě a hovořil se mnou několik hodin. Nejzajímavější při tomto rozhovoru bylo, že já jsem mohl zcela lehce

číst kteroukoliv jeho myšlenku, kdežto on se ode mě nemohl dozvědět zhora nic, dokud jsem nepromluvil.

Samozřejmě že jsem se mu nepochlubil svou telepatickou schopností - alespoň se mi tak podařilo dozvědět se mnohé, co mně později přišlo nesmírně vhod a co bych nebyl nikdy poznal, kdyby stařec jen tušil moje schopnosti. Marťané mají totiž své duševní pochody pod naprostou kontrolou a mohou dát svým myšlenkám libovolný směr.

Budova, v níž jsem se ocitl, obsahovala ve svém nitru stroje, které vytvářely umělé ovzduší, jež udržovalo na Marsu život. Tajemství celého výrobního procesu spočívalo na použití devátého paprsku - byl to týž paprsek, jehož krásu jsem obdivoval při spatření starcovy zlaté ozdoby, z jejíhož centrálního drahokamu vyzařoval.

Tento paprsek je oddělován od ostatních slunečních paprsků pomocí velmi složitých přístrojů, umístěných na střeše rozlehlé budovy. Tři čtvrtiny jejího prostoru jsou určeny za rezervoáry, v nichž je devátý paprsek uschován v zásobě. Onen paprsek je poté zpracován určitými elektrickými vibracemi, a konečný produkt této reakce je vháněn do pěti hlavních ovzdušných středisek planety, kde je vypouštěn. Při styku tohoto produktu s kosmickým éterem se vytváří dýchatelná atmosféra.

Zásoby devátého paprsku, uložené ve velké budově, jsou tak ohromné, že by byly s to vytvářet ovzduší Marsu dobrých tisíc let. Stařec se mi svěřil, že jediné možné nebezpečí vězí v tom, že by se mohlo porouchat hnací zařízení, které pozůstává z několika pump.

Poté mě zavedl do vnitřní místnosti, kde jsem spatřil baterii dvaceti rádiových pump, z nichž každá byla schopna dodat dýchatelné ovzduší potřebné pro celý Mars. Stařec mi vyprávěl, že již osm set let dohlíží na tyto pumpy, které pracují střídavě, vždy v obdobích po čtyřiaadvaceti a půl pozemských hodinách. Svěřil se mi dále, že má pomocníka, který se s ním o službu dělí. Vždy polovinu marťanského roku, to je tři sta čtyřicet čtyři pozemských dní, musí jeden z nich strávit v katakombách této rozlehlé, osamoceně továrny.

Každý rudý Marťan je od nejútlejšího mládí poučován o výrobě atmosféry, leč pouze vždy dva zároveň z celkového množství znají tajemství vstupu do obrovské budovy, která - jsouc zbudována ze zdi

o síle sto padesáti stop - byla naprosto nedostupná. Ba i střecha byla proti vzdušným útokům chráněna skleněným stropem pět stop silným.

Bylo lze se obávat pouze útoku divokých hord zelených Mart'anů nebo některých nerozumných rudých - každý soudný tvor si totiž uvědomoval, že možnost existence čehokoliv živého na Marsu je podmíněna nepřetržitou funkcí továrny na ovzduší.

Když jsem pozorně sledoval starcovy myšlenky, dospěl jsem k zajímavému poznání, že vnější dveře továrny se otevírají telepatickou silou. Zámky jsou tak jemně sestrojeny, že reagují na určitou kombinaci myšlenkových vln. Chtěje se přesvědčit, zda mě moje telepatická schopnost neklame, zeptal jsem se starce jen tak mimochodem, jak to zařídil, aby masivní dveře zevnitř otevřel. Uvědomoval jsem si v onom okamžiku, že starcovou myslí proběhla představa devíti mart'anských paprsků a jim odpovídajících devíti pojmů, vzápětí nato mi však odpověděl, že je to tajemství, které nesmí prozradit.

Od oné chvíle se starcovo chování vůči mně změnilo, jako by se obával, že byl překvapen v okamžiku vyjádření velkého mystéria. Vyčetl jsem podezření a strach z jeho pohledů i myšlenek, přestože se mnou hovořil ještě stále velmi laskavě.

Dříve než jsem se odebral k odpočinku, slíbil, že mi dá doporučující dopis pro nejbližšího hospodářského důstojníka, který mi bude na cestě do Zodangy, nejbližšího to města, radou i skutkem nápomocen.

„Dejte si však pozor a nedejte před nimi na sobě znát, že jste spojencem Helia, neboť oni jsou s Heliem ve válce. Já a můj pomocník nenáležíme k určitému kmeni, náležíme celému Barsoomu a tento talisman, který nosíme, nás chrání ve všech končinách naší planety, i mezi divokými zelenými hordami - ovšem můžeme-li se zeleným vyhnout, vyhneme se jim, poněvadž jim nedůvěřujeme.

A tak tedy dobrou noc, příteli,“ pokračoval stařec, „přeji vám dlouhý a osvěžující spánek - ano, *dlouhý* spánek.“

Ačkoli se stařec při těchto slovech roztomile usmíval, četl jsem v jeho myšlenkách přání, abych byl nikdy nevstoupil do těchto míst, a vzápětí jsem užírl příšerný obraz - stál v noci nade mnou, spícím, a v

ruce se mu zableskla ostrá, dlouhá dýka, kterou hroužil do mých prsou s napůl formulovanými slovy: „Lituji, leč musí se tak stát pro blaho a bezpečnost Barsoomu!“

Když za sebou zavřel dveře místnosti, kterou mi vykázal k odpočinku, odstříhla se nit jeho myšlenek z možnosti mého vnímání právě tak rychle, jak mi zmizel z dohledu. Bylo mi to tehdy divné, poněvadž jsem se ještě dobře nevyznal v podrobnostech přenášení myšlenek.

Co jsem si měl nyní počít? Jak jsem měl uniknout ze zajetí těchto mohutných zdí? Samozřejmě - teď, když jsem byl varován, mohl jsem starce zcela lehce zabít, ovšem bude-li stařec mrtev, nebudu moci z budovy uniknout, a až se zastaví stroje na výrobu ovzduší, zemřu i já s ostatními obyvateli planety - zemřeme všichni, kdo jsme na povrchu Barsoomu, i Dejah Thoris. Pro ostatní jsem nebyl ochoten ani hnout prstem, vzpomínka na milovanou Dejah Thoris mi však vypudila z hlavy myšlenku na zavraždění mého hostitele.

Opatrně jsem otevřel dveře místnosti, která mně byla přidělena, a následován Woolou, hledal jsem cestu ke vnitřním dveřím, vedoucím ven. Hlavou mi probleskl divoký nápad, že bych se mohl pokusit otevřít tajemné zámky působením devíti myšlenkových vln, které jsem vyčetl z mysli starého strážce.

Plížil jsem se obezřele z chodby do chodby, z nichž některé se svažovaly prudce dolů, až jsem se posléze dostal do rozlehlé místnosti, kde jsem byl ráno starcem přivítán a pohoštěn. Stařec tam již nebyl - nevěděl jsem také, ve které ze sousedních kobek asi spí.

Již jsem se chystal neprozřetelně opustit místnost, v níž jsem se nalézal, když vtom mě varoval slabý šramot, ozvavší se za mnou; takže jsem se uchýlil do stínu nejbližší chodby. Vtáhl jsem Woolu za sebou a skrčil jsem se do tmy.

A za okamžik přešel stařec kolem mě. Když se ocitl v matně osvětlené komnatě, spatřil jsem, že třímá v ruce dlouhou tenkou dýku. Zastavil se u jednoho ze sloupů, vroubících síň, a o jeho hlavici si nabrousil svoji zbraň. Vyčetl jsem z jeho myšlenek, že má v úmyslu prohlédnout rádiové pumpy, což mohlo trvat asi půl hodiny, a poté se odebrat do mé ložnice a zavraždit mě.

Když přešel ústřední místnost a zmizel v chodbě, která vedla k prostoru, v níž byly instalovány pumpy, opustil jsem tiše svou skrýš a připlížil jsem se k prvním ze tří masivních dveří, které stály mezi mnou a svobodou.

Soustředil jsem svoji mysl na složitý zámek a vrhl proti němu devět myšlenkových vln. Se zatajeným dechem jsem čekal - a skutečně, obrovské dveře se počaly pomalu hýbat směrem ke mně a klouzly nehlučně stranou. A stejně jako první, otevřely se silou mé vůle druhé a třetí, a Woola i já jsme vykročili do tmy na volné prostranství. Byli jsme svobodni - jinak nám nebylo o mnoho lépe, než když jsme sem přišli, pouze naše žaludky byly naplněny.

*Rozhlédnuv se,
uzřel jsem před sebou
tři rudé Mařany . . .*

Chvatně jsem se vzdaloval od hrůzné budovy směrem k nejbližší křižovatce. K ránu jsem se dostal do kraje, který jevil stopy civilizace. Rozhlížel jsem se po jakémsi lidském obydlí.

Brzy jsem došel k nízkým budovám, které byly opatřeny mohutnými nedobytnými dveřmi. Přestože jsem klepal a volal, nedostalo se mi odpovědi. Unaven a vyčerpán nedostatkem spánku, vrhl jsem se na zem, nařídil Woolovi, aby mě hlídal, a usnul jsem.

Netrvalo to však dlouho a byl jsem probuzen příšerným vrčením Wooly. Rozhlédnuv se, užířel jsem před sebou tři rudé Mart'any, stojící nedaleko ode mě a mířící na mě hlavními svých pušek.

„Nemám zbraně a nejsem vašim nepřítelem!“ zvolal jsem. „Byl jsem zajat zelenými hordami, prchl jsem a nyní se ubírám do Zodangy. Žádám vás pouze o pokrm a o místo k odpočinku pro sebe a svého calota. Až mi naznačíte cestu, půjdu dál.“

Rudí odložili pušky a s přívětivými výrazy ve tvářích se přiblížili ke mně, pokládajíce svoje pravice na moje levé rameno - tento druh pozdravu je totiž na Barsoomu obvyklý. Poté mi kladli spoustu otázek, týkajících se mé osoby a mé cesty. Jeden z nich mě pak odvedl k sobě domů.

Budovy, na jejichž vrata jsem časně ráno tloukl, byly pouhé zásobárny na polní plodiny. Vlastní obytné domy byly postaveny o něco dále mezi obrovskými stromy - jako všechny příbytky Mart'anů byly za noci a za úsvitu vyzdvíženy na mohutných pilířích do výše čtyřiceti či padesáti stop. Pilíře bylo možno zasunout do kovových válců, umístěných v zemi; pohon tohoto zařízení se děl rádiovým strojem, říditelným zevnitř domu. Tento způsob zabezpečování rodu před nebezpečím noci je jistě mnohem účelnější než složité závory a zámky. Kromě toho existuje ještě speciální zařízení, pomocí něhož mohou Mart'ané vytáhnout do výše své příbytky nebo je spustit zvnějšku, chtějí-li na delší dobu odejít, nebo vracejí-li se.

Tři muži, kteří mě oslovili, byli bratři a obývali se svými ženami a dětmi tři domy na tamější farmě. Sami nepracovali, poněvadž jim příslušela hodnost vládních důstojníků. Práce byla na farmě vykonávána zločinci, válečnými zajatci, dlužníky jsoucími v prodlení a starými mládenci, kteří byli příliš chudí, než aby mohli zaplatit vysokou celibátní taxu, kterou každá mart'anská vláda ukládá.

Moji hostitelé byli velmi srdeční a úslužní. Zůstal jsem u nich několik dní, během nichž jsem si odpočinul a vzpamatoval se z prožitých útrap.

Když vyslechli celou moji pohnutou historii - vynechal jsem jakoukoliv, byť i sebemenší zmínku o Dejah Thoris a starci z továrny na ovzduší - poradili mi, abych nabarvil své tělo, aby se spíše podobalo jejich rase, a pak se pokusil o přijetí do pozemní nebo vzdušné armády ve městě Zodanga.

„Je velmi nepravděpodobné, že by vaši historii bylo uvěřeno dříve, než prokážete svoji spolehlivost a získáte přátele mezi vyšší šlechtou u dvora. To se vám může nejspíš podařit při vojenské službě, poněvadž my na Barsoomu jsme tvorové bojemilovní a válečníkům se dostává nejvyšších poct,“ vysvětloval jeden z bratrů.

Když jsem se přichystal k odchodu, vybavili mě moji hostitelé malým domácím thoatem, jakého všichni rudí Marťané s oblibou používají k dopravě. Thoat tohoto druhu je velký asi jako náš pozemský kůň, je velmi mírné povahy, jinak se však barvou i tvarem podobá svému divokému bratru.

Kromě toho mi dali červený olej, kterým jsem napustil celé své tělo. Jeden z bratrů mi pak ostříhal vlasy, které mně za mého pobytu na Marsu značně vyrostly, podle marťanského způsobu - rovně vpředu a do hranata vzadu. Když jsem byl takto upraven, byl by mě každý pokládal za čistokrevného Marťana. I rodový odznak, jaký nosívají zodangští šlechtici, jsem obdržel od svých hostitelů - bylo to znamení rodu Ptor, což bylo rodinné jméno mých dobrodinců.

Pak mě obdarovali sáčkem se zodanganskými penězi. Měnové prostředky na Marsu se valně neliší od našich pozemských, pouze jejich tvar není kulatý, nýbrž oválný. Jednotlivci vydávají podle potřeby papírové peníze, které dvakrát ročně vyměňují za kov. Vydá-li někdo papíru na větší hodnotu, než může směnit, vláda plně vyplátí jeho věřitele a dlužník musí svůj dluh odpracovat ve státních dolech nebo na farmách. Toto řešení vyhovuje státu i věřitelům - dlužníkům ovšem již méně. O dobrovolné pracovníky je totiž na marťanských farmách, jejichž plochy se táhnou do nezměrných dálek a jsou neustále ohrožovány divokou zvěří a ještě divočejšími nájezdníky, velká nouze.

Když jsem se zdráhal peníze přijmout, uváděje, že se jim za jejich laskavost nebudu moci odvděčit, ujistili mne, abych si tím nelámал hlavu, neboť příležitost se jistě najde, zůstanu-li na Barsoomu delší dobu. Rozloučili jsme se poté a brzy jsem jim zmizel z očí na široké, bílé silnici.

VE SLUŽBÁCH ZODANGSKÉ VZDUŠNÉ FLOTILY

Na cestě do Zodangy upoutalo moji pozornost mnoho podivných a zajímavých věcí. Na několika farmách, na nichž jsem se zastavil, jsem se dozvěděl spoustu nových a poučných poznatků, které doplnily mé znalosti mravů a zvyků Barsoomu.

Voda, již mart'anské farmy nezbytně potřebují, je shromažďována v obrovských podzemních rezervoárech, které jsou umístěny u obou pólů, na nichž se nacházejí nezměrná tající sněhová pole. Odtud je pumpována dlouhými vodovody do jednotlivých obydlených středisek. Podél obou stran těchto vodních cest, po celé jejich délce, se rozprostírají kultivovaná území, jež jsou rozdělena v pruhy poměrně stejné velikostí. Jednotlivé pruhy se pak nalézají pod dozorem jednoho nebo více vládních úředníků.

Pole se nezavlažují jako u nás na Zemi srvrchní vláhou, přičemž obrovská kvanta vody přijdou vypařováním nazmar - drahocenná tekutina je vedena v podzemí hustým sítovým trubek přímo ke kořenům vegetace. Žně na Marsu jsou vždy stejně vydatné, jelikož zde neexistují záplavy, dešťové přívaly, větrné smrště, hmyz a ptactvo.

Na této cestě jsem jedl - poprvé od onoho okamžiku, kdy jsem opustil Zemi - šťavnaté, skvěle upravené řízky a kotlety z dobře vykrmených domácích zvířat, která byla chována na farmách. Okusil jsem též šťavnaté plody a ovoce, leč ani jedno z jídel se plně nepodobalo našim pozemským pokrmům. Každá plodina a každá jedlá obilnina byla po staletí tak vědecky rafinovaně vypěstěna, že naše pozemské potraviny by ve srovnání s nimi vypadly velmi bledě.

Při své druhé zastávce jsem se setkal s jakýmsi velmi vzdělanými lidmi. Naše řeč se náhodou dotkla Helia. Jeden z přítomných starších mužů byl kdysi v Heliu za jakýmsi diplomatickým posláním a při zmínce o oné končině vyslovil své upřímné politování nad tím, že obě země spolu téměř neustále válečně zápolí.

„V Heliu,“ řekl Marťan, „žijí a vyrůstají nejkrásnější ženy Barsoomu, a ze všech oněch živoucích drahokamů je nejzářivější a nejpodivuhodnější dcera Mors Kajaka, Dejah Thoris. Vždyť,“ pokračoval, „lid ctil a miloval i půdu, po které chodila! Od oné nešťastné expedice, při níž beze stopy zmizela, je celé Helium zahaleno v hluboký žal a smutek. Fakt, že náš vládce napadl téměř bezbrannou helijskou flotilu, vracející se do svých přístavišť, byl krutým omylem, a domnívám se, že dříve či později bude nutno, aby Zodanga pozdvihla za svého vůdce muže rozumnějšího. I nyní, přestože naše vítězné armády obklopily Helium, lid v Zodanze projevuje hlasitě svou nelibost, neboť tato válka není populární, poněvadž se nezakládá na právu a spravedlnosti. Naše letecké síly využily okamžiků, kdy hlavní část vzdušné flotily Helia byla nepřítomna, pátrajíc po princezně, takže město se ocitlo v trapné situaci. Tvrdí se, že v nejbližším čase úplně podlehne.“

„A jaký osud stihl podle vašeho mínění princeznu Dejah Thoris?“ zeptal jsem se, snaže se všemožně zakrýt pohnutí svého hlasu.

„Je mrtvá,“ odpověděl Marťan. „Dozvěděli jsme se to od jednoho zeleného bojovníka, kterého naše vojska nedávno lapila na jihu. Podle jeho vyprávění Dejah Thoris vyvázla ze zajetí tharkských hord, provázena bytostí z jiného světa, brzy poté však padla do rukou hord z Warhoonu. Jejich thoatové byli nalezeni bloudící nedaleko na dně moře a hojné stopy krve v okolí svědčily o perné srážce.“

Tato informace mě sice nikterak neuspokojila, nebyla však také nezvratným důkazem smrti Dejah Thoris. Zůstal jsem proto při svém původním rozhodnutí, že totiž se odeberu nejprímější a nejkratší cestou do Helia a oznámím Tardos Morsovi o jeho vnučce vše, co vím.

Deset dní poté, co jsem odešel od tří bratrů Ptorů, dorazil jsem do Zodangy. Od okamžiku, kdy jsem vešel ve styk s rudými obyvateli Marsu, všiml jsem si, že Woola je příčinou toho, že na mne pohlížejí nepříliš příznivě. Woola totiž náležel do kategorie zvířat, která rudí Marťané ve svých příbytcích chovají zřídka. Kdybych byl vešel s Woolou do ulic Zodangy, bylo by to totéž, jako bych se chtěl procházet po Broadway s dorostlým numidským lvem.

Pomyšlení na rozchod s věrným druhem mně působilo tak upřímnou lítost a opravdovou bolest, že jsem jej odkládal až k městským branám. Tam skutečně nezbývalo nic jiného, než abychom se rozešli. Kdyby se jednalo pouze o moji bezpečnost a o mé vlastní pohodlí, žádný argument by nebyl dost silný, aby mne odloučil od bytosti, která jediná na celém Barsoomu mě nikdy nezklamala. Jelikož však jsem byl ochoten spíše obětovat svůj vlastní život, jen abych našel tu, která se stala jediným smyslem mé další existence, nemohl jsem dopustit, aby přítomnost Wooly ohrozila, popřípadě úplně zmařila moje úsilí. A tak jsem tedy svému milému zvířeti dal sbohem, rozloučil jsem se s ním vřele a slíbil jsem mu, že zdaří-li se mi moje dílo a nezdolají-li mě nebezpečí Barsoomu, pokusím se nalézt opět i jej.

Zdálo se mi, že Woola mě úplně chápe, a když jsem mu ukázal zpět směrem k území Tharků, smutně se otočil a šel. Nemohl jsem se na něj dívat, jak odchází. Rezolutně jsem obrátil i já svoji tvář k městu Zodanga a se zármutkem v duši jsem se blížil k vysokým hradbám.

Doporučující dopis, který jsem měl s sebou, mi umožnil okamžitý přístup do obrovského, mohutnými zdmi obehnaného města. Bylo právě časně ráno a ulice byly téměř opuštěny. Domy, čníci na mocných železných sloupech, se podobaly bizarním baštám, sloupy samy pak připomínaly ocelový les. Obchody nebyly vyvýšeny na pilířích, ba jejich dveře nebyly zavřeny ani opatřeny závorami - zloději se totiž na Barsoomu takřka vůbec nevyskytují. Obyvatelé Barsoomu mají strach pouze z vraždy, a proto také jsou jejich příbytky za noci nebo v době nebezpečí vyzdvihovány do výše.

Bratři Ptorové mě podrobně poučili o tom, kde ve městě naleznou přístřeší a kde se nalézají úřední budovy, v nichž jsou ubytováni hodnostáři, na něž jsem měl doporučující dopisy. Došel jsem tak bez valného bloudění na ústřední prostranství, které charakterizuje všechna mart'anská města.

Ústřední náměstí v Zodanze se rozprostíralo asi na čtverečné míli a bylo vroubeno paláci jeddaka, jedů a ostatních členů královského a šlechtických domorodých rodů a veřejnými budovami a krámy.

Když jsem přecházel napříč prostranstvím, obdivuje nádhernou architekturu a skvělou šarlatově rudou vegetaci, která pokrývala rozlehlé prostory trávníků, spatřil jsem rudého Mart'ana, směřujícího přímo ke mně. Nevěnoval mi sice žádnou pozornost, když však procházel těsně kolem mě, poznal jsem jej. Okamžitě jsem se lehce dotkl jeho ramene a hlasitě jsem zvolal:

„Kaor, Kantos Kane!“

Mart'an se obrátil jako blesk, a dříve než jsem mohl sejmout ruku z jeho ramene, ostří jeho meče se dotklo mé hrudi.

„Kdo jste?“ zavrčel. Teprve když jsem se mohutným skokem ocitl asi ve vzdálenosti padesáti stop od nebezpečného hrotu, sklonil meč k zemi a zvolal s úsměvem na rtech:

„Nepotřebuji již výmluvnější odpověď - vždyť na celém Barsoomu existuje pouze jediný muž, který dovede skákat jako pružný gumový míč. Při památce mého otce, jak jste sem přišel, Johne Cartere, a jak jste to dokázal, že můžete libovolně měnit svoji barvu - jako nějaký Darseen?“

Když jsem Kantos Kanovi stručně vyličil svou historii a dobrodružství, která jsem prožil od onoho okamžiku, kdy jsme se spolu rozešli v aréně ve Warhoonu, řekl mi:

„Ale způsobil jste mi horkou chvíli, příteli! Kdyby Zodangané věděli, kdo jsem a odkud pocházím, jistě bych zanedlouho seděl na březích ztraceného moře Korus s mými ctěnými a dávno zesnulými předky. Jsem zde v zájmu Tardos Morse, jeddaka Helia, a mám za úkol vypátrat bližší osud naší princezny Dejah Thoris. Sab Than, princ Zodangy, ji ukryl ve svém městě a šíleně se do ní zamiloval. Jeho otec Than Kosis, jeddak Zodangy, prohlásil, že uzavře s Heliem mír, provdá-li se Dejah Thoris dobrovolně za jeho syna. Tardos Mors však na tuto podmínku nepřistoupil a prohlásil, že by raději zíral na mrtvou tvář své dcery, než aby ji viděl provdán za někoho, koho si sama nevyvolila, a že by byl raději sám pohlcen popelem a troskami vlastního paláce, než aby jeho rod vstoupil v příbuzenský svazek s Than Kosisem. Tato odpověď ovšem byla smrtelnou urážkou pro Than Kosisa a pro Zodangu vůbec. Heliané však pevně stojí za svým vládcem a milují jej pro jeho neohroženost více než kdy předtím.

Jsem zde již tři dny,“ pokračoval Kantos Kan, „dosud však jsem nevypátral, kde je Dejah Thoris uvězněna. Dnes vstoupím do zodangské vzduchoplavecké armády jako letec a doufám, že si tím získám důvěru prince Sab Thana, který je velitelem dotyčného leteckého oddílu, a snad se tak dozvím něco bližšího o Dejah Thoris. A jsem tomu neskonale rád, Johne Cartere, že jste zde vy, poněvadž znám vaši oddanost vůči princezně, a věřím, že našemu spojenému úsilí se dílo jistě podaří.“

Prostranství se počalo zaplňovat lidmi, kteří odcházeli a přicházeli za svými denními povinnostmi. Krámy se otvíraly a veřejné jídelny se počaly plnit jitřními návštěvníky. Kantos Kan mě zavedl do jednoho z oněch luxusně zařízených stravovacích míst, v nichž byli hosté obsluhováni mechanickými aparáty. Ničí ruka se nedotkla pokrmů od chvíle, kdy byly v surovém stavu dopraveny do budovy, až do okamžiku, kdy se vynořily teplé, úhledné a příjemně vonící na stolech před hosty, kteří uskutečňovali svá přání pouhým stiskem knoflíků, umístěných na stolních deskách.

Když jsme pojedli, Kantos Kan mě zavedl na shromaždiště letecké eskadrony. Představil mě svému nadřízenému a žádal mým jménem, abych byl i já přijat do služeb. Podle tamějšího zvyku jsem měl být podroben zkoušce, leč Kantos Kan mě ubezpečil, abych z ní neměl strach, řka, že vše sám obstará. Chtěl totiž jít ke zkoušce za mne a představit se zkušebnímu komisaři jako John Carter.

„Tento podvod bude sice později odhalen,“ vykládal Kantos Kan, „až poznají mou míru, váhu a ostatní data, která identifikují moji osobu, leč než se tak stane, uplyne ještě několik měsíců, a mezitím dávno naše poslání buď příznivě skončí, nebo ztroskotá.“

Během několika následujících dnů mně Kantos Kan vysvětloval podrobněji létání a naučil mě zacházet se strojem, který mi měl být svěřen. Trup jednosedadlového letounu je asi šestnáct stop dlouhý, dvě stopy široký a tři palce hluboký. Na obou koncích je protažen do špičky. Letec sedí na vrchní ploše tohoto monoplánu na sedadle, které je umístěno nad malým bezhlučným rádiovým strojem, jenž letoun pohání. Pohonná látka je ukryta v tenkých, kovových stěnách trupu a pozůstává z osmého barsoomského paprsku, který rovněž bývá zván propulsačním paprskem.

Tento paprsek, právě tak jako devátý, je na Zemi úplně neznámý. Mart'ané přišli na to, že je hlavní součástíkou jakéhokoliv světla, vyvěrajícího z libovolného zřídla. Vyzkoumali, že je to právě osmý sluneční paprsek, který dopravuje světlo ze Slunce k ostatním planetám, a že je to týž paprsek, individuální ovšem pro každou planetu, který „odráží“ takto získané sluneční světlo zpět do prostoru. Osmý sluneční paprsek by byl úplně pohlcen povrchem Barsoomu, leč vlastní osmý paprsek Barsoomu, dopravující toto světlo z Marsu zpátky do kosmu, proudí z planety do prostoru stále, a tvoří tak mohutnou odpudivou sílu, která je protikladem gravitace. Je-li pak tato síla koncentrována ve větších kvantech, je schopna zvedat nad povrch Marsu nesmírná břemena.

Byl to právě tento paprsek, který umožnil Mart'anům tak dokonalý vývoj aviatiky, že bitevní letadla, těžší než naše pozemské námořní kolosy, plují v řídkém ovzduší Marsu tak lehce, jako u nás na Zemi vodíkem plněné balóny.

Během prvních let, kdy byl tento objev učiněn, došlo k mnohým, podivně tragickým příhodám, dříve než se Mart'ané naučili měřit a ovládat zázračnou sílu, kterou vynalezli. Kdysi, asi před devíti sty lety, zbudovali první bitevní vzducholod', opatřenou paprskovými rezervoáry - tyto však byly tak bohatě dimenzovány, že vzducholod' odlétla z Helia s pěti sty důstojníky a muži na palubě a nikdy více se již nevrátila. Její odpudivá síla vůči planetě byla tak obrovská, že ji zanesla daleko do prostoru, kde ještě dnes může být mocnými teleskopy spatřena, jak se řítí nebeskou prázdnotou ve vzdálenosti asi deseti tisíc mil od Marsu. Bude tak obíhat kolem Barsoomu jako malý satelit až do věčnosti.

Čtvrtého dne po svém příchodu do Zodangy jsem podnikl svůj první let. Vedl jsem si tak úspěšně, že jsem docílil povýšení, které mělo vzápětí za následek, že jsem byl ubytován v paláci samotného Than Kosise.

Vzlétl jsem do výše, a zakrouživ nad městem, jak jsem to vídal v předešlých dnech u Kantos Kana, nařídil jsem svůj stroj na nejvyšší rychlost a hnal se jako blesk k jihu, sleduje jeden z velkých kanálů, který protéká Zodangou směrem na sever. Přelétl jsem tak v necelé hodině vzdálenost asi dvou set mil, když vtom, hluboko pod sebou,

spatřil jsem skupinu tří zelených bojovníků, ženoucích se zuřivě za opěšalým člověkem malé postavy, který se chvatným útekem snažil zachránit za zdí, jež rozdělovala jednotlivá pole.

Zamířil jsem rychle se svým strojem dolů a zakroužil těsně nad skupinou bojovníků. Brzy jsem poznal, že předmětem pronásledování je rudý Marťan, jehož odznak je totožný s odznakem letecké eskadrony, k níž jsem nyní náležel i já.

Nedaleko od místa boje leželo jeho malé letadlo. Rozházené nářadí kolem letounu svědčilo o tom, že Marťan cosi spravoval, když byl naneštěstí překvapen zelenými válečníky.

Zelení již jej téměř dostihli. Jejich thoatové se hnali za nepatrnou postavičkou rudého Marťana jako posedlí - bojovníci se nakláněli doprava, chystající se mrstit své kované oštěpy. Bylo na nich vidět, jak se snaží v rychlosti předčit jeden druhého. Kdybych nepřilétl v pravý čas, byl by osud nebohého Zodangana zpečetěn.

Zapnul jsem svůj stroj opět na nejvyšší rychlost, vlétl jsem zeleným do zad, přepadnuv je tak, aniž by cokoliv tušili, a vrazil jsem příď svého letounu mezi lopatky nejbližšího bojovníka. Náraz byl tak silný, že by byl prorazil i ocelovou desku, několik palců silnou - bezhlavé tělo slétlo ze svého thoata s roztržštěnými údy k zemi. Thoatové obou zbývajících válečníků, navýsost podešeni, řičeli hrůzou a rozprchli se každý na jinou stranu.

Zmenšil jsem rychlost, zakroužil ještě jednou nad bojištěm a snesl se k nohám udiveného Zodangana. Ten mi vřelými a srdečnými slovy děkoval za můj včasný příchod a slíbil mi, že za svůj hrdinský čin obdržím zaslouženou odměnu. Mladík, jehož život jsem zachránil, nebyl totiž nikým menším než bratrancem jeddaka Zodangy.

Nemařili jsme drahocenný čas zbytečnými řečmi, poněvadž jsme věděli, že zelení bojovníci se vrátí okamžitě, jakmile opět ovládnou svá zvířata. Chvatně jsme se odebrali k poškozenému stroji a snažili jsme se usilovně dokončit potřebnou opravu. Naše práce se již chýlila ke konci, když jsme spatřili, jak oba zelení netvoří se na nás ženou z rozličných stran. Sotva však se k nám přiblížili asi na vzdálenost jednoho sta yardů, jejich zvířata jim opětně vypověděla

poslušnost, zdráhající se jít blíže k našim letounům, jejichž nezvyklý tvar je jistě vyděsil.

Bojovníci poté sestoupili, a vedouce svá zvířata za uzdu, blížili se k nám pěšky, s meči připravenými k útoku. Vyšel jsem silnějším z nich v ústrety a vyzval Zodangana, aby se snažil úspěšně čelit druhému. Se svým protivníkem jsem byl bez valné námahy poměrně brzy hotov a spěchal jsem na pomoc svému novému příteli, kterého jsem našel ve skutečně velmi zoufalé situaci.

Byl zraněn, jeho soupeř jej srazil k zemi a svou humpoláckou nohou mu šlápl po hrudi, pravici pak se právě rozmachoval ke smrtící ráně mečem. Jediným skokem jsem urazil vzdálenost asi padesáti stop, která nás oba dělila, a jedinou ranou svého meče jsem provrtal tělo Mar'ana. Meč mu vypadl z ruky a jeho olbřímí trup se bezvládně zvrátil na ubohého Zodangana.

Při bližší prohlídce jsem shledal, že Zodangan naštěstí neutrpěl žádné smrtelné poranění - po chvíli odpočinku prohlásil, že se cítí dosti silným, aby mohl nastoupit zpáteční cestu. Musel totiž sám pilotovat své letadlo, jelikož poměrně slabě konstruované jednosedadlové letouny nesnou většího zatížení.

Dokončili jsme proto chvatně opravy, vzletli jsme společně do bezmračného, nehybného mar'anského nebe, a zapnuvše vrcholnou rychlost, vrátili jsme se bez jakékoliv další nehody do Zodangy.

Když jsme se přiblížili k městu, spatřili jsme, jak na pláni před hradbami je obrovské shromáždění občanů i vojáků. Obloha se černala válečnými vzducholoděmi a veřejnými i soukromými zábavními letadly. Z letounů vlály dlouhé, pestrobarevné hedvábné prapory a stuhy, pokryté rozmanitými kresbami.

Můj druh mi naznačil, abych se snesl níž, a zamaňoval se svým strojem těsně vedle mě. Vybidl mě, abychom si zblízka prohlédli celou ceremonii, jejímž účelem, jak mi podrobně vysvětlil, bylo udílení poct jednotlivým důstojníkům a mužstvu za statečnost prokázanou v bojích nebo za jiné význačné služby. Poté připevnil na před svého letounu malý odznak, který svědčil o tom, že je členem zodangské královské rodiny, takže jsme si pak zcela pohodlně razili cestu mezi tísníci se vzdušnými koráby, až jsme stanuli přímo nad místem, kde celé hemžení sledoval sám jeddak Zodangy a jeho

družina. Všichni seděli na hřbetech malých thoatů, ne nepodobných postavou našim býkům, jakých používají rudí Marťané. Jejich zbroj a odznaky byly tak bohatě ozdobeny drahocennými, pestrými pery, že jsem se v prvním okamžiku domníval, že jsem se ocitl někde mezi rudochy u nás na Zemi.

Jeden z jeddakovy družiny upozornil Than Kosise na přítomnost mého nového druha a přítele. Jeddak mu poté pokynul, aby se snesl dolů. Mezitím, co se čekalo, až se jednotlivé vojenské oddíly seřadí před jeddakem, hovořili oba vážně mezi sebou, přičemž jeddak chvílemi vzhlédl ke mně vzhůru. Samozřejmě že jsem pro přílišnou vzdálenost nemohl jejich rozhovoru rozumět. Když se poslední oddíl seřadil před vladařem, sestoupili všichni z thoatů. Jeden z jeddakovy družiny pak napochodoval před shromážděné čtyry, a vyvolav jméno vyznamenaného vojína, vyzval jej, aby předstoupil. Velitel čtyry pak přednesl podstatu hrdinného činu vyznamenaného, který získal jeddakovu pochvalu, načež jeddak sám povstal a připevnil dotyčnému šťastlivci na levé rámě čestný odznak.

Deset mužů bylo již takto vyznamenáno, když vtom pobočník zvolal: „John Carter, letec!“

Dosud nikdy v životě jsem nebyl tak překvapen jako tehdy. Zvyk vojenské disciplíny mi však koloval v žilách tak mocně, že jsem se téměř bezděky snesl se svým strojem k zemi a předstoupil před jeddaka tak, jak jsem to viděl u jiných. Velitel naší eskadrony mě poté oslovil před shromážděnými jednotkami a diváky.

„Johne Cartere,“ řekl, „za vaši pozoruhodnou odvahu a mistrnost v ovládání zbraní, kterou jste projevil tím, že jste zachránil život bratrance jeddaka Than Kosise a vlastní rukou sprovodil ze světa tři zelené bojovníky, pokládá si jeddak za čest a potěšení ozdobit vás svým vyznamenáním.“

Nato ke mně přistoupil sám jeddak Than Kosis, a připevnil mi na levou paži jakýsi ornament, pravil:

„Můj bratranec mi podrobně vylíčil průběh vašeho hrdinného činu, který lze nazvat téměř zázračným. Mám za to, že dovedl-li jste tak skvěle hájit život jeddakova bratrance, dovedl byste jistě ještě lépe hájit i život samotného jeddaka. Jste proto dnešním dnem

jmenován důstojníkem mé osobní stráže a budete ubytován v mém paláci.“

Poděkoval jsem jeddakovi za poctu, kterou mi prokázal, a na jeho pokyn připojil jsem se k jeho družině. Po odbyté ceremonii jsem dopravil svůj stroj do hangárů, umístěných na střeše budovy, v níž byla ubytována moje eskadrona, a odebral jsem se do jeddakova paláce, kde jsem se ohlásil u důstojníka, který měl právě službu.

NALÉZÁM DEJAH

Majordomus, u kterého jsem se ohlásil, nařídil, abych byl vždy přítomen nedaleko místnosti, v níž dlí jeddak. V době války je totiž osoba jeddaka ve stálém nebezpečí vraždy, neboť marťanská válečná etika považuje každý prostředek, byť i podle pozemské morálky zavrženíhodný, za dobrý.

Dovedl mě tedy okamžitě do místností, které jeddak Than Kosis obýval. Vladař právě hovořil se svým synem Sab Thanem a několika dvořany ze své družiny, takže si vůbec nepovšiml mého příchodu.

Stěny příbytku byly úplně zakryty skvělými tkaninami, nebylo tudíž na první pohled patrné, kde ve zdi jsou proražena okna a dveře. Místnost byla osvětlována nahromaděnými slunečními paprsky, které byly uzavřeny mezi vlastním stropem a deskou z průhledného matného skla, jež byla připevněna o několik palců níž.

Poté můj průvodce odsunul ze stěny jeden závěs stranou a za ním se objevil prostor, který byl vytvořen mezi látkami a vlastní zdi kolem celé místnosti. Bylo mi nařízeno, že musím zůstat v této prostora tak dlouho, pokud Than Kosis setrvá v komnatě. Až vyjde, mám jej následovat. Mojí jedinou povinností bylo chránit vladaře a nebýt přítom pokud možno vůbec pozorován. Po době čtyř hodin jsem měl být vystřídán. Poté mě majordomus opustil.

Závěsy byly tak umně tkány, že z jedné strany budily zdání, že jsou neproniknutelně husté, kdežto já z mé skryše jsem jimi mohl vidět vše, co se v místnosti děje, tak jasně a bez překážky, jako by přede mnou vůbec nic neviselo.

Sotva jsem zaujal své místo, uzřel jsem, jak se závěs na protější straně komnaty rozhrnul a vstoupili čtyři vojíni, vedoucí s sebou ženu. Když stanuli před Than Kosisem, rozestoupili se, a vtom jsem před jeddakem spatřil - ve vzdálenosti necelých deseti stop ode mě - krásnou a usmívající se Dejah Thoris.

Sab Than, princ Zodangy, jí vykročil v ústřety a oba pak se ruku v ruce blížili k jeddakovi. Than Kosis na Dejah překvapeně vzhlédl, povstal z křesla a pozdravil ji.

„Jaké přímo zázračné okolnosti mám poděkovat za návštěvu helijské princezny, která ještě před dvěma dny trpce potupila moji čest a pýchu, ubezpečujíc mě, že by raději zvolila za chotě Tal Hajuse, náčelníka zelených Tharků, než mého syna?“

Dejah Thoris se líbezně usmála, koketně pohodila hlavou a s nepatrným ruměncem ve tváři odpověděla:

„Od počátku všeho života na Barsoomu bylo vždy výsadou žen, že mohly libovolně měnit své rozhodnutí a svobodně volit v otázkách, týkajících se jejich srdce. Doufám, že vy, Than Kosisi, mně to nebudete mít za zlé a že mi prominete právě tak, jako mi již odpustil váš syn. Před dvěma dny jsem si ještě nebyla jista jeho láskou ke mně, dnes však je tomu již jinak, a právě proto jsem vás přišla požádat, abyste zapomněl na moje příkrá slova a přijal na vědomí rozhodnutí helijské princezny, že až přijde čas, provdá se za Sab Thana, prince ze Zodangy.“

„Jsem velice rád, že jste se takto rozhodla,“ odvětil Than Kosis. „Nepřál jsem si nikdy zbytečně protahovat válku s Heliem. Jsem vám vděčen za váš slib a vydám o něm svému národu neprodleně veřejnou zvěst.“

„Mám za to, že byste učinil lépe, 'Than Kosisi,“ přerušila jej Dejah Thoris, „kdybyste s prohlášením mého rozhodnutí sečkal až do ukončení této neblahé války. Jistě by působilo podivným dojmem na náš i váš lid, kdyby zvěděl, že helijská princezna se zasnoubila s nepřítelem své rodné země, ještě když byl vražedný boj v proudu.“

„Cožpak není možno válku okamžitě ukončit?“ prohodil Sab Than. „Jediné slovo Than Kosisi může zjednat mír. Vyřkněte je, otče, vyřkněte slovo, které uspíší mé štěstí, a ukončete tento neblahý boj.“

„Uvidíme,“ odvětil Than Kosis, „jak helijský národ bude pohlížet na eventualitu míru. V každém případě mu jej nabídnu.“

Dejah Thoris poté pronesla několik bezvýznamných, konvenčních frází, obrátila se a opustila místnost, následována strážemi.

Tak se zřítíl čarovný křišťálový zámek mého krátkého snu o štěstí a přede mnou trčely trosky ohavné skutečnosti. Žena, pro niž jsem nasadil život a z jejíchž rtů jsem před nedávnem slyšel doznání, že mě skutečně miluje, zapomněla zcela lehce na moji existenci a s

úsměvem na rtech se zaslíbila synu největšího nepřítele svého národa.

Přestože jsem to slyšel na vlastní uši, nechtěl jsem tomu věřit. Rozhodl jsem se, že vyhledám komnatu, v níž je ubytována, a donutím ji, aby mi ještě jednou samotnému zopakovala do očí onu krutou pravdu - pak teprve bych byl přesvědčen. Opustil jsem chvatně své místo a odkvapil prostorem za závěsy ke dveřím, jimiž odešla z místnosti. Ocitnuv se v jakémsi předsáli, spatřil jsem před sebou spleť chodeb, proplétajících a rozvětvlujících se na všechny strany.

Běžel jsem chvíli jednou z nich, poté jsem zabočil do druhé. Poznal jsem, že jsem v tomto bludišti beznadějně ztracen. Udýchán, opřel jsem se o stěnu galerie, abych nabral dechu, když vtom jsem zaslechl hlasy. Zřejmě vycházely z prostory za zdí, u níž jsem stál. Rozeznal jsem hlas Dejah Thoris. Slova jsem sice postřehnout nemohl, tón řeči mi však byl příliš povědomý, než abych se mohl mýlit.

Po několika dalších krocích jsem objevil příčnou chodbu, která končila dveřmi. Srdnatě jsem vykročil, a rozraziv vchod, vstoupil jsem dovnitř. Stanul jsem v malém předpokoji, v němž dleli čtyři strážci, kteří doprovázeli Dejah Thoris. Sotva mě spatřili, jeden z nich vstal a zeptal se mě, proč a za jakým účelem přicházím.

„Přicházím od Than Kosise,“ odvětil jsem klidně, „a chci soukromě mluvit s Dejah Thoris, helijskou princeznou.“

„A kde máte rozkaz?“ otázal se dále strážce.

Nerozuměl jsem mu dobře, a proto jsem mu stručně vysvětlil, že jsem členem vladařovy stráže, a aniž bych čekal na odpověď, vykročil jsem k protějším dveřím, za nimiž jsem slyšel hovor Dejah Thoris.

Leč můj postup nebyl tak hladký. Strážce mi zastoupil cestu a řekl: „Nikdo nepřichází od Than Kosise, kdo by neměl zvláštní rozkaz nebo kdo by neznal denní heslo. Dříve než vás pustíme dál, musíte mi jedno z obojího předložit.“

„Rozkaz, jehož mám zapotřebí, chci-li někam vstoupit, visí po mém boku,“ odvětil jsem, dotknuv se svého meče. „Necháte mě tedy volně projít, či nikoliv?“

Strážce namísto odpovědi vytrhl z pochvy vlastní meč, vyzval své druhy, aby se k němu připojili, a tak mi všichni čtyři s tasenými zbraněmi bránili v dalším postupu.

„Nepřišel jste sem z rozkazu Than Kosise,“ zvolal ten, který mě již dříve oslovil, „a nejen že vám nedovolím vstoupit do příbytku helijské princezny, naopak vás odvedeme zpět k Than Kosisovi, kde vysvětlíte svoji nepředloženou opovážlivost. Zasuňte svůj meč do pochvy - nemůžete přece doufat, že nás čtyři zdoláte,“ dodal se sarkastickým úsměvem.

Mou odpovědí byl rychlý výpad, který mě zbavil jednoho z protivníků. Zbývající tři byli skvělí šermíři. Zatlačili mě ke zdi a nebezpečně usilovali o můj život. Ponenáhlu se mi podařilo vypracovat se do jednoho rohu, kam na mě mohl jít vždy pouze jeden. Potýkali jsme se tak dobrých dvacet minut - řinkot narážejících na sebe čepelí byl ohlušující.

Hluk přivolal Dejah Thoris ke dveřím předpokoje - zírala na můj gigantický zápas spolu se Solou z prahu vedlejší místnosti. Její obličej byl ledově chladný a nejevil sebemenší pohnutí. Uvědomoval jsem si, že ani Dejah, ani Sola mě nepoznaly.

Šťastným švihem jsem se zbavil druhého soka. Když proti mně stáli již jen dva, změnil jsem taktiku a činil ze svého rohu prudké výpady tento způsob boje mi přinesl již mnohá vítězství. Třetí strážce padl za deset vteřin po druhém, a čtvrtý a poslední zbrotil podlahu svou krví několik okamžiků poté. Byli to stateční muži a šlechetní bojovníci a mně bylo líto, že jsem byl nucen je povraždit - v té chvíli bych byl však vyvraždil třeba celý Barsoom, jen abych se mohl dostat ke své Dejah Thoris.

Otřel jsem svůj zakrvácený meč a přistoupil k Dejah Thoris, která na mě dosud němě zírala, nemohouc mě poznat.

„Kdo jste, muži ze Zodangy?“ zašeptala posléze. „Jste snad novým nepřítelem, který mi přináší nové utrpení?“

„Jsem vašim přítelem,“ odvětil jsem, „přítelem, který vám byl kdysi drahým.“

„Žádný přítel helijské princezny nenosí podobný odznak,“ odpověděla Dejah, „a přece - váš hlas! Již jsem jej někdy dříve slyšela. Ne, to není možné - ne, on je přece mrtev!“

„Vaše tušení vás neklame, Dejah, jsem to vsuktu já, John Carter,“ řekl jsem. „Což pod nánosem šminky a pod cizím odznakem nepoznáváte srdce toho, kdo pro vás obětoval vše?“

Když jsem se přiblížil až těsně k ní, vykročila mi v ústřety s rozepjatou náručí, sotva jsem ji však chtěl přitisknout k sobě, křečovitě se zachvěla, couvla a zalkala.

„Je pozdě, příliš pozdě,“ vzlykala. „Johne Cartere, domnívala jsem se, že jste mrtev - proč jste se ke mně nevrátil byt' i jen o jedinou hodinu dříve?! Nyní již je pozdě, příliš pozdě.“

„Co tím chcete říci, Dejah Thoris?“ zvolal jsem. „Snad to, že byste se nebyla zaslíbila zodangskému princovi, kdybyste věděla, že žiji?“

„Což se o mně, Johne Cartere, domníváte, že bych mohla své srdce darovat dnes jednomu a zítra druhému? Byla jsem přesvědčena, že mé srdce je zahrabáno hluboko s vaším popelem v podzemních sklepeních Warhoonu, a jen proto jsem dnes zaslíbila své tělo jinému, abych zachránila svůj lid před sverepostí zodangské armády.“

„Ale já nejsem mrtev, má princezno! Přišel jsem si pro vás, a ani celá Zodanga mi nezabrání v provedení mého úmyslu!“

„Je již pozdě, Johne Cartere, dala jsem slib - a to znamená u nás na Barsoomu vše. Ceremonie, které následují později po daném slibu, jsou pouhými bezvýznamnými formalitami. Manželství se žádnou další slavností nepotvrdí, právě tak jako pohřební obřady nad mrtvým jedním nezpečetí znovu jeho smrt. Jsem vlastně již provdána, Johne Cartere. Nesmíte mě již nazývat svojí princeznou. Nejste již mým vládcem.“

„Rozumím poměrně velmi málo vašim zvykům na Barsoomu, Dejah Thoris, vím pouze, že vás mám neskonale rád, a byla-li vaše slova, která jste mně řekla, když na nás útočily warhoonské hordy, pravdivá, pak žádný muž v celém vesmíru si vás nesmí přivlastnit. Pamatujete se jistě na ona slova! Řekněte, prosím, ještě jednou, že byla pravdivá!“

„Ano, byla pravdivá, Johne Cartere,“ zašeptala Dejah. „Nemohu je však již nyní opakovat, poněvadž jsem se zaslíbila jinému. Kdybyste byl jen dříve obeznámen s našimi zvyky, drahý příteli,“

pokračovala zasněně Dejah, „byla bych se vám již zaslíbila před několika měsíci a mohl jste mě pak přede všemi veřejně žádat za svoji ženu. Znamenalo by to sice možná zkázu Helia - věřte však, že bych byla ráda pro vás, tharkského náčelníka, obětovala celou svoji říši.“

A po chvíli dodala: „Pamatujete se ještě na onu noc, kdy jste mě urazil? Nazval jste mě svojí princeznou, aniž byste mě byl požádal o ruku. Pak jste se vychloubal, že jste pro mě nasadil život. Chápu nyní vše, neznal jste naše zvyky - a já jsem se neměla cítit uražena. Tehdy ovšem nebyl nikdo, kdo by vám řekl to, co jsem vám nemohla říci já, že totiž v rudých městech na Marsu existují dva druhy žen. Pro jedny z nich muži bojují proto, aby je pak požádali o ruku, pro druhé bojují také, nikdy je však o ruku nežádají. Vybojuje-li si muž ženu, může ji nazvat svojí princeznou nebo jakýmkoliv jménem, které označuje vlastnictví. Vy jste si mě také vybojoval, nikdy však jste mě nepožádal o moji ruku, a tak, když jste mě poté nazval svojí princeznou ...“ vtom se Dejah zlomil hlas, „cítila jsem se uražena - avšak ani tehdy jsem vás, Johne Cartere, neopustila, ačkoliv jsem se domnívala, že se mi vysmíváte ...“

„Nemusím vás tedy žádat o odpuštění, Dejah Thoris!“ zvolal jsem. „Víte, že jsem chybil jen proto, že jsem nebyl obeznámen s barsoomskými mravy a zvyky. Co jsem tehdy opomenul učinit, jsa si tenkrát pevně vědom, že by moje upřímná žádost mohla být považována za nemístnou a opovážlivou, to činím nyní, Dejah Thoris - žádám vás, abyste se stala mojí ženou, a přísahám při vši své virginské krvi, která koluje v mých žilách, že se jí stanete.“

„Ne, Johne Cartere, je to zbytečné a marné,“ zvolala zoufale Dejah, „nemohu nikdy být vaší, dokud žije Sab Than.“

„Vyřkla jste jeho rozsudek smrti, princezno - Sab Than zemře.“

„Ani tím nám nebude pomoheno,“ vysvětlovala Dejah chvatně. „Nemohu se provdat za muže, který zavraždil mého manžela, byť i v sebeobraně. Je to zvyk. A my na Barsoomu se zvykům podřizujeme. Vše je marno, milý příteli! Musíte snášet můj žal se mnou. Dělená bolest je poloviční bolestí. Alespoň něco budeme mít společného: svou strast a vzpomínku na krásné dny strávené mezi Tharky. A nyní

jděte, a nesnažte se mne více spatřit! Sbohem, můj vládče, jímž jste mohl být!“

Zoufalý a šílený bolem jsem odešel z komnaty, neztratil jsem však dosud odvahu a naději. Nechtěl jsem si připustit, že je Dejah Thoris pro mě definitivně ztracena, dokud nebyly vykonány všechny obřady.

*Vyskočil jsem
do širokého
kalichu . . .*

Bloudě chvíli chodbami, zapletl jsem se dokonale do jejich bludiště a nevěděl jsem kudy kam.

Uvědomoval jsem si, že jediná moje spása spočívá v útěku z města Zodangy, neboť bylo jisto, že se brzy vysvětlí, kdo zavraždil čtyři strážce, poněvadž se mi bez průvodce nepodaří nalézt cestu k

vykázanému místu v jeddakově komnatě. Najdou-li mě bloudícího po chodbách, padne podezření okamžitě na mne.

Nakonec jsem se dostal do spirálovité chodby, vedoucí do nižších poschodí. Sešel jsem dolů, až jsem dospěl ke dveřím ústícím do prostorné místnosti, v níž se nalézalo několik palácových strážů. Zdi této místnosti byly opatřeny poloprůhlednými závěsy, za nimiž jsem se skrýl, aniž bych byl pozorován.

Rozhovor vojáků se týkal povšechných věcí a nevzbudil u mě zvláštního zájmu, když vtom vstoupil do místnosti důstojník a nařídil, aby čtyři ze strážců šli vystřídat hlídku, dleci v předpokoji u komnaty helijské princezny. Uvědomil jsem si, že nyní teprve půjde do tuhé a že mě co nejdříve dopadnou. Za malou chvíli, co oni čtyři ze strážnice odešli, vrátil se jeden z nich, sotva dechu popadaje, a vzrušeně oznamoval ostatním, že našel své druhy ubité v předpokoji princezny komnaty.

V mžiku byl celý palác na nohou. Strážci, důstojníci, dvořané, sloužící a otroci pobíhali jako bezhlaví sem a tam po chodbách i sálech, vykřikující vzkazy a rozkazy a pátrající zuřivě po stopách vraha.

Vida, že nyní se mi naskýtá jediná příležitost k úniku, použil jsem jí. Kolem mé skrýše běželo několik vojáků - připojil jsem se nenápadně k nim a následoval je klikatinami chodeb paláce. Prošli jsme tak prostornou síní do jiné místnosti, kde jsem spatřil bledé denní světlo, linoucí se dovnitř vysokými okny.

Tam jsem opustil své průvodce, a vyhoupnuv se na nejbližší okno, pátral jsem po příhodné cestě k útěku. Okno vedlo na velký balkón, který se vypínal nad jednou ze zodangských hlavních tříd. Balkón čněl nad ulicí asi ve výši třiceti stop a v téže vzdálenosti od budovy se tyčila zeď, zbudovaná z hlazeného skla, o síle asi jedné stopy a výši dvaceti stop.

Každý rudý Marťan by byl považoval únik touto cestou za nemožný, mně však, díky mrštnosti mých pozemských svalů, nemohl působit obtíží. Obával jsem se pouze, abych nebyl objeven dříve, než nastane úplná tma, poněvadž jsem nemohl podniknout tak riskantní skok do dvora a ze zdi do ulice plné Zodanganů za bílého dne.

Ohlížel jsem se kolem sebe po vhodné skrýši. Náhoda mi přála. Objevil jsem na stropě obrovskou ozdobu, podobající se duté váze, visící asi deset stop nad podlahou. Vyskočil jsem do širokého kalichu, a sotva jsem se tam pohodlně usadil, zaslechl jsem, jak někdo vstupuje do místnosti. Příchozí stanuli právě pod mým úkrytem, takže jsem rozuměl každému jejich slovu.

„V tom mají jisté prsty Heliumité,“ řekl jeden z nich.

„Ano, ó jeddaku, ale jak jen mohli vniknout do paláce? Připouštím, ačkoliv naše stráže jsou bdělé, že by se do paláce mohl jedinec vloudit, že by se sem však mohla nepozorovaně vplížit celá četa šesti nebo osmi mužů, to nepovažuji za možné. Brzy se ale dozvíme, na čem jsme - hle, zde přichází dvorní psycholog!“

Ke skupině pod mojí skrýší přistoupil další Mart'an a po obvyklých obřadných pozdravech řekl:

„Mocný jeddaku, čtu podivnou zvěst v mrtvých myslích vašich věrných strážců. Nebyli zabiti přesilou, nýbrž všichni čtyři jedním a tímže protivníkem.“

Dvorní psycholog se na chvíli odmlčel, aby jeho závažná slova mohla plně působit na posluchače. Nedůvěřivý výkřik, který uklouzl Than Kosisovi ze rtů, byl důkazem toho, že nikdo z přítomných vědci nevěří.

„Jakou podivnou báchorku se mi snažíte namluvit, Notane?“ zvolal.

„To není báchorka, můj jeddaku a pane,“ odvětil psycholog. „Onen dojem, který jsem vám zjevil, byl velmi znatelně otištěn v mozcích všech čtyř mrtvých strážců. Jejich protivník byl štíhlý muž s odznakem příslušníka vaší osobní stráže na prsou - jeho šermířská zdatnost a obratnost byly skutečně obdivuhodné, ba přímo zázračné, neboť bojoval úplně sám proti přesile čtyř a předčil je nadlidskou silou a vytrvalostí. Vězte, můj jeddaku a pane, že přestože onen muž měl na prsou odznak Zodangy, dosud nikdy podobný tvor na povrchu Barsoomu neexistoval a neexistuje.“

Mysl helijské princezny, s níž jsem mluvil o této věci, byla pro mě nesrozumitelnou, poněvadž běh svých myšlenek podrobuje přesné kontrole. Řekla mi pouze, že byla svědkem jedné z fází boje - viděla,

jak se jediný muž potýká se čtyřmi strážci. Tvrdí, že onoho muže neznala a nikdy neviděla.“

„Kde je můj nedávný zachránce?“ ozval se náhle někdo ze skupiny. Poznal jsem po hlase bratrance Than Kosis, kterého jsem zachránil před zelenými bojovníky. „Přisahám při odznaku svého prvního předka, že popis psychologův, hlavně pokud se týče šermířské zdatnosti, se na něj skvěle hodí.“

„Kde dlí onen muž?“ zvolal Than Kosis. „Přiveďte ho okamžitě ke mně. Co vy, bratranče, o něm víte? Připadá mi velmi zvláštní, když o tom teď přemýšlím, že by v Zodanze mohl žít muž tak skvělých vlastností, o němž bychom dodnes nevěděli. A kdo také kdy na Barsoomu slyšel tak podivné jméno jako John Carter!“

Brzy poté se vrátili vyslaní pátrači, kteří hlásili, že nejsem nikde k nalezení, ani v paláci, ani ve svém dřívějším obydlí, v budově vykázané vzduchoplavecké eskadroně. Vyhledali také Kantos Kana a podrobili jej křížovému výslechu - ten ovšem o mně toho mnoho nevěděl a uvedl, že se se mnou seznámil teprve nedávno, kdy jsme byli společně zajati hordami Warhoonů.

„Střežte i jej bedlivě,“ nařizoval Than Kosis svým vojákům. „Je zde také cizincem a jistě mě neklame domněnka, že kde bude jeden, jistě se dříve či později objeví i druhý. Zčtyřnásobte vzdušné stráže, a kdokoliv by chtěl opustit město, ať již vzduchem či po zemi, podrobte jej důkladné prohlídce.“

Po chvíli přišel jiný z družiny a tvrdil, že se jistě ještě musím nalézat v paláci.

„Totožnost všech osob, které dnes vstoupily nebo odešly z paláce, byla pečlivě prozkoumána,“ dodal, „a nikdo jiný, kdo by se novému členu stráže podobal, nebyl hlídkami u vchodu pozorován.“

„Bude tedy alespoň brzy polapen,“ odvětil Than Kosis spokojeně. „a my se mezitím odebeřeme do komnat helijské princezny a zeptáme se jí na průběh oné hrůzné události. Jistě o tom ví více, než svěřila vám, Notane. Pojdme!“

Poté odešli z místnosti. Když venku nastala tma, vyklouzl jsem tiše ze svého úkrytu a spěchal na balkón. Vyčíhal jsem si okamžik, kdy jsem viděl, že právě nablízku nikdo není, a pak jsem přeskočil na vrchol skleněné zdi a odtamtud do ulice.

ZTRACEN NA OBLOZE

Když jsem dopadl na zem, valně jsem se nestaral o to, abych se ukryl. Snažil jsem se pokud možno nejrychleji dostat do blízkosti budovy, kde měla vykazáno bydliště naše vzduchoplavecká eskadrona a kde jsem chtěl vyhledat Kantor Kana. Když jsem se blížil těsně k ubikaci, postupoval jsem opatrněji, domnívaje se - a to, jak se později ukázalo, zcela právem - že ono místo bude střeženo. Několik lidí se procházelo kolem vchodu a kus opodál stáli jiní. Jediný způsob, jak jsem se mohl nepozorován dostat dovnitř, spočíval v tom, že bych se přehoupl do vyššího poschodí z některé ze sousedních budov. Po určitých nesnázích se mi podařilo vydrápat se na střechu nedalekého obchodního střediska.

Skákaje pak ze střechy na střechu, vnikl jsem posléze otevřeným oknem do budovy, v níž jsem doufal nalézt Heliumitu. A za několik okamžiků jsem již stál v místnosti před ním. Byl uvnitř zcela sám a nezdál se být nikterak překvapen mým příchodem. Řekl mi dokonce, že se domníval, že přijdu mnohem dříve, jelikož podle jeho výpočtu doba mé strážní služby již dávno uplynula.

Vida, že Kantos Kan neví o ničem, co se mezitím zběhlo, stručně jsem mu vyličil stav věcí. Byl mým vyprávěním velmi vzrušen. Zpráva, že Dejah Thoris se zaslíbila Sab Thanovi, naplnila jeho nitro žalem.

„To není možné!“ zvolal. „Ne, to není možné!!! Vždyť každý upřímný muž v Heliu by raději dal přednost smrti, než by zaprodal svou milovanou princeznu vladařskému domu v Zodanze. Jistě již pozbyla zdravou mysl, když mohla souhlasit s takovou podlostí. Vy, který nevíte, jak my všichni z Helia milujeme členy našeho panovnického rodu, nedovedete pochopit hrůzu, která nás jímá, když uvažujeme o takovémto nedůstojném spojení.“

Co si nyní počneme, Johne Cartere?“ pokračoval Kantos Kan. „Vy jste důmyslný a podnikavý muž. Nevíte, jak bychom zachránili Helium od této potupy?“

„Kdybych se dostal k Sab Thanovi na dosah meče,“ odvětil jsem, „pak bych rozluštil tento prožluklý problém, pokud se Helia týče. Z osobních důvodů však bych byl rád, kdyby někdo jiný vedl ránu, jež osvobodí Dejah Thoris.“

Kantos Kan se na mě záhadně zadíval. „Vy ji milujete!“ řekl. „A ona o tom ví?“

„Ano, ví to, Kantos Kane, a odmítá mě jen proto, poněvadž se zaslíbila Sab Thanovi.“

Kantos Kan se napřímil, a uchopiv mne za rámě, zamával mečem nad hlavou a zvolal:

„Kdybych já měl volit manžela pro nejkrásnější princeznu Barsoomu, nevolil bych nikoho jiného než vás. Zde je moje ruka, Johne Cartere, dávám vám své slovo, že Sab Than zhyne mojí ocelí pro lásku, která v mém nitru hárá k Heliu, pro lásku k Dejah Thoris a k vám. Ještě této noci se pokusím vniknout do královského paláce.“

„A jak byste to dokázal?“ otázal jsem se. „Jste přísně hlídán a ve vzduchu křižují čtyřnásobné patroly.“

Kantos Kan na chvíli sklopil hlavu a zamyslel se, poté však sebevědomě řekl:

„Projdu-li strážemi, které hlídají tuto budovu, zdaří se mi vše. Znáám tajný vchod do královského paláce, vedoucí střechem nejvyšší věže. Objevil jsem jej jednoho dne čirou náhodou, když jsem měl strážní službu. Při této službě je naším úkolem pátrat po všem neobvyklém, co v okolí spatříme. Lidská tvář zírající z vrcholu věže mi připadala dosti neobvyklou. Snesl jsem se proto blíže a shledal jsem, že člověk zírající z vrcholu věže není nikdo jiný než sám Sab Than. Byl poněkud v rozpacích, že jsem jej objevil, a nařídil mi, abych o tom, co jsem viděl, pomlčel, vysvětliv mi zároveň, že chodba, která vede z vrcholku věže do jeho komnat, je známa pouze jemu. Dostanu-li se na střechu kasáren a zmocním-li se svého stroje, jsem v Sab Thanově příbytku během pěti minut. Jak se ale dostanu odtud ven, když, jak vy říkáte, jsou všude rozestaveny stráže?“

„Jak pečlivě jsou hlídány hangáry na střeše?“ zeptal jsem se.

„V noci mívá obvykle strážní službu pouze jeden muž.“

„Jděte na střechu této budovy, Kantos Kane, a čekejte tam na mě.“ Nezdržoval jsem se déle výkladem svých plánů, a vrátiv se na ulici

touže cestou, kterou jsem přišel, spěchal jsem k budově, na níž byly umístěny naše hangáry. Neodvážil jsem se vstoupit dovnitř, poněvadž byla obsazena členy vzduchoplavecké eskadrony, která po mně usilovně pátrala, stejně jako celá Zodanga.

Byla to obrovská stavba, čnicí do výše dobrých tisíc stop. Pouze málo budov v Zodanze bylo vyšších - doky, v nichž byly ukryty velké bitevní vzducholodi, sahaly do výše patnácti set stop nad povrch, kdežto soukromé a obchodní vzduchoplavecké stanice byly asi stejně vysoké.

Šplhání po vnější stěně domu bylo dost obtížné a spojené s velkým nebezpečím, leč nezbyvalo mi nic jiného, a proto jsem se odhodlaně drápal vzhůru. Byl jsem povděčen tomu, že barsoomská architektura je bohatá na ozdoby - fasáda budovy byla vroubena mnoha výstupky a římsami, které dohromady tvořily zcela obstojný žebřík, vedoucí až k okapu. Tam jsem přišel na první vážnou překážku. Okapní římsa čněla téměř na dvacet stop od zdi, na níž jsem visel, a přestože jsem oblezl celou budovu kolem dokola, nikde jsem nenalezl otvor, kterým bych se protáhl nahoru.

Místnosti v hořeních patrech se hemžily vojíny, kteří právě měli volno a zotavovali se ve svých ubikacích. Vnitřkem budovy jsem se tedy nahoru dostat nemohl.

Existovala jediná zoufalá možnost - nezbyvalo než se pro ni rozhodnout. Vždyť to bylo pro Dejah Thoris, pro niž jsem byl hotov obětovat se třeba tisíckrát za sebou.

Zachytil jsem se pevně nohama a jednou rukou zdi, druhou pak jsem uvolnil dlouhý řemen své zbroje, na jehož konci byl připevněn velký, masivní hák, na který se letci zavěšují, když něco během letu spravují na bocích či spodní straně svého letadla, nebo pomocí nichž se spouštějí z velkých bitevních vzducholodí k zemi. Několikrát jsem mrštíł těžkým hákem na střechu, až se posléze zachytil. Pak jsem jím prudce trhl, abych se přesvědčil, zda pevně drží - nebyl jsem si však dosud jist, zda udrží váhu mého těla. Mohlo se zcela lehce stát, že se hák zachytil příliš blízko okraje střechy, takže až se řemen napne pod tíhou mého těla, hák povolí a já se zřítím z výše tisíce stop dolů na dlažbu.

Chvilí jsem váhal, než jsem se pustil opěrného výstupku, leč poté jsem se zavěsil na konec řemenu. Hluboko pode mnou se třpytily osvětlené ulice, tvrdá dlažba a smrt. Nade mnou na okapní římse cosi zarachotilo, ozval se skřípavý zvuk - to hák povolil. Čelo se mi zrosilo chladnými krůpějemi ledového potu. Pak něco cvaklo. Štěstí mi prálo: hák se pevně zachytil do spáry ve střeše.

Šplhal jsem chvatně po řemeni vzhůru k okraji okapu a vytáhl jsem se přes obrubu střechy. Sotva jsem stanul nahoře, uzel jsem před sebou hlídku, která na mě mířila svým revolverem.

„Kdo jste a odkud přicházíte?“ zvolal muž udiveně.

„Jsem letec a váš přítel - málem bych se byl zřítíl na dlažbu. Jen tak tak, že jsem ušel neblahému osudu,“ odpověděl jsem.

„Ale jak jste se, člověče, dostal na střechu? Vždyť během poslední hodiny nikdo nepřistál ani nepřišel z budovy na plošinu. Objasněte mi okamžitě svůj původ, nebo na vás zavolám stráž!“

„Podívejte se sem a uvidíte, jak jsem se dostal nahoru. Uznáte, že nechybělo mnoho, a nebyl bych se sem dostal vůbec,“ odvětil jsem klidně, obrátiv se k okraji střechy, kde o dvacet stop níž na konci řemene visela část mé výstroje se zbraněmi.

Strážce, jsa puzen vlastní zvědavostí, přikročil ke mně, a v okamžiku, kdy se nakláněl dolů přes římsu, uchopil jsem jej za krk a za ruku, v níž třímal svoji pistoli, a mrštil jsem jím prudce o kamennou podlahu. Zbraň mu vypadla z ruky a já jsem mu neprodleně zacpal hrdlo, aby nemohl křičet o pomoc. Poté jsem jej svázal, vrazil mu do úst roubík a zavěsil jsem ho na řemen přes okraj střechy právě tak, jak jsem před chvílí visel sám. Věděl jsem, že jej jeho druzi nenajdou dříve než ráno - mezitím jsem mohl provést svůj plán.

Vzal jsem si své zbraně a odkvapil k hangárům, kde jsem vyhledal svůj a Kantos Kanův stroj. Připoutal jsem obě letadla k sobě a uvedl do pohybu. Poté jsem se spustil dolů do ulic, do míst, kde obvykle letecké stráž neletají. Za necelou minutu jsem se pak bezpečně snesl na střechu našeho obydlí vedle udiveného Kantos Kana.

Nemařil jsem zbytečně čas dlouhými výklady a okamžitě jsem se s Kantos Kanem domlouval o plánech pro nejbližší budoucnost. Shodli jsme se na tom, že já se pokusím dostat nejkratší cestou do

Helia, zatímco Kantos Kan se vloudí do královského paláce a zavraždí Sab Thana. Zdaří-li se mu to, přilétne za mnou. Kantos Kan mi pak fixně nařídil kompas, chytré malé zařízení, jež mohlo být nastaveno pro kterýkoliv bod na povrchu Barsoomu, a davše si sbohem, vzlétli jsme společně - cesta do Helia vedla totiž tímtéž směrem, jako byl položen královský palác.

Když jsme se blížili k nejvyšší palácové věži, zpozorovala nás stráž, kroužící ve vyšších polohách. Vrhla světlo své hledačky přímo na moje letadlo a vzápětí jsem zaslechl rozkaz, abych zastavil. Když jsem neuposlechl, třeskl výstřel. Kantos Kan chvatně zamířil do tmy, kdežto já jsem stoupal stále výš a řítil se šílenou rychlostí kupředu, následován asi tuctem nepřátel. Tiskl jsem křečovitě rychlostní páku - když jsem se po chvíli ohlédl, spatřil jsem, že k mým pronásledovatelům se přidružil lehký vzdušný křižník se stovkou mužů na palubě a baterií kulometů. Častým kroužením a prudkými vybočeními jsem se snažil uniknout paprskům jejich hledacích světel, vzdálenost mezi nimi a mnou se však stále touto taktikou zmenšovala, protože jsem se rozhodl vsadit vše na jednu kartu a svěřit svůj osud rychlosti svého stroje.

Kantos Kan mi ukázal zvláštní trik v řízení letounu, který je znám pouze helijským vzduchoplavcům a který značně podporuje rychlost jejich strojů, takže jsem si byl jist, že podaří-li se mi vyhnout střelám protivníků, během několika nejbližších okamžiků jim zmizím z dohledu.

Řítíl jsem se prostorem kupředu jako vystřelený šíp. Kule kolem mě svištěly - uvědomoval jsem si, že mohu vyváznout pouhým zázrakem. Po chvíli jsem pozoroval, že moji pronásledovatelé odpadávají jeden po druhém, a již jsem se radoval nad šťastným uniknutím, když vtom dobře mířený nepřátelský projektil vybuchl přímo na přídí mého letadla. Exploze a ořes letoun převrátily a já jsem padal dolů do číré tmy jako poraněný pták.

Jak dlouho jsem letěl, dříve než jsem opět nad svým letounem nabyl vlády, nevím, avšak v okamžiku, kdy jsem znovu počal stoupat, musel jsem být velmi nízko nad zemí, poněvadž jsem pod sebou zcela zřetelně slyšel vytí zvířat. Ocitnuv se ve výši, ohlédl

jsem se po svých pronásledovatelích. Podle jejich světél, míhajících se v dáli za mnou, jsem usoudil, že přistáli a že mě hledají.

Po drahé chvíli, kdy se již zářící body docela ztratily, odvážil jsem se rozsvítit malou kontrolní lampu. Ke své nemalé žalosti jsem shledal, že střepina projektilu roztránila můj kompas i měřič rychlosti.

Mohl jsem sice řídit směr letu postavením hvězd, jelikož jsem však neznal přesnou polohu Helia ani jsem nemohl odhadnout svou vlastní rychlost, bylo velmi nepravděpodobné, že bych Helium skutečně našel.

Helium leží asi tisíc mil jihozápadně od Zodangy. Kdybych měl neporušený kompas – za předpokladu ovšem, že by mě nestihla žádná jiná nehoda – byl bych dolétl do Helia za čtyři až pět hodin.

Chýlilo se k ránu, proletěl jsem již plných šest hodin a pode mnou se stále rozprostíralo vyprahlé dno jakéhosi vyschlého oceánu. Spatřil jsem sice pod sebou velké město, nebylo to však Helium, které jediné ze všech Barsoomských metropolí pozůstává ze dvou hradbami obehnaných měst, vzdálených od sebe pětasedmdesát mil. Podobný, charakteristicky jedinečný útvar by byl jistě z výše dobře patrný.

Domnívaje se posléze, že jsem zaletěl příliš daleko na sever a na západ, obrátil jsem se na jihovýchod. Během dopoledne jsem přelétl ještě několik větších měst, žádné však neodpovídalo popisu Héliu, jak mi je vyličil Kantos Kan. Kromě svého dvojitého tvaru vyznačuje se Hélium ještě dvěma vysokými věžemi, z nichž jedna, rudě šarlatová, ční do výše jedné míle uprostřed jednoho města, kdežto druhá, právě tak vysoká a sírově žlutá, tvoří střed druhého města.

TARS TARKAS NALÉZÁ PŘÍTELE

Kolem poledne jsem letěl nízko nad velkým, opuštěným mrtvým městem starého Marsu. V mechovité pláni za městem jsem spatřil několik tisíc zelených bojovníků, zaujatých zuřivou bitvou. Sotva mě zpozorovali, snesl se na mě déšť střel. Mířili dobře, poněvadž již po prvním výstřelu se moje letadlo změnilo v úplný vrak, klesající bez pomoci k zemi.

Spadl jsem právě do středu obou vojů, kde zuřil nejrozhořčenější boj. Zápolící Mart'ané vůbec nevnímali, že jsem mezi nimi, tak byli zaujati vzájemným krvavým vražděním. Bojovali opěšalí dlouhými meči - někteří pak z boku stříleli do těch protivníků, kteří se na okamžik odpoutali z bitevní masy, a skýtali tak jistý cíl.

Když jsem se s troskami svého letadla ocitl mezi nimi, uvědomil jsem si, že buď se musím bít také, nebo okamžitě zemřít. Moje smrt byla v obou eventualitách téměř jistá, přesto však jsem stanul na zemi s taseným mečem, jsa rozhodnut prodat svoji kůži pokud možno nejdražše.

Ocitl jsem se vedle ohromného obra, který právě zápolil se třemi protivníky. Když jsem lépe pohlédl do jeho sveřepé, nadšením a zápallem boje rozdivočelé tváře, naplnila se moje hrud' radostí. Byl to Tars Tarkas ze země Tharků. On mě neviděl, poněvadž jsem stál poněkud za ním. Tři válečníci, v nichž jsem rozeznal Warhoony, se právě chystali k novému vražednému útoku. Tars Tarkas se rázným máchnutím svého meče jednoho z nich zbavil a couvl o krok, aby měl větší rozběh k další ráně, přitom však klopytl o mrtvolu právě skoleného soka a upadl - byl nyní vydán na milost a nemilost svým nepřátelům. Ti se na něj vrhli jako blesk. Kdybych nebyl v oné kritické chvíli zakročil, byl by se Tars Tarkas ještě téhož dne odebral do říše svých předků. A v okamžiku, kdy já jsem odpravil druhého, Tars Tarkas vstal a zúčtoval se třetím.

Poté pohlédl na mě, kolem rtů se mu rozhostil úsměv, položil mi ruku na rameno a řekl:

„Téměř bych vás byl nepoznal, Johnne Cartere, vím však, že na celém Barsoomu neexistuje jiný smrtelník, který by učinil to, co jste pro mne učinil vy. A zdá se mi, že právě v této chvíli jsem pochopil, co vlastně znamená slovo přátelství.“

A více neřekl již nic - vlastně k tomu neměl příležitost, poněvadž Warhoonové nás tísnili ze všech stran. Bojovali jsme bok po boku s Tars Tarkasem po celé horké odpoledne. Teprve k večeru bitva ustala a rozprášený zbytek hordy Warhoonů se uchýlil ke svým thoatům a zmizel v temnotě.

Deset tisíc mužů se zúčastnilo tohoto titánského zápolení a večer bylo bojiště pokryto třemi tisíci mrtvol. Ani jedna, ani druhá strana se nesnažila o to, aby ukořistila zajatce.

Když jsme se po bitvě vrátili do města, odebrali jsme se přímo do Tars Tarkasova obydlí. Osaměl jsem, jelikož Tars Tarkas se zúčastnil obvyklé porady náčelníků, která se konala po jakémkoliv významnějším boji nebo činu.

Jak jsem tak seděl, očekávaje Tars Tarkasův návrat, zaslechl jsem, jak se ve vedlejší místnosti cosi pohnulo, a když jsem vzhlédl vzhůru, vyřítilo se na mě jakési obrovské chlupaté stvoření, které se ke mně rozehnalo tak prudce, že jsem upadl na hromadu kožešin a hedvábí, na nichž jsem odpočíval. Byl to Woola - můj věrný, dobrácký Woola. Nalezl zpáteční cestu do země Tharků, a jak mi později Tars Tarkas sdělil, odebral se okamžitě do domu, v němž jsem dříve bydlel, a vytrvale, jsa lhostejný ke svému okolí, vyčkával můj návrat.

Když se Tars Tarkas vrátil z jeddakova domu, vzrušeně oznamoval: „Tal Hajus ví o tom, že jste zde, Johnne Cartere - Sarkoja vás již spatřila a okamžitě vás poznala. Tal Hajus mi nařídil, abych vás ještě této noci k němu přivedl. Mám deset thoatů, Johnne Cartere - můžete si z nich vybrat, kteréhokoliv budete chtít, a sám vás doprovodím k nejbližšímu kanálu, jenž plyne do Helia. Tars Tarkas dovede být nejen sveřepým bojovníkem, ale i dobrým přítelem. Pojdme, nezbývá nám času nazbyt.“

„A co se stane s vámi, Tars Tarkasi?“ zeptal jsem se.

„Snad budu předhozen divokým psům, nebo se se mnou stane něco ještě horšího,“ odvětil Tars Tarkas. „Ovšem může se mi také

naskytnout dávno kýžená příležitost a utkám se v souboji s Tal Hajusem.“

„Ne, Tars Tarkasi, zůstaneme zde oba a ještě dnešní noci půjdeme k Tal Hajusovi. Vy se nesmíte obětovat, a snad se vám dnes naskytne i příležitost, po níž toužíte.“

Tars Tarkas mi mé rozhodnutí rozmlouval, říka, že Tal Hajus při vzpomínce na ránu, kterou jsem mu zasadil, mívá záchvaty zuřivosti, a dostane-li mě do svých rukou, nechá mě příšerně mučit.

Při večeři jsem pak vyprávěl Tars Tarkasovi historii, kterou mi svěřila Sola oné noci, kdy jsme se ubírali vyschlým mořem do země Tharků. Tars Tarkas k mému vyprávění téměř nic neříkal, pouze mohutné svaly jeho tváře se stahovaly vášní a bolestí, když musel naslouchat líčení hrůz, jež musela prožít bytost, která byla jediným tvorem, jehož během své mrazivě kruté existence miloval.

Poté se již Tars Tarkas nevzpíral mému přání, abychom šli k Tal Hajusovi, chtěl však ještě dříve mluvit se Sarkojou. Vyhověl jsem jeho žádosti a provázal jsem ho k jejímu obydlí. Sotva mě stařena spatřila, vrhla na mě jedovatý a záštiplný pohled, který mě téměř spaloval.

„Sarkojo,“ řekl jí Tars Tarkas, „před čtyřiceti lety jste uštvala k smrti ženu, která se jmenovala Gozava. Právě jsem se dozvěděl, že bojovník, který onu ženu miloval, ví o vašem účastenství na onom nekalém činu. Nezabije vás sice za to, Sarkojo, poněvadž něco podobného není v Tharku zvykem, nic mu však nezabrání v tom, aby nepřivázal jeden konec silného provazu kolem vašeho krku a druhý k divokému thoatovi, aby se tak přesvědčil o houževnatosti naší rasy. Slyšel jsem, že onen bojovník s vámi tak miní naložit hned zítra časně ráno. Přišel jsem vás varovat, protože jsem čestný muž. Uvědomte si, Sarkojo, že cesta ke břehům Issu není tak dlouhá! Pojdme, Johne Cartere!“

Příštího jitra Sarkoja zmizela a od té doby ji již nikdo nespatriil. Mlčky jsme pak chvátali do jeddakova paláce, kde jsme byli okamžitě vpuštěni k jeddakovi. Vlastně se mě Tal Hajus nemohl ani dočkat, a když jsem vstoupil, stál na pódiu před svým křeslem a zíral ke vchodu do místnosti.

„Přivažte ho k tomuto sloupu,“ zařval, sotva mě spatřil. „Uvidíme, kdo se odváží udeřit všemocného Tal Hajuse! Rozpalte tuto ocelovou tyč! Vlastní rukou mu vypálím oči z hlavy, aby neposkvřňoval moji osobu svým nízkým pohledem.“

„Náčelníci Tharků,“ zvolal jsem, obrátiv se ke shromážděné radě a nevšímaje si vůbec Tal Hajuse, „byl jsem též náčelníkem vašeho lidu a dnes jsem bojoval znovu bok po boku s vaším největším válečníkem. Jste mi povinováni alespoň mě vyslechnout. Dnes jsem si to zajisté perně zasloužil. Tvrdíte o sobě, že jste spravedlivým kmenem ...“

„Ticho!“ zařval surově Tal Hajus. „Vražte onomu tvoru roubík do úst a svažte jej.“

„Buď spravedlnosti dán průchod!“ pozvedl hlas Lorquas Ptomel. „Jak se odvažujete, Tal Hajusi, porušovat staleté zvyky Tharků?!“

„Ano, budiž spravedlnosti dán průchod!“ ozvali se i ostatní sborem.

Tal Hajus chroptěl zlostí a já jsem pokračoval:

„Vy, Tharkové, jste statečný národ a milujete hrdinství - řekněte mi však, kde byl váš mocný jeddak dnes, když zuřil tuhý boj? Neviděl jsem jej uprostřed zápasících - nebyl tam! Váš jeddak zůstává doma s bezbrannými ženami a dětmi. Kdy naposledy jste jej viděli zápolit s opravdovým mužem? Vždyť i já, jenž jsem postavou vůči němu pouhým trpaslíkem, jsem jej skolil k zemi jedinou ranou. Má se snad takto chovat jeddak mocných Tharků? Vedle mě stojí opravdový velký Thark, mocný bojovník a šlechtý muž. Náčelníci, což kdybyste napříště volali: Necht' žije Tars Tarkas, jeddak Tharků?“

Souhlasné mručení provázelo můj návrh.

„Necht' se dnes projeví vůle vaší rady a necht' Tal Hajus dokáže, zda je dosti zdatným, aby mohl vládnout. Kdyby byl statečným mužem, vyzval by Tars Tarkase na souboj, poněvadž jej nenávidí. On se ho však bojí. Tal Hajus, váš jeddak, je zbabělý. Já sám bych jej dovedl zabít holými pěsti - a on to ví!“

Když jsem domluvil, rozhostilo se komnatou hrobové ticho a oči všech byly upřeny na Tal Hajuse. Jeddak stál nehybný, nepromluvil

ani slova, jeho zelená tvář zesinala a na rtech se mu objevila bělavá pěna.

*Byla zde
příležitost k boji
a k loupení . . .*

„Tal Hajusi,“ řekl Lorquas Ptomel chladným, tvrdým hlasem, „nikdy v životě jsem dosud nebyl svědkem, aby byl jeddak Tharků

takto pohaněn. Na takovouto potupu existuje jediná odpověď. A vězte, že my ji očekáváme.“

Tal Hajus stál i nadále jako solný sloup.

„Náčelníci,“ pokračoval Lorquas Ptomel, „má jeddak Tal Hajus dokázat svoji způsobilost, aby vládl všem Tharkům?“

Kolem pódia stálo asi dvacet náčelníků - a na jeden ráz se zalesklo dvacet mečů na znamení souhlasu.

Nebylo vyhnutí. Rozhodnutí rady bylo konečné. Tal Hajus tasil svůj dlouhý meč a vystoupil kupředu, aby se utkal s Tars Tarkasem.

Boj netrval dlouho a Tars Tarkas brzy spočinul vítěznou nohou na šíji mrtvolý svého soka. Poté byl okamžitě provolán jeddakem Tharků. Prvním činem nového jeddaka bylo prohlášení mě plnoprávným náčelníkem - za zásluhy, které jsem si získal vítězstvími a boji během svého několikátýdenního pobytu u kmene Tharků.

Vida, že náčelníci i bojovníci mají Tars Tarkase i mne v oblibě, využil jsem této příznivé okolnosti a snažil jsem se je získat pro svůj nový plán, namířený proti Zodanganům. Vyličil jsem stručně Tars Tarkasovi svá dobrodružství a několika slovy jsem mu sdělil své úmysly pro nejbližší budoucnost.

„John Carter mi právě učinil jistý návrh,“ řekl Tars Tarkas, obraceje se ke shromážděné radě, „s kterým plně souhlasím. Vyložím vám vše v hlavních rysech. Dejah Thoris, princezna z Helia, která byla naší zajatkyní, je nyní vězněna jeddakem Zodangy, jehož syna si musí vzít za manžela, aby uchránila svoji zemi před zpustošením zodanganskými vojsky.

John Carter navrhuje, abychom ji osvobodili a přivedli zpět do Helia. Vyloupení Zodangy by bylo skvělým podnikem - již často jsem ostatně uvažoval o tom, že kdybychom byli ve svazku s Heliem, měli bychom zajištěnu podporu mocného spojence, takže bychom pak mohli směle zbudovat větší inkubátory a stali se tak největší, nejpočetnější a nejvýznačnější rasou mezi zelenými na Barsoomu. Co tomu říkáte?“

Byla zde příležitost k boji a k loupení - surová srdce zelených Mart'anů se rozbušila radostí a nedočkavou touhou.

Tharkové dovedou projevovat divoké válečné nadšení. Než uplynulo půl hodiny, rozjelo se dvacet posílů na thoatech do všech stran po dně mrtvého moře - jejich úkolem bylo svolat porůznu bydlící hordy ke společné válečné výpravě.

Za tři dny jsme již táhli na Zodangu. Naše armáda čítala plných sto tisíc mužů - Tars Tarkasovi se totiž pomocí slibů vydatného lupu v Zodanze podařilo získat pro výpravu ještě tři menší hordy zelených.

V popředí mohutné armády jsem jel na thoatu po boku Tars Tarkase - vedle mě pak klusal můj milovaný věrný Woola.

Postupovali jsme kupředu pouze v noci, zařídívše si program svého pochodu tak, abychom tábořili za dne v opuštěných městech. V hodinách, kdy bylo jasně vidět, nikdo nevycházel z domu. Během pochodu Tars Tarkas díky své neobyčejné státnické zdatnosti získal od sousedních hord ještě posilu padesáti tisíc bojovníků z různých kmenů, jejichž sídly jsme procházeli, takže o půlnoci desátého dne poté, co jsme vyšli, stanuli jsme před hradbami města Zodangy v počtu sto padesáti tisíc.

Výkonnost a bojová síla této hordy divokých zelených válečníků se vyrovnala desetinasobnému počtu rudých. Tars Tarkas doznal, že dosud nikdy v historii Barsoomu tak ohromná síla zelených společně nebojovala. Bylo skutečně obrovským uměním udržet alespoň poměrný soulad a bylo skutečným zázrakem, že jsme došli až k Zodanze, aniž by došlo k bratrovražednému boji.

Když jsme stanuli před Zodangou, osobní šarvátky zelených byly zastíněny jejich společnou nenávistí k rudým a zvláště k Zodanganům, kteří již od drahých let vedli proti zeleným vyhlazovací válku, věnujíce svoji ničivou pozornost zejména jejich inkubátorům.

Jednalo se nyní o to, jak se dostaneme dovnitř do města. Rozřešení tohoto úkolu připadlo mně. Požádal jsem Tars Tarkase, aby rozdělil své síly na dva oddíly a postavil je v nepřítisí velké vzdálenosti od města, každý naproti oběma protilehlým hlavním branám. Sám pak jsem nařídil četě dvaceti opěšalých bojovníků, aby mě následovali k jedné z malých branek, jakých bylo ve hradbách proraženo velmi mnoho. Tyto nouzové vstupy, zabezpečené zevnitř

složitým mechanismem, nejsou hlídány zvláštními strážemi, pouze v ulici, která vede těsně za hradbami, procházejí od jedné branky ke druhé hlídky, které se podobají naší pozemské městské policii.

Hradby města Zodangy byly sedmdesát pět stop vysoké a padesát stop silné. Byly zbudovány z obrovských karborundových kvádrů. Zelení bojovníci, kteří mě provázeli, se domnívali, že vniknutí do města je zcela nemožné - byli to totiž příslušníci cizích hord a dosud mě neznali.

Postavil jsem tři z nich tvářemi ke hradbám a nařídil jsem jim, aby se rukama silně opřeli. Poté jsem přikázal dalším dvěma, aby oněm třem vystoupili na záda, a šestý pak vyšplhal na ramena oněch dvou.

Hlava nejvýše stojícího bojovníka čněla dobrých čtyřicet stop nad zemí.

Podobně jsem z dalších deseti bojovníků sestavil tři za sebou jdoucí stupně, vedoucí až k ramenům nejvýše stojícího Marťana. Pak jsem se prudce rozběhl, vyběhl po takto improvizovaných schodech nahoru a mocným konečným skokem ze širokých ramen nejvyššího jsem se vymrštil až na vrchol vysokých hradeb, kde jsem si na široké římsě pohodlně odpočinul. Poté jsem za sebou vytáhl řemeny od šesti svých bojovníků. Jednotlivé řemeny jsem navázal k sobě, a upevniv jeden konec nahoře na zdi, spustil jsem druhý opatrně dolů do ulice. Nevida nikoho nablízku, svezl jsem se po koženém pásu a seskočil pružně na dlažbu města za hradbami.

Od Kantos Kana jsem zvěděl tajemství, jak lze otvírat ony branky v opevnění, a tak za několik okamžiků již stálo dvacet bojovníků za hradbami ve městě Zodanga, jehož osud byl tímto zdařeným činem zpečetěn.

Ke své nemalé radosti jsem zpozoroval, že jsme vnikli do města nedaleko prostranství, na němž se vypínal královský palác.

Obrovská budova se v noci prozrazovala skvělou září světla. Rozhodl jsem se, že okamžitě vtrhnu s oddílem bojovníků do paláce, kdežto zbytek vojska podnikne útok na vojenské budovy.

Vyslal jsem jednoho muže k Tars Tarkasovi s vylíčením svých záměrů a se vzkazem, aby mi okamžitě poslal dalších padesát bojovníků. Poté jsem nařídil deseti svým mužům, aby si vzali na starost jednu z hlavních bran, ke druhé jsem šel sám se zbylými

devíti. Museli jsme provést svoji práci velmi tiše - nesměl padnout ani jediný výstřel až do té doby, dokud nebudu uprostřed paláce se svými padesáti Tharky.

Náš plán se skvěle vydařil. Obě hlídky, s kterými jsme se setkali, byly lehce a v tichosti zdolány a vyslány za svými předky na břehy ztraceného moře Korus. Právě tak se dařilo i strážím u obou hlavních bran.

OSUD ZODANGY

Když se velká vstupní brána, za níž jsem stál, otevřela, vjelo do města padesát Tharků na thoatech pod vedením samotného Tars Tarkase. Odvedl jsem je k vnitřním palácovým hradbám, které pro mě samozřejmě nebyly valnou překážkou. Zdejší brána mi způsobila sice trochu trampot, byl jsem však za své úsilí odměněn skvělým pohledem, jak se ozbrojení Tharkové projíždějí po pěstěných a nákladně udržovaných zahradách jeddaka Zodangy.

Když jsme se přiblížili těsně k paláci, viděl jsem ozářenými okny v přízemí do skvěle osvětlené audienční síně Than Kosis. Prostorný sál byl přeplněn šlechtici a jejich ženami, což nasvědčovalo tomu, že se právě něco významného děje. Kolem paláce nebylo lze zřít ani jedinou stráž, což jsem přičítal tomu, že Zodangané se domnívali, že jejich městské i palácové hradby jsou zcela neproniknutelné.

Přistoupiv zcela těsně k oknu, spatřil jsem, jak Than Kosis sedí vzadu na masivním zlatém trůně, vykládaném diamanty - kolem něj pak byla rozsazena jeho družina, skládající se z hodnostářů vojenských i civilních. Před trůnem byla volná prostora, vroubená špalírem vojska. A z protilehlé strany vstupoval do uličky průvod, blížící se k podnoži trůnu.

V popředí průvodu kráčeli čtyři důstojníci jeddakovy stráže nesoucí stříbrný podnos, na němž na polštáři ze šarlatově rudého hedvábí byl položen zlatý řetěz, na jehož obou koncích byl jakýsi límec a zámek, taktéž z ryzího zlata. A za nimi šli čtyři jiní důstojníci, kteří na podobném podnosu přinášeli nádherné ozdoby a klenoty, opatřené emblémy královského domu zodangského. U paty trůnu se obě družiny s podnosy zastavily a zaujaly místo po obou stranách dosud volného prostranství před panovníkovým stolcem. Pak vešla dovnitř skupina hodnostářů, palácových a vojenských důstojníků, a posléze dvě osoby úplně zahalené do šarlatově rudých plášťů, takže nebylo možno rozeznat jejich obličej. Obě tajemné osoby stanuly před trůnem. Když zbytek průvodu zaujal své místo v audienční síni, Than Kosis povstal z trůnu a oslovil zahalený pár,

stojící před ním. Samozřejmě že jsem jeho slova nemohl slyšet. Poté přistoupili dva důstojníci a sejmuli šarlatový plášť z jedné z obou postav.

Kantos Kanovi se nezdařilo jeho posláním, poněvadž jsem před trůnem spatřil Sab Thana, prince Zodangy!

Than Kosis poté uchopil z podnosu jednu soupravu skvostů a upevnil jeden z obou zlatých límců kolem krku svého syna a uzavřel zámkem. Nato promluvil několik slov k Sab Thanovi a obrátil se k druhé postavě, z níž právě důstojníci snímali šarlatové hedvábí, jež ji zahalovalo. Ke své hrůze spatřil jsem před sebou Dejah Thoris, helijskou princeznu.

Účel ceremonie mi byl nyní zcela jasný. V nejbližším okamžiku měla být Dejah Thoris navždy připoutána k princovi Sab Thanovi. Byl to skutečně skvělý a nádherný obřad, pro mě však to bylo nejohavnější divadlo, jakého jsem kdy byl svědkem. A ve chvíli, kdy Than Kosis na ni vložil skvosty a chystal se jí sevřít krk zlatým obojkem, rozmáchl jsem se nad hlavou svým těžkým mečem, roztříštil jeho rukojetí sklo v okně a jediným mohutným skokem jsem se ocitl uprostřed udiveného shromáždění. Další skok mě přenesl až na schody, vedoucí ke trůnu Than Kosis, a dříve než se jeddak Zodangy vzpamatoval z prvního leknutí, přeťal jsem jediným úderem svého meče zlatý řetěz, který by byl navždy připoutal moji milovanou Dejah Thoris k Sab Thanovi.

V audienční síni nastal nepopsatelný zmatek. Tisíce tasených mečů mě ohrožovalo ze všech stran. Sab Than se proti mně rozehnal dýkou, jejíž čepel byla posázena drahokamy, již vytáhl ze záhybů svého svatebního roucha. Byl bych jej mohl v oné chvíli zcela lehce usmrtit, leč starobylý zvyk Barsoomu zadržel moji ruku. Uchopil jsem ho v zápěstí, aby mě nemohl bodnout, a ukazuje hrotem svého meče k protějškové konci audienční síně, zvolal jsem:

„Zodanga je v moci nepřátel! Hled'te!“

Oči všech se otočily směrem, kam jsem ukazoval. Vstupní, bohatě zdobenou branou vjížděl právě Tars Tarkas a jeho padesát bojovníků na thoatech.

Ozval se zděšený výkřik celého shromáždění. Panika a strach však netrvaly dlouho, a v mžiku se vojíni a šlechtici zodangští vrhli jako jeden muž na postupující Tharky.

Srazil jsem Sab Thana z pódia a přivinul k sobě Dejah Thoris. Za trůnem ústila malá chodba, v jejíchž dveřích stál proti mně Than Kosis s taseným mečem. Došlo k souboji. Musím přiznat, že Than Kosis byl velmi obratným šermířem.

Zatímco jsme se na pódiu bili, uzřel jsem, jak se Sab Than žene po stupních vzhůru na pomoc svému otci. V okamžiku, kdy se rozmáchl proti mně, vskočila mu Dejah Thoris do cesty a mně se zároveň podařilo umístit ránu, která učinila Sab Thana jeddakem Zodangy.

Sotva Sab Than spatřil, jak se jeho otec mrtev skácel k zemi, vyvinul se násilím z rukou Dejah Thoris a vrhl se na mě. Za okamžik nato mu přispěchali na pomoc čtyři důstojníci. Postavil jsem se zády ke zlatému trůnu a bil se znovu za Dejah Thoris. Byl to věru obtížný úkol bránit se proti pěti a přitom neusmrtit Sab Thana, poněvadž zároveň s ním by zmizela i moje poslední naděje na získání milované ženy. Ranám protivníků jsem čelil bleskurychlými švihy svého meče. Dva jsem již těžce zranil, jednoho jsem zavraždil, když vtom se na mě hnali další, aby pomstili smrt starého jeddaka a ochránili život mladého.

Hrnuli se po stupních trůnu vzhůru a pokřikovali:

„Ta žena! Zabijte tu ženu! Zabijte nejprve ji! Vždyť jistě ona vše nastrojila! Zabijte ji! Zavražděte ji!“

Vyzval jsem Dejah Thoris, aby se skryla za mě, a zvolna jsem si razil cestu k ústí chodby za trůnem. Moji nepřátelé však pochopili můj záměr a tři z nich mě zaskočili a zabránili mi tak získat postavení, v němž bych byl mohl Dejah Thoris hájit třeba proti celé armádě šermířů.

Tharkové měli plné ruce práce uprostřed audienční síně. Uvažoval jsem o tom, že Dejah Thoris a já můžeme z této vřavy vyváznout neporušení pouze nějakým zázrakem. Vtom však jsem spatřil Tars Tarkase, jak se jako pohádkový obr prodírá mezi trpasličími Zodangany ke mně. Každým máchnutím jeho obrovského meče padlo přinejmenším tucet nepřátel. Kosil jich před sebou celé řady a

za několik okamžiků stál na pódiu vedle mě, rozšiřuje kolem sebe zhoubu a zkázu.

Statečnost a hrdinství Zodanganů byly téměř nepochopitelné - ani jediný se nepokusil o útek. Když boj ustal, zůstali v audienční síni naživu jen Tharkové, Dejah Thoris a já.

Sab Than ležel mrtev vedle svého otce a mrtvoly výkvětu zodanganské šlechty a rytířstva pokrývaly zakrvácenou podlahu audienční síně.

Ledva jsme dobojovali, vzpomněl jsem si okamžitě na Kantor Kana. Zanechav Dejah Thoris péči Tars Tarkase, spěchal jsem s dvanácti Tharky do palácových žalářů v podzemí. Žaláři se zúčastnili boje, který zuřil v celém paláci, takže se nám v labyrintu kobek a chodeb nikdo nepostavil na odpor.

V každé kobce a chodbě, do níž jsme vstoupili, jsem volal nahlas Kantos Kanovo jméno. Moje úsilí bylo posléze korunováno výsledkem, když jsem zaslechl slabou odpověď. Šel jsem po hlase, a tak jsem našel Kantos Kana ležícího bez pomoci v podzemní sluji.

Byl nesmírně potěšen, když mě spatřil a uslyšel ode mne o výsledku bitvy, jejíž hluk a třesk doléhal až k němu. Vyprávěl mi, že vzdušná hlídka ho dopadla ještě dříve, než dosáhl nejvyšší palácové věže, takže Sab Thana ani nespapřil.

Při bližší prohlídce řetězů a zámků, jimiž byl Kantos Kan připoután ke skále, jsme shledali, že by jejich zničení bylo velmi obtížné, a proto na návrh Kantos Kana jsme se vrátili nahoru a pátrali po mrtvole klíčníka, abychom mohli vězně lehčeji osvobodit.

Naštěstí se mi to brzy podařilo a Kantos Kan se vrátil s námi do krví zbrocené audienční síně.

Dunivý rachot střelby smíšený s výkřiky a nářkem raněných doléhal z městských ulic až sem. Tars Tarkas odkvapil ke svým, aby osobně řídil boj. Kantos Kan jej provázel, aby mu ukazoval cestu. Zelení bojovníci se rozptýlili po paláci, pátrající po zbývajících Zodanganech a po kořisti. Osaměli jsme s Dejah ve velkém sále.

Dejah usedla na zlatý trůn a něžně se na mě usmívala.

„Věru, takový muž ještě nežil!“ zvolala s obdivem. „Barsoom dosud nespapřil nikoho, kdo by vám byl roven. Bylo by skutečně možné, aby všichni pozemšťané byli tací? Vy, sám, cizinec, štván,

ohrožován, pronásledován, vykonal jste za několik krátkých měsíců, co se nikomu ani během dlouhých věků nepodařilo: sjednotil jste jakoby zázrakem divoké hordy zelených Mart'anů, obývajících dna vyschlých oceánů, a přinutil jste je, aby dobrovolně bojovali po boku rudých.“

„Nebyl jsem to já, který to vše učinil,“ odvětil jsem s úsměvem. „Byla to láska, moje láska k vám, Dejah Thoris - síla, která by byla schopna ještě větších zázraků, než jakého jste byla právě svědkem.“

Nach zbarvil líce Dejah Thoris.

„Dnes se mnou můžete svobodně mluvit, Johne Cartere, a já vám budu ráda naslouchat, neboť jsem volná.“

„Ano, musím vše říci dnes, aby snad opět nebylo pozdě,“ odpověděl jsem. „Vykonal jsem již během svého života mnoho podivných věcí, takových, že rozváznější lidé by se jich nebyli odvážili, leč přesto nikdy ani moje nejbujnější fantazie nesnila o tom, že bych mohl získat vás, Dejah Thoris, pro sebe - nikdy jsem ani nesnil o tom, že by ve vesmíru mohla existovat tak dokonalá žena, jako jste vy. A se srdcem plným naděje a zároveň úzkosti vás žádám a prosím, má princezno, abyste se stala mojí ženou.“

„Nemusí být úzkostlivý ten, kdo ví, že jeho žádosti bylo vyhověno dříve, než byla vůbec vyřčena,“ opáčila Dejah, a vstavši z trůnu, položila oddaně svoje paže na moje ramena. Sevřel jsem ji v objetí a políbil.

A tak uprostřed města zmítaného divokým bojem, za třesku zbraní a ryku bojujících, zaslíbila se Dejah Thoris, helijská princezna, skutečná dcera Marsu, boha války, Johnu Carterovi, gentlemanovi z Virginie.

BITVA A ŠŤASTNÉ SHLEDÁNÍ

Brzy poté vrátili se Kantos Kan a Tars Tarkas se zprávou, že Zodanga byla úplně zdolána. Její branné síly byly buď pobity, nebo zajaty, a nedalo se již očekávat, že by se ještě někdo postavil na odpor. Tisíce válečných a obchodních vzducholodí byly obsazeny a hlídány tharkskými bojovníky, pouze několika málo bitevním letadlům se podařilo uniknout.

Jelikož neorganizované podružnější hordy počaly loupit a hašteřily se pak navzájem mezi sebou o kořist, rozhodli jsme se, že shromáždíme tolik bojovníků, kolik jen bude možno, a vypravíme se s nimi a s ukořistěnými letadly i zajatci do Helia, aniž bychom v Zodanze dále zbytečně mařili čas.

Za pět hodin poté startovali jsme z hangárů s eskortou, skládající se z dvou set padesáti bitevních lodí, na jejichž palubách bylo téměř sto tisíc zelených bojovníků. Nákladní letouny, jež následovaly, přepravovaly naše thoaty.

Poražené město jsme zanechali na pospas hordám asi čtyřiceti tisíc zelených. Byli to vesměs příslušníci menších tlup. Loupili, kořistili a vraždili se navzájem mezi sebou. Na stovkách míst nasadili červeného kohouta a husté sloupy dýmu se zdvihaly nad střechami budov, jako by chtěly nebesům ušetřit hrůzný pohled na zničené město.

Odpoledne téhož dne jsme spatřili před sebou obě věže, charakterizující Helium - žlutou i červenou. A za chvíli poté vznesla se z obléhajícího tábora Zodanganů flotila bitevních vzducholodí a jala se na nás útočit.

Naše letadla byla na přídi i na bocích opatřena helijskými vlajkami. Zodangané však nepotřebovali ani tohoto rozpoznávacího znamení, aby věděli, koho mají před sebou. Naši bojovníci totiž do nich začali pálit, sotva se jejich lodí odlepily od země. Se zlověstnou přesností zasypávali nepřítele salvou za salvou.

Obě helijská města, vidouce, že jim přicházíme na pomoc, vyslala sto letadel, aby nás podporovala. A tu se rozpoutala před mými zraky první opravdová gigantická válka ve vzduchu.

Letadla, na jejichž palubách byli zelení bojovníci, se vznesla do vyšších sfér a kroužila nad zápolícími letouny Helia a Zodangy, jelikož Tharkové nedovedli obsluhovat letecká děla, neznajíce jejich mechanismu. Jejich příruční palné zbraně se ovšem ukázaly být velmi účinnými, a konečný výsledek boje byl silně podporován, ne-li snad dokonce určen jejich přítomností.

Obě flotily nejprve kroužily kolem sebe v téže výši a pálily do sebe navzájem z boků. Spatřil jsem, jak se v trupu jedné obrovské zodangské vzducholodi rozevřel otvor, který se zvětšoval, pak se kolos převrátil a roztrhl - jeho nešťastná posádka, rozervaná výbuchem, klesala s roztříštěnými údy z výše tisíce stop. A za posádkou v kotoučích hustého kouře dopadly zbytky vraku a zaryly se téměř úplně do kypré půdy vyschlého dna oceánu.

Helijští, vidouce zkázu nepřátelského letounu, radostně vzkřikli a se zdvojenou zuřivostí se vrhli na zodangskou flotilu. Obratným manévrem se dvěma helijským vzducholodím podařilo zaujmout postavení nad nepřáteli a shůry pak vrhali záplavu třaskavých bomb na jejich paluby.

Posléze se povedlo téměř všem helijským vzdušným lodím zaujmout pozice nad Zodangany a brzy poté se několik hrdých zodangských letounů proměnilo v bezmocné vraky, tiše klouzající k šarlatové věži většího Helia. Několik nepřátelských letadel se sice pokusilo o útěk, byly však okamžitě obklopeny hejny tisíců malých letounů, a kromě toho helijské bitevní křižníky, které zaujaly postavení nad nimi, hrozily jim v případě pokusu o uniknutí roztříštit paluby.

Za hodinu poté, co vítězná zodangská flotila startovala z obléhacího tábora před Heliem proti nám, bylo po bitvě a zbývajících letadla poražených Zodanganů byla donucena letět zpátky k Heliu. Vzdání se válečné vzducholodi je podle starobylého barsoomského zvyku provázáno ponurou tragédií - kapitulace je totiž dána najevo dobrovolným seskokem velitele vzdávajícího se letadla. A stateční

velitelé, třímající v rukou vlajky svého kmene, vrhali se z palub svých letounů do jícnu strašlivé smrti.

Boj neustal, dokud hlavní velitel celé zbývající flotily svojí dobrovolnou smrtí nenaznačil, že se vzdává a že obětuje raději život svůj než životy svěřených mu lidí.

Poté jsme signálem přivolali vlajkovou loď Helianů, a když byla na doslech, oznámili jsme jejímu kapitánovi, že máme na palubě princeznu Dejah Thoris a že bychom ji rádi předali na palubu jeho vzdušného křižníku, aby mohla být okamžitě dopravena do města.

Sotva se moje zpráva roznesla mezi posádkou vlajkové lodi, celé mužstvo radostně vzkřiklo a na všech lanech byly okamžitě vytaženy prapory s barvami helijské princezny. Když ostatní helijská letadla pochopila význam těchto signálů, ihned také vztyčila vlajky a radostný hlahol se ozýval z jejich palub.

Velitelská vzducholod' zamířila k nám, a když se její bok zlehka dotkl našeho boku, tucet důstojníků přestoupil na naši palubu. Jakmile však jejich udivený zrak spočinul na rtech zelených bojovníků, kteří se rojili z palubních krytů, zůstali stát jako zkamenělí. Teprve když spatřili Kantos Kana, který jim vyšel v ústřety, seskupili se kolem něj a zasypávali jej otázkami.

Pak jsme vystoupili z úkrytů Dejah Thoris a já. Ledva ji spatřili, jejich nadšení neznalo mezí. Přivítala se s nimi velmi roztomile, pojmenujíc každého jménem - byli to většinou šlechtici ve službách jejího děda, s kterými se od dětství dobře znala.

„Vložte své paže na rámě Johna Cartera,“ řekla Dejah Thoris a obrátila se ke mně, „muže, jemuž Helium děkuje nejen za svoji princeznu, ale i za dnešní vítězství.“

Heliané se chovali vůči mně velmi přívětivě. Jak jsem poznal, nejhlubším dojmem na ně působila skutečnost, že se mi podařilo k osvobozujícímu tažení získat spoluúčast sveřepých Tharků.

„Jste zavázáni svými díky spíše jinému muži než mně,“ odvětil jsem. „Hle, zde je - pohleďte na jednoho z nejstatečnějších bojovníků a státníků Barsoomu, Tars Tarkase, jeddaka Tharků.“

Heliané vzdali pozdrav a poctu velkému Tharkovi právě tak vybraným způsobem jako mně. K mému nemalému překvapení jim Tars Tarkas stejně vybraně odpověděl. Tharkové, přestože od přírody

nejdou valně výmluvní, si zakládají na formalitách a jejich vystupování je vždy svrchovaně důstojné a uhlazené.

Dejah Thoris přestoupila na palubu vlajkové vzducholodi a byla opravdově rozmrzelá, že jsem ji nechtěl následovat. Vysvětlil jsem jí, že bitva dosud není u konce, že nám ještě zbývá zdolat pozemní síly Zodanganů a že nemohu tento úkol přenechat samotnému Tars Tarkasovi.

Velitel helijského vzdušného loďstva nám přislíbil, že to zařídí tak, aby helijská armáda vyrazila útokem z města na Zodangany právě v téže okamžiku, až na ně my udeříme na zemi. Poté se naše letadla oddělila a Dejah Thoris letěla vítězoslavně zpět ke svému dědu Tardos Morsovi, jeddaku Helia.

V dále bylo vidět naši nákladní flotilu, na jejichž palubách byli dopravováni thoatové zelených bojovníků - během bitvy tato nákladní letadla zůstávala stranou. Bylo velmi obtížné bez přístavišť vykládat z letounů tak těžká a objemná zvířata na otevřenou pláň, leč nezbývalo nám nic jiného, a proto asi ve vzdálenosti deseti mil od města jsme se podjali tohoto úkolu.

Bylo nutno spouštět thoaty z letadel pomocí lan upravených ve smyčky. Tato práce si vyžádala zbytek dne a polovinu noci. Dvakrát jsme byli napadeni oddíly zodangské jízdy, leč neutrpěli jsme valné ztráty. Když nadešla noc, Zodangané se stáhli zpět do svého tábořiště.

Jakmile se poslední thoat ocitl na zemi, Tars Tarkas vydal rozkaz k pochodu a postupovali jsme na tábor Zodanganů ve třech oddílech ze tří stran - ze severu, jihu a východu.

Ve vzdálenosti asi jedné míle od nepřátelského tábora jsme narazili na jejich přední hlídky a podle předem učiněné úmluvy jsme v téže chvíli zahájili útok. Za pustého řevu našich bojovníků a kňučení rozdivočelých thoatů vrhli jsme se na Zodangany. Překvapilo nás, že jsme nenarazili na spící tábor - Zodangané nás přivítali sevřenými bitevními liniemi. Naše útoky byly odraženy a v některých okamžicích jsem se dokonce vážně obával o osud výsledku bitvy.

Armáda Zodanganů čítala téměř milión bojovníků, sehnaných od pólu k pólu, ze všech končin, kudy se prostíraly jejich kanály, kdežto

zelených bylo pouze necelých sto tisíc. Helijská armáda k našemu nemalému údivu dosud nezahájila útok, což jsme nemohli pochopit.

Teprve v kritickém okamžiku jsme zaslechli těžkou střelbu mezi městem a zadními voji Zodanganů - kýžená pomoc přišla v pravý čas.

Tars Tarkas poté nařídil útok a hrůzní thoatové se sveřepými jezdci na svých hřbetech vnášeli postrach, děs a smrt do řad nepřátel. A v téže chvíli helijská bitevní linie probourala protější obrannou čáru Zodanganů, kteří se nyní ocitli mezi dvěma drtícími kameny. Bojovali statečně, jako lvi, leč jejich úsilí bylo marné.

Planina před městem se proměnila ve skutečnou jatku. Zodangané, zdecimovaní v žalostné trosky, se posléze vzdali. Vstupovali jsme pak do městských bran, provázeni početnými zástupy zajatců, jako vítězni hrdinové.

Široké ulice Helia byly vroubeny zástupy žen a dětí - mužů bylo velmi málo, byli to pouze ti, kteří během bitvy zůstali na stráži ve městě. Byli jsme přivítáni nekonečným a neutuchajícím potleskem a voláním slávy. Kdekdo nás obdarovával ozdobami ze zlata, platiny, stříbra a drahokamů. Město šilelo radostí.

Moji stateční Tharkové byli předmětem vřelých ovací a nelíčeného obdivu. Dosud nikdy armáda tharkských bojovníků nevzkročila do bran Helia. Helijsťáci pak byli naplněni pýchou a radostí nad tím, že zelení k nim přicházejí jako přátelé a spojenci.

Že moje chabé služby, prokázané Dejah Thoris, byly již obyvatelům města známy, bylo zřejmo z toho, že hlasitě vykřikovali moje jméno a zahrnovali mě i mého thoata spoustami drahocenných ozdob. Pochod ulicemi k paláci byl skutečně triumfální. Ani ohyzdná Woolova tvář nezalekla Heliany, kteří mě nadšením a radostí téměř umačkali.

Když jsme se přiblížili k nádherné stavbě královského paláce, vyšla nám v ústřety četa důstojníků, kteří nás vřele pozdravili a obřadně nás požádali, aby Tars Tarkas a jeho jedové s jeddaky a jedy jeho spojenců, jakož i já, sestoupili ze svých zvířat a následovali je, abychom od Tardos Morse mohli vyslechnout jeho vřelé díky a projevy vděčnosti.

Na mohutném schodišti, vedoucím k hlavnímu vchodu do paláce, stála královská družina. Sotva jsme stanuli na prvním stupni před portálem, vystoupil jeden z jejich středu a vyšel nám v ústřety. Byl to dokonalý muž, vysoké postavy, jako luk, nádherně modelovaných svalů - každý nerv jeho těla svědčil o tom, že je vladařem. Nemusím snad ani říkat, že to byl sám Tardos Mors, jeddak Helia.

Oslovil z naší družiny nejprve Tars Tarkase. Slova, která vycházela z jeho úst, zpečetila navždy přátelství mezi oběma rasami.

„Je pro mne neskonalou ctí,“ řekl Tardos Mors, „že se setkávám s největším žijícím bojovníkem Barsoomu, cením si však ještě více skutečnosti, že mohu položit ruku na rámě přítele a spojence!“

„Jeddaku Helia,“ odvětil Tars Tarkas, „muž z jiného světa přišel k nám, k zeleným bojovníkům Barsoomu, a naučil nás oceňovat pravý význam přátelství. Jemu vděčíme za to, že hordy Tharků dnes vaše slova v plném jejich dosahu chápou, za to, že dovedou ocenit a opětovat city, které jste nám tak přátelsky a přívětivě dal najevo.“

Tardos Mors poté pozdravil každého ze zelených jeddaků a jedů a promluvil s nimi několik přátelských slov.

Když se přiblížil ke mně, položil obě ruce na moje ramena a řekl: „Buďte mi vítán, můj synu - jste právem a zcela jednomyslně považován za nejcennější klenot celého Helia, ano, celého Barsoomu, a všichni si vás hluboce váží a ctí.“

Poté jsme byli představeni Mors Kajakovi, jedu menšího helijského města a otci Dejah Thoris. Bylo zřejmé, že Mors Kajak je ještě více dojat naším setkáním než jeho otec.

Znovu a znovu mě ubezpečoval o své upřímné vděčnosti. Jeho hlas se chvěl dojetím, takže nebyl schopen souvisle mluvit, přestože byl, jak jsem později zjistil, považován za jednoho z nejjudatnějších a nejkrutějších bojovníků Barsoomu. On, právě tak jako celé Helium, zbožňoval svoji dceru a při pomýšlení, že jen stěží vyvázla krutému osudu, se nedovedl ubránit pohnutí.

SMRTELNÉ ÚZKOSTI

Po celých deset dní byly hordy Tharků a jejich divokých spojenců hoštěny a obklopovány radovánkami a veselím. Nato byly bohatě a skvěle obdarovány a vyprovozeny deseti tisíci helijskými bojovníky, vedenými Mors Kajakem, na cestu k vlastním domovům. Jed menšího Helia pak doprovodil s malou družinou šlechticů Tharky až do jejich země, aby těsněji zpečetil nová pouta míru a přátelství mezi oběma rasami.

Sola též následovala svého otce Tars Tarkase, který ji před všemi náčelníky veřejně uznal za svoji dceru.

Tři týdny poté se Mors Kajak a jeho důstojníci, provázeni Tars Tarkasem a Solou, vrátili na vzducholodi, jež pro ně byla do Tharku poslána - právě včas, aby se zúčastnili svatebních obřadů, které spojily věčným poutem Dejah Thoris a Johna Cartera.

Po devět následujících roků jsem se účastnil státních porad a bojoval v helijské armádě jako princ z královského domu Tardos Morse. Heliané mě po celý ten čas zasypávali novými a novými poctami a neminul ani den, abych se opětně nepřesvědčil o jejich neutuchající lásce k mé princezně, milované Dejah Thoris.

Ve zlatém inkubátoru na střeše našeho paláce leželo sněhobílé vejce. Po celých pět roků nad ním neustále bděli vojíní jeddakovy osobní stráže a neminul den, abychom s Dejah Thoris nestáli ruku v ruce nad plodem naší lásky, netrpělivě očekávajícíce, až skořápka pukne, a snující plány pro budoucnost.

Mám ještě v čerstvé paměti onu poslední noc, kdy jsme spolu seděli nad inkubátorem a tiše hovořili o podivné, zázračné romanci, jež svedla naše životy a osudy dohromady, a o rodícím se tvorů, který zmnohonásobí naše štěstí a splní naše naděje.

A vtom jsme v dáli spatřili oslňující světla blížící se vzducholodi nepřikládali jsme tomu však valného významu, neboť podobná podívaná byla na Barsoomu zcela běžná. Rychlost letadla ovšem byla tak neobvyklá, že jsme k němu přece jen obrátili svoji pozornost.

Na bocích letounu se objevily signály, věstící, že přináší nutnou zprávu pro jeddaka - nato jsme užřeli, jak netrpělivě krouží nad městem, očekávaje přiblížení hlídkového letadla, které jej mělo dovést do palácových hangárů.

Deset minut poté, co záhadný letoun přistál, dostavil se ke mně posel se vzkazem, že se mám okamžitě dostavit do poradní síně. Sín byla již plná členů panovníkovy rady.

Na vyvýšeném pódiu, na němž stál trůn, přecházel Tardos Mors sem a tam se svrchovaně vážnou tváří. Když všichni rádcové usedli na svá místa, řekl velký jeddak:

„Dnes ráno dozvědělo se několik distriktů Barsoomu, že správce továrny na ovzduší již po dva dny neodeslal obvyklé bezdrátové zprávy, a ustavičné pokusy o dosažení spojení s ním, podniknuté z několika hlavních měst Barsoomu, se ukázaly být bezvýslednými - nebylo možno obdržet odpověď.

Vyslanci ostatních kmenů nás požádali, abychom celou tuto záležitost uchopili sami do ruky a přispěli svou pomocí při hledání zástupce nezvěstného strážce továrny. Nesčetná letadla po něm pátrala po celý dnešní den a teprve k večeru se podařilo nalézt jeho hrůzně zohavenou mrtvolu ve sklepení pod jeho domem. Stal se obětí neznámého vraha.

Nemusím ani vykládat, co tato skutečnost znamená pro celý Barsoom. Vniknutí do mohutných zdí továrny si snad vyžádá doby několika měsíců - záchranné práce již byly započaty a nemuseli bychom mít obavy, kdyby čerpací stroje pracovaly tak, jak pracovaly dosud po dlouhá staletí. Leč nadešlo to nejhorší, nač jen lze pomyslet. Měřicí přístroje ukazují, že tlak vzduchu na celém povrchu Barsoomu valem klesá - neklamný důkaz toho, že stroje se zastavily.

Pánové,“ dokončil jeddak, „nezbývá nám více než tři dny života.“ Po několika minut panovalo v poradní síni naprosté ticho. Poté povstal jeden mladý šlechtic, vytasil meč a s hlavou hrdě vztyčenou pravil:

„Helijští mužové se vždy honosili tím, že byli od věků Barsoomu vzorem, jak má národ rudých mužů žít, a nyní se nám naskýtá i příležitost ukázat jim, jak mají umírat. Jděme za svými povinnostmi jako obvykle, tak jako bychom měli žít ještě tisíce let.“

Poradní síň se otrásla souhlasným potleskem. Skutečně nám nezbývalo nic jiného než zaplašit strach prostého lidu naším hrdinným příkladem, a proto jsme se rozešli s úsměvem na rtech po svých obvyklých pracích, přestože naše nitra pukala žalem.

Když jsem se vrátil do paláce, vyličil jsem šetrně Dejah Thoris stav věci.

„Byli jsme spolu neskonale šťastni, Johne Cartere,“ řekla Dejah, „a budu vděčna osudu, dopřeje-li nám, abychom zemřeli spolu.“ Příští dva dny nepřinesly žádnou pozoruhodnou změnu v zásobě dýchatelného vzduchu - z rána třetího dne se však dýchání ve vyšších poschodích domů a na střechách stávalo obtížným. Ulice a náměstí Helia se černaly obyvatelstvem. Veškerý obchod ustal. Většinou ovšem Heliané zírali statečně do tváře nemilosrdného osudu. Jen tu a tam bylo lze zřít projevy tichého žalu a rezignace.

K polednímu třetího dne mnozí ze slabších počínali podléhat a během následující hodiny obyvatelé Barsoomu klesali po tisících do bezvědomí, které předcházelo ohavnou smrt zadušením.

Dejah Thoris, já a ostatní členové královské rodiny jsme se uchýlili do nízko položené zahrady ve vnitřním palácovém dvoře. Hovořili jsme mezi sebou velmi málo - pomyšlení na smrt nám svíralo nitra bezmocnou úzkostí. I věrný Woola si uvědomoval svrchovanou vážnost této nepředvídané nehody, neboť se tiskl k Dejah Thoris a ke mně, žalostně naříkaje.

Na přání Dejah Thoris byl náš malý zlatý inkubátor snesen ze střechy paláce na zahradu - nebohá, žalem zkormoucená Dejah Thoris lítostivě pohlížela na mladý život, ukrytý v plodu, který nikdy nespátí.

Když se dýchání stalo již velice obtížným, Tardos Mors vstal a řekl: „Rozlučme se navždy. Velké, slavné dny Barsoomu minuly. Zítřka až slunce vzejde, bude zářit na mrtvý svět, který až do věčnosti bude kolotat vesmírem jako obrovský hrob. Nastal konec.“

Poté políbil ženy svého rodu a položil svou pevnou pravici na ramena příbuzných mužů.

Když jsem od něj odvrátil svoje smutné oči, uzřel jsem Dejah Thoris. Hlava jí klesala k prsům a zdálo se, že život z ní uniká. Vzkřikl jsem, vrhl se k ní a zdvihl ji v náručí.

Otevřela oči a zahleděla se do mých.

„Polibte mě, Johne Cartere,“ zašeptala. „Mám vás ráda! Mám vás tak ráda! Krutý osud nás rozerval právě ve chvíli, kdy náš život má být zkrášlen novou láskou a novým štěstím.“

Když jsem ucítil její rty na svých, proběhl mými žilami neodolatelný pocit síly a moci. Stará virginská krev dosud kolotala v mém těle. „Ne, to se nesmí stát, má princezno!“ zvolal jsem. „Jistě existuje prostředek, nebo se musí nalézt, kterým budeme čelit katastrofě vězte, že John Carter, který pro vaši lásku dobyl celý cizí svět, tento prostředek nalezne!“

Při těchto slovech vzbudila se v mém podvědomí vzpomínka na devět tajemných, mentálních, ve shonu života dávno zapomenutých vln. Jako blesk, když ozáří rázem temnou noc, pochopil jsem, že stihnu-li místo katastrofy včas, podaří se mi otevřít továrnu na ovzduší a zachránit tak celý Barsoom.

Obrátil jsem se k Tardos Morsovi, svíraje dosud svoji téměř umírající choť v náručí, a horečně jsem zvolal:

„Letadlo! Rychle! Naříd'te, nechť připraví na střeše paláce ke startu nejrychlejší letadlo. Mohu ještě zachránit Barsoom.“

Jednak se mě neptal, jak chci svůj úmysl provést, a v mžiku odkvapila stráž do nejbližšího hangáru a na střechu paláce byl dopraven nejrychlejší jednosedadlový letoun, jaký kdy důmysl a technika Barsoomu byly schopny zhotovit.

Políbil jsem ještě zoufalou Dejah Thoris, a nařídil Woolovi, který chtěl mermomocí jít se mnou, aby zůstal u ní a chránil ji, vyšvihl jsem se pružným skokem do výše na střechu paláce a za několik okamžiků jsem se již řítíl ke svému cíli, na němž závisely všechny naděje Barsoomu.

Musel jsem letět kromobyčejně nízko, abych mohl dýchat. Namířil jsem si to přímo na dno starého, vyschlého moře, takže jsem se vznášel sotva několik stop nad povrchem.

Letěl jsem příšerně rychle, neboť moje poslání bylo vlastně závodem času a smrti. Stále jsem před sebou viděl milovanou tvář Dejah Thoris. V posledním okamžiku, kdy jsem se po princezně ohlédl, když jsem opouštěl dvůr nad palácem, spatřil jsem, jak zavravorala a klesla k zemi vedle našeho malého inkubátoru.

Uvědomoval jsem si, že toto bezvědomí může končit smrtí, neobnoví-li se zásoby kyslíku v ovzduší v nejbližší době. Odhodil jsem proto vše kromě motoru a kompasu dokonce i své ozdoby. Ležel jsem pevně přimknut k palubě letadla a jednou rukou jsem křečovitě svíral rychlostní páku, kdežto druhou jsem řídil volant. Řítil jsem se řídkým ovzduším umírajícího Marsu jako meteor.

Hodinu před soumrakem vyvstaly přede mnou náhle objemné zdi atmosférické továrny. Spustil jsem se okamžitě k zemi před malá dvířka, jež za sebou skrývala tajemství života celého Marsu.

Zástup mužů se pachtil marnou námahou probourat se zdi dovnitř. Jejich úsilí bylo bezvýsledné. Většina z nich byla již v bezvědomí, někteří dokonce mrtví.

Zdálo se mi, že kvalita ovzduší je zde ještě horší než v Heliu. Stěží bylo možno dýchat. Pouze několik mužů bylo dosud při smyslech, a s nimi jsem se dal do řeči.

„Podaří-li se mi otevřít tyto dveře, je zde někdo, kdo dovede spustit stroje?“ zeptal jsem se.

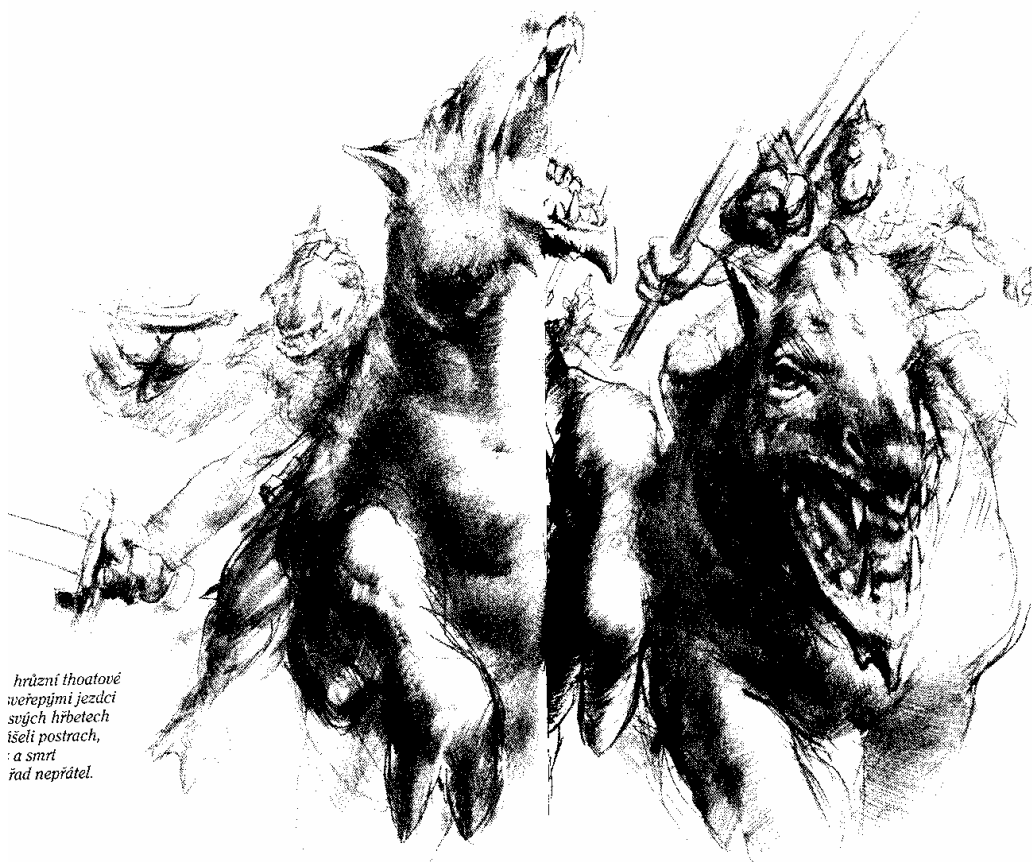
„Ano, dovedu uvést stroje v chod - ovšem otevřete-li dveře rychle. Budu při vědomí jen několik nejbližších okamžiků,“ odvětil jeden z nich. „Ale všechno je marné, oba správci továrny jsou mrtví a nikdo jiný nezná tajemství oněch prokletých zámků. Již tři dny se snažíme proniknout dovnitř, ale okolní zdi jsou tvrdší než démanty.“

Nemohl jsem již mluvit, slábl jsem a stěží jsem kontroloval běh svých myšlenek.

Vypjal jsem veškeré své zbývající úsilí, a klesnuv na kolena, vrhl jsem devět tajemných myšlenkových vln proti ohavné stavbě. Marťan, s nímž jsem hovořil, se dovlekl ke mně a oba jsme čekali, zírajíce jako šílení na úzký otvor dveří před námi, obklopeni tichem smrti.

Mohutný panel zvolna couval před našimi zraky. Pokusil jsem se povstat a chtěl jsem vstoupit dovnitř, leč byl jsem již příliš zesláblý. „Vejděte dovnitř,“ zvolal jsem na svého druha, „a až naleznete místnost, v níž je čerpací zařízení, uveďte v chod všechna čerpadla. Zdaří-li se vám váš úkol, pak Barsoom bude žít!“

Otevřel jsem ještě silou své vůle druhé a třetí dveře. V okamžiku, kdy jsem zřel, jak se zesláblý Mar'an po kolenou plazí do otvoru posledních dveří, klesl jsem v bezvědomí k zemi.

*hrůzní thoatové
veřepíjící jezdci
svých hřbetech
išeli postrach,
a smrt
řad nepřátel.*

V ARIZONSKÉ JESKYNI

Když jsem opět otevřel oči, byla kolem mě úplná tma. Poctivě tuhé šaty pokrývaly moje tělo - šaty, které praskaly a rozpadávaly se v prach, když jsem se napřímil a usedl.

Ohmatal jsem se od hlavy k patě a od paty k hlavě. Cítil jsem, že jsem oblečen, ač jsem si byl zcela jasně vědom, že když jsem omdlel u dveří vedoucích do továrny na ovzduší, byl jsem zcela nahý. Z místa, kde jsem seděl, zíral jsem malým otvorem na pruh noční oblohy, zalité měsíčním světlem.

Nahmatal jsem rukama kapsy a v jedné z nich balíček zápalek, ovinutý olejovým papírem. Když jsem rozškrtl jednu zápalku, spatřil jsem v záři matného plamene, že se nalézám v prostorné jeskyni, v jejímž pozadí sedí skloněná nad nízkou lavicí podivná, nehybná postava. Jakmile jsem přistoupil blíž, shledal jsem, že jsou to mumifikované zbytky staré scvrklé ženy s dlouhými černými vlasy. Byla sehnuta nad malým krbem, na němž ještě zůstaly nedohořelé zbytky dřevěného uhlí a kulatý měděný kotlík, v němž zbývalo na dně trochu zeleného prášku.

Za mumii ženy byly po celé délce jeskyně od stropu na řemenech zavěšeny lidské kostry. Byly propojeny tak, že jedna byla vždy rukou připoutána ke druhé a poslední pak k ruce mumie staré ženy. Sotva jsem se dotkl lana, na němž visely, rozhýbaly se všechny a jeskyni se ozval zvuk, jako když na podzim šelestí suché listí.

Byl to groteskní a zároveň příšerný obraz. Vyběhl jsem z jeskyně ven na čerstvý vzduch a byl jsem rád, že jsem unikl z tak ohavného místa.

Ledva jsem se však ocitl na úzkém skalním výstupku, který se táhl kolem vchodu do sluje, byl jsem nesmírně konsternován tím, co jsem spatřil.

Moje zraky zíraly na zcela jinou zemi a na zcela jinou oblohu. Stříbřité hory v dáli, měsíc stojící téměř na místě, údolí porostlé kaktusy, rozkládající se dole pode mnou - to vše nebylo na Marsu. Nemohl jsem svým zrakům ani uvěřit, leč ponenáhlu jsem počínal

chápat trpkou skutečnost - zíral jsem na arizonské hory z téhož místa, odkud jsem před deseti lety toužebně hleděl na Mars.

Smuten a se srdcem plným touhy a žalu jsem se pustil po stezce dolů do údolí. Vysoko nade mnou zářilo rudé oko Marsu, střežící své příšerné tajemství v dálce čtyřiceti osmi miliónů mil.

Dostal se Mart'an do místnosti, kde byly uloženy čerpací stroje? Zlepšilo se životodárné ovzduší rudé planety včas, aby její obyvatelé ještě mohli být zachráněni? Byla moje milovaná Dejah Thoris živa, či snad leží její krásné mrtvé tělo vychladlé vedle něžného malého inkubátoru v zahradě ve dvoře paláce Tardos Morse, jeddaka Helia?

Deset roků jsem trpělivě čekal a prosil nebesa, aby odpověděla na moje zoufalé otázky. Deset roků jsem čekal a modlil se, aby mě milosrdný osud zanesl zpět do světa, v němž žije moje ztracená láska. Raději bych ležel mrtev vedle ní, než žil na Zemi, vzdálen od ní hrůzné milióny mil.

Náš starý důl, který jsem našel nedotčen, stal se pramenem mého pohádkového bohatství. Co mi však záleží na bohatství!

Sedím dnes v noci ve své malé pracovně, z jejíchž oken vidím na hladinu Hudsonu, a uvažuji o tom, že je tomu právě dvacet let, co jsem se poprvé probudil na Marsu.

Vidím, jak Mars září na obloze a zírá otevřeným oknem na můj pracovní stůl. Zdá se mi, že mě volá k sobě, tak jak mě dosud ještě nevolal od oné vzdálené noci hrůzy. Prostory vesmíru pro mě přestávají existovat a zřím před sebou krásnou černovlasou ženu, stojící v zahradě královského paláce - kolem její šíje ovíjí ruce malý hoch a dívá se s ní na vzdálenou planetu Zemi. U jejích nohou sedí obrovské ohavné zvíře se srdcem z ryzího zlata.

Věřím pevně, že oni čekají na mne, a cosi mi v nitru našeptává, že se s nimi opět brzy shledám.

Edgar Rice Burroughs
PRINCEZNA Z MARSU

Podle překladu Dr. Jirky Macáka z roku 1927
a s přihlédnutím k anglickému originálu A Princess of Mars
upravil, doplnil a předmluvu přeložil Ivan Beránek

Ilustrace Zdeněk Netopil

Obálka s použitím ilustrace Zdeňka Netopila,
vazba a grafická úprava Pavel Štefan
Vydalo nakladatelství Paseka v Praze a Litomyšli
roku 1995 jako svou 129. publikaci
Vydání druhé (v této úpravě první)

Redaktor Ivan Beránek

Technická redaktorka Jana Marešová

Sazbu z písma Clearface

vysadil Editpress, spol. s r.o., Praha

Reprodukce obálky a ilustrací Anagram, spol. s r.o., Praha

Vytiskla Těšínská tiskárna, a.s., Český Těšín

ISBN 80-7185-031-4

Digitalizované   2002

RoboVa stránka o knihách [http: www.robv.knihy.szm.sk](http://www.robv.knihy.szm.sk)

Mirror tejto stránky [http: swab.cz robv.knihy](http://sweb.cz/robv.knihy)

Email [robv.knihy seznam.cz](mailto:robv.knihy@seznam.cz)